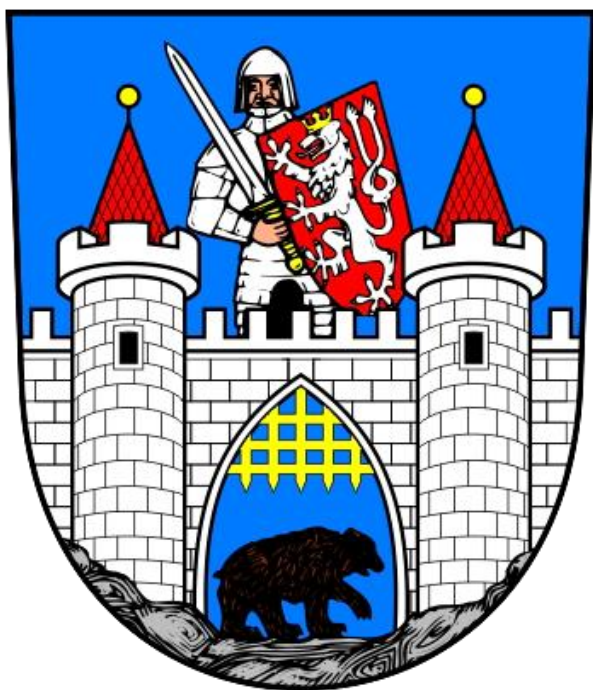

PROGRAM ROZVOJE MĚSTA BEROUN NA OBDOBÍ 2018–2030

23. 2. 2018

Pořizovatel dokumentu:

Město Beroun
Husovo náměstí 68
266 43 Beroun

Kontakt:

Ing. arch. Dana Vilhelmová
vedoucí odboru územního plánování a regionálního rozvoje
E-mail: uprr@muberoun.cz
Tel.: 311 654 180

Zpracovatel

GaREP, spol. s r.o., společnost pro regionální ekonomické poradenství
nám. 28. října 3, 602 00 Brno
E-mail: garep@garep.cz
Web: www.garep.cz

Zpracovatelský tým:

Ing. Jan Binek, Ph.D.
RNDr. Ondřej Šerý, Ph.D.
Ing. Zdeněk Šilhan
RNDr. Hana Svobodová, Ph.D.
RNDr. Kateřina Synková

Program rozvoje města Beroun byl zpracováván s využitím „Metodiky tvorby programu rozvoje obce“ doporučené Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

OBSAH

ÚVOD.....	5
A. ANALYTICKÁ ČÁST	6
A.1 Charakteristika města.....	6
A.1.1 Území.....	6
Základní charakteristika	6
Historie města.....	7
A.1.2 Obyvatelstvo.....	8
Vývoj počtu obyvatel a pohyb obyvatel	8
Struktura obyvatel	12
Sociálně vyloučené lokality	15
Spolková činnost.....	15
A.1.3 Hospodářství.....	17
Ekonomická situace a podnikání.....	17
Ekonomická aktivita obyvatel a dojížd'ka do zaměstnání	19
Nezaměstnanost	21
Cestovní ruch	22
A.1.4 Doprava	27
Silniční doprava	27
Železniční doprava.....	31
Vodní a letecká doprava	31
Doprava v klidu, parkování	32
Hromadná doprava.....	34
Cyklistická a pěší doprava	36
A.1.5 Technická infrastruktura	38
Vodovodní síť.....	38
Kanalizační síť	39
Zásobování elektrickou energií.....	40
Zásobování plynem	40
Zásobování teplem.....	40
Nakládání s odpady	41
A.1.6 Bydlení ve městě.....	43
A.1.7 Veřejná vybavenost.....	49
Školství a vzdělávání.....	49
Zdravotnictví a sociální služby	51
Kultura.....	55
Sport a volnočasové aktivity.....	57

A.1.8 Životní prostředí.....	60
Geografická charakteristika.....	60
Stav životního prostředí.....	61
Zeleň ve městě.....	63
Ochrana životního prostředí.....	63
A.1.9 Podmínky územního rozvoje a plánování.....	64
Politika územního rozvoje ČR.....	64
Podmínky územního rozvoje.....	65
Územní plán.....	66
A.1.10 Správa města.....	67
Městský úřad.....	67
Řízení rozvoje města.....	68
Hospodaření a majetek města.....	68
Bezpečnost.....	71
Vnější vztahy a vazby města.....	72
A.2 Východiska pro návrhovou část.....	73
<i>Zhodnocení naplňování strategického plánu z roku 2005</i>	73
<i>Klíčové podněty ze šetření obyvatel</i>	76
<i>SWOT analýza</i>	82
<i>Problémová analýza</i>	84
<i>Rozvojové limity</i>	87
<i>Vazby na koncepcce</i>	88
Vnitřní vazby.....	88
Vnější vazby.....	89
B. NÁVRHOVÁ ČÁST.....	92
B.1 Vize rozvoje a dlouhodobé cíle.....	92
<i>Vize rozvoje</i>	92
<i>Dlouhodobé cíle</i>	93
B.2 Opatření a aktivity.....	94
<i>Přehled opatření</i>	94
<i>Specifikace opatření</i>	95
B.3 Podpora realizace.....	105
<i>Způsob práce s programem rozvoje</i>	105
<i>Využívání střednědobého plánu</i>	108
<i>Hodnocení programu rozvoje</i>	109
<i>Aktualizace programu rozvoje</i>	110
<i>Indikátory dlouhodobých cílů</i>	110
C. STŘEDNĚDOBÝ PLÁN.....	112
SEZNAM ZKRATEK.....	123

ÚVOD

Základním plánovací nástroji města Berouna jsou územní plán a program rozvoje města. Program rozvoje města je aktivizačním nástrojem řízení rozvoje – s ohledem na dispozice dané územním plánem formuluje představy o budoucnosti města a navrhuje způsoby, jak těchto představ dosáhnout. Program rozvoje města (PRM) je zpracován na roky 2018–2030, tj. na 13 let. Jde tedy o dlouhodobý dokument, který bude v určitých intervalech zpřesňován.

Konkrétně PRM zachycuje **hlavní problémy rozvoje města a stanoví možná řešení** (zajišťuje tak komplexní přístup k řešení problémů) a podporuje efektivní využívání finančních prostředků města i jeho celkového potenciálu. **Sladuje představy** jednotlivých subjektů (zastupitelů, občanů, organizací působících v obci, podnikatelů apod.) **o rozvoji města** – slouží tak k prevenci budoucích sporů a zajišťuje kontinuitu rozvoje. V návaznosti na diskuze při vytváření plánu dochází k zapojení širší skupiny subjektů do plánování a realizace rozvojových aktivit.

Je klíčovým **podkladem pro rozhodování zastupitelstva města** a zvyšuje připravenost města k podání žádostí o dotační podporu a **zvyšuje šance získat vnější finanční prostředky**. Je **informačním nástrojem** pro stávající i nově příchozí obyvatele či podnikatele o tom, co je pro město důležité, a o plánovaných investicích.

V **analytické části** je komplexně zachycena situace ve městě. Základní fakta jsou ve východiscích pro návrhovou část doplněna o zhodnocení naplňování strategického plánu z roku 2005 a podněty ze šetření obyvatel. Souhrnné zhodnocení je zpracováno ve SWOT analýze. Pro realizaci návrhové části je důležitý popis vazeb na koncepcce.

Návrhová část obsahuje vizi a dlouhodobé cíle. Tento dlouhodobý rámec je rozpracován v podobě opatření a aktivit (konkrétních záměrů). Aktivita pro nejbližší období jsou rozpracovány ve střednědobém plánu. **Aktivita** byly navrženy na základě závěrů analytické části, vyhodnocení předchozího plánu z roku 2005 (zejména identifikace aktivit, v jejichž realizaci je třeba pokračovat), podnětů z jednání pracovní skupiny, podnětů z dotazníkového šetření obyvatel a přehledu investičních priorit města z 6. 9. 2017.

PRM byl zpracováván v průběhu roku 2017 společností GaREP v úzké součinnosti s pracovníky odboru územního plánování a regionálního rozvoje. 10. 5. proběhlo úvodní jednání, na němž byl zpřesněn postup tvorby PRM.

8. 6. se uskutečnilo první jednání pracovní skupiny. Pracovní skupina je tvořena zástupci města a dalších významných aktérů ve městě působících či s vazbami na město. Na jednání byly diskutovány hlavní problémy rozvoje města a zaměření dotazníkového šetření mezi obyvateli. Ve druhé polovině června a v červenci proběhlo **dotazníkové šetření** názorů obyvatel. Celkem se vyjádřilo 957 osob.

Analytické závěry byly diskutovány na druhém setkání pracovní skupiny 2. 10. Současně zde zazněly názory na směřování města. Na tomto základě byl zpracován koncept návrhové části.

Koncept návrhové části byl představen a diskutován 9. 11. na setkání se žáky středních škol a na setkání s obyvateli města, dále potom na třetím jednání pracovní skupiny 27. 11. Následně byla návrhová část dopracována dle vznesených připomínek. Současně byla dle podnětů od veřejnosti doplněna analytická část. V polovině prosince byly dopracovány zbývající části programu rozvoje. Ve druhé polovině prosince a v lednu proběhlo písemné připomínkování. K dořešení posledních záležitostí se sešla pracovní skupina na čtvrtém jednání 19. 2. 2018.

Schvalovací doložka:

Program rozvoje města byl schválen zastupitelstvem města dne, usnesením č.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA

Charakteristika města obsahuje komplexní zhodnocení situace ve městě. Klade důraz na zachycení hlavních předností a rozvojových problémů města a jejich příčin. Charakteristika města má 10 kapitol, které jsou dále členěny na dílčí témata. Klíčové pasáže jsou zvýrazněny tučně.

A.1.1 ÚZEMÍ

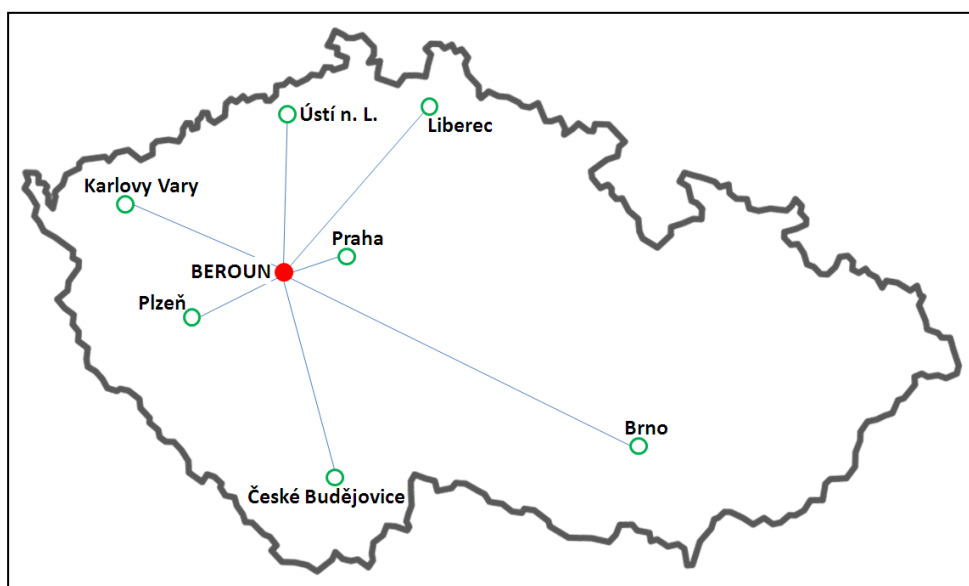
Základní charakteristika

Beroun je významným historickým královským městem středních Čech. Podle uspořádání **územní veřejné správy** je nyní Beroun obcí s rozšířenou působností (tzv. obec III. stupně), v jejímž správním obvodu (SO ORP Beroun) žije přes 60 tis. obyvatel. Město je součástí Středočeského kraje (NUTS 3), který zároveň tvoří tzv. region soudržnosti NUTS 2 Střední Čechy.

Berounsko je vnitřní částí Pražské metropolitní oblasti, přičemž výrazný kontakt s hlavním městem zajišťuje dálnice D5 Praha – Plzeň – Rozvadov a železniční trať 170/171 Praha – Plzeň – Cheb. **Poloha** v širším zázemí Prahy zajišťuje relativně rozvinutou ekonomiku a nízkou nezaměstnanost, stejně tak příliv obyvatel v rámci procesu suburbanizace. Politika územního rozvoje České republiky pak toto území označuje jako rozvojovou osu 1 (OS1).

Správní území města, rozdělené do 4 katastrálních území, zabírá rozlohu 31,3 km² s více než 19 tis. obyvateli (19 307 k 1. 1. 2017). Hustota zalidnění tak činí 617,8 obyvatel na km². Město Beroun tvoří 7 částí:

- k. ú. Beroun: Beroun-Centrum, Beroun-Město, Beroun-Zavadilka a Beroun-Závodí,
- k. ú. Hostim u Berouna: Beroun-Hostim,
- k. ú. Jarov u Berouna: Beroun-Jarov,
- k. ú. Zdejcina: Beroun-Zdejcina.

Obr. 1: Poloha města Beroun v rámci České republiky

Pramen: zpracování GaREP

V částech města Beroun-Centrum a Beroun-Město přitom žije zhruba 80 % obyvatel Berouna a stojí kolem 60 % všech domů ve městě. Ostatní části si udržují převážně příměstský (Zavadilka, Závodí), resp. venkovský charakter (Hostim, Jarov, Zdejcina). V letech 1980 až 1990 byly součástí Berouna také dnes samostatné město Králův Dvůr (včetně k. ú. Levín a Zahořany) a dnes samostatná obec Trubín.

Ve **znaku města** je na modrém štítě znázorněna stříbrná kvádrová hradební zeď s cimbuřím o pěti stínkách se širokou otevřenou branou s vytaženou zlatou mříží. Po stranách brány jsou dvě nevysoké okrouhlé věže s červenými špičatými střechami a zlatými makovicemi. Nad branou mezi věžemi vystupuje z cimbuří muž v brnění s taseným mečem v pravici a štítem v levici. Jeho štít je červený se stříbrným českým lvem. Pod padací mříží v bráně je hnědý medvěd na šedočerné skalnaté půdě.

Beroun leží na soutoku řeky Berounky a pravostranného přítoku říčky Litavky v nadmořské výšce od 216 do 503 m n. m. Jedním z nejvyšších bodů katastru je severozápadně od města vrchol Děd (493 m n. m.) s rozhlednou. Průměrná roční teplota oblasti se pohybuje v rozmezí 7 až 8 °C, roční úhrn srážek činí 480 mm. Geomorfologicky spadá katastr města do Poberounské subprovincie České vysočiny, konkrétně Hořovické pahorkatiny (převážná část zastavěné plochy a jihovýchodní část katastru) a Křivoklátské vrchoviny (severozápadní část katastru). Město je prakticky ze všech stran obklopeno kopci a lesy.

Název Beroun je odvozen z německého názvu severoitalského města Verona (Bern, Beronia). **Partnerskými městy** jsou německý Goslar v Dolním Sasku a polský Brzek z Opolského vojvodství. Z **významných osobností** jsou s městem spojeni obrozenec a lingvista Josef Jungmann (1773–1847) a malíř Jan Preisler (1872–1918), kteří v Berouně chodili do školy, či dirigent Václav Talich (1883–1961), který žil v Berouně s různými přestávkami od roku 1936.

Historie města

Berounská kotlina byla na soutoku Berounky a Litavky podle průzkumů trvale osídlena nejméně 7 000 let, tj. od mladší doby kamenné. Krajina se díky příjemnějšímu klimatu vápencové oblasti, hojnosti vody, potravy i úkrytů pro zvěř i člověka řadila k nejrušnějším oblastem středních Čech. Množství unikátních nálezů dokazuje, že zejména berounská oblast patřila k regionům mimořádně příznivým pro osídlení.

Na levém břehu řeky Berounky (tehdy Mže), v místech dnes zvaných U Ovčína na Závodí, kde se dal nejspíše překonat vodní tok, byla v 11. století založena osada. Ta se podle listiny pro vyšehradskou kapitolu z roku 1088 nazývala příznačně Na Brodě. První písemná zmínka o městě pochází z listiny Přemysla Otakara II. z roku 1265. Český král tehdy určil k založení sídliště, ze kterého vzniklo město Beroun, strategicky významné místo, které tvořilo nejkratší a nejspíš spojení mezi Prahou a Plzní. Bylo umístěno na mírně svažitém terénu, vymezeném poměrně výraznou Městskou horou a soutokem řek Berounky a Litavky.

V roce 1303 dostali měšťané od krále Václava II. důležité privilegium, kde vedle potvrzení vlastnictví řady vesnic získali právo spravovat se právem Starého Města pražského. Touto listinou se Beroun stal po právní stránce královským městem se samostatnými institucemi, jako byla městská rada v čele s pukrmistrem, ač pod dohledem královského rychtáře. Doba Karla IV. znamenala dobu rozkvětu města Berouna a jeho řemesel. Známí byli soukeníci, sladovníci, vinaři, pivovarníci a hlavně hrnčíři, jejichž červeně zbarvená keramika zdobená bílými přírodními motivy byla věhlasná. Největšího rozkvětu dosáhl Beroun za vlády Vladislava Jagellonského.

Zhoubně působily na rozvoj města požáry, při nichž padla za obět často většina domů. Ani povodně a epidemie či válečné drancování se Berounu nevyhnuly. Avšak lidé díky své houževnatosti vždy znovu své město dovedli oživit a obnovit jeho slávu.

V polovině 18. století byla ve městě založena škola, Berounem projížděly významné cizí návštěvy, vznikaly také spolky. V roce 1862 byla uvedena do provozu železnice Praha – Plzeň. Počet obyvatel rostl a Beroun se stal centrem oblasti. V 19. století byla postavena císařská silnice. Obchodní cesta již tedy nevedla přes město, ale vně hradeb, podél bývalých příkopů. Město se dočkalo i kamenného mostu, kterému předcházely mosty dřevěné. Rozvojem průmyslové výroby a zavedením svobodných živnostníků končí sláva řemeslných cechů, kterými se Beroun pyšnil po celý středověk. Rozvíjí se průmysl typický pro tuto oblast – železářství, cementářství a vápenictví.

Za socialismu došlo k masivní výstavbě nejprve klasických městských domů, později pak panelových sídlišť a v neposlední řadě i nových průmyslových závodů (např. železářny a válcovny a velká cementárna v Králově Dvoře). Po správní reformě v roce 1960 se Beroun stal okresním městem. Zrekonstruováno bylo nádraží, k městu byly připojeny některé okolní obce – např. Králův Dvůr v roce 1980 (opět se osamostatnil v roce 1990). Během čtyřiceti let komunistického režimu došlo k likvidaci mnohých památek, drastickému zhoršení životního prostředí i nárůstu dopravy obecně. Nová panelová výstavba byla situována i v těsném sousedství historického jádra města. V roce 1985 byl otevřen úsek dálnice D5 Vráž – Bavoryně včetně výrazného dálničního mostu v Berouně.

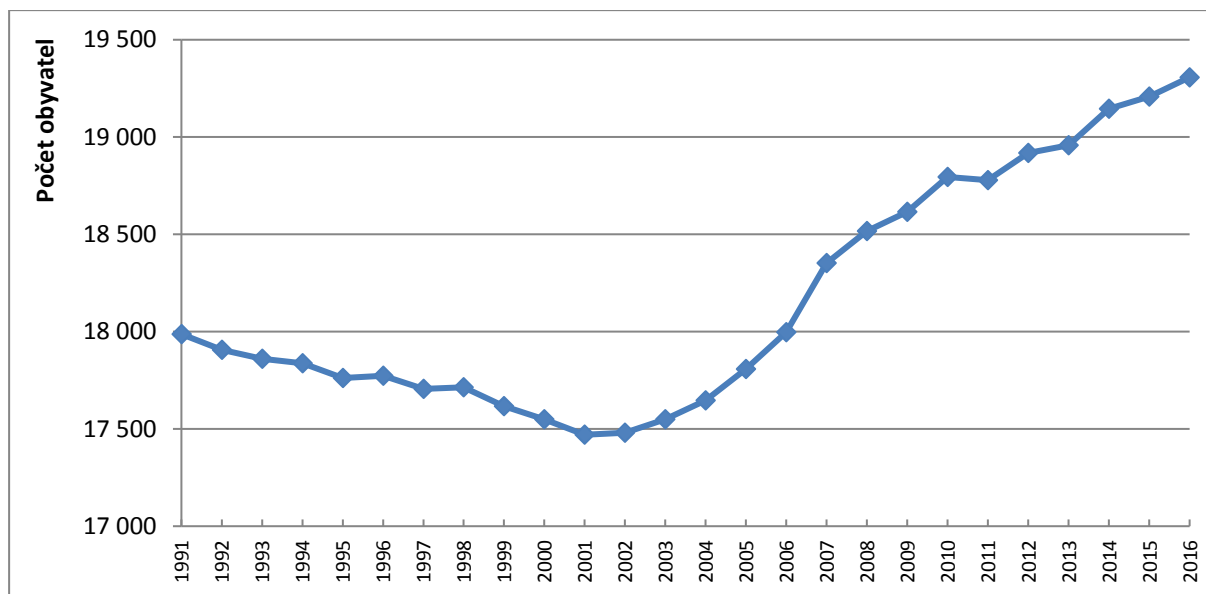
Po roce 1989 byl potlačen význam průmyslu. Tovární výroba byla přeorientována z těžkého na lehký průmysl, tradiční těžba vápence v okolí města však příliš snížena nebyla. Po roce 2000 byl potlačen i význam správní, a to po zrušení správní funkce okresů. Historické jádro města bylo zrekonstruováno (opraveny dochované fragmenty hradeb a obě brány, vznikla pěší zóna). Město opět kulturně ožilo. Nová výstavba, která má charakter hlavně rodinných domů, se soustředila do oblasti mezi Berounem a Královým Dvorem.

A.1.2 OBYVATELSTVO

Vývoj počtu obyvatel a pohyb obyvatel

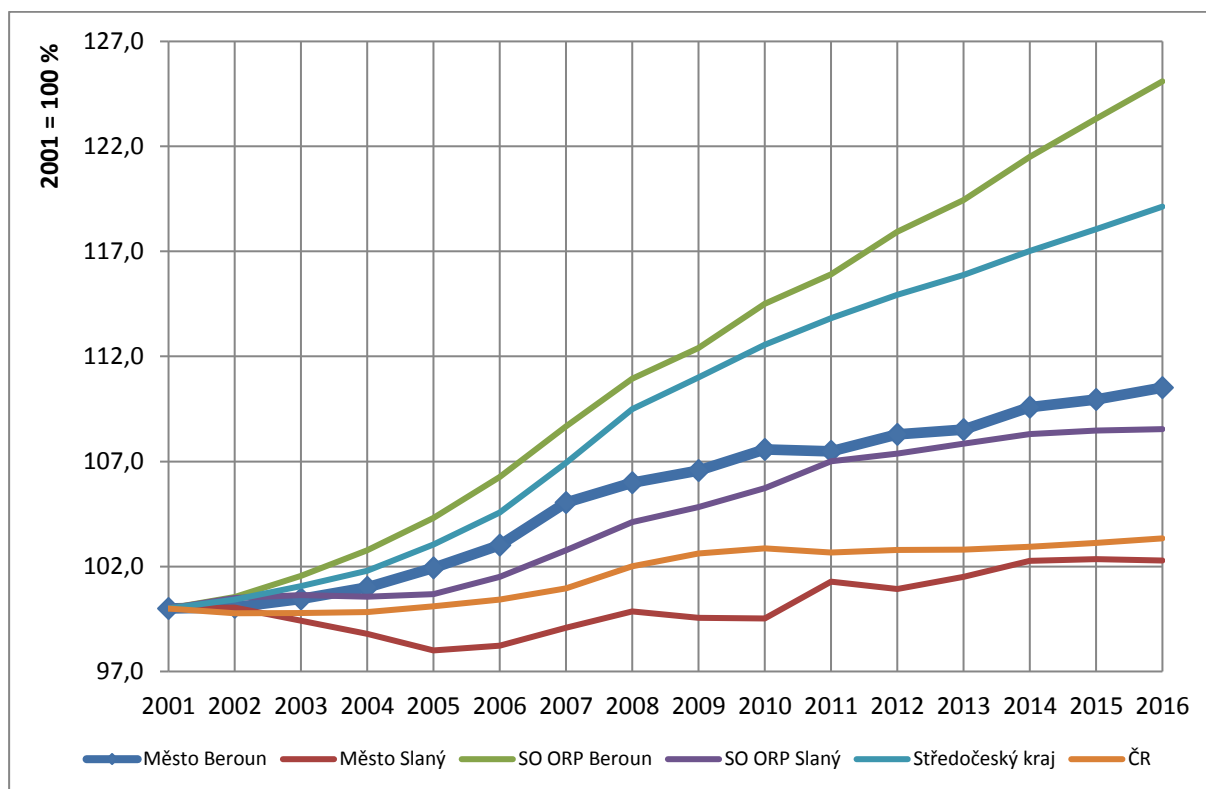
Město Beroun mělo k 31. 12. 2016 celkem **19 307 obyvatel**. V roce 1990 se od města oddělily obce Králův Dvůr, Trubín a Zahořany a v roce 1991 mělo město (v jeho dnešním územním vymezení) 17 459 obyvatel.

Až do roku 2001 počet obyvatel klesal, což bylo způsobeno zejména vyšším počtem zemřelých než narozených, a v některých letech také vyšším počtem vystěhovalých než přistěhovalých. **Počet obyvatel města Berouna od roku 2001 roste** stejně jako počet obyvatel celého SO ORP Beroun, kde je však nárůst obyvatel ještě markantnější, stejně jako u Středočeského kraje. Naopak město Slaný zaznamenalo v letech 2003–2006 pokles počtu obyvatel, až následně začal počet obyvatel růst, ovšem mírněji než v Berouně. Při srovnání nárůstu počtu obyvatel s SO ORP Beroun a SO ORP Slaný je výraznější nárůst počtu obyvatel v SO ORP Beroun. Všechna zmíněná území lze považovat za území, ve kterých od cca poloviny 90. let 20. století probíhají intenzivní suburbanizační procesy – více samozřejmě v obcích v zázemí měst, i proto město Beroun v 90. letech obyvatele spíše ztrácelo.

Obr. 2: Vývoj počtu obyvatel ve městě Beroun v období let 1991 až 2016

Pramen: ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

Obr. 3: Vývoj počtu obyvatel ve městě Beroun, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeském kraji a České republice v období let 2001 až 2016 (bazický index, rok 2001 = 100 %)

Pramen: ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

Ve srovnání jednotlivých místních částí je největší Beroun-město, kde v roce 2011 žily zhruba tři čtvrtiny obyvatel. Druhou v pořadí je místní část Závodí (13,7 % obyvatel). Ostatní místní části tvoří dohromady méně než 10 % obyvatel města.

Za poslední dvě dekády vzrostl počet obyvatel všech místních částí s výjimkou Berouna-města, kde obyvatel nepatrně ubylo. Nejvíce obyvatel přibýlo v centru, Zdejcíně a Hostimi (vzhledem k roku 1991 přibýlo 70-85 % obyvatel). Pokles počtu obyvatel Berouna do roku 2001, který byl dokumentován výše, se z místních částí týkal pouze Berouna-města, a mírně také centra. V ostatních místních částech počet obyvatel kontinuálně rostl, i když nárůst po roce 2001 byl vyšší než v devadesátých letech.

Tab. 1: Vývoj počtu obyvatel místních částí Berouna od roku 1991

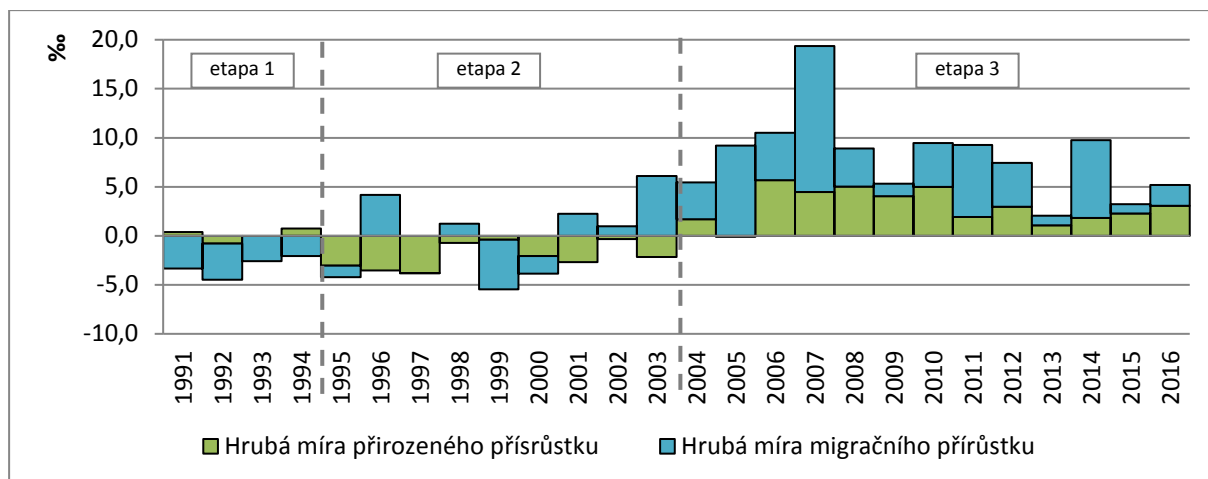
Místní část	Počet obyvatel			Index vývoje počtu obyvatel 2011/1991	Podíl obyvatel (%)		
	1991	2001	2011		1991	2001	2011
centrum	255	251	470	184,3	1,4	1,4	2,5
Hostim	52	59	89	171,2	0,3	0,3	0,5
Jarov	186	186	220	118,3	1,0	1,1	1,2
město	14 533	13 884	14 505	99,8	80,7	79,5	77,1
Zavadilka	536	547	659	122,9	3,0	3,1	3,5
Závodí	2273	2309	2 578	113,4	12,6	13,2	13,7
Zdejcina	170	223	298	175,3	0,9	1,3	1,6
Beroun	18 005	17 459	18 819	104,5	100,0	100,0	100,0

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 1991, 2001, 2011, ČSÚ

Demografická situace je z obecného hlediska ovlivňována dvěma základními jevy, a to přirozeným pohybem a stěhováním (migrací) obyvatelstva. V případě přirozeného pohybu hraje zásadní roli sledování porodnosti a úmrtnosti ve vztahu k času. Migrace, tedy přistěhovávaní a vystěhovávaní obyvatel, představuje nejvýznamnější formu prostorové mobility obyvatelstva, neboť jejím důsledkem je trvalá změna bydliště.

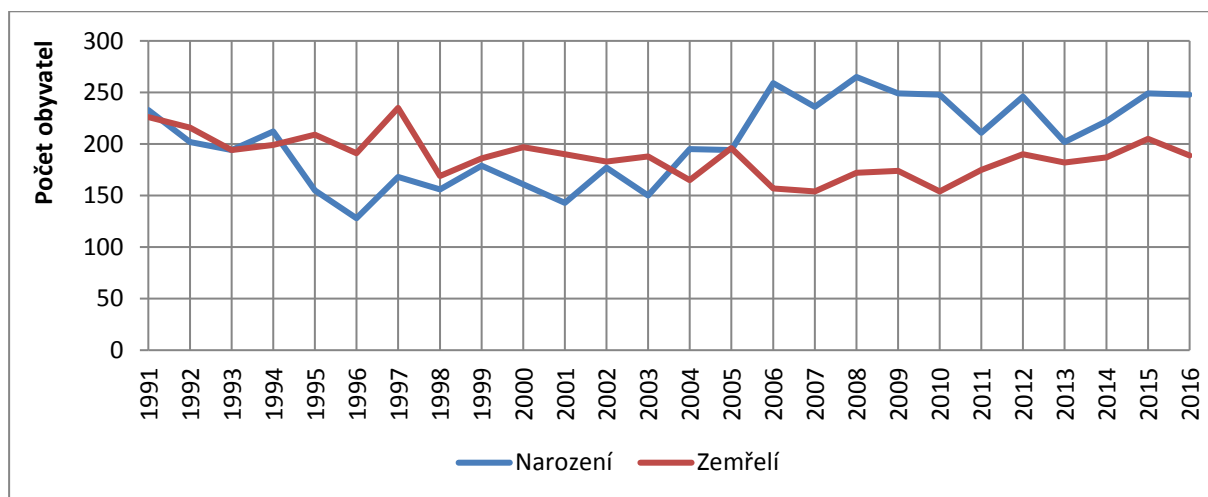
V přirozeném pohybu obyvatel města Berouna je možné vysledovat tři etapy. První etapa v první polovině 90. let je charakteristická vcelku vyrovnaným počtem narozených a zemřelých, ale vyšším počtem vystěhovalých než přistěhovalých. V letech 1995–2005 každoročně zemřelo více osob, než se narodilo – přirozený přírůstek byl tedy záporný, a rovněž se v tomto období (resp. do roku 2003) přestěhoval a vystěhoval srovnatelný počet obyvatel – migrační přírůstek byl tedy velmi malý. Celkově tedy počet obyvatel spíše mírně klesal.

Od roku 2006 je vývoj počtu obyvatel města pozitivní – **rodí se více osob, než zemře, a rovněž se více osob přistěhuje, než vystěhuje**. Zejména do roku 2008, kdy vývoj ovlivnila ekonomická recese, byl tento trend velmi silný. V posledních 4 letech je nárůst počtu obyvatel pozvolnější a do budoucna lze předpokládat vzhledem k aktuálním demografickým trendům (silné ročníky 70. a počátku 80. let 20. století již odrodily) spíše stagnaci.

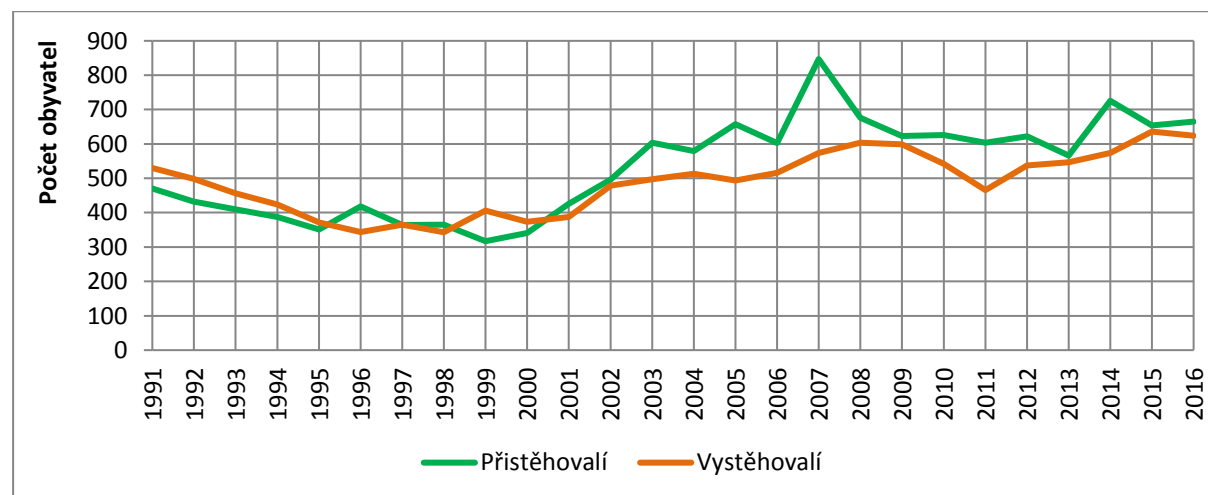
Obr. 4: Hrubá míra přirozeného přírůstku a migračního přírůstku pro město Beroun v období let 2001 až 2016

Pramen: ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

Obr. 5: Narození a zemřelí ve městě Beroun v období let 2001 až 2016

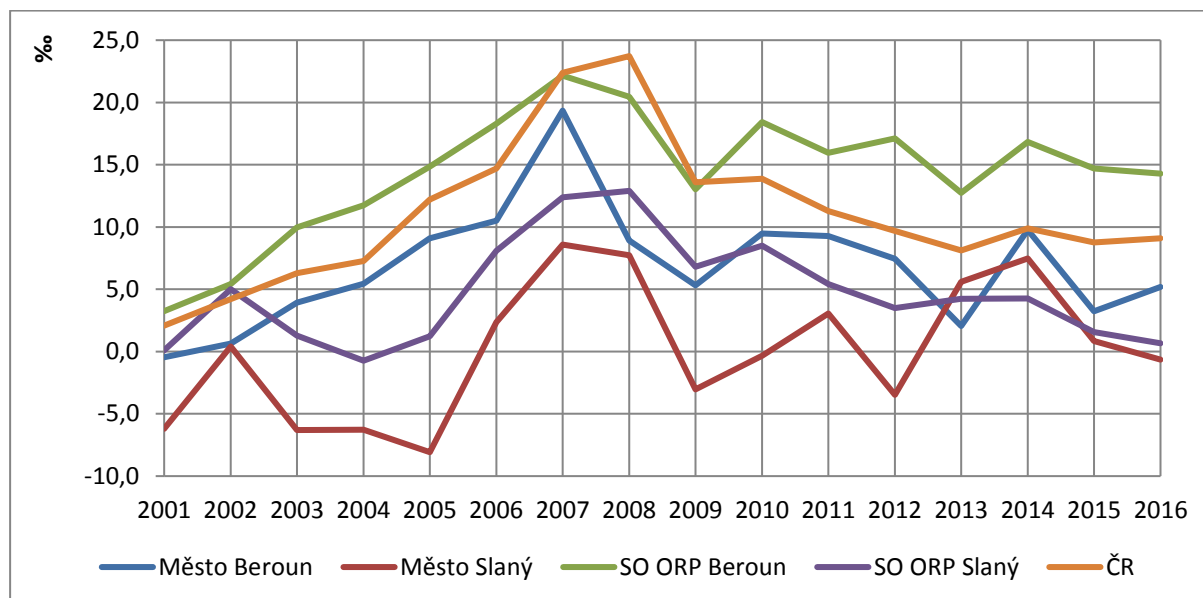
Pramen: ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

Obr. 6: Přistěhovalí a vystěhovalí ve městě Beroun v období let 2001 až 2016

Pramen: ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

Prakticky za celé sledované období (od roku 2001) je ve městě Berouně zaznamenáván příznivější demografický trend než ve Slaném – celkový přírůstek obyvatel je téměř ve všech letech v Berouně vyšší. Podobně je tomu i ve srovnání správních obvodů, kdy v SO ORP Beroun je hrubá míra celkového přírůstku (tj. přírůstek přepočtený na 1 000 obyvatel) stabilně vyšší než v SO ORP Slaný. Hrubá míra celkového přírůstku SO ORP Beroun je i vyšší než republikový průměr, zatímco přírůstek v samotném městě Berouně je nižší než průměr ČR.

Obr. 7: Hrubá míra celkového přírůstku ve městě Berouně, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný a České republice v období let 2001 až 2016

Pramen: ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

Struktura obyvatel

Z hlediska dynamiky změn lze mezi nejvýznamnější aktuální změny struktury obyvatelstva v demograficky vyspělých státech zahrnout stárnutí obyvatelstva a růst vzdělanosti.

Obyvatelstvo města Beroun se podobně jako obyvatelstvo většiny území ČR vyznačuje **převahou počtu žen nad počtem mužů**. Index maskulinity (počet mužů na 100 žen) dosáhl na konci roku 2016 hodnoty 92,3, v ostatních porovnávaných jednotkách (viz následující tabulka) je hodnota mírně vyšší, nejvíce pak ve Středočeském kraji – 97,5.

Tab. 2: Struktura obyvatel města Beroun, města Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeského kraje a České republiky k 31. 12. 2016

Území	Muži	Ženy	Celkem	Mužů (%)	Mužů na 100 žen
město Beroun	9 269	10 038	19 307	48,0	92,3
město Slaný	7 497	8 008	15 505	48,4	93,6
SO ORP Beroun	30 249	31 441	61 690	49,0	96,2
SO ORP Slaný	19 642	20 195	39 837	49,3	97,3
Středočeský kraj	660 919	678 063	1 338 982	49,4	97,5
Česká republika	5 200 687	5 378 133	10 578 820	49,2	96,7

Pramen: Veřejná databáze, ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

K významným faktorům podmiňujícím celkový sociálně ekonomický vývoj města patří změny **složení obyvatelstva podle věku**.

Věková struktura obyvatel města Beroun ke konci roku 2016 čítala 17,4 % obyvatel v předproduktivním věku (0–14 let), 64,1 % obyvatel v produktivním věku (15–64 let) a 18,5 %

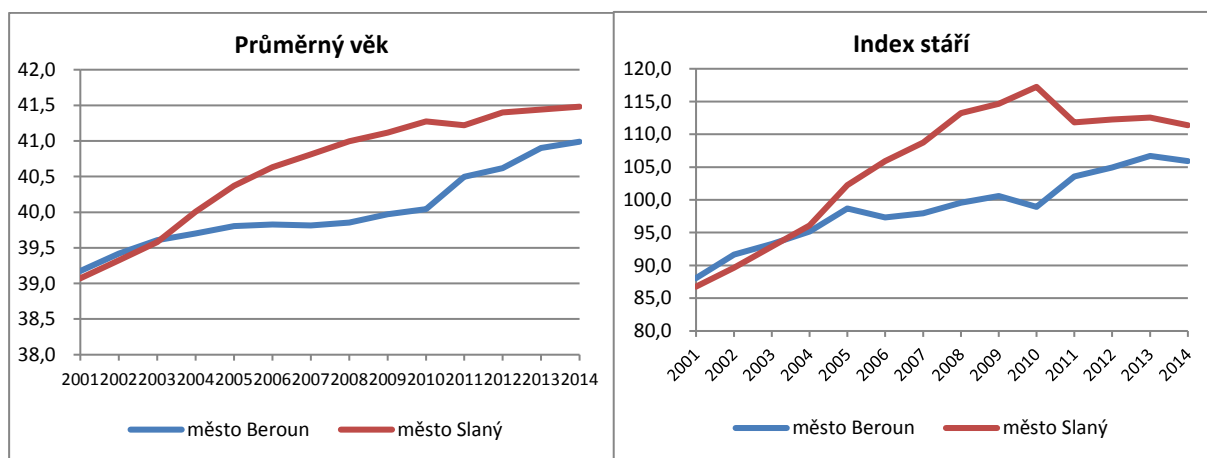
obyvatel v poproduktivním věku (65+). Poměr zastoupení obyvatel v předproduktivním a poproduktivním věku se v posledních dvou dekadách ve městě Beroun, ale obecně i v celé České republice, výrazně proměnil, a to zejména díky nižší porodnosti a rychlému prodlužování naděje na dožití. Ještě v roce 2004 převažovala ve městě Beroun dětská složka obyvatel nad seniorskou, od roku 2009 je tomu každoročně naopak – **seniorská složka převažuje nad dětskou, aktuální hodnota indexu stáří dosahuje hodnoty 106,3** (na 100 dětí tedy připadá 106,3 seniorů). **Průměrný věk dosahuje 41,3 let.**

Obdobně je tomu ve městě Slaný, avšak zde probíhá stárnutí obyvatel ještě rychleji než v Berouně; index stáří překročil hodnotu 100,0 již v roce 2005, na konci roku 2006 dosahoval index stáří hodnoty 116,0. Průměrný věk je 41,8 let. Relativně mladé obyvatelstvo je v SO ORP Beroun a ve Středočeském kraji, v SO ORP Slaný jsou ukazatele věkové struktury již méně příznivé. Přesto jsou však i v SO ORP Slaný jak index stáří, tak průměrný věk stále pod průměrnou hodnotou České republiky – viz tabulka a grafy.

Tab. 3: Struktura obyvatel města Beroun, města Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeského kraje a České republiky k 31. 12. 2016

Území		0–14 let	15–64 let	65 a více let	Index stáří	Průměrný věk
město Beroun	(abs.)	3 362	12 372	3 573	106,3	41,3
	(%)	17,4	64,1	18,5		
město Slaný	(abs.)	2 570	9 953	2 982	116,0	41,8
	(%)	16,6	64,2	19,0		
SO ORP Beroun	(abs.)	11 096	40 040	10 554	95,1	40,5
	(%)	18,0	64,9	17,1		
SO ORP Slaný	(abs.)	6582	25 986	7 269	110,4	41,4
	(%)	16,5	65,2	18,2		
Středočeský kraj	(abs.)	231 504	872 510	234 968	101,5	41,0
	(%)	17,3	65,2	17,5		
Česká republika	(abs.)	1 647 275	6 942 623	1 988 922	120,7	42,0
	(%)	15,6	65,6	18,8		

Pramen: Veřejná databáze, ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

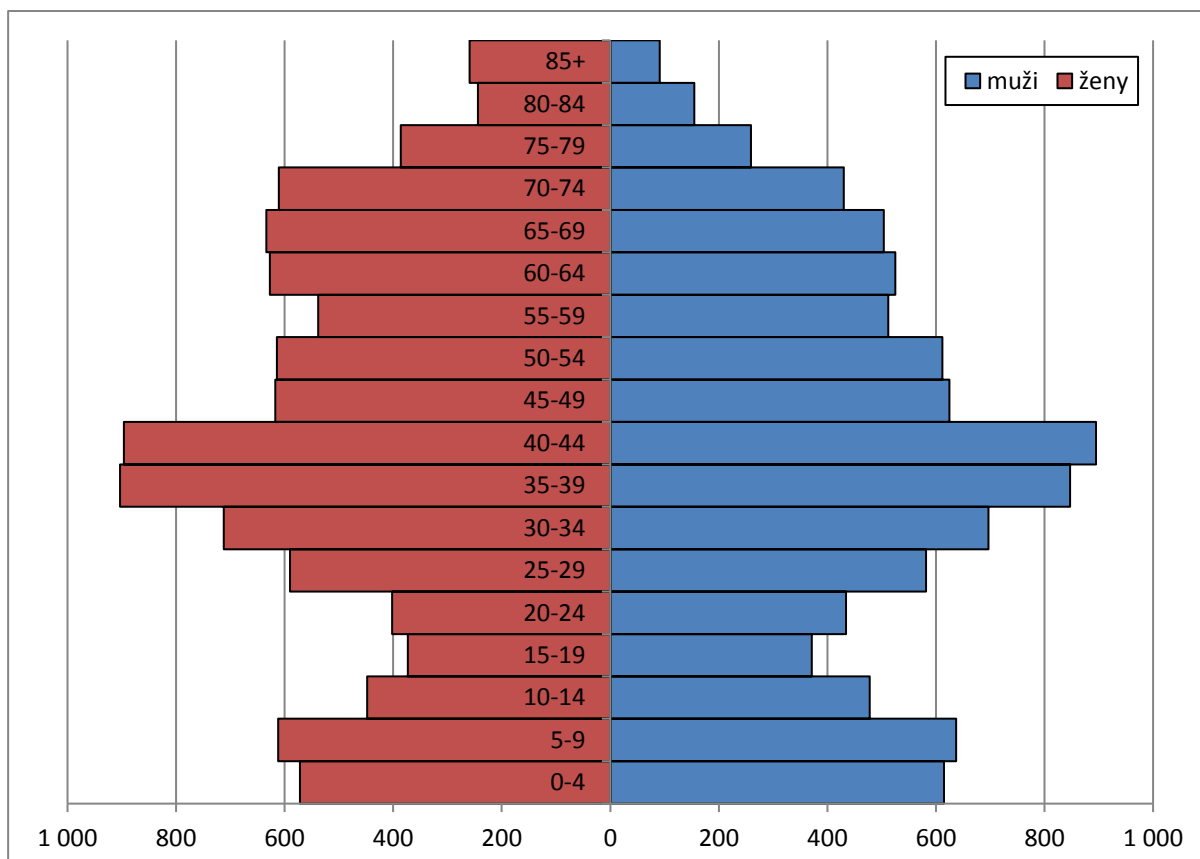

Obr. 8: Průměrný věk a index stáří obyvatel města Beroun a města Slaný v letech 2001 až 2016

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP

Detailní věková struktura města Beroun odhaluje tři klíčové charakteristiky:

- 1) vysoké zastoupení obyvatel ve věku 35–44 let (tzv. Husákovy děti), které v posledních cca dvou dekádách rodily děti, jež jsou nyní ve věku do 14 let;
- 2) vysoké zastoupení obyvatel ve věkových skupinách od 45 do 74 let, přičemž ty věkové skupiny, které jsou v současnosti v produktivním věku, se budou postupně dostávat do věku poproduktivního, což bude vyžadovat vyšší nároky na zajištění zdravotních a sociálních služeb;
- 3) věková pyramida stárne zdola – počet obyvatel v dětské složce není tak vysoký, aby stačil vykompenzovat počet obyvatel v poproduktivní složce, tudíž **bude i nadále docházet ke zvyšování průměrného věku, indexu stárnutí a následně i snižování počtu obyvatel** (pokud nepočítáme migraci). Snižující se počet narozených dětí bude znamenat nižší počet obyvatel ve školských zařízeních.

Obr. 9: Věková pyramida města Beroun k 31. 12. 2016

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP

Další významnou charakteristiku obyvatelstva představuje jeho **struktura podle vzdělání**, která výstižně charakterizuje kvalitu lidských zdrojů daného území. Lepší vzdělanostní struktura obyvatelstva je předpokladem úspěšného sociálního a ekonomického rozvoje. **Vzdělanostní struktura obyvatel města Beroun se mezi roky 2001 a 2011 významně zlepšila**, což však není jen specifikem města, ale i celé ČR. Podíl osob se základním vzděláním se mezi roky 2001 a 2011, kdy proběhla sčítání lidu domů a bytů, snížil o 6,1 procentních bodů z hodnoty 21,9 % na 15,8 %, na druhé straně podíl osob s maturitou se zvýšil z 31,7 % na 36,0 % a podíl osob s vysokoškolským vzděláním z 8,7 % na 14,1 %, zároveň však došlo ke zvýšení podílu osob, u kterých nebylo vzdělání zjištěno. Ještě v roce 2001 největší skupinou osob starších 15 let byly osoby se středním vzděláním bez maturity. Při posledním sčítání však touto skupinou již byly osoby se středním vzděláním s maturitou.

Obdobný posun v kvalitě lidských zdrojů je možné pozorovat i ve městě Slaný. Na úrovni Středočeského kraje a ČR sice rovněž došlo ke zlepšení vzdělanostní struktury, avšak nejpočetnější skupinou obyvatel jsou středoškoláci bez maturity.

Podíl obyvatel s nejméně středoškolským vzděláním s maturitou dosahoval v roce 2001 ve městě Beroun 40,4 %, v roce 2011 již 50,1 %. Ve městě Slaný 40,9 % v roce 2001, resp. 45,6 % v roce 2011, ve Středočeském kraji 34,8 %, resp. 44,0 %, a v ČR 37,3 %, resp. 43,7 %. Z tohoto srovnání vychází město Beroun jak ve srovnání hodnot, tak v posunu za 10 let nejlépe.

Tab. 4: Struktura obyvatel města Beroun, města Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeského kraje a České republiky ve věku 15 a více let podle nejvyššího dosaženého vzdělání v letech 2001 a 2011

Území	Rok	Podíl osob (%)				
		ZŠ	SŠ-	SŠ+	VŠ	nezjištěno
město Beroun	2001	21,9	35,8	31,7	8,7	2,0
	2011	15,8	29,3	36,0	14,1	4,9
město Slaný	2001	22,2	36,0	31,3	9,6	0,9
	2011	18,1	30,6	33,4	12,2	5,7
SO ORP Beroun	2001	-	-	-	-	-
	2011	16,8	33,5	33,8	11,5	4,4
SO ORP Slaný	2001	-	-	-	-	-
	2011	21,4	36,0	29,1	8,4	5,1
Středočeský kraj	2001	23,6	40,4	27,8	7,0	1,3
	2011	17,4	33,6	32,5	11,5	5,1
Česká republika	2001	23,5	38,0	28,4	8,9	1,3
	2011	18,0	33,0	31,2	12,5	5,3

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011, ČSÚ, zpracování GaREP

Pozn.: data za SO ORP nejsou v SLDB 2001 uváděna

Sociálně vyloučené lokality

V rámci SO OPR Beroun, tedy ani ve městě Beroun, není podle Mapy sociálně vyloučených lokalit v ČR¹ evidována žádná sociálně vyloučená lokalita. Za lokality blízké sociálně vyloučeným lokalitám jsou považovány Zavadilka, Talichova ulice a jednotlivé domy se „špatnou adresou“.

Spolková činnost

Spolky a sdružení představují nositele místní kultury a společenského života. Z dále uvedeného přehledu lze soudit, že spolky mají vliv vzdělávací, výchovný i kulturní. Z tradičního charakteru jejich činnosti vyplývá, že ve svém prostředí vytvářejí, rozvíjejí a upevňují vazby k městu, k regionu, k problémům životního prostředí v místě i širším okolí. Sportovní spolky pak rozvíjejí pohybové dovednosti dětí, mládeže i dospělých. Mezi **hlavní spolky** v současné době působící v Berouně patří²:

Sportovní a turistické oddíly a spolky:

- *Junák - český skaut, z. s. (pobočka Beroun)* – v Berouně působí od roku 1912, jedná se o významnou organizaci se zhruba 150 členy.
- *Softballový klub Piranhas Beroun* – funguje od roku 2015, má kolem 100 členů.

¹ <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index2679.html?page=1>

² Podle <https://www.firmy.cz/Institute-a-urady/Sdruzeni-a-spolky/Kulturni-a-spolecenske/kraj-stredocesky/beroun/3579-beroun?l=1>

- *Okresní rada AŠSK ČR Beroun* – sdružování školních sportovních klubů a hájení jejich zájmů.
- *TJ Sokol Beroun* – sportovní činnosti a akce pro cvičence všech věkových kategorií (oddíly florbalu, volejbalu, mažoretek a stolního tenisu pro dospělé i děti); zdravotní cvičení pro ženy i muže.
- *Asociace TOM ČR, TOM 0201 Svišti* – turistický oddíl mládeže.
- *Turistický oddíl Bobr* – turistický a vodácký oddíl mládeže.
- *Bosá turistika* – turistika a jiné aktivity.
- *Turistický oddíl TRILOBIT* – turistický oddíl mládeže.
- *Biatlonklub Beroun* – biatlonový klub.
- *TJ Kraso Beroun* – sportovní klub zaměřený na krasobruslení.
- *TJ LOKOMOTIVA BEROUN z. s.* – sportovní klub zaměřený na veslování a rychlostní kanoistiku.
- *TJ LOKOMOTIVA BEROUN z. s.* – šachový klub pro děti a dospělé.
- *BC Bar-Bar Beroun* – kulečnickový klub.
- *Gladiator Team Beroun* – florbalový klub pro děti a dospělé.
- *Basketbalový klub Beroun* – basketbalový klub.
- *Oddíl kopané Endeco Zdejcina Beroun 6* – tělovýchovná jednota zaměřená na fotbal.
- *Český lev - Union Beroun, o.s.* – fotbalový klub, využívá fotbalové hřiště s přírodní trávou v Berouně (ul. Na Ostrově), které má v dlouhodobém pronájmu od Města Beroun, dále hřiště SK Cembrit Beroun – Závodí a fotbalové hřiště s UT3G v ul. Na Máchovně.
- *LTC Beroun* – tenisový klub a škola.
- *HC Berounští medvědi o.s.* – tělovýchovná jednota zaměřená na lední hokej.

Zájmové spolky

- *Klub vojenské historie Sanites Car Beroun ČR* – vojenská historická vozidla.
- *Okresní myslivecký spolek – Beroun.*
- *Českomoravský svaz chovatelů poštovních holubů - Místní spolek 043 Beroun* – sdružování chovatelů holubů, pořádání závodů poštovních holubů a výstav.
- *Územní sdružení Českého zahrádkářského svazu Beroun* – poradenství, vzdělávání dětí i odborníků, pořádání přednášek a výstav.
- *Beroun sobě* – přispívání k ochraně kulturního dědictví, životního prostředí a zdravých životních podmínek v Berouně a v okolí.

Církevní instituce a sbory (klíčovou činností všech spolků je pořádání bohoslužeb a duchovních setkání)

- *Římskokatolická farnost Beroun.*
- *Sbor Církve bratrské v Praze 5.*
- *Křesťanské centrum víry, o.s.*
- *Náboženská obec Církve československé husitské v Berouně.*
- *Sbor Církve adventistů sedmého dne Beroun.*
- *Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Berouně.*

Sdružení pro podporu rodiny a péče o děti

- *Centrum zdravých dětí* - Provozujeme centrum zdravých dětí.

Umělecká sdružení a spolky

- *Občanské sdružení Smíšený pěvecký sbor Slavoš Beroun* – smíšený pěvecký sbor.

Informace o **vzdělávacích, zdravotních, sociálních, kulturních a sportovních zařízeních a institucích** ve městě obsahují jednotlivé podkapitoly v rámci kapitoly A.1.7 Veřejná vybavenost.

A.1.3 HOSPODÁŘSTVÍ

Ekonomická situace a podnikání

Ekonomická základna města prošla od roku 1990 do dneška výraznými změnami a v její struktuře došlo k zásadnímu posílení sektoru služeb, který dává práci více než 2/3 zaměstnaných obyvatel města. Pozice průmyslu relativně oslabila, avšak stále představuje významného zaměstnavatele. Oproti jiným městům/regionům v následující tabulce je navíc vyšší význam služeb jasně patrný. Uvedená data pocházejí ze Sčítání lidu, domů a bytů, takže novější údaje než za rok 2011 nejsou k dispozici.

Tab. 5: Struktura zaměstnaného obyvatelstva ve městě Berouně, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeském kraji a České republice podle sektorů národního hospodářství k 26. 3. 2011

Území	absolutní hodnoty				podíly (%)*		
	I.	II.	III.	celkem	I.	II.	III.
město Beroun	60	2 212	5 608	8 958	0,8	28,1	71,2
město Slaný	89	1 768	4 267	6 942	1,5	28,9	69,7
SO ORP Beroun	479	7 524	15 454	26 779	2,0	32,1	65,9
SO ORP Slaný	536	4 996	9 336	17 129	3,6	33,6	62,8
Středočeský kraj	16 530	175 349	326 370	587 539	3,2	33,8	63,0
Česká republika	124 284	1 474 878	2 470 565	4 580 714	3,1	36,2	60,7

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, ČSÚ, zpracování GaREP

Pozn.: * v případě podílů se jedná o obyvatelstvo se zjištěnou ekonomickou aktivitou; I. = zemědělství, lesnictví a rybolov; II. = průmysl a stavebnictví; III. = služby

V odvětvové struktuře výrazně převažují společnosti podnikající v terciéru, tj. ve službách, do nichž se na konci roku 2016 řadilo více než 77 % všech ekonomických subjektů v Berouně. V sekundárním sektoru národního hospodářství (průmysl a stavebnictví) působilo zhruba 21 % ekonomických subjektů. Primární sektor (zemědělství, lesnictví a rybolov) byl zastoupen zbylými 2 %.

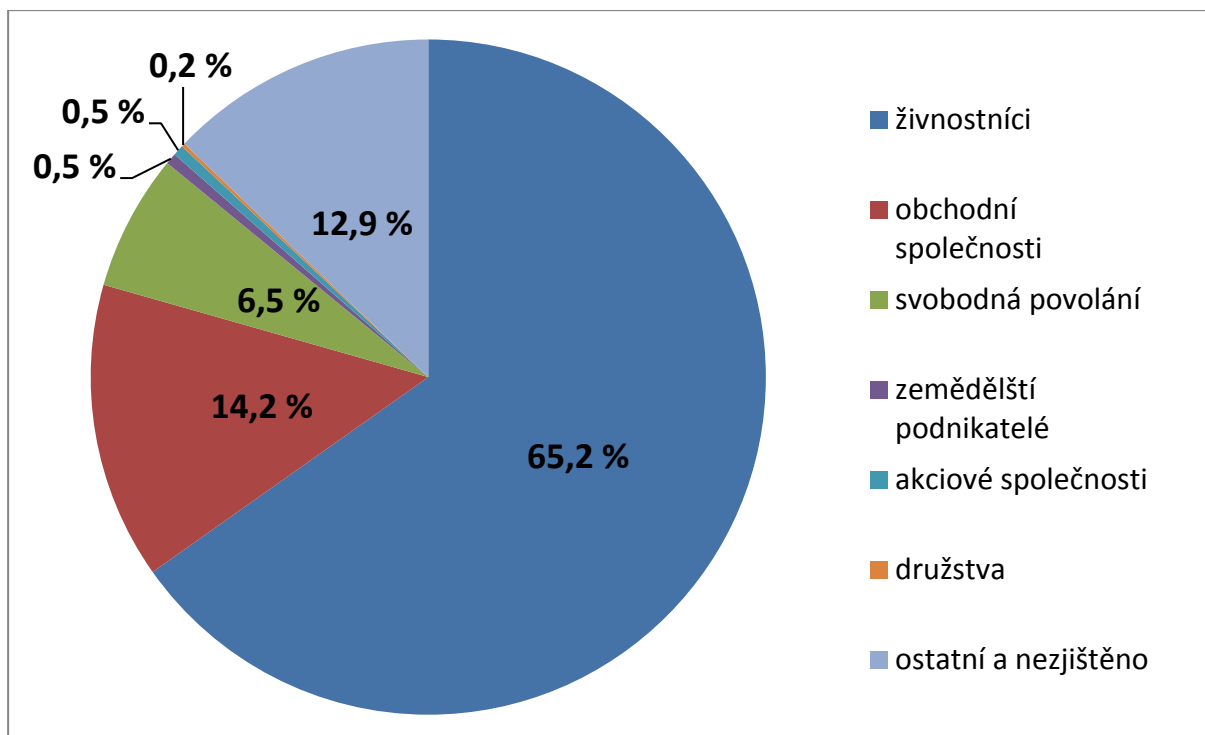
Tab. 6: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti ve městě Berouně, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeském kraji a České republice k 31. 12. 2016*

Území	Zemědělství, lesnictví a rybolov	Průmysl a stavebnictví	Služby	Celkem
město Beroun	85	1 084	3 963	5 132
město Slaný	91	750	2 490	3 331
SO ORP Beroun	621	3 776	10 859	15 256
SO ORP Slaný	464	2 210	5 489	8 163
Středočeský kraj	14 856	80 777	226 142	321 775
Česká republika	123 678	650 775	1 951 840	2 726 293

Pramen: Veřejná databáze, ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

Pozn.: * = počítáno se subjekty, u nichž bylo odvětví ekonomické činnosti zjištěno

K 31. 12. 2016 působilo na území města dle Veřejné databáze Českého statistického úřadu celkem 5 245 ekonomických subjektů. Podle právní formy podnikání převažují živnostníci (3 420 subjektů, tedy 65,2 %). Další nejpočetněji zastoupenou formou podnikání jsou obchodní společnosti (745 subjektů, tj. 14,2 %) a svobodná povolání s počtem registrací 342 (6,5 %). Akciových společností bylo 27 a družstev 9.

Obr. 10: Podnikatelské subjekty dle právní formy podnikání ve městě Berouně k 31. 12. 2016
Pramen: Veřejná databáze, ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

Zastavěné plochy a nádvoří a ostatní plochy mají v Berouně dohromady rozlohu 843,1 ha, což znamená zhruba čtvrtinu veškeré plochy katastru. Průmyslové a obecně podnikatelské plochy se nacházejí především v blízkosti železničních tratí, další lze identifikovat v prostoru mezi ulicí Plzeňskou a dálnicí D5.

Na konci osmdesátých let minulého století představovalo město Beroun především významnou základnu průmyslu (společně s městem Králův Dvůr, které bylo do roku 1990 jeho součástí). Největším zaměstnavatelem byly Železárny Králův Dvůr, zaměstnávaly více než 3 000 osob. Druhého největšího zaměstnavatele představoval podnik CEVA – Cementárny a vápenky; dva z jeho závodů dávaly práci 1 350 osobám (cementárny, eternitové závody). Dále lze zmínit textilku Tiba Dvůr Králové nad Labem (jeden ze závodů v Berouně zaměstnával 800 osob), výrobce příslušenství silničních motorových vozidel a speciální techniky PAL Praha – Kbely (v Berouně zaměstnával 300 osob), producenta zařízení v oborech chladicí a mrazicí techniky Frigera Kolín (v Berouně byl závod s 200 pracovníky) a Pekárny a cukrárny Kladno (v Berouně zaměstnávaly zhruba 200 osob).

Největším zaměstnavatelem v Berouně na konci roku 2016 byla společnost **Carrier Refrigeration Operation Czech Republic**, v níž pracovalo přes 1 000 osob. Svým výrobním programem – zejména klimatizační jednotky a tepelná čerpadla – navazuje na tradici výše zmíněného podniku Frigera. Podnik také vyrábí chladicí a mrazicí nábytek pro supermarkety. Berounský závod se tak vyznačuje dlouhou výrobní tradicí a vysokým počtem zkušených odborníků.

Centrálu a sídlo společnosti má v Berouně také sázková kancelář **CHANCE**. Uváděný počet pracovníků (kategorie 500 až 1 000 zaměstnanců) však nepůsobí jen na území města, ale značná část také v jiných pobočkách po celé ČR. Sídlo má v Berouně také společnost **Lagardere Travel Retail**, která je především maloobchodním prodejcem v oblasti cestovního ruchu. I v případě tohoto ekonomického subjektu však pracuje značná část zaměstnanců mimo město Beroun, centrála společnosti je například v Praze. V odvětví heren, kasin a sázkových kanceláří se pohybuje akciová společnost **Berounská servisní**.

Na tradiční odvětví pro Berounsko se soustředí společnost **Cembrit**, která je předním evropským výrobcem vláknocementových výrobků se širokým využitím. Dalším významným zaměstnavatelem je holdingová společnost **Českomoravský beton**, která provozuje téměř 70 nově postavených nebo zrekonstruovaných betonáren. Soustředí se na výrobu transportbetonu, kterou doplňuje o výrobu prefabrikátů, litých podlahových směsí či zdicích malt.

Postupná terciarizace ekonomiky (zvyšování podílu služeb) se projevila také v Berouně. Nejenže mezi největší zaměstnavatele patří **Město Beroun** či **Medicentrum Beroun** z oblasti zdravotní péče, ale je třeba zmínit i velké množství malých a středních zaměstnavatelů (z těch významnějších například Okresní soud v Berouně, Okresní státní zastupitelství v Berouně, Finanční úřad Beroun, Katastrální pracoviště Beroun Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Rehabilitační nemocnice Beroun, vzdělávací instituce všech stupňů atd.).

Tab. 7: Největší zaměstnavatelé působící ve městě Beroun na konci roku 2016

Název organizace	Počet zaměstnanců	Odvětví činnosti
Carrier Refrigeration Operation Czech Republic s.r.o.	1 000 až 1 499	strojírenský průmysl
CHANCE a.s.	500 až 999	činnost heren, kasin a sázkových kanceláří
Lagardere Travel Retail, a.s.	500 až 999	maloobchod v cestovním ruchu
Berounská servisní a.s.	250 až 499	činnost heren, kasin a sázkových kanceláří
Cembrit a.s.	250 až 499	průmysl stavebních hmot
Českomoravský beton, a.s.	200 až 249	průmysl stavebních hmot
Mgr. Vlastimil Král	200 až 249	bezpečnostní činnosti
Město Beroun	200 až 249	veřejná správa
A-ROYAL Service s.r.o.	100 až 199	bezpečnostní činnosti
Vodovody a kanalizace Beroun, a.s.	100 až 199	shromažďování, úprava a rozvod vody
Medicentrum Beroun, spol. s r.o.	100 až 199	zdravotní péče

Pramen: On-line databáze firem Bisnode/HBI a Registr ekonomických subjektů ČSÚ, zpracování GaREP

Kromě výše zmíněných subjektů patří k významným zaměstnavatelům i další firmy, které mají celorepublikovou působnost a člení se na pobočky (data za jednotlivé pobočky/části podniků však nesdělují). Typicky se jedná o České dráhy, Správu železniční dopravní pošty, Českou poštu, Policii České republiky (Obvodní oddělení Beroun), supermarkety a hypermarkety (Billa, Kaufland, Penny Market atd.). Podobně též banky a pojišťovny.

Ekonomická aktivita obyvatel a dojížd'ka do zaměstnání

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo zahrnuje jak zaměstnané, tak nezaměstnané osoby. V období let 2001 až 2011 se v Berouně zvýšil počet ekonomicky aktivních osob o 591, tj. z 9 161 na 9 752. Nárůst počtu ekonomicky aktivních je určitě pozitivní zprávou, jelikož se jedná o práceschopné obyvatelstvo.

V roce 2011 činil podíl ekonomicky aktivních obyvatel v Berouně na všech obyvatelích města 51,8 %. Jednalo se o mírně vyšší hodnotu, než vykazalo zázemí města v podobě SO ORP Beroun (50,9 %), ale také o vyšší hodnoty oproti městu Slaný (50,1 %) a jeho zázemí v podobě SO ORP Slaný (49,1 %). Pozitivní význam podílu ekonomicky aktivních v Berouně ještě zesílí při uvedení totožného podílu za celý Středočeský kraj (49,6 %) a průměr ČR (48,7 %).

Tab. 8: Ekonomická aktivita obyvatel města Berouna k 26. 3. 2011

Ekonomická aktivita			Obyvatelstvo celkem	
			abs.	%
Obyvatelstvo celkem			18 819	100,0
Ekonomicky aktivní celkem			9 752	51,8
v tom	Zaměstnaní		8 958	47,6
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	6 952	36,9
		zaměstnavatelé	332	1,8
		pracující na vlastní účet	1 161	6,2
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	482	2,6
		ženy na mateřské dovolené	211	1,1
	Nezaměstnaní		794	4,2
Ekonomicky neaktivní celkem			8 100	43,0
z toho	nepracující důchodci		3 758	20,0
	žáci, studenti, učni		2 201	11,7
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			967	5,1

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, ČSÚ, zpracování GaREP

Pro objektivní zhodnocení počtu osob skutečně pracujících v dané obci a pro vyjádření skutečného ekonomického významu města slouží ukazatel počtu obsazených pracovních míst.³ Jeho hodnota pro Beroun a další obce s rozšířenou působností ležící v západní polovině Středočeského kraje je uvedena následující tabulce. Konkrétně z Berouna vyjíždělo za prací o 346 osob více, než do něj za prací dojíždělo. Také další města v blízkosti Prahy (a s dobrým dopravním spojením do hlavního města) vykázala vyšší vyjížděku oproti dojížděce, a to Černošice, Dobříš, Kladno a Kralupy nad Vltavou. Teprve až vzdálenější města evidovala vyšší dojížděku. Ukazatel počtu obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných s trvalým bydlištěm ve městě ukazuje na význam pracovní funkce daného města. Mezi vybranými městy v roce 2011 měl nejvyšší koeficient (a tedy nejvýraznější pracovní funkci) Rakovník (na 1 tis. zaměstnaných bydlících v obci připadlo 1,3 tis. obsazených pracovních míst), následovaný Hořovicemi (1,2 tis.) a Sedlčany (1,2 tis.). Hranici 1,0 tis. pak překonaly ještě Slaný a Příbram.

Tab. 9: Obsazená pracovní místa (OPM) ve vybraných městech západní poloviny Středočeského kraje k 26. 3. 2011

Město	Zaměstnaní	Vyjíždějící	Dojíždějící	OPM	OPM/ zaměstnaní * 1 000
Beroun	8 958	2 934	2 588	8 612	961
Slaný	6 942	2 027	2 499	7 414	1 068
Černošice	3 130	1 453	239	1 916	612
Hořovice	3 136	942	1 623	3 817	1 217
Dobříš	3 859	1 244	1 043	3 658	948
Kladno	31 122	8 105	5 820	28 837	927
Kralupy nad Vlt.	8 212	2 493	1 937	7 656	932
Příbram	14 950	2 997	3 934	15 887	1 063
Rakovník	7 358	1 300	3 241	9 299	1 264
Sedlčany	3 326	702	1 210	3 834	1 153

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, ČSÚ, zpracování GaREP

³ Vypočteno na základě údajů ze sčítání lidu. Od zaměstnaných obyvatel města jsou odečtení vyjíždějící za prací z města a přičteny osoby dojíždějící za prací do města.

Dojížd'ka do zaměstnání je významným regionálním procesem a v České republice je pravidelně sledována při sčítáních lidu, domů a bytů, a to již od roku 1961. Město Beroun je významným centrem dojížd'ky v regionu, a to i přesto, že počet vyjíždějících za prací z Berouna (2 934 osob) převýšil při posledním sčítání v roce 2011 počet osob dojíždějících do města za prací (2 588 osob). V Berouně tak bylo 8 612 obsazených pracovních míst.

Nejvýznamnější vyjížd'kový proud směřoval pochopitelně do hlavního města Prahy, kde je dostatek pracovních příležitostí a cesta automobilem trvá kolem 30 minut. V roce 2011 se jednalo o 1 773 osob. Následovaly Králův Dvůr (231 osob), Loděnice (162 osob) a Rudná (114 osob), tedy sídla spíše menší velikosti, ale opět dopravně dobře dostupná s dostatkem pracovních příležitostí. Hranici vyjížd'kového proudu o velikosti 50 osob pak překonalo už jen město Zdice (81 osob).

Naopak nejvýznamnější dojížd'kový proud byl identifikován ze sousedního města Králův Dvůr (550 osob). Teprve poté následovalo hlavní město Praha (231 osob; značně menší oproti vyjížd'kovému proudu) a město Zdice (210 osob). V kategorii dojížd'kového proudu o velikosti 100 až 200 osob se pak pohybovaly ještě obce Hýskov (158 osob), Hořovice (153 osob), Nižbor (142 osob), Chyňava (123 osob) a Hudlice (104 osob). Ve všech případech se jedná spíše o menší sídla v zázemí Berouna.

Nezaměstnanost

Situaci na trhu práce v Berouně lze ve srovnání s okolními městy/regiony, průměrem za Středočeský kraj i celou ČR hodnotit mezi lety 2007 až 2016 jako srovnatelnou či mírně příznivější. Výjimku tvoří pouze těsné zázemí Prahy (správní obvody ORP Černošice či ORP Říčany) a samotné hlavní město, kde panuje ještě lepší situace než v Berouně a okolí. Právě z tohoto důvodu do Prahy míří i hlavní vyjížd'kový proud z Berouna.

Tab. 10: Vývoj podílu nezaměstnaných ve městě Berouně, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeském kraji a ČR v období let 2007 až 2016 (vždy k 31. 12.)

Území	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
město Beroun	3,1	3,3	5,6	6,6	6,1	*	*	7,3	6,3	5,1
město Slaný	3,7	3,8	6,4	6,9	7,1	*	*	7,9	6,6	5,6
SO ORP Beroun	3,0	3,1	5,5	6,3	5,8	*	*	6,5	5,7	4,6
SO ORP Slaný	4,3	4,3	6,5	7,5	7,1	*	*	8,0	6,6	5,8
Středočeský kraj	3,2	3,4	5,5	6,1	5,6	6,1	6,9	6,4	5,4	4,3
Česká republika	4,5	4,5	7,1	7,4	6,8	7,4	8,2	7,5	6,2	5,2

Pramen: Integrovaný portál MPSV, Statistiky nezaměstnanosti, 2017

Pozn.: * údaje nebyly dostupné,

Na konci roku 2016 evidoval Úřad práce ČR v Berouně 650 uchazečů o zaměstnání, což představovalo podíl nezaměstnaných osob ve výši 5,1 %. Zázemí města v podobě správního obvodu ORP Beroun vykazovalo ještě příznivější hodnoty, jelikož zejména jeho severovýchodní část leží blíže Praze. Oproti průměru ČR se jednalo o mírně příznivější hodnoty jak pohledem podílu nezaměstnaných osob, tak počtu uchazečů připadajících na jedno volné pracovní místo.

Tab. 11: Základní charakteristika nezaměstnanosti ve městě Berouně, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeském kraji a České republice k 31. 12. 2016

Území	Uchazeči o zaměstnání	Volná pracovní místa (VPM)	Uchazeči o zaměstnání na 1 VPM	Podíl nezaměstnaných osob (%)
město Beroun	650	258	2,5	5,1
město Slaný	588	442	1,3	5,6
SO ORP Beroun	1 904	984	1,9	4,6

Území	Uchazeči o zaměstnání	Volná pracovní místa (VPM)	Uchazeči o zaměstnání na 1 VPM	Podíl nezaměstnaných osob (%)
SO ORP Slaný	1 573	545	2,9	5,8
Středočeský kraj	38 966	18 650	2,1	4,3
Česká republika	381 373	132 496	2,9	5,2

Pramen: Integrovaný portál MPSV, Statistiky nezaměstnanosti, 2017, zpracování GaREP

Z celkového počtu 650 uchazečů o zaměstnání evidovaných Úřadem práce ČR na konci roku 2016 bylo dlouhodobě nezaměstnaných (v evidenci úřadu práce nad 12 měsíců) dohromady 251 osob, tj. 39 %. Uchazečů – absolventů bylo na konci roku 2016 evidováno 15, tj. pouze 2,3 %.

Cestovní ruch

Cestovní ruch je nedílnou součástí ekonomiky města. Beroun je zázemím a určitým přirozeným centrem regionu Českého krasu. Díky historickým památkám, kulturním zařízením a událostem, stejně jako ubytovacím a stravovacím zařízením je město vyhledávaným **cílem tuzemských i zahraničních návštěvníků**.

Cestovní ruch na území města Berouna má charakter zejména **kulturně poznávací** s celoroční intenzitou (i když vrcholu dosahuje v průběhu letní sezóny).

Mezi nejdůležitější kulturní akce výrazně regionálního až nadregionálního charakteru patří Mezinárodní hudební festival Talichův Beroun či předávání cen TRILOBIT. Do Berouna se také sjíždějí návštěvníci za vyhlášenými trhy (farmářské, hrnčířské, velikonoční a adventní).

Vzhledem k tomu, že město Beroun často slouží jako zázemí pro turisty navštěvující Český kras, nabývají svého významu různá kulturní a sportovní zařízení. Jedná se o četná muzea a galerie (Muzeum Českého krasu, Muzeum berounské keramiky, Městská galerie Beroun atd.), Kino Mír, letní kino, Aquapark Beroun, krytý plavecký bazén a další sportoviště.

Z **monitoringu návštěvníků turistických regionů ČR** (<http://monitoring.czechtourism.cz>) plyne, že návštěvníci do Berouna nejčastěji dorazili automobilem či vlakem. Celých 15,7 % návštěvníků přicestovalo na kole, což je ve srovnání s jinými lokalitami velmi vysoký podíl.

Dvě třetiny návštěvníků přiznávají, že před svým příjezdem nezaznamenaly žádnou reklamu na město Beroun jakožto destinaci cestovního ruchu. Pro informace o regionu využívají návštěvníci především internet – a to jak obecně (56,9 %), tak různé vyhledávače (43,1 %) a turistické portály (41,2 %). Naproti tomu informační centrum využilo pouze 27,5 % návštěvníků.

Téměř všichni návštěvníci (98,1 %) přijeli do Berouna opakovaně a tři čtvrtiny návštěvníků se hodlají v brzké době (do půl roku) do Berouna vrátit. Více než polovina návštěvníků (56,9 %) však přijela pouze na jeden den bez přenocování, čtvrtina (27,5 %) na 3–7 dní. Kratší či delší pobyty jsou realizovány jen málo.

Jako převažující důvody návštěvy města uváděli poznávání (31,4 %), zábavu (21,6 %) a turistiku a sport (17,6 %). Hlavními aktivitami jsou pěší turistika (33,3 %), poznávací turistika (33,3 %), cykloturistika (23,5 %), návštěvy kulturních akcí (23,5 %) a jiné sporty (15,7 %).

Celková spokojenost návštěvníků byla hodnocena známkou 1,6 (tj. víceméně průměr ve srovnání s jinými lokalitami ve Středočeském kraji). Horšího hodnocení dosáhlo město především v těchto aspektech: služby pro motoristy, vybavenost atrakcemi pro děti a péče o bezpečnost návštěvníků. Naopak kladně byly hodnoceny rozsah a dostupnost ubytovacích a stravovacích kapacit, vybavení regionu pro sportovní aktivity a příležitosti pro zábavu a společenské využití.

Město je východiskem mnoha značených **turistických tras**, např. červená značka do Svatého Janu pod Skalou, modrá značka do Tetína, zelená značka (a poté žlutá značka) ke Koněpruským jeskyním. Všechny turistické značky se potkávají na centrálním Husově náměstí. Územím města Berouna také vedou naučné stezky Po stopách českých králů a Naučná stezka Václava Talicha.

Obdobně městem prochází několik **cyklostezek a cyklotras**. Jedná se zejména o cyklostezku Po stopách českých králů, která by v budoucnu měla spojit všechny hrady a zámky na Berounsku s Berounem a Prahou. Povede ze Žebráku a Točnicku do Zdic a odtud podél Litavky přes Králův Dvůr do Berouna. Dále podél Berounky přes Srbsko a Karlštejn do Třebáně. Dalšími trasou je odbočka z Berouna na Nižbor. V okolí města se nachází několik cyklotras: Tetínská trasa, Karlštejnská trasa, Chrustenická trasa, Nenačovická trasa, Nižborská trasa, Hudlická trasa, Zdická trasa, Skryjská trasa a Nižborská trasa.

Vodácká turistika je omezená. Většina vodáků sjíždějících Berounku končí v Nižboru.

Turistickou infrastrukturu na území Berouna charakterizuje poměrně dostatečná vybavenost ubytovacími kapacitami a gastronomickými zařízeními. V rámci ubytovacích kapacit disponují největším počtem lůžek hotely (Hotel Na Ostrově, Hotel Grand Litava). Mezi nejlépe hodnocené ubytovací zařízení ve městě řadí agentura Booking.com (soustředí se na on-line rezervace) Hotel Maxim, Pension Barták, Penzion Tony – Beroun, Hotel Beroun Golf Club a Pension Primus. Podle aplikace Foursquare patří mezi nejlepší stravovací zařízení Blackdog Bar&Grill, Barevný bufet, Strakatý Králík, Koza Roza a LaPaz.

Tab. 12: Seznam ubytovacích zařízení ve městě Berouně v roce 2017

Název	Kategorie	Počet pokojů	Počet lůžek
Hotel Český Dvůr	hotel	10	19
Hotel Parkán	hotel	10	24
Hotel Grand Litava	hotel	103	*
Hotel Na Ostrově	hotel	99	188
Hotel Venedik	hotel	8	16
Hotel VERONA MEA	hotel	11	24
Hotel Maxim	hotel	*	*
Hotel Barbora	hotel	10	23
Hotel Beroun Golf Club	hotel	9	18
PRENDE	hotel/pension	*	*
Penzion U Štiky	penzion	*	24
Penzion Berona	penzion	5	8
Pension Barták	penzion	*	20
Pension Nostalgie	penzion	*	18
Penzion Panorama	penzion	*	10
Pension Primus	penzion	*	*
Penzion Domino	penzion	5	10
Penzion Tony – Beroun	penzion	2	*
Tomáš Potůček	pension/ubytovna	*	*
Ubytovna Beroun – U nádraží	ubytovna	24	*
Ubytování Traktorka	ubytovna	*	*
Ubytovna Sport	ubytovna	*	33
Ubytovna Beroun	ubytovna	*	*
Stavební závody Olešovice	ubytovna	*	40

Pramen: vlastní šetření (webové stránky ubytovacích zařízení), zpracování GaREP

Pozn.: * = údaje nejsou k dispozici

Dle šetření ČSÚ se během roku 2016 v ubytovacích zařízeních na území Berouna ubytovalo celkem 34 967 hostů, přičemž na jednoho hosta připadalo 2,2 přenocování. Počet ubytovaných hostů se v posledních letech zvyšuje, avšak průměrný počet přenocování zůstává víceméně stabilní.

Tab. 13: Kapacita a návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení ve městě Beroun v letech 2014 až 2016

	2014	2015	2016
počet zařízení	12	13	14
pokoje	325	341	356
lůžka	711	735	781
hosté	31 127	34 039	34 967
z toho nerezidenti	14 394	14 224	14 478
přenocování	71 237	79 974	78 551
z toho nerezidenti	37 764	38 012	36 955
průměrný počet přenocování (nocí)	2,3	2,3	2,2

Pramen: ČSÚ, 2017, zpracování GaREP

Informační a doplňkové služby pro návštěvníky města zajišťuje **městské informační centrum** v budově radnice na Husově náměstí. Poskytuje informace o zajímavostech, ubytování a kulturním a sportovním vyžití ve městě a okolí. Prodává rovněž mapy a cyklomapy, vstupenky na kulturní akce, repliky typické berounské keramiky a turistické známky. Je otevřeno každý den, a to i o víkendech (pouze mimo sezónu od října do dubna jen ve všedních dnech, v květnu navíc v sobotu dopoledne). V roce 2015 jej navštívilo celkem 13 765 návštěvníků, v roce 2016 došlo k nárůstu na 19 626 návštěvníků.

Podpora cestovního a turistického ruchu v Berouně je dále součástí aktivit zastoupených Odborem školství a volnočasových aktivit Městského úřadu Beroun a dále Městským kulturním centrem, jehož součástí je i zmíněné městské informační centrum.

Město Beroun je členem následujících organizací:

- **Bohemia Centralis** – od svého založení v roce 1997 je dobrovolným sdružením působícím na území Středočeského kraje. Sdružení je programově a účelově zaměřeno na spolupráci v oblasti celkového rozvoje území při současném zachování jeho přírodních a historických hodnot, zejména rozvoje a podpory cestovního ruchu a informačních služeb, propagace a ochrany přírodního a kulturního dědictví. Jedná se o turistický region Střední Čechy – západ. V současnosti má sdružení 6 členů (města a obce Beroun, Rakovník, Tetín, Kladno, Kralupy nad Vltavou a Slaný),
- **Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska** (SHS ČMS) – dobrovolná, zájmová, nestranická a nevládní organizace sdružující především historické obce nebo jejich části, na jejichž území jsou zachovány významné kulturní hodnoty, zejména nemovité památky. Vzniklo z iniciativy měst v listopadu roku 1990.

Atraktivita cestovního ruchu ve městě

Kulturně historické památky:

- **Městská památková zóna** – byla vyhlášena v roce 1992 a zahrnuje historické centrum města, jehož součástí jsou i některé památky uváděné níže. V roce 2010 získalo město Beroun cenu za nejlepší realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón za rok 2009.
- **Kostel sv. Jakuba** – trojlodní kostel z období vzniku města, barokní podobu dostal roku 1736. Kostel i interiéry prošly na počátku 20. století obnovou pod vedením architekta

Josefa Fanty. Cenný oltářní obraz a sochy, rovněž rokoková kazatelna. V blízkosti kostela též boží muka a děkanství na Seydlově náměstí.

- **Městské opevnění** – vystavěno na přelomu 13. a 14. století, dosahovalo délky 1 170 metrů. Jeho součástí bylo 37 hranolových bašt a též Pražská a Plzeňská brána. Dochovány též části vodních příkopů.
- **Husovo náměstí s radnicí** – přirozené centrum města s Pomníkem padlým v 1. světové válce (1924) a Pomníkem Mistra Jana Husa (1908). Na náměstí radnice a řada vzácných měšťanských domů (např. Český dvůr, Jenštejnský dům, Salátovský dům či dům U Tří korun).
- **Duslova vila** – novorenesanční vila z roku 1890 na ulici Politických vězňů, postavená dle návrhu českého architekta Antonína Wiehla. Slouží jako sídlo Městské galerie.
- **Kostel Zvěstování Panny Marie a studniční stavení** – kostel zbudován v 16. století, v 18. století pak zbarokizován. Nejvýznamnější hlavní oltář a některé obrazy.
- **Rozhledna Městská Hora** – nadstavba městského vodovodu z roku 1936, stojí uprostřed berounského lesoparku. Vyhlídková plošina ve výšce 11 metrů, nadmořská výška 290 m n. m.
- **Kaple Bolestné Panny Marie** – vybudována v roce 1724 nad pramenem zázračné vody, v letech 1733–1786 žili u kaple poustevníci. Zrušena v roce 1787 nařízením císaře Josefa II., obnovena v letech 1894–1895 v pseudogotickém slohu podle plánů významného architekta a renovátora hradu Karlštejna Josefa Mockera.
- **Medvěďárnum** – leží na svahu Městské Hory, obývají jej medvědí dvojčata Kuba a Matěj z populárního večerníčku Václava Chaloupka Měďové.
- **Hostim** – část města Berouna 4 km na východ od centra, na území městské části jeskyně, archeologické stopy, výšinné opevněné sídliště „Hradiště V kozlu“ a památkově chráněný zemědělský dvůr.

Atraktivita cestovního ruchu v nejbližším okolí:

- **CHKO Český kras** – území tvořené převážně vápenci a břidlicemi s četnými krasovými jevy včetně jeskyní patřících k největším v Čechách. Díky erozní činnosti řeky Berounky a jejích přítoků jsou pro CHKO charakteristická údolí kaňonovitého rázu. Samotná řeka Berounka pak představuje atraktivitu pro vodácké sporty a její břehy zase pro trampování.
- **CHKO Křivoklátsko** – území tvořené členitým reliéfem Křivoklátské vrchoviny a hlubokým údolím řeky Berounky. Téměř dvě třetiny rozlohy území pokrývají listnaté a smíšené lesy s neobvyklou druhovou bohatostí flóry i fauny (včetně řady vzácných a ohrožených druhů). Kraj Oty Pavla.
- **Koněpruské jeskyně** – nejdelší jeskynní systém v Čechách objevený na počátku 50. let 20. století. Jedná se o třípatrový systém v devonských vápencích. Prohlídková trasa má 620 metrů.
- **Hrad Karlštejn** – patrně jeden z nejznámějších českých hradů, který založil roku 1348 římský císař a český král Karel IV. mimo jiné za účelem uložení korunovačních klenotů a svatých ostatků. Jednou z nejvzácnějších částí je kaple sv. Kříže.
- **Hrad Křivoklát** – královský hrad z počátku 12. století. Byl oblíbeným místem pobytu a lovu Přemyslovců i Lucemburků. Během staletí prošel nejrůznějšími úpravami, patrně ty nejzásadnější – pozdně gotické - proběhly za Vladislava Jagelonského na přelomu 15. a 16. století.
- **Svatý Jan pod Skalou** – malá obec v údolí řeky Loděnice. Místo bylo trvale osídleno už na přelomu 9. a 10. století, později vznikl klášter benediktinů. Atraktivitu představuje zejména vyhlídka ze Svatojánské skalní stěny a nejstarší dochovaná turistická trasa v ČR.
- **Hradiště Tetín** – známé poutní místo, spojované v pověstech s Krokovou dcerou Tetou. V 10. století vdovské sídlo kněžny sv. Ludmily, kde byla také v roce 921 zavražděna. V současnosti zřícenina hradu Tetín s pěknými výhledy do údolí řeky Berounky.

- **Nižbor** – obec v údolí řeky Berounky v Křivoklátské vrchovině. Na ostrohu nad ústím Habrovského potoka do Berounky leží barokní zámek, na druhém břehu pak rodinné sklárny Růžička Crystal s možností exkurze do provozu.
- **Hornický skanzen Solvayovy lomy** – umístěn v prostoru zrušeného lomu Paraple na území Českého krasu. Turisty provedou značené stezky a informační tabule, tematická expozice v budově někdejších kanceláří a skladu (součástí je jízda důlním vláčkem).
- **Rozhledna Máminka na Krušné hoře** – rozhledna dřevěné konstrukce o celkové výšce 33 metrů na vrcholovém paloučku Krušné hory ve výšce 606 m n. m. Otevřena v roce 2015, za pěkného počasí daleké výhledy.
- **Obec Hudlice, rodiště Josefa Jungmanna** – v obci se nachází rodný dům a památník spisovatele Josefa Jungmanna (1773–1847) s dobovým zařízením a expozicí představující jeho život a dílo.

Kulturní a společenské akce ve městě:

- **Mezinárodní hudební festival Talichův Beroun** – hudební festival s více než třicetiletou tradicí, který se žánrově zaměřuje na klasickou hudbu. Koná se vždy v říjnu a listopadu, součástí programu jsou vystoupení předních interpretů pěveckého a instrumentálního oboru, komorní tělesa i sbory.
- **Trilobit** – ceny, které v 60. letech 20. století uděloval Svaz československých filmových a televizních umělců (FITES) nejlepším uměleckým počinům za uplynulé roční období ve filmu a v televizi. Na počátku 90. let cena obnovena, od roku 1999 se slavnostní udílení cen koná vždy v lednu v Berouně.
- **Závodí** – open air festival propojující žánry folku, jazzu, rocku a world music se koná od roku 2013.
- **Berounské kulturní léto (BeKuLe)** – letní cyklus koncertních a divadelních představení pro děti i dospělé. Kulturní léto v Berouně doplňují pohádkové čtvrtky v zahradě Muzea berounské keramiky a promenádní neděle na náměstí Joachima Barranda.
- **Berounské hradby** – městské slavnosti konané od roku 2014, které propojují centrum města v jeden cirkulující celek. Jedná se o hudební scénu na Husově náměstí včetně přehlídky minipivovarů, rodinnou zónu v Havlíčkově ulici a promenádu na náměstí Joachima Barranda.
- **Poberounský folklórní festival Staročeské máje** – jedna z největších přehlídek folklóru ve středních Čechách, která se poprvé konala v roce 2000 v Zadní Třebáni (v roce 2017 se už konala na devíti místech regionu). Součástí je též gastronomická akce Koláče fest Beroun.
- **Trhy na Husově náměstí** – pravidelné trhy se konají vždy ve středu a v sobotu od 7:00 do 12:00 hod., každé úterý a pátek pak Farmářské trhy. Dále se konají vždy na jaře a na podzim Hrnčířské trhy (v rámci Dnů evropského dědictví), v týdnu před Velikonocemi pak Velikonoční trhy a během adventu rovněž Adventní trhy.
- **Advent v Berouně** – během adventu se na Husově náměstí konají trhy, koncerty a bruslení. Pořadatelem je Město Beroun ve spolupráci s Městským kulturním centrem Beroun.
- **Štulec** – oslava Dne dětí v berounské Štulovně, která zahrnuje divadelní a hudební představení, hry a soutěže pro děti, občerstvení.

Informace o **kulturních a sportovních zařízeních** ve městě obsahují podkapitoly Kultura a Sport a volnočasové aktivity v rámci kapitoly A.1.7 Veřejná vybavenost.

A.1.4 DOPRAVA

Silniční doprava

Silniční doprava je rozhodujícím dopravním oborem, kterým jsou v Berouně prováděny převážné objemy přepravních vztahů (hlavním dopravním prostředkem většiny obyvatel je automobil). Silniční automobilová doprava je realizována prostřednictvím silniční sítě a navazující struktury místních a účelových komunikací.

Územím města prochází **dálnice D5** (Praha – Plzeň – Rozvadov, státní hranice ČR/Německo). Dálnice prochází ve směru od Prahy jihozápadním směrem ve stabilizované trase realizované v 80. letech 20. století. Město Beroun a sousední město Králův Dvůr jsou na trasu dálnice připojeny prostřednictvím tří dálničních mimoúrovňových křižovatek: 14. km: Beroun-východ, 18. km: Beroun-centrum a 22. km: Beroun-západ (Králův Dvůr). Současná trasa a pozice křižovatek jsou dlouhodobě stabilizované s výjimkou úprav připojovacích křižovatek větvi mimoúrovňové křižovatky Beroun-centrum, souvisejících s novým rozvojem v navazujícím přestavbovém území nevyhovujícím řešením stávajícího řízení provozu a s realizací paralelní trasy doprovodné silnice II/605. Dálnici spravuje Ředitelství silnic a dálnic ČR.

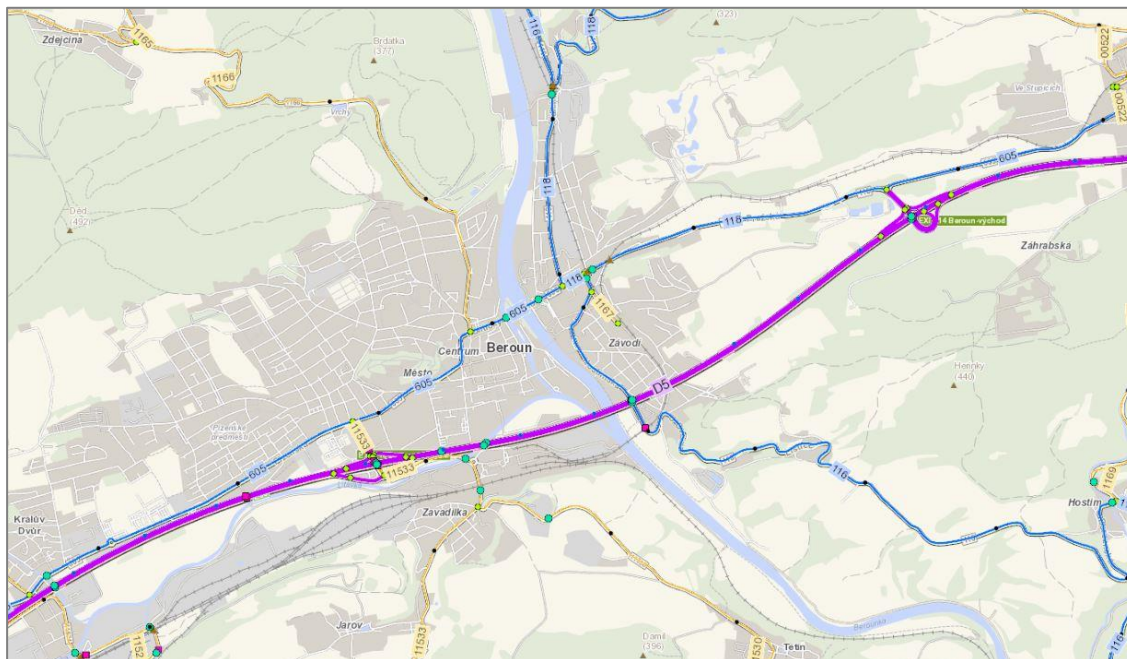
Berounem dále procházejí tři **silnice II. třídy**, jejich správcem je Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje (jedná se o příspěvkovou organizaci kraje):

- **Silnice II/605** (Praha – Beroun – Rozvadov): vedená ve stopě bývalé hlavní plzeňské silnice, v současném stavu v širších souvislostech plní funkci doprovodné trasy dálnice D5 a v komunikačním systému města pak funkci sběrné páteřní městské komunikace. Propojení s trasou dálnice D5 je realizováno ve všech třech výše uvedených křižovatkách. Na základě Generelu dopravy Berounské aglomerace (2007) schváleného zastupitelstvem města a na základě závěrů odvozených z výpočetní analýzy Dopravního modelu (2013) zakládá Územní plán města Beroun (2017) záměr vytvoření druhé paralelní doprovodné stopy dálnice D5 procházející po její jižní straně. Hlavním cílem této trasy je zajištění rovnoměrného přerozdělení dopravních zátěží v nejzatíženějším dopravním směru ve správním území města a uvolnění stávající páteřní trasy v ulicích Pražská, Politických vězňů a Plzeňská především od dopravy směřující do výrobních a skladových areálů situovaných po jižní straně dálnice D5.
- **Silnice II/116** (Nový Knín – Řevnice – Beroun – Nižbor – Lány): Územní plán města Beroun (2017) v souladu s minulými záměry zakládá návrh přímého propojení křižovatky na ulici Pražské do Zborovského nábreží. V jihovýchodní části města vykazuje silnice řadu obtížných dopravně problémových míst, s ohledem na vcelku nízké intenzity silničního provozu a požadavky CHKO je však třeba považovat současnou trasu za stabilizovanou.
- **Silnice II/118** (Petrovice – Příbram – Králův Dvůr – Beroun – Kladno – Doksany): Územní plán města Beroun (2017) plně respektuje současnou stopu (včetně společné stopy se silnicemi II/116 a II/605) a považuje tuto trasu za stabilizovanou.

Na území města se také nachází sedm **silnic III. třídy**, také ty jsou ve správě Krajské správy a údržby silnic Středočeského kraje. Územní plán města Beroun (2017) považuje trasy silnic III. třídy až na výjimky za dlouhodobě stabilizované (je třeba počítat pouze s pracemi v rámci běžné silniční údržby):

- **silnice III/11533** (křižovatka ulic Plzeňská/Koněpruská – Koněprusy),
- **silnice III/11530** (křižovatka ulic Tyršova/Husova/Na Ratince – Tetín),
- **silnice III/1166** (křižovatka Wagnerovo náměstí/ulice Politických vězňů – Zdejcina),
- **silnice III/1165** (Zdejcina – ulice Stradonická),
- **silnice III/1167** (křižovatka ulic Pražská/Brožíkova – železniční stanice Beroun-Závodí),

- **silnice III/1169** (křižovatka ulic Berounská/Karlštejnská/Ke Svatému Jánů – Svatý Jan pod Skalou – Loděnice): koncept územního plánu předpokládá úpravu křižovatky na připojení na silnici II/116,
- **silnice III/11610** (na území Berouna v podstatě jen křižovatka ulice Karlštejnská/odbočka na obec Bubovice): koncept územního plánu předpokládá úpravu křižovatky na připojení na silnici II/116.

Obr. 11: Dálniční a silniční síť ve městě Berouně v roce 2017

Pramen: Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2017

Periodická **Celostátní sčítání dopravy na dálniční a silniční síti** se provádějí v pravidelných pětiletých intervalech, na starost je má Ředitelství silnic a dálnic ČR. V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty zatížení zjištěné na sčítacích stanovištích procházejících silničních tras v rámci výsledků posledního dostupného sčítání provedeného z roku 2016. Hodnoty zatížení jsou uvedeny v ročních průměrech denních intenzit (RPDI) v obou směrech, a to v členění dle druhu vozidel – těžkých, osobních, motocyklů a celková součtová hodnota počtu vozidel.

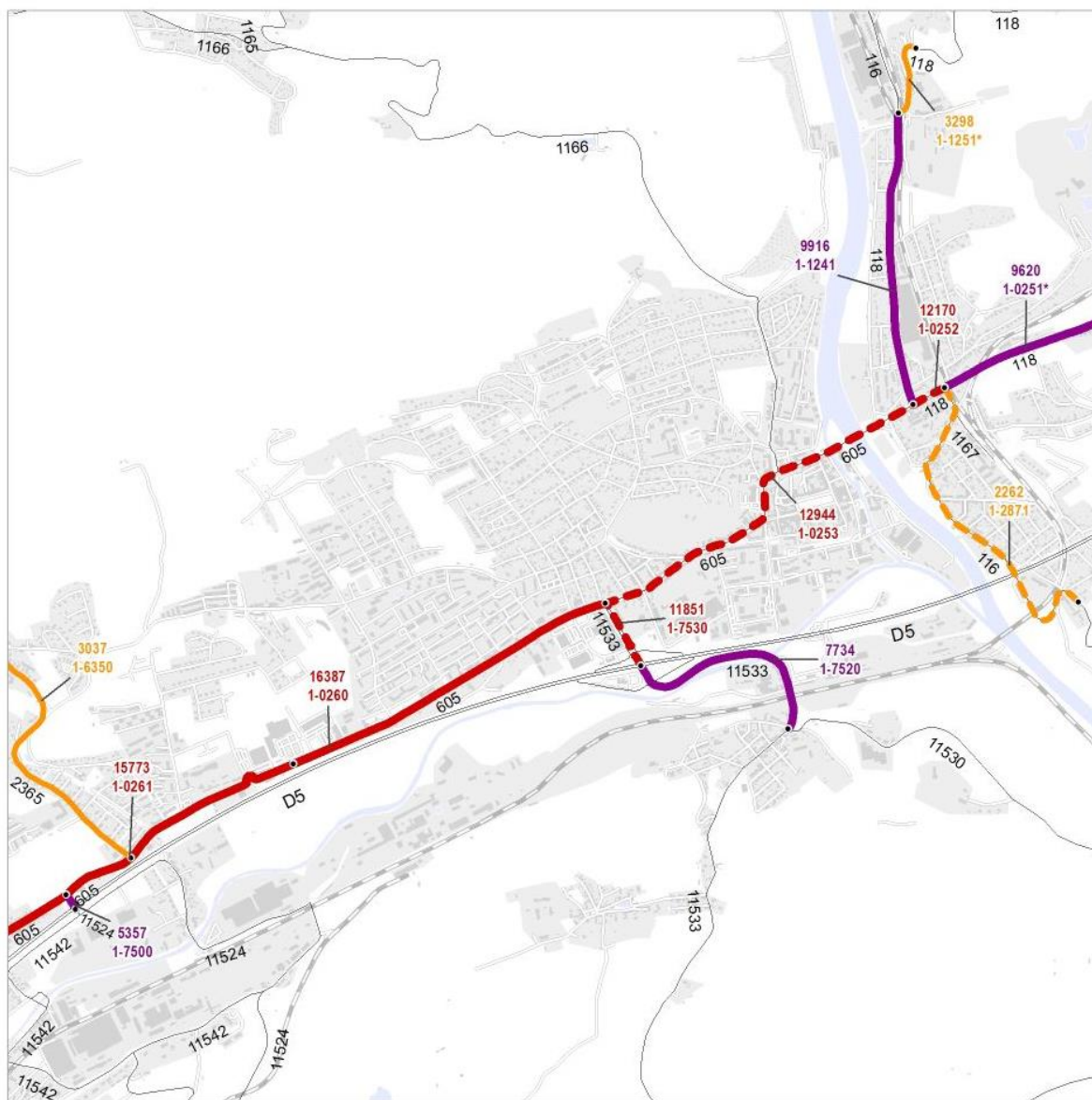
Tab. 14: Roční průměry denních intenzit (vozidel/24 hod.) v obou směrech ve městě Berouně v roce 2016 a v roce 2010

Silnice	Stano- viště	Místo, úsek	Intenzity automobilové dopravy				
			2016				2010
			TV*	O*	M*	SV*	SV*
D5	1-8130	Beroun, východ – centrum	12 352	35 603	125	48 080	40 401
D5	1-8140	Beroun, centrum – západ	11 348	31 069	103	42 520	37 691
II/605	1-0253	ul. Politických vězňů	1 360	11 441	143	12 944	12 728
II/605	1-0260	ul. Plzeňská	1 985	14 279	123	16 387	10 685
II/116	1-2871	ul. Hostimská	289	1 962	11	2 262	2 943
II/118	1-0256	ul. Pražská	1 070	8 435	115	9 620	8 598
II/118	1-0252	ul. Pražská, žel. přejezd	1 394	10 648	128	12 170	10 437
II/118	1-1241	ul. Lidická	1 144	8 635	137	9 916	7 733
II/118	1-1251	ul. Lidická, žel. přejezd	1 070	8 435	115	9 620	2 773
III/11533	1-7530	ul. Koněpruská	1 488	10 332	31	11 851	9 849

Silnice	Stano- viště	Místo, úsek	Intenzity automobilové dopravy				
			2016				2010
			TV*	O*	M*	SV*	SV*
III/11533	1-7520	ul. K Nádraží, nadezd tratě	1 048	6 629	57	7 734	5 581
III/11533	1-5110	Hvízd'alka, ul. Cajthamlova	304	2 375	8	2 687	2 824
III/11530	1-7510	ul. U Vápenice	205	1 759	17	1 981	1 244

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2016 a 2010, Ředitelství silnic a dálnic ČR

Pozn.: * TV = těžká motorová vozidla, O = osobní a dodávková vozidla, M = jednostopá motorová vozidla, SV = všechna motorová vozidla celkem

Obr. 12: Roční průměry denních intenzit (vozidel/24 hod.) v obou směrech ve městě Berouně v roce 2016

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2016, Ředitelství silnic a dálnic ČR

Intenzita dopravy je na hlavních silničních trasách vedoucích městem dosti vysoká, navíc od roku 2010 se zhruba o 20 % zvýšila. Celkově bylo větší zvýšení dopravy pozorováno na silnicích II. a III. třídy než na dálnici. Nejvíce vzrostla doprava na železničním přejezdu v ulici Lidická

(téměř 3,5násobně), dále také v ulici Plzeňské a U Vápenice (obojí cca o polovinu). Naopak pokles dopravy byl zaznamenán na ulicích Cajthamlově (o 5 %) a Hostimské (o 23 %).

Tyto údaje svědčí o poměrně vysokých intenzitách dopravy na páteřních silničních trasách s vysokým podílem těžké nákladové dopravy. Dopravní model města⁴ předpokládá do budoucna další nárůst dopravního zatížení města, nejvíce na dálnici D5, a dále na ulicích Plzeňská (v úseku Košťálkova – Na Drážkách), Politických vězňů a Pražská (v úseku Lidická – Brožíkova). Tato skutečnost je nepříznivá především z hlediska dopadů na životní prostředí na kontaktním území.

S ohledem na tyto skutečnosti Územní plán města Beroun (2017) navrhuje realizace přeložkových silničních tras, které zajistí převedení tranzitních vztahů dopravy do nové stopy, a z toho pak plynoucí zlepšení současného stavu životního prostředí ve městě.

Na průjezdní úseky silniční sítě navazují hlavní **obslužné městské komunikace**, které tento systém doplňují a spolu dotvářejí základní komunikační systém správního území města. Tyto komunikace jsou nezbytné pro dopravní obsluhu přiléhajících objektů. Jedná se následující komunikační úseky:

- stávající propojení vedené z Wagnerova náměstí ulicí Okružní severně od Městské Hory buď do ulice Za Městskou Horou, Jungmannovy a Třídy Míru nebo ve směru stoupání do ulice Viničná a Za Viničnou, s navrhovaným prodloužením až k připojení na ulici Okrajová při hranici správního území,
- tento systém dále doplňuje jejich první propojení procházející od mimoúrovňové křižovatky Beroun-centrum ulicí Obchodní přes křížení s ulicí Plzeňskou do ulice Kollárova až k ulici Za Viničnou a druhé propojení vedené od ulice Plzeňské ulicí Košťálkova přes Třidu Míru až k připojení na ulici Vinařská,
- územní plán dále doplňuje systém o propojení (s vyloučením nákladní dopravy) vedené od ulice Plzeňské ulicí Tyršova a dále novým přemostěním Litavky do předprostoru železniční stanice připojením na druhou paralelní přeložkovou trasu průjezdního úseku silnice II/605,
- územní plán dále doplňuje systém o propojení vedené od mimoúrovňové křižovatky Beroun-centrum k ulici Na Drážkách a dále k ulici Plzeňské v souvislosti s probíhajícími přestavbovými počiny v tomto prostoru,
- územní plán dále doplňuje systém o propojení vedené od ulice Pražské (průjezdní úsek silnice II/118) směrem na jih do prostoru Na Cibulce a dále až k připojení na paralelní přeložkovou trasu průjezdního úseku silnice II/605 v souvislosti s návrhem rozvojových ploch v tomto prostoru,
- územní plán dále doplňuje systém o komunikační propojení vedené od ulice Pražské (průjezdní úsek silnice II/118) směrem na sever do prostoru Na Veselém k připojení rozvojových ploch v sousedství parkoviště areálu Golf Resort,
- územní plán vymezuje plochy pro úpravy a návrh křižovatek na stávajících i navrhovaných komunikačních trasách, technický návrh křižovatek bude předmětem jejich další přípravné dokumentace.

Na hlavní městské komunikace jsou připojeny další **místní a účelové komunikace**, přičemž účelové komunikace jsou ve vlastnictví jednotlivých subjektů. Místní a účelové komunikace dohromady zajišťují propojení městských částí a sektorů, stejně tak dopravní obsluhu každého jednotlivého objektu a jednotlivých obhospodařovaných pozemků a ploch. Jejich stávající systém lze považovat za prakticky stabilizovaný. Územní plán města Beroun (2017) vymezuje nové rozvojové plochy a záměry. Komunikační dostupnost rozvojových lokalit je zajištěna buď prostřednictvím vazeb na stávající komunikační síť anebo návrhem nových místních komunikací, které budou připojeny na stávající komunikace. Pro zajištění odpovídající úrovně a

⁴ Dopravní model města Beroun, scénář, síť 2013, vztahy 2035; HaskoningDHV Czech Republic, 2013.

kvality komunikační dostupnosti a komunikační obsluhy území územní vymezuje plán tzv. závazná propojení místních obslužných komunikací nebo napojovací body lokalit.

Čerpací stanice pohonných hmot a servisní služby pro motoristy jsou situovány při trasách základního komunikačního skeletu města, a to:

- v prostoru dálniční křižovatky Beroun-centrum jsou po obou stranách trasy dálnice D5 situovány čerpací stanice společnosti OMV,
- při trase současného průjezdního úseku silnice II/118 a II/605 v Pražské ulici na výjezdu z Berouna směrem na Vráž (čerpací stanice EuroOil) a dále pak při Plzeňské ulici – dvě čerpací stanice na výjezdu z Berouna do Králova Dvora – Benzina, směrem do Berouna OMV včetně stanice LPG.

V případě společnosti OMV jsou čerpací stanice otevřeny nonstop, v případě společnosti EuroOil denně od 5 do 22 hod. Nonstop je k dispozici také samoobslužná čerpací stanice společnosti AUTO MASARIK na ulici Na Parkáně.

Železniční doprava

Železnice hraje významnou roli v dojížděcí za prací, do škol a za službami, protože město Beroun je po železnici velmi dobře dostupné. Městem prochází čtyři železniční tratě, které jsou ve smyslu § 3 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, a v souladu s usnesením vlády ČR č. 766 ze dne 20. 12. 1995 řazeny v kategorii **dráhy celostátní**. Jedná se o:

- železniční trať č. 170: Beroun – Plzeň – Cheb,
- železniční trať č. 171: Praha – Zadní Třebaň – Beroun,
- železniční trať č. 173: Praha – Rudná u Prahy – Beroun,
- železniční trať č. 174: Beroun – Rakovník.

Železniční tratě č. 170 a 171 jsou dvoukolejné s elektrizovaným provozem a součástí tzv. **III. tranzitního železničního koridoru**, který ve směru západ – východ prochází přes celé území ČR ve stopě tratí č. 170, 010, 270 a 320 a směřuje dále na východ na Slovensko (konkrétně se jedná o trasu Cheb – Plzeň – Praha – Pardubice – Olomouc – Mosty u Jablunkova). Na těchto koridorových tratích je postupně realizována tzv. optimalizace železniční tratě, jejímž cílem je zlepšení parametrů trasy pro uplatnění návrhové rychlosti nejméně 120 km/h. Případné stavební úpravy na tratích č. 170 a 171, včetně úprav prostoru stanice nevyvolávají nové územní potřeby a nepřesáhnou hranice stávajících drážních pozemků a zařízení.

Obě další **železniční tratě č. 173 a 174**, které jsou rovněž součástí systému celostátní dráhy, jsou jednokolejné, zatím bez jejich elektrizace. Od pražského zhlaví jsou vedeny mostem přes Berounku do stanice Beroun-Závodí, ve které je pak proveden rozštěp obou tratí. Současný rozsah ploch a zařízení pro železniční dopravu považuje územní plán z roku 2017 za územně stabilizovaný. Případné opravy a stavební úpravy včetně elektrizace provozu na tratích č. 173 a 174 nevyvolávají nové územní potřeby a nepřesáhnou hranice stávajících drážních pozemků a zařízení.

Novým prvkem v oboru železniční dopravy je výhledový záměr navázání ČR do **celoevropského systému tratí rychlého spojení (TEN-T)**, které propojí hlavní evropská centra. O konkrétní podobě trasy, která by vedla i přes město Beroun, se však stále jedná.

Vodní a letecká doprava

Zákonem č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, je řeka Berounka od přístavu v Radotíně až po říční kilometr 37,0 v Hýskově zařazena do kategorie sledovaných dopravně významných využitelných vodních cest. Úsek od soutoku s Vltavou po přístav Radotín je pak součástí vodních cest využívaných. Podle dostupných informací se předpokládá úprava zařídění této vodní cesty

do 1. klasifikační třídy, tj. pro potřeby rekreační plavby. Ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, to tedy představuje uplatnění následujících parametrů: v řece nejmenší šířku přímé plavební dráhy 20 metrů, plavební hloubku 0,50 metrů, nejmenší poloměr zakřivení plavební dráhy 400 metrů.

Územní plán města Beroun (2017) nevymezuje žádnou plochu pro dopravní infrastrukturu leteckou ani pro umístění staveb nebo zařízení letecké dopravy. Letiště Václava Havla Praha se pak nachází necelých 30 km severovýchodním směrem s dojezdovou vzdáleností kolem 30 minut z Berouna.

Doprava v klidu, parkování

Problematika parkování a odstavování vozidel je významnou, citlivou a sledovanou součástí městského organismu. V rámci této problematiky je třeba zajistit každodenní potřeby městského života a zvládnout nároky generované dalšími aktivitami města a turistickým ruchem. V souvislosti se strmým nárůstem stupně automobilizace v posledním období a rovněž s nárůstem počtu návštěvníků v období turistické sezóny, pravidelných trhů a výstav se problémy v oblasti parkování významně prohlubují. Podle Centrálního registru vozidel, který spravuje Ministerstvo dopravy ČR, bylo k 1. 1. 2017 v Berouně evidováno 9 313 osobních automobilů, tj. 482,4 osobních automobilů na 1 000 obyvatel (neboli 2,07 obyvatel na 1 osobní automobil).

V centru města je parkování uspořádáno následujícími způsoby: systém parkovacích automatů na vyznačených parkovištích, **modrou zónou pro rezidenty a předplatitele** a vyhrazenými místy. Rezidenční stání v ulicích centra města se člení na Modrou zónu I a Modrou zónu II. Lokality jsou viditelně označené dopravní značkou a modrou čarou lemující přilehlá parkovací místa. Pro povolení parkování v lokalitě vyznačené Modré zóny je nutné předplatit si parkovací kartu „R“, která slouží pro fyzické osoby s trvalým pobytem v zóně placeného stání nebo je vlastníkem nemovitosti ve vymezené zóně placeného stání. Parkování pro právnické nebo fyzické osoby za účelem podnikání, se sídlem nebo provozovnou v lokalitě vyznačené Modré zóny je určena parkovací karta „A“.

Tab. 15: Ceny parkovacích karet za rok (Kč) pro zóny placeného stání ve městě Berouně od 1. 1. 2017 (modré zóny I a II)

	Rezidentní parkování „R“ (trvalé bydliště)	Abonentní parkování „A“ (podnikatelé)
jedno vozidlo	360	3 600
druhé vozidlo	1 800	7 200
třetí a každé další vozidlo	3 600	10 800

Pramen: Parkování v Berouně, MěÚ Beroun (<http://www.mesto-beroun.cz/obcan/doprava/parkoviste/>)

Seznam stávajících **parkovišť v Berouně** obsahuje následující tabulka. Je třeba zdůraznit dvě z uvedených skutečností: za prvé v roce 2010 byla nevyužitá plocha pod dálničním mostem před hlavním nádražím přeměněna na parkoviště P+R (Park & Ride, česky „zaparkuj a jed“) a v roce 2015 byl v Berouně otevřen Parkovací dům U Černého koně (PD U Černého koně) na ulici Hrnčířská, jež provozuje společnost Parkování Beroun (tj. firma 100% vlastněná městem). Problémem však je, že některá parkoviště (a další plochy) v Berouně slouží jako neoficiální parkoviště P+R ve směru na hlavní město Prahu.

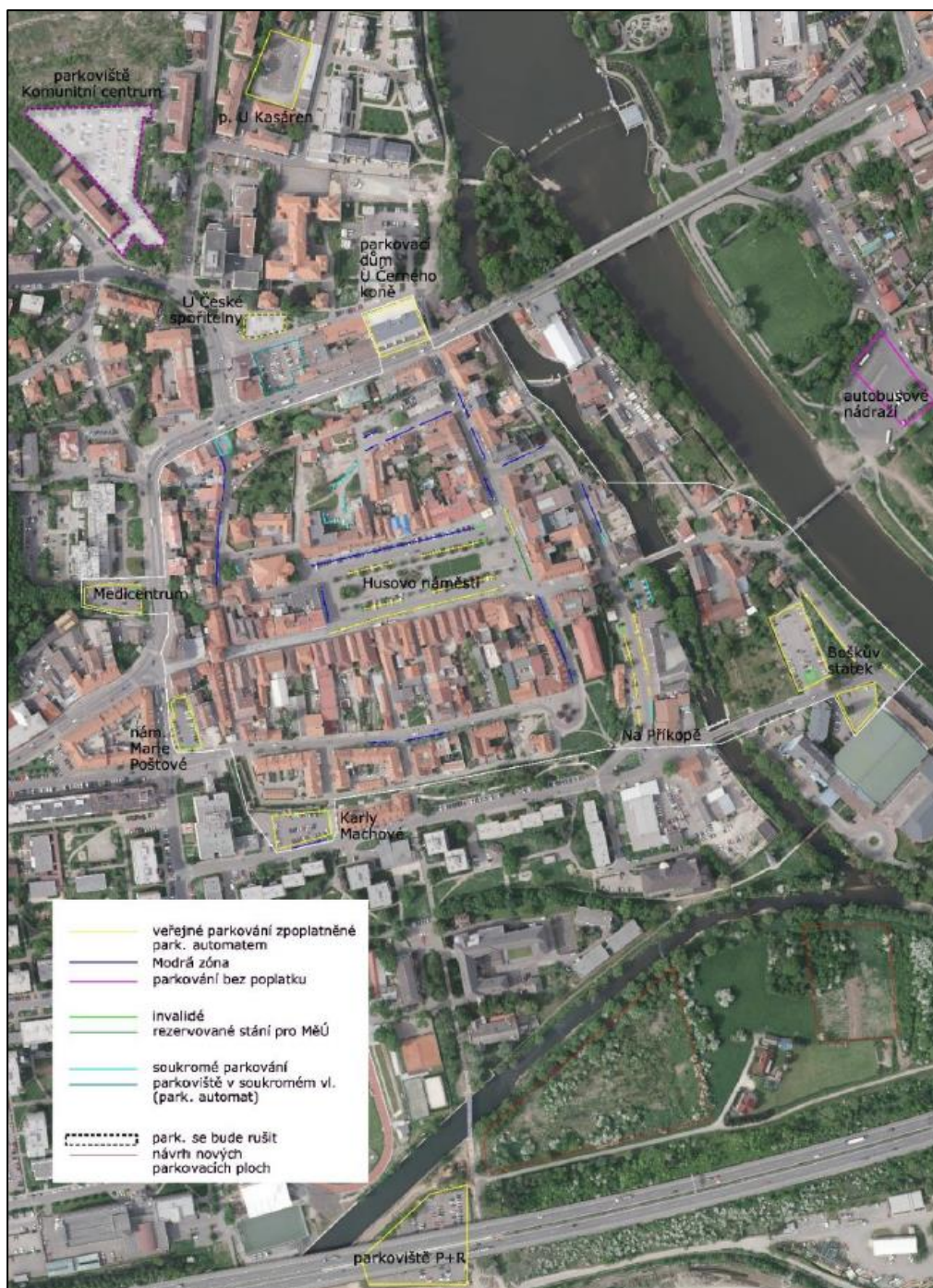
Tab. 16: Seznam parkovišť ve městě Berouně v roce 2017

Název parkoviště	Kapacita	Placené stání	
		dobu	cena
Boškův statek (ul. Na Ostrově)	128	Po-Pá 7-18, So 7-13	10 Kč / hod.
Husovo náměstí	165	Po-Pá 7-18, So 7-13	15 Kč / prvních 30 min., pak 50 Kč / hod.
P&R (ul. U Nádraží)	184	20 Kč / 24 hod.	
U Kasáren	180	Po-Pá 7-18, So 7-13	5 Kč / prvních 30 min., pak 20 Kč / hod.
Náměstí Marie Poštové	28	Po-Pá 7-18, So 7-13	20 Kč / hod.
Na Příkopě	50	Po-Pá 7-18, So 7-13	20 Kč / hod.
U Archivu	*	zdarma	
U České spořitelny (ul. Hrnčířská)	50	Po-Pá 8-18, So 7-13	20 Kč / hod.
U Finančního úřadu (ul. Tyršova)	*	Po-Pá 7-18	5 Kč / 30 min. pro první 2 hod., pak 20 Kč / hod.
U Medicentra (ul. Politických vězňů)	48	Po-Pá 7-18, So 7-13	5 Kč / prvních 30 min., pak 10 Kč / hod.
U Policie ČR (ul. Tyršova)	*	Po-Pá 7-16	5 Kč / hod.
Ulice Karly Machové	48	Po-Pá 7-18, So 7-13	20 Kč / hod.
Komunitní centrum (ul. Bezručova)	210	zdarma	
PD U Černého koně (ul. Hrnčířská)	158	Po-Pá 7-18 + So 7-15: 15 Kč / hod.; So 15-00: 5 Kč / hod.; Ne, svátky a noční stání: 2 Kč / hod.	

Pramen: Parkování v Berouně, MěÚ Beroun (<http://www.mesto-beroun.cz/obcan/doprava/parkoviste/>), zpracování GaREP, spol. s r.o., Pozn.: * = neuvedeno,

Vytíženost vybraných parkovišť je podrobně zachycena v části A.1 Studie parkování v centrální části města Beroun a prověření navýšení kapacity na sídlišti Plzeňské předměstí. Na základě provedeného průzkumu vykazuje centrum města Beroun v průměrném dni vysokou obsazenost parkovacích míst. Z hlediska kapacity však nebyl identifikován nedostatek, ani větší problémy s výjimkou obsazenosti modré zóny a parkoviště u Medicentra. Největší obsazenost je v ranních a dopoledních hodinách a v pozdějších odpoledních hodinách počet zaparkovaných vozidel v centru města klesá. Za zmínku stojí nerovnoměrné vytížení jednotlivých lokalit, zejména pak nízká obsazenost míst v parkovacím domě v porovnání s vysokou obsazeností Modré zóny v centrální oblasti města.

Územní plán města Beroun (2017) plně respektuje stávající kapacity, které slouží pro garážování a parkování vozidel obyvatel a návštěvníků města, a dále navrhuje pro potřeby krytí nároků na parkování v centrální části města zřízení nových kapacit v rámci přestavbových území a vybraných lokalit. Pro pokrytí potřeb dopravy v klidu u objektů pro bydlení v rodinných a bytových domech je počet parkovacích stání na jednu bytovou určen územním plánem města, u objektů vybavenosti či jiných objektů se bude postupovat ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj ČR č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, v níž se stanovuje, že odstavná a parkovací stání se řeší jako součást stavby nebo jako provozně neoddělitelná část stavby, anebo na pozemku stavby, pokud tomu nebrání omezení vyplývající ze stanovených ochranných opatření.

Obr. 13: Kapacitně významná parkoviště v širším centru města Berouna v roce 2016

Pramen: Studie parkování v centrální části města Beroun a prověření navýšení kapacity na sídlišti Plzeňské předměstí, 2016

Hromadná doprava

Hromadnou dopravu v Berouně tvoří kombinovaný systém, který zajišťuje obsluhu správního území města prostřednictvím veřejné linkové osobní autobusové a železniční dopravy.

Dle výpisu z jízdního řádu **veřejné linkové autobusové dopravy** pro období 2015/2016 prochází Berounem celkem 25 linek veřejné osobní dopravy; z tohoto počtu jsou 3 linky dálkové, 3 linky řazené v systému Pražské integrované dopravy, 15 linek regionální dopravy a dále 4 linky ve funkci městské hromadné dopravy.

Mezi nejvytíženější trasy co do počtu linek a cestujících patří trasa Beroun – Praha. V pracovní den bylo zaznamenáno 83 spojů, o víkendových dnech zhruba o polovinu méně. Mezi Prahou a Berounem ročně ARRIVA přepraví cca 800 000 cestujících. Obě pražské cílové stanice (Zličín a Nové Butovice) leží na trase metra B a v jejich blízkosti se nachází parkoviště P+R.

Tab. 17: Počet spojů veřejné autobusové dopravy na trase Beroun – Praha v roce 2017

Konkrétní trasa	Pracovní den	Sobota	Neděle
Beroun, U černého koně – Praha, Zličín	46	29	31
Beroun, U černého koně – Praha, Nové Butovice	31	11	8
Beroun, sídl. – Praha, Nové Butovice	4	0	0
Beroun, sídl. – Praha, Zličín	0	0	1
Beroun, Hostim – Praha, Zličín	2	4	4
Celkem	83	44	44

Pramen: IDOS.cz, 2017, zpracování GaREP

Největší investiční akcí posledních let v Berouně byl **přesun autobusového nádraží** k vlakovému nádraží. Město na tento projekt a další doplňkové aktivity (revitalizace původního autobusového nádraží, elektronické tabule na vybraných zastávkách MHD ve městě, systém bikeboxů aj.) získalo dotaci cca 52 mil. Kč, což je 85 % celkových uznatelných nákladů, které byly ve výši 61 mil. Kč. Nový integrovaný dopravní uzel byl otevřen dne 14. prosince 2015.

V Berouně se nachází celkem 32 **autobusových zastávek** veřejné linkové autobusové dopravy v katastrálním území města: Autobusové nádraží, Bezručova, Brdatka, Brožikova, Černý vršek, Delvita, Eternitka, Hlinky, Hostímská, Jungmannova, Lidl, Na Parkáně, Na Ratince, Nemocnice, Nemocnice areál, PAI, Plzeňka, Plzeňská brána, Pod dálnicí, Profesora Veselého, Sídliště, Školní náměstí, Třída Míru, U Černého koně, U Hřbitova, U Slavaše, U Zelených, V Lužánkách, Velké sídliště, Vítězslava Hálek I, Vítězslava Hálek II, Wagnerovo náměstí a dále 7 autobusových zastávek v částech města Hostim, Jarov-křižovatka, Jarov-náves, Jarov-odbočka, Lištice, Zavadilka a Zdejcina. Další zastávky budou vznikat v souvislosti s postupnou realizací hlavních městských komunikací v rozvojových lokalitách. Rámcově je možné konstatovat, že prakticky celé zastavěné území města je pokryto docházkovou vzdáleností 500 metrů k těmto autobusovým zastávkám, což časově představuje docházkovou dobu asi sedmi až osmi minut.

Železniční osobní doprava je provozována na všech procházejících železničních tratích č. 170, 171, 173 a 174. Kromě železniční stanice Beroun slouží potřebám osobní železniční dopravy také stanice Beroun-Závodí na rozštěpu tratí č. 173 a 174.

Také v případě železniční dopravy patří mezi nejvytíženější směry trať na hlavní město Prahu. V pracovní den je vypraveno 71 spojů, o víkendu asi o desetinu méně. Rovněž obě pražské železniční stanice jsou napojeny na metro – Praha hl. n. na metro C a Praha-Smíchov na metro B; v blízkosti jsou k dispozici veřejná parkoviště.

Tab. 18: Počet spojů železniční osobní dopravy na trase Beroun – Praha v roce 2017

Konkrétní trasa	Pracovní den	Sobota	Neděle
Beroun – Praha hl. n.	56	57	55
Beroun – Praha-Smíchov	15	9	9
Celkem	71	66	64

Pramen: IDOS.cz, 2017, zpracování GaREP

Pro cestování po městě a jeho nejbližším okolí je vhodné využít systému **městské hromadné dopravy (MHD)**, který má město Beroun společný se sousedním městem Králův Dvůr. Ročně využívá MHD cca 750 tis. cestujících. Předplatní jízdenku má cca 3 400 cestujících.

Jednotlivé jízdné je možné platit v hotovosti nebo čipovou kartou. Provoz červenobílých městských autobusů zajišťuje společnost ARRIVA Střední Čechy s.r.o., která má informační kancelář na ulici Plzeňská.

Obr. 14: Schéma linek MHD ve městě Beroun v roce 2017

Pramen: Autobusová doprava, MěÚ Beroun (<http://www.mesto-beroun.cz/obcan/doprava/>)

Od roku 2005 je berounská síť městských linek integrována s ostatními linkami dopravce PROBO BUS, a. s. do systému Integrované dopravy Berounska (IDB), která je součástí Středočeské integrované dopravy (SID).

Město přispívá pouze na vlastní městskou hromadnou dopravu (na příměstskou dopravu již nepřispívá, tu provozuje již sám jen Středočeský kraj) a to ve výši 9.793.000 Kč ročně. Jedná se o příspěvek na prokazatelnou ztrátu na pokrytí nákladů dopravce, které nepokryjí tržby z jízdného. Mimo této platby na prokazatelnou ztrátu město ještě přispívá ročně cca 700.000 Kč jako dotaci na slevu jízdného pro seniory nad 65 let. Platby jsou pro jediného dopravce ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY s.r.o.

Cyklistická a pěší doprava

Cyklistická a pěší doprava je nedílnou součástí systému dopravní obsluhy jak města samotného, tak navazujícího spádového území. Oba tyto prvky mají v zásadě dvojí charakter. Prvým typem cest je zajištění každodenních vztahů mezi základními funkčními složkami: bydlení – pracoviště, bydlení – vybavenost (škola, služby atd.), pracoviště – vybavenost, tj. cesty většinou na kratší vzdálenosti. Druhým typem jsou pak cesty spíše rekreačního a kondičního charakteru se vzdálenějším cílem cesty a vazbami v rámci širšího regionu.

Cyklistický generel města Berouna (2007) uvádí, že cyklistická doprava na území města je nejvíce využívána pro **každodenní dojíždění mezi následujícími oblastmi**: centrum města, Závody (zejména průmyslová zóna Lidická), železniční stanice Beroun, Velké sídliště, ulice Plzeňská (nákupní zóna) a město Králův Dvůr (zejména průmyslová zóna) a obchodní zóna.

Město disponuje tzv. **bikeboxy**, které slouží pro úschovnu kol. Do jednoho boxu lze uschovat 2 jízdní kola. V 6 školách se nachází 25 mechanických boxů.⁵ Na 5 veřejných místech je umístěno celkem 30 elektronických boxů.⁶

Z hlediska **rekreační cyklistické dopravy** je jednoznačně nejzatíženější úsek cyklistické stezky Ovčín - Kozel na levém břehu Berounky a dále ulice Hostimská a U Ovčina, které jej spojují s oblastí u Městské lávky. Tento úsek je následován ulicí Na Hrázi a frekventovanou křivoklátskou silnicí, kudy cyklisté nejčastěji vyjíždějí do oblasti Křivoklátska. Minimum cyklistů naopak z města za rekreací vyjíždí směrem na Králův Dvůr a Zdice. Jistou vizí generelu je proměna Berouna v centrum cykloturistiky s propojením na další trasy a centra regionálního i nadregionálního významu. Územní plán města Beroun (2017) v zásadě zachovává cílové směry vedení jednotlivých tras cyklistické a pěší dopravy dle návrhu cyklistického generelu.

V případě projektovaných návrhů cyklotras a cyklostezek (z části již realizovaných) se jedná zejména o celkem čtyři trasy pro pěší a cyklisty nazvané „**Po stopách českých králů**“. Budovaná soustava by v budoucnu měla propojit všechny hrady a zámky na Berounsku, součástí bude rovněž stejnojmenná naučná stezka. Jedná se následující jednotlivé trasy:

- I. trasa Beroun – Karlštejn je vedena z centra města po levém břehu Berounky podél skal až do Srbska; úsek z Berouna k lomu Alkazar pro cyklisty a bruslaře byl realizován již v roce 2006, trasa pak byla v r. 2010 prodloužena do Srbska;
- II. trasa Beroun – Točnick je zatím vedena od centra města po pravém břehu Litavky kolem areálu skateparku a dále přes Králův Dvůr až do Zdic (realizace v roce 2010);
- III. trasa Beroun – Nižbor je vedena z centra novou dřevěnou lávkou přes Vrážský potok, dále podél rybního přechodu nové vodní elektrárny a ulicí Na Hrázi až k nové lávce přes Berounku, která cyklisty i pěší vede do oblasti zvané Na Ptáku (lávka přes Berounku byla zrealizována, úsek ve Zdejcíně je připraven k realizaci);
- IV. pro trasu Beroun – Vráž je zpracován projekt stezky podél železniční tratě do Vráže.

Výchozím bodem a průsečíkem **turisticky značených pěších tras** je, jak již bylo zmíněno v podkapitole věnující se cestovnímu ruchu, centrální prostor Husova náměstí. Z něho vycházejí tři větve červené trasy, a to směrem k železniční stanici, mostem přes řeku a dále ke Svatému Janu pod Skalou a na Karlštejn, druhá větev je vedena směrem na sever na Zdejcín a Nižbor a dále se větví ve směru na Hudlice, třetí větev je vedena po levém břehu Berounky na Chyňavu. Z Husova náměstí dále vycházejí rovněž tři větve modrých tras, a to ve směru na jih na Tetín, ve směru na sever k vrcholu Děd a také dále na levém břehu řeky na Lhotku a Chrastice. Z Husova náměstí je vedena také zelená trasa lávkou přes Litavku a dále kolem železniční stanice přes Jarov k vodní nádrži Suchomasty a směrem na Tmaň a Koněprusy. Pro cesty ve směru do Srbska je v současné době využívána trasa vedená po levém břehu Berounky. Územní plán města Beroun (2017) považuje tento stávající systém turistických značených cest za stabilizovaný; trasy pokrývají hlavní turistické a přírodní atraktivity území.

Velice podobná situace je v oblasti rychle se rozvíjejícího **jezdeckví**. Vzhledem k mnoha střetům zájmů není možné bez velmi složitého, zdoluhavého a obtížného projednání stanovit jezdecké trasy v krajině. Navíc cíle a zdroje jezdecké dopravy nelze zpravidla řešit jen v rámci jednoho správního území, ale spíše se jedná o propojení center jezdeckví v širším územním rozsahu. Proto se doporučuje, aby vyhledání jezdeckých tras bylo provedeno při respektování zásad stanovených územním plánem formou samostatné studie – generelu.

⁵ ZŠ Jungmannova – 1 sestava o 3 boxech, 2. ZŠ a MŠ Preislerova – 1 sestava o 4 boxech, 3. ZŠ Wagnerovo náměstí – 1 sestava o 6 boxech, Střední zdravotnická škola – 2 sestavy o 3 boxech, SOŠ a SOU Beroun-Hlinky – 1 sestava o 6 boxech, SOŠ a SOU Beroun – (odloučené pracoviště Závodí) – 1 sestava o 3 boxech

⁶ Beroun-Závodí – v areálu městského kempu – 1 sestava o 6 boxech, Beroun-Závodí – sportovně-rekreační prostor na levém břehu Berounky – u lávky přes Berounku – 1 sestava o 5 boxech, Beroun-Město – venkovní koupaliště Beroun – 1 sestava o 5 boxech, Beroun-Město – Městská knihovna – 1 sestava o 4 boxech, Beroun-Centrum – ulice Slapská – 1 sestava o 4 boxech + 2 sestavy o 3 boxech.

A.1.5 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Vodovodní síť

Vodovodní síť včetně souvisejících zařízení je z rozhodující části v majetku a správě provozovatele – firmy Vodovody a kanalizace Beroun, a.s. Město Beroun je z větší části zásobováno vodou ze **skupinového vodovodu BKDZH** (Beroun, Králův Dvůr, Zdice, Hořovice); z místních zdrojů je v provozu zdroj Zavadilka. Vodovodní síť odpovídá stáří, vykazuje místy úniky, je třeba nahradit azbestocementové potrubí vedením z vhodnějších materiálů, posílit řady v místech nedostatečných tlakových poměrů a obnovit tu část sítě, která je za hranicí své životnosti. Kapacita vodojemů Beroun (2x 3 000 m³), Městská Hora (2x 800 m³), Na Veselém (2x 250 m³), Studánka (2x 150 m³) a Zavadilka (2x 225 m³) je dostatečná.

Místní část Zdejcina má zásobování vodou řešeno samostatně z trojice vlastních zdrojů (vrty), jejich vydatnost je však omezená a tedy také omezuje další rozvoj využití území. Vodovod je velmi poruchový, za hranicí životnosti, zčásti prochází po soukromých pozemcích. Vlastníkem vodovodu je město Beroun. Místní vodojem má objem 100 m³. **Místní část Hostim** a lokalita Lištice dosud nemají veřejný vodovod, zásobování vodou zde probíhá pouze z individuálních studní. Pro část města Hostim byl v předchozím územním plánu navržen vlastní vodovodní systém. Toto řešení je přejato i do aktuálního územního plánu.

Nemocnice Beroun využívá místní zdroj (3 studny) k částečnému krytí potřeb. Voda je pouze hygienicky ošetřena chlorováním. V areálu je zemní vodojem 2x 250m³ s čerpací stanicí (majetek nemocnice).

V současnosti je zpracován projekt na opravu a doplnění vodovodní sítě ve Zdejcíně, projekt na vodovod pro lokalitu Pánve (včetně vlastního vodojemu) a další projekty místního charakteru. Měla by být zrealizována stavba přivaděče vody pro část města Zdejcina, včetně posilovací čerpací stanice, která zajistí dostatek vody ve vodovodní síti a umožní v omezeném rozsahu připojení i dalších lokalit v této části města. V územním plánu se neuvažuje se zřízením záložních zdrojů vody. **Nouzové zásobování** pitnou vodou bude zajišťováno dopravou pitné vody cisternami z okolních obcí. Zásobení pitnou vodou bude doplňováno balenou vodou. Nouzové zásobování užitkovou vodou bude zajišťováno z vodovodu pro veřejnou potřebu, obecních a domovních studní. Je však žádoucí zpracovat Generel zásobování vodou, zohledňující a doplňující nový územní plán.

Co se týká zásobování vodou v **rozvojových a přestavbových lokalitách**, tak bude vodovodní síť v Berouně doplněna o nové řady, které budou navazovat na stávající vodovodní síť. V řadě případů bude možné realizovat i přímé napojení lokalit na stávající vodovodní řady. Mimo rozvojové a přestavbové lokality bude prováděna postupná oprava stávající vodovodní sítě v Berouně, s cílem nahradit nevyhovující potrubí. Opravy budou prováděny na základě odborného posouzení správce sítě, a s ohledem na ekonomické možnosti.

V posledních letech vlivem zvýšení ceny vodného a požadavku na měření individuálních odběrů vody v bytech došlo k postupnému snížení specifické potřeby vody. V současné době činí skutečná specifická spotřeba vody do 120 l/os./den. Beroun má v současnosti průměrnou denní potřebu pitné vody 3 246 m³. Do budoucna je nutné uvažovat s nárůstem potřeby pitné vody, tento nárůst je dán předpokládaným rozvojem území. Kapacita současných vodojemů vyhoví i při předpokládaném nárůstu potřeby vody a bude činit cca 62 % celkové maximální denní potřeby.

Rozvoj města by mohl brzdit nedostatek vody, pokud se nepodaří navýšit odběr vody do skupinového přivaděče. V současné době nemůže správce vodovodu, PVS, a.s., garantovat s ohledem na kapacitu souvisejících vodovodů další zvyšování odběru. Podle demografického vývoje bude nutné hledat dodatekové zdroje pitné vody v případě, že vývoj potřeby vody v Berouně bude rychlejší než zvýšení přepravních kapacit na území HMP. Alternativní zdroje je vhodné hledat i pro případ plošného nouzového zásobování vodou v případě krizových situací.

Kanalizační síť

Kanalizační síť včetně souvisejících zařízení je z rozhodující části v majetku a správě provozovatele – firmy Vodovody a kanalizace Beroun, a.s. Město Beroun má v současné době vybudovanou stokovou síť převážně jednotné kanalizace, v novějších lokalitách se zřizuje též kanalizace oddílná. **Jednotná, resp. splašková kanalizace** odvádí splaškové i dešťové odpadní vody z převážné části zástavby na městskou **čistírnu odpadních vod**. Na území města nejsou volné kanalizační výustě, kterými by se vypouštěla nečištěná odpadní voda. V případě vysokých průtoků ve stokách vlivem dešťových srážek je nadbytečná voda oddělována pomocí odlehčovacích komor do recipientů. ČOV má projektovanou kapacitu 35 783 ekvivalentních obyvatel při denním průtoku 16 305 m³.

Místní část Hostim a lokalita Lištice dosud nemají veřejnou kanalizaci, odpadní vody se akumulují v domovních jímkách (žumpách) a vyvážejí se. Je navrženo odkanalizování uvedených lokalit. Splaškové odpadní vody z **místní části Zdejcina** jsou zčásti sváděny kanalizací na místní ČOV. V současnosti je zpracován projekt na opravu a rozšíření sítě splaškové kanalizace ve Zdejcíně. Tento projekt předpokládá zrušení stávající ČOV, její nahrazení čerpací stanicí, a odvádění odpadních vod přes druhou čerpací stanici do kanalizace sousedního Hýskova.

V návrhu územního plánu Berouna se doporučuje, pokud to místní poměry umožní, realizovat oddílnou kanalizační síť. Odvádění splaškových odpadních vod z **rozvojových a přestavbových lokalit** v Berouně bude řešeno rozšířením původní sítě, v řadě případů však bude možné i napojení lokalit přímo na stávající vedení. V části města Zdejcina bude doplněna stoková síť a čerpací stanice v souladu se zpracovávaným projektem kanalizace. Pro část města Hostim byla v předchozím územním plánu navržena samostatná kanalizace. Toto řešení je přejato i do aktuálního územního plánu s tím, že odpadní vody budou přečerpávány z čerpací stanice výtlačným potrubím do stokové sítě Berouna.

Likvidace případných **průmyslových odpadních vod** v Berouně bude prováděna dle stávající koncepce města, přičemž všechny výroby zabezpečí čištění odpadních vod v obvodu svých areálů a do veřejné kanalizace budou vypouštěny pouze odpadní vody nepřesahující limity stanovené vlastníkem ČOV.

Čistírna odpadních vod Beroun zpracovává komunální odpadní a průmyslové vody z města Beroun, Králův Dvůr a obcí Hýskov, Vráž, Trubín a Trubská. Čistírna odpadních vod v Berouně je řešena jako mechanicko-biologická s nízko-zatěžovanou oběhovou aktivací a jemnobublinnou aerací. ČOV je zakončena kalovým hospodářstvím. ČOV splňuje legislativní požadavky EU.

Budou prováděny postupné opravy stávající kanalizační sítě v Berouně, s cílem nahradit nevyhovující potrubí. Opravy budou prováděny na základě odborného posouzení správce sítě a s ohledem na ekonomické možnosti.

Pro Beroun se uvažuje s **nárůstem množství splaškových odpadních vod** odváděných na městskou ČOV. Tento nárůst je dán předpokládaným rozvojem území. V současnosti činí denní přítok na ČOV v průměru 5 910 m³ při zatížení odpovídajícímu hodnotě 27 562 EO (ekvivalentních obyvatel). I po předpokládaném nárůstu přítoku splaškových vod bude ČOV svými současnými parametry s rezervou vyhovovat po stavební stránce. Podle nárůstu množství odpadních vod bude nutné postupně doplňovat technologické vybavení.

Dešťové vody v rozvojových či přestavbových lokalitách budou dle možností zasakovány či svedeny přes retenci do místních recipientů, s využitím příkopů, průlehlů, struh či propustků. Pouze v nezbytné míře budou odváděny i do jednotné kanalizace. Odvádění dešťových vod musí být řešeno tak, aby se pokud možno nezvýšil okamžitý odtok z území a byl vždy redukován vhodnými urbanistickými a technickými zásahy na co nejmenší možné hodnoty (snížení koeficientu odtoku, zelené pásy s příkopy apod.). V případě potřeby bude nutné i zřízení lokálních retenčních nádrží pro snížení okamžitého průtočného množství dešťových vod.

Stejným způsobem je nutné přistupovat k dešťovým vodám i v případech veškerých stavebních zásahů do stávajících budov a zpevněných pozemků, aby nedocházelo ke konzervování stávajícího stavu nevhodného odvádění dešťových vod ze stávající zástavby, ale aby dešťová voda byla v maximální míře nejlépe zadržena nebo využita v místě dopadu.

Je žádoucí zpracovat, resp. průběžně aktualizovat Generel odvodnění urbanizovaného území Berouna a Králova Dvora, zohledňující a doplňující územní plány obou měst.

Zásobování elektrickou energií

Trasy **nadřazených vedení velmi vysokého napětí** (energetické soustavy 110 kV a 400 kV) procházejí jižní částí správního území města, a to přibližně ve směru západ – východ zčásti s propojením na rozvodnu 110/22 kV „Beroun“, která je zdrojem rozvodu elektrické energie pro město a okolí. Systémy nadřazených soustav jsou v průchodu řešeným územím stabilizované.

Z rozvodny 110/22 kV Beroun vychází **systém obvodových tras vrchního vedení vysokého napětí** 22 kV, ze kterých jsou provedeny kabelové vstupy do napájecí kabelové sítě 22 kV ve městě. Z těchto napájecích vedení jsou napojeny transformační stanice, okrajově venkovní stanice a kabelové svody. Transformační stanice jsou různého typu a kapacity; vesměs jsou osazeny trafory menších výkonů, než dovolují stavební rozměry. V tomto ohledu je k dispozici jistá rezerva.

Kapacita distribuční sítě i sekundární sítě je dostatečná. Nové požadavky na příkony elektrické energie se budou řešit individuálně pro návrhové lokality. Náhrada vrchního vedení je ve většině rozvojových lokalit navržena vedením kabelovým. Současně bude řešeno připojení stávajících trafostanic nebo jejich náhrada. Pro napájení rozvojových oblastí se počítá s vybudováním nových trafostanic; pro ně je nutno vymezit potřebné plochy včetně ochranných pásem.

Spotřeba elektrické energie – kromě průmyslových závodů – se uvažuje pro domácnosti a menší provozovny podnikatelských aktivit. Přestože se počítá s podílem vytápění plynem nebo z centrálního zásobování teplem, je nutno uvažovat i možnost elektrického vytápění a ohřevu teplé užitkové vody, respektive kombinaci obou systémů.

Zásobování plynem

Plynovodní síť včetně souvisejících zařízení je v majetku provozovatele Středočeská Plynárenská a.s., která je součástí skupiny RWE. Město Beroun je zásobováno zemním plynem ze stávající nízkotlaké a středotlaké distribuční sítě, napojené z vysokotlakého plynovodu, který je vedený od Drahelčic jižně mezi Berounem a Tetínem ke Koledníku, nad Koněprusy k Bavoryni. Na tento řad jsou napojeny dvě vysokotlaké regulační stanice, každá s výkonem 5 000 m³/hod. U rodinných domů je **plynofikace** ve výši 80 %, u bytové výstavby pak ve výši 100 %. Zemní plyn je v zájmovém území používán pro vytápění, ohřev teplé vody a pro tepelnou úpravu pokrmů.

Části města Zdejcina a Hostim doposud plynofikovány nejsou a ani se s jejich plynofikací nepočítá.

Územní plán zpracovává návrh **trasy tranzitního velmi vysokotlakého plynovodu** „Drahelčice – Háje“ v souladu s nadřazenou dokumentací Zásady územního rozvoje Středočeského kraje.

Zásobování teplem

Ve městě je uplatněn kombinovaný způsob zásobování teplem, tj. systém centrálních zdrojů tepla, domovní kotelny a lokální vytápění. Lokální vytápění převažuje ve starší zástavbě a

v oblastech nízkopodlažní obytné zástavby rodinných domků. Novější zástavba obytných celků je zásobována zpravidla z centrálních zdrojů tepla.

Systém **centrálního zásobování teplem** v oblasti Beroun a Králův Dvůr je provozován na majetku měst Beroun a Králův Dvůr, v jejichž vlastnictví jsou tepelné rozvody v délce cca 18 km, 10 výměňkových stanic a kotelny Beroun-Centrum a Beroun-Hlinky. Systém slouží k zásobování teplem pro cca 4 800 bytů, pro některá školská zařízení, domy s pečovatelskou službou, penzion pro důchodce, nový domov důchodců a všechny nové supermarkety. Zařízení od roku 2004 provozuje v nájmu firma Energo na dobu 30 let. V majetku firmy Energo je kotelna Králův Dvůr (bývalá teplárna Královodvorských železáren).

Systém dálkového vytápění CZT Beroun – Králův Dvůr se skládá z páteřního horkovodního rozvodu, vedoucího z výtopny Králův Dvůr až do Berouna-Centrum a menšího samostatného ostrovního zařízení kotelny Beroun-Hlinky (zásobuje sídliště Hlinky). Špičková potřeba výkonu pro dodávky tepla v celém systému je v současné době cca 26 MW. V letech 1998 až 2011 proběhla modernizace přípravy teplé užitkové vody v celé oblasti Beroun – Králův Dvůr. Do systému má být zapojen nový zdroj na **spalování biomasy** v Králově Dvoře (vydáno územní rozhodnutí).

Mezi další **plochy s potenciálním využitím CZT** patří především soustředění bytových domů v rozvojových lokalitách – v případě územního plánu Berouna lokality 2a, 23a, 23b, 23c na západním okraji sídliště Plzeňské předměstí a lokality Na Paloučku s navazujícími plochami komerční vybavenosti. Druhým potenciálním prostorem využití CZT jsou plochy pro výrobní sféru mezi tokem Litavky, stávajícím areálem cementárny a prostorem přednádraží.

Je též třeba sledovat vliv všech zdrojů na čistotu ovzduší a jejich synergický efekt na celkové pozadí znečištění ovzduší v Berounské kotlině, která je špatně provětrávaná.

Nakládání s odpady

Veškeré služby týkající se odpadového hospodářství v současné době zajišťuje pro město společnost AVE CZ odpadové hospodářství. Město má také zpracovaný **Plán odpadového hospodářství**, který vznikl v lednu 2017.

Celková produkce odpadů v období let 2011 až 2015 výrazně klesala. S velkou pravděpodobností to souvisí se zpřesněním evidence odpadu, zavedením odděleného sběru bioodpadu a se zintenzivněním sběru využitelných složek komunálního odpadu. Celkově tak bylo v roce 2015 vyprodukováno 6 791 t odpadů, což v přepočtu na 1 obyvatele činí 353,58 kg odpadů za rok.

Tab. 19: Produkce odpadů ve městě Beroun v období let 2011 až 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
odpady celkem (tuny)	11 585,9	9 726,7	8 660,4	6 643,6	6 791,1
komunální odpady (tuny)	9 770,7	8 200,0	7 090,5	6 560,7	6 657,8
podíl komunálních odpadů (%)	84,3	84,3	81,9	98,8	98,0

Pramen: Plán odpadového hospodářství města Beroun, leden 2017.

Město Beroun je podle zákona původcem **komunálních odpadů**, tj. odpadů vznikajících na území obce při činnosti fyzických osob. Pozornost je věnována využitelným a biologicky rozložitelným komunálním odpadům. Zastupitelstvo města Beroun vydalo Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2002, kterou se stanovuje systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na k.ú. Beroun, Hostim, Jarov, Zdejcina, včetně systému nakládání se stavebním odpadem. Vyhláška byla aktualizována OZV č. 1/2005.

Komunální odpady produkované na území města Berouna lze rozdělit do 4 základních skupin: směsný komunální odpad, vytríděné využitelné složky (separace druhotných surovin), vytríděné nebezpečné složky, komunální biologicky rozložitelné odpady. Nejvýznamnější skupinou komunálních odpadů jsou **směsné komunální odpady**, jichž bylo v roce 2015 vyprodukováno 3 555 t.

Tab. 20: Podíl vybraných druhů odpadů (%) na produkci komunálních odpadů ve městě Berouně v období let 2011 až 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
směsný komunální odpad	78,7	70,7	53,4	49,0	53,4
objemný odpad	3,0	2,0	4,5	4,8	6,3
biologicky rozložitelný odpad	6,8	12,3	15,0	23,7	14,7
vytríděné využitelné složky	11,3	14,8	15,4	13,0	18,1

Pramen: Plán odpadového hospodářství města Beroun, leden 2017.

Značná část produkovaných odpadů je tříděna, nevyužitelné nebo směsné odpady jsou odstraňovány skládkováním. Ke sběru směsného odpadu jsou používány sběrové nádoby běžných typů, nádoby jsou ve vlastnictví AVE CZ odpadové hospodářství. Sebraný odpad je odvážen na skládku provozovanou společností Zdíbe s.r.o., Stašov. Kromě pravidelného sběru a svozu směsného odpadu město Beroun zajišťuje 2x ročně (jaro, podzim) sběr velkoobjemových odpadů. Jedná se o různorodou směs odpadů, která se následně z velké většiny odstraňuje skládkováním. Kromě toho je možné odkládat velkoobjemové odpady celoročně do sběrného dvora (Ekodvůr).

Ve městě je zaveden oddělený sběr **využitelných složek komunálního odpadu**. Město Beroun patří mezi menšinu obcí Středočeského kraje, které zajišťují oddělený sběr více složek odpadů, a to: papír a lepenka, sklo bílé a barevné, plasty, nápojové kartony, textil a oděvy, kovy. Nádoby jsou ve vlastnictví AVE CZ odpadové hospodářství a společnosti EKO-KOM a.s. a jsou rozmístěny na území města v 90 sběrných hnízdech. V roce 2015 bylo vytríděno 294,2 t papíru a papírových obalů (prostřednictvím sběren a výkupu bylo odloženo dalších 256 t papíru a lepenky), dále 387,9 t skla a skleněných obalů a 365,1 t plastů a plastových obalů.

Tab. 21: Vývoj počtu nádob a sběrných míst na separovaný odpad ve městě Berouně v období let 2013 až 2015

	2013	2014	2015
počet stanovišť kontejnerů	90	90	90
počet obyvatel na 1 sběrné místo	211	213	213
počet nádob na:	papír	86	86
	plast	91	93
	sklo (barevné / čiré / kombinované)	51 / 81 / 0	53 / 84 / 0
	nápojové kartony	15	15

Pramen: Plán odpadového hospodářství města Beroun, leden 2017.

V souvislosti s návrhem rozvojových lokalit bude rozšiřován počet kontejnerů na separovaný odpad. U rozsáhlejších rozvojových lokalit se předpokládá vypracování územní studie, která v rámci širších urbanistických souvislostí navrhne rovněž počet a lokalizaci stanovišť.

Tab. 22: Výtěžnost tříděného sběru (včetně sběrů a výkupu) na 1 obyvatele (v kg/rok) ve městě Berouně v období let 2011 až 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
papír	31,8	38,6	23,1	27,7	28,7
plast	10,0	11,3	14,1	14,0	19,0
sklo	10,3	9,0	12,0	11,8	20,2
nápojový karton	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
celkem v Berouně	52,2	59,0	49,5	53,7	68,1
průměr za ČR	38,9	39,1	39,7	40,5	42,3

Pramen: Plán odpadového hospodářství města Beroun, leden 2017.

Ve městě je dále pro sběr využitelných složek používán také jeden sběrný dvůr EKODvůr. Na území města jsou provozovány soukromé výkupny druhotných surovin. Odděleně sebraný odpad je svážen firmou AVE CZ odpadové hospodářství, a to ve frekvenci papír cca 2x týdně, plasty 1–3x týdně a sklo cca 1x měsíčně. Za účelem sběru nápojového kartonu je na území města rozmístěno 15 kontejnerů na sběr nápojových kartonů.

Kovy se sbírají pouze na sběrném dvoře nebo v privátních sběrnách surovin. Oděvy a textilní materiály jsou na území města sbírány dlouhodobě. K odkládání oděvů a použitého textilu pro charitativní účely slouží také 3 sběrné nádoby Diakonie Broumov, sociální družstvo a sběrné nádoby spol. TextilEco, a.s. Oděvy a textil mohou odkládat také ve sběrném dvoře.

Sběr **nebezpečných složek komunálního odpadu** zajišťuje město Beroun také prostřednictvím sběrného dvora. Sbírány jsou všechny nebezpečné složky komunálních odpadů, a to včetně vyřazených elektrospotřebičů a bateriek. Odpad shromážděný na sběrném dvoře je potom odvážen specializovanými firmami. Na celkové produkci odpadů se v roce 2015 podílely nebezpečné odpady pouze 0,3 % hmotnosti.

Biologicky rozložitelné odpady (bioodpady) tvoří významnou složku komunálních odpadů. Bioodpady jsou zastoupeny v různých druzích komunálních odpadů (odpad z kuchyní a stravoven, textilní materiály, dřevo, odpady ze zeleně a parků, odpady z tržišť). Významnou složkou je odpad z údržby městské zeleně a parků, ale i produkce občanů, kteří dávají bioodpady do EKODvora. Osoby užívající rekreační objekty na území města odpad ze zahrad umísťují do zakoupených pytlů společně s dalším komunálním odpadem (k tomuto typu sběru je přihlášeno cca 170 míst). S tříděním a likvidací bioodpadů začalo město v roce 2008, pilotní projekt financoval Středočeský kraj. Společnost AVE CZ odpadové hospodářství slouží jako překladiště pro biologicky rozložitelný odpad, který se odváží do kompostárny ECOWOOD v Unhošti.

Na území města Berouna se nachází několik **starých ekologických zátěží a skládek**. Nejvýznamnější je halda Jarov v prostoru Králův Dvůr – Jarov (skládky hutního a inertního materiálu). Skládka Halda Jarov (provozovatel KD WASTE, s.r.o.) slouží pro ukládání inertního materiálu skupiny S-IO. Projektovaná kapacita skládky činí 144 000 m³. Starou ekologickou zátěží s vysokou rizikovostí je skládka TKO Beroun-Lištice, Židovská rokle. Jedná se o skládku velkého rozsahu (4 ha) bez technického zabezpečení a téměř bez úprav.

A.1.6 BYDLENÍ VE MĚSTĚ

Podle Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 mělo město Beroun 2 928 domů a 8 665 bytů. Necelá 4 % bytů ve městě byla klasifikována jako neobydlené byty, jednalo se především o byty sloužící k rekreaci, nezpůsobilé k bydlení a byty v rámci přestavby domu. Tento podíl byl téměř totožný s podílem porovnávaného města Slaný a výrazně menší než v případě SO ORP Beroun a Slaný, průměru kraje a ČR (v těchto případech se však promítl vliv venkovského prostředí).

Více než polovina domů se nachází v místní části Beroun-Město, další zhruba čtvrtina v Závodí. Podíly ostatních místních částí jsou relativně malé, dohromady tvoří cca 17 % domů ve městě. Od roku 1991 se zvýšil počet domů ve všech místních částech; zejména v centru (téměř o třetinu), Berouně-Městě (o pětinu), Zdejcíně a Závodí (v obou zhruba o desetinu). Přitom nebyla zjištěna přímá vazba na vývoj počtu obyvatel – jedině v centru výrazně vzrostl počet obyvatel i domů, naopak v Berouně-Městě i přes nárůst počtu domů počet obyvatel poklesl; v ostatních místních částech byla zaznamenána různá intenzita růstu počtu obyvatel a počtu domů. Důvodem může být odlišná struktura výstavby v jednotlivých místních částech (rodinné vs. bytové domy), která se pak odlišně projeví v kapacitách pro nárůst počtu obyvatel.

Tab. 23: Vývoj počtu domů v místních částech Berouna od roku 1991

Místní část	Počet domů			Vývoj počtu domů 2011/1999 (%)	Podíl domů (%)		
	1991	2001	2011		1991	2001	2011
centrum	82	73	108	131,7	3,3	2,9	3,7
Hostim	49	50	52	106,1	2,0	2,0	1,8
Jarov	71	72	75	105,6	2,8	2,8	2,6
město	1 314	1 359	1 611	122,6	52,7	53,3	55,0
Zavadilka	177	175	189	106,8	7,1	6,9	6,5
Závodí	734	753	816	111,2	29,4	29,5	27,9
Zdejcina	68	68	77	113,2	2,7	2,7	2,6
Beroun	2 495	2 550	2 928	117,4	100,0	100,0	100,0

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 1991, 2001, 2011, ČSÚ

Počet obyvatel města Berouna připadající na 1 obydlený byt činil v roce 2011 průměrně 2,44 osob, opět se jednalo o podobnou hodnotu jako v případě města Slaný. Pro městské (urbanizované) prostředí je typické, že na jeden byt připadá méně obyvatel než ve venkovském (rurálním) prostředí. To odráží i počet obydlených bytů na 1 000 obyvatel. Města jednak disponují větším bytovým fondem a jednak se v nich častěji vyskytují méněčetné domácnosti (mladí lidé, senioři atd.).

Tab. 24: Základní charakteristika domovního a bytového fondu ve městě Berouně, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeském kraji a České republice k 26. 3. 2011

Území	Počet domů	Počet bytů	Podíl neobydlených bytů (%)	Počet obyvatel na 1 obydlený byt	Počet obydlených bytů na 1 000 obyvatel
město Beroun	2 928	8 665	3,9	2,44	409
město Slaný	2 406	7 080	3,8	2,40	417
SO ORP Beroun	14 983	25 701	10,7	2,68	373
SO ORP Slaný	10 928	17 744	11,9	2,63	380
Středočeský kraj	353 037	582 294	12,0	2,67	375
Česká republika	2 158 119	4 756 572	8,1	2,54	393

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, ČSÚ, zpracování GaREP

V případě členění **domovního fondu podle období výstavby domu** lze konstatovat, že nejvíce domů v Berouně pochází z meziválečného období let 1920 až 1945 (je to však značně dlouhé období o délce 25 let). Následuje období let 2001 až 2011 charakteristické novou výstavbou ve spojitosti s fenoménem suburbanizace (především stěhování obyvatel Prahy do zázemí hlavního města). V případě města Slaný je možné identifikovat starší domovní fond, kdy nejpočetnější kategorii sice tvoří rovněž prvorepublikové období, ale na druhém místě následují domy

postavené ještě před rokem 1919. Tento rozdíl je patrný také při komparaci zázemí měst Beroun a Slaný.

Tab. 25: Domy podle období výstavby domů ve městě Berouně, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeském kraji a České republice k 26. 3. 2011

	Podíl domů (%) postavených v určitém období na všech domech								
	do 1919	1920–1945	1946–1960	1961–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2011	nejjiš.
město Beroun	9,7	21,0	10,3	7,8	7,7	8,0	8,8	13,9	12,8
město Slaný	15,8	18,8	6,6	5,1	11,1	8,2	8,2	15,0	11,3
SO ORP Beroun	11,5	15,1	7,0	7,1	9,6	7,8	8,3	13,4	20,1
SO ORP Slaný	18,6	16,4	5,0	5,1	8,9	7,4	7,6	10,3	20,6
Středočeský kraj	10,8	14,0	5,8	6,2	10,7	8,4	9,0	13,9	21,2
Česká republika	10,7	14,0	6,7	8,2	12,5	9,9	9,1	10,2	18,7

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, ČSÚ, zpracování GaREP

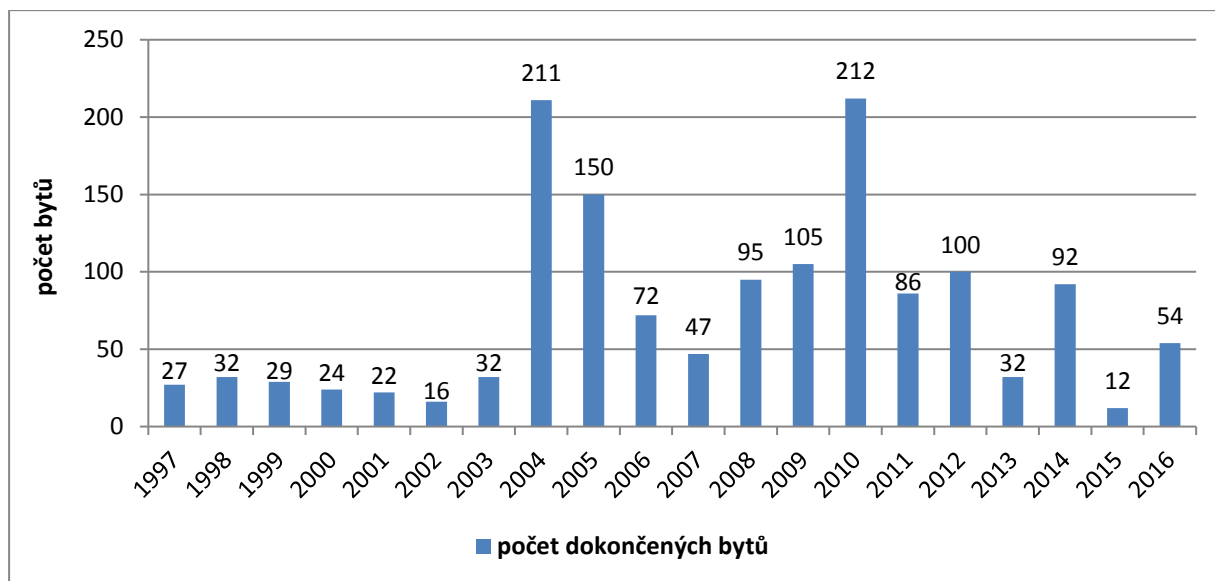
Zhruba dvě třetiny obydlených bytů v Berouně se nacházejí v bytových domech (5 081 bytů) a necelá jedna třetina pak v rodinných domech (2 442 bytů). Zbývá 2 % připadají na ostatní budovy (182 bytů). V komparaci s městem Slaný se jedná o mírně nižší podíl bytů v bytových domech a naopak mírně vyšší podíl bytů v rodinných domech. To poukazuje na skutečnost, že město Beroun bylo méně zasažené panelovou výstavbou v období socialismu a také se v něm více staví v porevolučním období (se suburbanizací je tradičně spjaté bydlení v rodinných domech). V zázemí měst a na úrovni Středočeského kraje převažují byty v rodinných domech vzhledem k venkovskému prostředí, na úrovni celé ČR pak zase byty v bytových domech vlivem populačně velkých měst (především Prahy a krajských měst).

Tab. 26: Obydlené byty podle druhu domu a právního důvodu užívání ve městě Berouně, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeském kraji a České republice k 26. 3. 2011

	Podíl bytů (%) podle druhu domu			Podíl bytů (%) podle právního důvodu k užívání				
	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy	ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní	jiné a nezjištěno
město Beroun	31,7	65,9	2,4	25,5	44,3	14,0	3,6	12,5
město Slaný	30,9	68,1	1,1	25,6	30,8	24,8	8,4	10,4
SO ORP Beroun	59,1	39,0	2,0	48,0	24,2	10,5	2,6	14,7
SO ORP Slaný	60,5	38,4	1,1	49,1	16,5	16,2	5,0	13,2
Středočeský kraj	60,5	38,1	1,3	49,8	16,7	14,7	5,5	13,2
Česká republika	43,7	55,0	1,3	35,8	20,1	22,4	9,4	12,3

Pramen: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, ČSÚ, zpracování GaREP

Z hlediska **právního důvodu k užívání bytu** převažují v Berouně byty v osobním vlastnictví (44,3 %; tj. 3 414 bytů). To je ve srovnání s městem Slaný o více než 10 %. Tato skutečnost je pak v Berouně kompenzována mnohem nižším podílem nájemních bytů (14,0 %; tj. 1 081 bytů) a družstevních bytů (3,6 %; tj. 279 bytů). Toto poukazuje na vyšší životní (ekonomickou) úroveň obyvatel Berouna, jelikož si ve větší míře (na rozdíl od obyvatel města Slaný) mohli dovolit byty koupit a převést si je tak do osobního vlastnictví. Podíl bytů ve vlastním domě (víceméně se jedná o byty v rodinných domech) je v obou městech totožný.

Obr. 15: Počet dokončených bytů ve městě Beroun v letech 1997 až 2016

Pramen: Bytová výstavba, stavební povolení a stavební zakázky - časové řady, ČSÚ, zpracování GaREP

Během období let 1997 až 2016 bylo v Berouně postaveno 1 450 bytů. Do roku 2003 se jednalo maximálně o 32 dokončených bytů ročně, v dalších letech byl zaznamenán výrazný nárůst. Konkrétně v letech 2004 a 2012 to bylo více než 200 bytů a v dalších třech letech ještě více než 100 bytů. Minimum bytů bylo dokončeno v roce 2015, a to 12 bytů (v období po roce 2004 se však jednalo o výjimku).

Tab. 27: Intenzita bytové výstavby ve městě Berouně, městě Slaný, SO ORP Beroun, SO ORP Slaný, Středočeském kraji a České republice v letech 1997 až 2016

	Počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel středního stavu					
	1997–2000	2001–2004	2005–2008	2009–2012	2013–2016	1997–2016
město Beroun	6,3	16,0	20,1	26,9	9,9	78,2
město Slaný	4,8	7,2	18,4	12,6	7,1	48,9
SO ORP Beroun	7,7	16,2	23,3	27,4	20,3	93,6
SO ORP Slaný	4,4	5,9	13,5	12,0	8,2	43,7
Středočeský kraj	9,8	15,6	24,2	21,5	14,6	84,8
Česká republika	8,2	10,9	13,8	12,7	9,6	54,9

Pramen: Bytová výstavba, stavební povolení a stavební zakázky - časové řady, ČSÚ, zpracování GaREP

Intenzita bytové výstavby se vyjadřuje počtem dokončených bytů na 1 000 obyvatel středního stavu. V Berouně se za posledních dvacet let (období 1997 až 2016) jednalo o hodnotu 78,2 bytů. To je o více než třetinu vyšší hodnota v porovnání s hodnotou za město Slaný a průměrem České republiky. Naopak mírně více bytů bylo postaveno průměrně ve Středočeském kraji a zázemí města Beroun (příměstský prostor je oproti městskému prostoru pro výstavbu v rámci suburbanizace atraktivnější).

Z jednotlivých čtyřletých období je dále patrné, že nejintenzivnější byla výstavba v obdobích 2005 až 2008 a 2009 až 2012 (pomyslný prozatímní vrchol výstavby tak již nastal).

Nabídka bytové výstavby jak co do kvalitativních standardů, tak co do velikostní struktury bytů koreluje s celkovým vývojem v sociální a ekonomické oblasti. Přetrvává poptávka po bytech, protože v souladu s celoevropskými trendy roste počet domácností jednotlivců, případně neúplných domácností. Je třeba reagovat navýšením nabídky bytů s cílem snížit podíl

domácností s nechtěným soužitím (např. vícečetné nerodinné domácnosti, domácnosti tvořené dvěma a více rodinami).

V nejbližších letech se navíc předpokládá další snížení počtu obyvatel připadajících na 1 byt. S tím souvisí i snížení hustoty zalidnění v obytném území. V souvislosti s novou výstavbou v okrajových částech jádrového města proto dojde ke snížení hustoty zalidnění ve stávajících obytných celcích.

Tab. 28: Průměrná kupní cena nemovitostí v okrese Beroun, Středočeském kraji a České republice v období let 2013 až 2015

	Území	Celkový průměr	Podle velikosti obce (počet obyvatel)			
			do 1 999	2 000 až 9 999	10 000 až 49 999	50 000 a více
Rodinné domy (v Kč/m ³)	okres Beroun	3 296	2 991	3 535	4 962	x
	Středočeský kraj	3 541	3 109	4 399	3 884	3 436
	Česká republika	2 503	2 207	2 603	2 805	3 894
Byty (v Kč/m ²)	okres Beroun	22 317	16 360	20 460	25 010	x
	Středočeský kraj	20 546	16 168	22 146	20 604	21 237
	Česká republika	18 902	11 305	13 762	14 439	24 735
Stavební pozemky (v Kč/m ²)	okres Beroun	*	617	1 521	2 218	x
	Středočeský kraj	*	*	*	*	*
	Česká republika	891	*	*	*	*

Pramen: Ceny sledovaných druhů nemovitostí – 2013 až 2015, ČSÚ, zpracování GaREP

x = v okrese Beroun není obec s 50 000 obyvatel a více; * = údaj není k dispozici

V Berouně, jakožto ve městě s 19,3 tis. obyvatel, byla v období let 2013 až 2015 **průměrná kupní cena** rodinného domu 4 962 Kč/m³ a průměrná kupní cena bytu 25 010 Kč/m². V obou případech se jednalo o částky vyšší, než činila průměrná cena u všech měst stejné velikostní kategorie ve Středočeském kraji i ČR. To znamená, že se jedná o atraktivní oblast k bydlení (městský prostor v zázemí hlavního města Prahy s dobrou dostupností do hlavního města, v zázemí též hezká příroda). Stavební pozemky se prodávaly za 2 218 Kč/m², tedy zhruba za 2,5krát vyšší částku oproti průměru ČR.

V Berouně bylo v roce 2017 celkem 116 **městských bytů**, tj. 1,5 % všech bytů ve městě⁷. Správu městských bytů zajišťuje soukromá společnost RINT Beroun, a to skrze mandátní smlouvu. Město nevlastní běžné městské byty, protože většina bytů byla v minulosti odprodána. Mezi městské byty v současnosti spadá:

- 50 bytů pro nízkopříjmové obyvatele: přidělení doporučuje bytová komise a schvaluje rada města,
- 46 malometrážních bytů pro seniory: žádosti eviduje Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Beroun, doporučuje komise zdravotní a sociálních věcí a schvaluje rada města,
- 8 bezbariérových bytů pro osoby zdravotně postižené: žádosti eviduje Odbor majetku a investic Městského úřadu Beroun,
- 12 bytů bez vymezené cílové skupiny.

Poptávka po bytech ve vlastnictví města silně převyšuje nabídku. V roce 2016 město evidovalo 279 žadatelů o městský byt pro nízkopříjmové obyvatele, žadatelům bylo přiděleno 6 bytů. Město má velmi málo vlastních bytů (jen pro seniory, OZP a nízkopříjmové občany), chybí i pozemky pro případnou výstavbu (ta se však zatím neplánuje). Ve městě je velký nedostatek dostupných bytů, a to jak běžných, tak i pro nízkopříjmové obyvatele. Nová výstavba je sice

⁷ Návrh Plánu sociálního bydlení ve městě Berouně 2017-2023, CPKP západní Čechy

značná, ale je v rukou soukromých investorů a ceny nových bytů jsou srovnatelné s cenou bytů např. v Plzni či Praze.

Problémem v oblasti bytové politiky je skutečnost, že město nemá písemnou koncepci bytové politiky. Existuje pouze Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a Analýza potřeb osob bez přístřeší. Vzniká však (rok 2017) Plán sociálního bydlení, jež bude řešit přístup k podpoře bydlení různých znevýhodněných skupin obyvatel.

Zadluženost v městských bytech je minimální (dluh po bývalých nájemnících činil v roce 2017 zhruba 80 tis. Kč, současní nájemníci dlužili cca 20 tis. Kč). Zadluženost řeší společnost RINT Beroun, která se snaží předcházet dluhům upomínkami, výzvami a krátkodobými nájemními smlouvami (kdy v případě neplacení nájmu není smlouva prodloužena).

Výraznou problematikou ve městě jsou **exekuce**. Podle dat Exekutorské komory ČR z roku 2016 bylo ve městě 2 447 obyvatel starších 15 let v exekuci (15,4 %). V Berouně bylo dále celkem evidováno celkem 12 314 exekucí (tj. průměrně 5 exekucí na 1 osobu v exekuci) a celková vymáhaná exekuční jistina činila 901,7 mil. Kč. Průměrná jistina na 1 exekuci činila 73 228 Kč.

Tab. 29: Exekuce ve městě Berouně, městě Slaný, okrese Beroun, okrese Kladno, Středočeském kraji a České republice v roce 2016

	Podíl obyvatel nad 15 let v exekuci (%)	Počet exekucí na 1 osobu v exekuci	Průměrná jistina na 1 exekuci (Kč)
město Beroun	15,38	5,03	73 228
město Slaný	11,94	5,45	47 309
okres Beroun	8,76	4,95	89 134
okres Kladno	11,34	5,10	63 167
Středočeský kraj	8,64	5,14	80 696
Česká republika	9,33	5,63	75 712

Pramen: Mapa exekucí, Exekutorská komora ČR, 2016 (<http://mapaexekuci.cz/>).

Podíl obyvatel nad 15 let věku v exekuci je v Berouně o více než 3 procentní body vyšší oproti městu Slaný a téměř dvojnásobný oproti okresu Beroun i Středočeskému kraji. Také v případě srovnání s celou Českou republikou se jedná o hodnotu vyšší o 6 p. b. Počet exekucí na 1 osobu v exekuci a průměrná jistina na 1 exekuci jsou v Berouně při komparaci s ostatními prostorovými jednotkami spíše průměrné či lehce podprůměrné.

Pramen: Mapa exekucí, Exekutorská komora ČR, 2016 (<http://mapaexekuci.cz/>).

Školství a vzdělávání

Město Beroun je zřizovatelem šesti **mateřských škol** s kapacitou 718 dětí, která je nyní plně využita. Do těchto MŠ jsou při zápisech přijaty všechny děti s trvalým pobytem v Berouně, které dosáhnou do začátku školního roku věku tří let. Dále působí v Berouně několik soukromých MŠ, které doplňují síť předškolního vzdělávání. Vzhledem k novele školského zákona, která nabyla účinnosti od 1. 1. 2017, dochází k významným změnám v předškolním vzdělávání, které způsobí vyšší zájem o umístění dětí do MŠ. Jedná se o umístění až dvouletých dětí. V Berouně dochází také k nárůstu bytové výstavby, čímž se také zvýší poptávka po místech v MŠ. Město Beroun na základě těchto skutečností plánuje navýšit v příštích letech kapacitu mateřských škol jednak úpravami stávajících a také výstavbou nové MŠ.

Mateřská škola	Kapacita	Počet dětí	Počet tříd	Zřizovatel
MŠ Sluníčko	145	145	6	obec
MŠ Pod Homolkou	165	165	7	obec
MŠ Tovární	70	70	3	obec
MŠ Preislerova	88	88	4	obec
MŠ Drašarova	180	180	7	obec
MŠ Vrchlického	70	70	3	obec
Katolická MŠ	26	26	1	církev
MŠ Kytka	34	34	2	soukromá
MŠ Montessorri Beroun	25	25	1	soukromá

49

V Berouně také působí **Dětský domov a Mateřská škola speciální, Beroun, Mládeže 1102**. Jedná se o speciální mateřskou školu, dětský domov a speciální pedagogické centrum. Dětský domov zajišťuje péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, zpravidla od 3 do nejvýše 18 let. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Kapacita dětského domova je 30 dětí. Cílovou skupinou mateřské školy a pedagogického centra jsou děti s vadou sluchu, s vadou sluchu v kombinaci s dalším postižením (zejména s vadami zraku). Kapacita mateřské školy je 18 dětí (ve školním roce 2015/2016 ji navštěvovalo 14 dětí). Zřizovatelem této instituce je Středočeský kraj.

Základní školy

Na území Berouna fungují čtyři **základní školy**, které zřizuje město a které mají dohromady kapacitu 2 840 žáků. Jedná se o kapacitu, která byla stanovená v rejstříku škol a školských zařízení před delší dobou. Tato kapacita je v současné době fakticky překonána, neboť za uplynulé období se výrazně změnily nároky na vyučovací proces: rozvrhy ročníků, počty vyučovacích hodin, nutnost dělení tříd na více předmětů z důvodu většího počtu žáků ve třídě, prostorové podmínky škol, počty a velikosti jednotlivých učeben a také hygienické požadavky na výuku. Z tohoto vyplývá, že skutečná maximální kapacita škol je dle vyjádření ředitelů škol nižší. Vzhledem k tomu, že berounské školy navštěvují od druhého stupně také žáci okolních obcí, počítá město Beroun s nutností navýšit také kapacitu ZŠ. Za poslední dva roky se zvýšil počet žáků v berounských ZŠ o 170 žáků.

Tab. 31: Počty žáků a tříd ZŠ na území města Berouna ve školním roce 2015/2016*

Základní škola	Kapacita	Počet žáků	Počet tříd	Počet žáků na třídu
Jungmannova ZŠ	820	674	25	27,0
2. základní škola	800	501	21	23,9
ZŠ Wagnerovo náměstí	820	716	26	27,5
ZŠ Beroun-Závodí	400	359	15	23,9

Pramen: výroční zprávy jednotlivých základních škol.

* V Berouně aktuálně působí i soukromá ZŠ V Zahradách, jejímž zřizovatelem je Mateřská škola Montessori Beroun a Základní škola s.r.o. (byla založena 2013).

Speciální institucí základního školství je **Základní škola a Praktická škola, Beroun, Karla Čapka 1457**. Zaměřuje se na žáky s mentálním postižením nebo sluchovým postižením, s vadami řeči a souběžně postižené více vadami. Instituce se také soustředí na žáky se specifickými poruchami učení a chování, kteří nezvládají plnění požadavků běžné základní školy a nemohou být do těchto škol integrováni. Zřizovatelem zařízení je Středočeský kraj. Ve školním roce 2012/2013 činila kapacita ZŠ praktické a logopedické 185 žáků (navštěvovalo ji 125 žáků), kapacita ZŠ speciální 50 žáků (navštěvovalo ji 27 žáků) a kapacita praktické školy 28 žáků (navštěvovalo ji 13 žáků).

Umělecké vzdělání poskytuje **Základní umělecká škola Václava Talicha**. Studium v ní je určeno pro žáky s jistou mírou talentu a schopností v uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Škola dále žáky odborně připravuje k dalšímu specializovanému studiu na konzervatořích a vysokých školách uměleckého směru. Ve školním roce 2014/2015 byla kapacita základní umělecké školy 760 žáků, navštěvovalo ji 610 žáků. Zřizovatelem ZUŠ je Středočeský kraj.

Druhou uměleckou školou ve městě je pak **Soukromá základní umělecká škola Dr. Lidinské**. Ve škole se nachází 9 učeben a probíhá výuka hudebního oboru, tanečního oboru, výtvarného oboru a divadla. Zřizovatelem je Educdoor, z. s.

Střední školy

Město Beroun je vzhledem ke své populační velikosti také **centrem středního školství**. Na jeho území působí 4 střední školy zřizované Středočeským krajem a 2 soukromé střední školy. Jejich naplněnost je různá: nejvyšší u gymnázia, nejmenší zájem je o řemeslné obory (což je obojí v ČR běžný jev).

Střední školství zastupuje především **Gymnázium Joachima Barranda, Beroun, Talichova 824**. Jedná se o střední všeobecně vzdělávací školu se stoletou tradicí (založena byla roku 1910), studenty vzdělává ve všeobecném osmiletém i čtyřletém studiu. Škola je dobře vybavena moderní audiovizuální a zejména výpočetní technikou. Studenti vyšších ročníků mají možnosti si podle svého zájmu vybrat volitelné předměty ze široké nabídky. Ve školním roce 2015/2016 mělo gymnázium kapacitu 510 žáků, navštěvovalo jej 492 žáků (tj. 96 %).

Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Beroun 2, U Stadionu 486 je státní škola se zhruba devadesátiletou tradicí s dobrým materiálně technickým zajištěním. Je umístěna v centru Berouna, výuka je zajištěna kvalifikovanými pedagogy. Důraz je kladen na jazyky a profilové odborné předměty.

Ve městě dále působí **Střední zdravotnická škola, Beroun, Mládeže 1102**. Hlavní činností školy je vzdělávání zdravotnických pracovníků, nelékařů, v oboru Zdravotní asistent. Druhým vyučovaným oborem je pak Sociální činnost. Ve školním roce 2015/2016 měla Střední zdravotnická škola kapacitu 250 žáků, navštěvovalo ji 204 žáků (tj. 82 %).

Odborné školství dále zastupuje **Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Beroun – Hlinky**. Škola byla založena v 60. letech 20. století. Vzdělání poskytuje ve studijních oborech Provoz a ekonomika dopravy, Stavebnictví, Cestovní ruch a Podnikání; dále pak i v učebních oborech Mechanik opravář motorových vozidel, Karosář, Elektrikář-silnoproud, Cukrář, Truhlář, Instalátér, Kuchař, Kuchař-číšník, Prodavač, Aranžér a Strojní mechanik. S posudkem z pedagogicko-psychologické poradny také obory Truhlářská a čalounická výroba, Zednické práce, Strojírenské práce a Stravovací a ubytovací služby. Ve školním roce 2015/2016 měla SOŠ a SOU kapacitu 1 650 žáků, navštěvovalo ji 568 žáků (tj. 34 %).

Soukromý sektor ve středním školství je v Berouně zastoupen **Manažerskou akademií, soukromou střední školou**. Ta nabízí dva čtyřleté obory zakončené maturitní zkouškou, a sice Veřejnosprávní činnost a Obchodní akademie. Zřizovatelem je Educdoor z. s.

Vysoké školy

V Berouně nesídlí **žádná vysoká ani vyšší odborná škola**. Za tímto stupněm vzdělávání tak obyvatelé dojíždí, v naprosté většině do hlavního města Prahy (Univerzita Karlova v Praze, ČVUT v Praze, Česká zemědělská univerzita v Praze, VŠE v Praze atd.) a v malé míře i do Plzně (Západočeská univerzita v Plzni). Podle Sčítání lidu, domů a bytů vyjždělo v roce 2011 do škol mimo Beroun 339 osob ve věku 15 let a více (tj. na střední a vysoké školy dohromady). Z toho 304 osob mířilo do Prahy, 26 osob do Plzně a 9 osob do jiných obcí a měst.

Je však třeba zmínit **Učební, výcvikové a ubytovací středisko** pražské Akademie múzických umění (UVS AMU) na ul. Barrandova. Součástí UVS AMU je i Studio Beroun Katedry fotografie FAMU se třemi velkými ateliéry, třemi fotokomorami a archivem závěrečných prací.

Zdravotnictví a sociální služby

Na území města Beroun se nacházejí dvě zdravotnická zařízení. Prvním z nich je **Medicentrum Beroun, spol. s r.o.**, které leží v centru města na ulici Politických vězňů. Svou léčebnou činnost zahájilo v roce 1995. Privatizací berounské polikliniky vzniklo komfortní privátní zdravotnické zařízení se špičkovými specialisty s praxí nejen na předních českých klinikách, ale také v zahraničí. Klientům jsou k dispozici specialisté zhruba ve 30 oborech. Díky profesionální kvalitní odborné práci může v současné době Medicentrum Beroun nabídnout nejen základní

služby, ale rovněž nadstandardní služby či speciální firemní programy. Snadná dostupnost z Prahy přispívá k tomu, že častými klienty jsou i obyvatelé Prahy. Subjekt také patří k významným zaměstnavatelům ve městě.

Druhým zdravotnickým zařízením je **Rehabilitační nemocnice Beroun**, kterou provozuje akciová společnost JESSENIA se sídlem v Praze. Leží na ulici Prof. Veselého ve východní části města při dálnici D5. Otevřená byla již v roce 1929 a privatizována do rukou výše zmíněné akciové společnosti v roce 2007. Nabízí komfortní a věcně i odborně špičkově vybavené prostředí v symbióze s kvalitní, odborníky zajištěnou péčí, s dobrým a vlídným přístupem k pacientům. Kvality nemocnice potvrzuje zvyšující se počet pacientů, a to nejen ze spádové oblasti, ale i z dalších míst celé České republiky. Nemocnice Beroun má v rámci akutní lůžkové péče oddělení vnitřního lékařství s JIP a Rehabilitační centrum, oboje akreditovaná pro výuku lékařů v oborech. V rámci přeměny lůžkové chirurgické péče na ambulantní formu jednodenní péče působí v nemocnici vyhledávané Artroskopické centrum. V nemocnici je k dispozici i následná zdravotní péče – v Rehabilitačním centru a na oddělení následné péče.

Hlavním posláním nemocnice, vyplývajícím i z podmínek privatizačního projektu, se stává včasná i následná léčebná rehabilitace. Rehabilitační nemocnice nabízí i široké spektrum ambulantních služeb. V rámci Radiodiagnostického oddělení má k dispozici – dnes stále více žádané – vyšetření magnetickou rezonancí, kvalitní služby poskytuje i její akreditované oddělení klinické biochemie a hematologie a dopravní zdravotní služba Jessenia a.s.. Také Rehabilitační nemocnice Beroun patří k významným zaměstnavatelům ve městě.

S Rehabilitační nemocnicí se funkčně doplňuje **Nemocnice Hořovice**, vzdálená zhruba 20 km. Obě tato zařízení jsou vlastnický propojena a propojeny jsou také provozy: oddělení, která chybí v Berouně, jsou lokalizována v Hořovicích. Nemocnice Hořovice je tedy základním spádovým zařízením, kam se z Berouna vyjíždí.

Dále se pak za zdravotní péči dojíždí také **do Prahy**, např. do několika fakultních nemocnic (FN Královské Vinohrady, FN Motol, Všeobecná FN v Praze, Thomayerova nemocnice a Ústřední vojenská nemocnice).

Služby lékařské pohotovosti pro dospělé i pro děti a dorost provozuje Rehabilitační nemocnice Beroun. Na území města se pak dále nachází **7 lékáren**: Na Náměstí (Husovo náměstí), U Černého koně (ulice Česká), BENU (ulice Politických vězňů), Medinila (ulice Karly Machové), Dr. Max (ulice Obchodní, v Kauflandu), BETA – Sídliště (ulice Švermova) a v Lékařském Domě (ulice Plzeňská).

V oblasti **sociálních služeb** disponuje město Beroun dokumentem **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Beroun na období 2013–2017**, který obsahuje také analýzu 12 nejvýznamnějších poskytovatelů sociálních služeb v regionu (data jsou aktuální k prosinci 2011). V Berouně byly nejvíce zastoupené služby sociální prevence (49 %, 18 služeb), následovaly služby sociální péče (43 %, 16 služeb) a zbytek tvořilo sociální poradenství (8 %, 3 služby). Sociální služby byly převážně poskytovány ve formě terénní (38 %, 14 služeb) či ambulantní (38 %, 14 služeb), v nižší míře pak ve formě pobytové (24 %, 9 služeb).

Tab. 32: Sociální služby ve městě Beroun na konci roku 2011

Druh sociální služby	Počet	Kapacita	Uživatelé za celý rok 2011
azylový dům	3	146	57
denní stacionář	3	39	34
domov pro seniory	1	50	0
dům na půl cesty	1	6	0
nízkoprahové denní centrum	1	20	256
noclehárna	1	5	126

Druh sociální služby	Počet	Kapacita	Uživatelé za celý rok 2011
odborné sociální poradenství	3	54	340
odlehčovací služby	3	30	30
osobní asistence	4	99	65
pečovatelská služba	3	465	484
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	2	195	200
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	4	295	556
sociálně terapeutické dílny	2	23	28
sociální rehabilitace	2	12	5
terénní programy	2	*	*
týdenní stacionář	2	18	14

Pramen: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Beroun na období 2013 – 2017 (* = nezjištěno)

Sociální služby poskytované občanům města Beroun pokrývají zejména tyto **cílové skupiny**: osoby se zdravotním postižením (21 druhů služeb), seniory (19 druhů služeb), rodiny s dítětem/děti (13 druhů služeb), osoby s chronickým duševním onemocněním (12 druhů služeb), osoby s chronickým onemocněním i osoby v krizi (10 druhů služeb). Další cílové skupiny jsou pokryty menším počtem služeb. **Časová dostupnost** jednotlivých sociálních služeb je relativně dostatečná. Přesně polovina registrovaných služeb funguje 5 dní v týdnu a skoro stejné množství i v nepřetržitém provozu.

Z realizovaného šetření mezi poskytovateli sociálních služeb vyplynulo také, že mezi hlavní **silné stránky** lze zařadit odbornost, zkušenosti z dlouhodobé praxe, životní poznatky, flexibilitu, rozvoj některých sociálních služeb (pečovatelské služby, odlehčovací služby, osobní asistence, nabídky denních a týdenních stacionářů), zájem města o zkvalitnění sociálních služeb, dobrou spolupráci se sociálním odborem Městského úřadu Beroun při řešení konkrétních situací klientů a kurzy osob se zdravotním postižením pořádané kontaktním pracovištěm Úřadu práce ČR v Berouně. Naopak mezi nejčastěji zmiňované **problémy** patří zejména finanční nejistota, především v souvislosti s absencí jakékoliv formy víceletého financování. Další problémy, které poskytovatelé sociálních služeb na území města Berouna řeší, jsou některé chybějící sociální služby (chráněné bydlení, raná péče, kontaktní centrum), chybějící návazné služby a malé či nevhodné stávající prostory.

Mezi jednotlivé poskytovatele sociálních služeb v Berouně patří **Domov penzion pro důchodce Beroun**. Zajišťuje provoz domu s pečovatelskou službou a je poskytovatelem pečovatelských služeb, tj. terénních sociálních služeb v domácnostech občanů města Beroun a ve středisku osobní hygieny přímo v Domově. V průběhu roku 2016 využilo pečovatelských služeb 245 klientů o průměrném věku 80 let. V penzionu je k dispozici 46 bytů o celkové kapacitě 53 osob (39 jednolůžkových pokojů a 7 dvoulůžkových pokojů), ke konci roku 2016 činil počet obyvatel penzionu 51 osob (tj. 96 % možné kapacity; dva dvoulůžkové byty byly obsazeny pouze jednou osobou). Zájem o umístění do tohoto domova dlouhodobě převyšuje nabídku (např. v roce 2016 bylo 84 dlouhodobých a 15 nových žadatelů, uspokojeni byli 4 dlouhodobí a 3 noví žadatelé).

V objektu Domova penzionu pro důchodce Beroun provozují svou činnost také:

- Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o.p.s – pobočka Beroun,
- Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.,
- Sjedená organizace nevidomých a slabozrakých v ČR, oblastní odbočka Beroun,
- Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, z.s. – okresní organizace Beroun,
- Svaz tělesně postižených v ČR, z.s. – místní i okresní organizace Beroun.

Seniorům též slouží **Domov seniorů TGM, příspěvková organizace**. Toto zařízení v sobě zahrnuje domov pro seniory o kapacitě 69 lůžek, dále pak domov se zvláštním režimem o kapacitě 19 lůžek (v případě zájmu včetně lékařské, psychiatrické a rehabilitační péče) a odlehčovací služby o kapacitě 7 lůžek (služba je poskytována na dobu nejdéle 3 měsíce). I zde je zájem seniorů vyšší než lze kapacitně uspokojit.

Na seniory se dále zaměřuje **Senior Care pečovatelská služba o.p.s.** Klientům pomáhá při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu a domácnost, provádí jednoduchá cvičení a masáže, pomáhá při obnově pohybu, rozváží a donáší obědy, doprovází k lékařům, na úřady apod. Nabízí služby osobní asistence, sociálně aktivizační služby a odborné sociální poradenství.

Ve městě také fungují **Klub důchodců Beroun** a **Klub důchodců Hostim**.

Další významnou institucí je **Komunitní centrum Beroun**, které leží na Bezručově ulici a v němž se nachází řada organizací:

- **Dobromysl, o.p.s.:** denní stacionář, osobní asistence, sociálně terapeutické dílny a odlehčovací služby,
- **Český červený kříž – Azylový dům a Dům na půl cesty Berounka:** azylový dům – dočasné ubytování a sociální služby nezletilým dětem a jejich matkám, a také ženám v nepříznivé životní situaci (kapacita 13 pokojů); dům na půl cesty – dočasné ubytování a sociální služby klientům do 26 let věku po výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, popř. z jiných zařízení (kapacita 3 pokoje),
- **Farní charita Beroun:** péče o sociálně znevýhodněné děti a rodiny, pomoc osobám bez domova, služby pro seniory,
- **Rodinné centrum Slunečnice, z. ú.:** služby pro rodiny s malými dětmi (aktivity, kurzy a programy pro volný čas, školka, odborné přednášky, semináře a workshopy, služby odborných poraden atd.),
- **Odloučené pracoviště MŠ Drašarova Beroun** s kapacitou 50 dětí,
- **ProFem, o.p.s.** (Centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí): prevence, poradenství a přímá podpora osob ohrožených násilím,
- **Lomikámen, z. ú.:** sociální služby zaměřené na obnovu a získávání sociálních a pracovních dovedností, osvěta v oblasti duševního zdraví prostřednictvím kulturně-vzdělávacích akcí.

Mezi další významné subjekty, které se zabývají v Berouně zdravotní a sociální péčí, patří například **Magdaléna, o.p.s.** Jedná se o neziskovou organizaci, která se zaměřuje na oblast prevence a léčby různých typů závislostí. V Berouně provozuje ambulantní léčbu, terénní program a programy primární prevence. Sídlo má v Mníšku pod Brdy. Dále pak lze zmínit subjekt **Roska Beroun, regionální organizace Unie Roska v ČR**. Tato instituce nabízí pomoc lidem s roztroušenou sklerózou formou zdravotní rehabilitace a sociálního poradenství. Zajišťuje též setkávání členů a rekondiční pobyty.

V oblasti odborného poradenství funguje **Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva** (pracovně-výchovná činnost s dětmi a dospělými, poradenství při řešení životních situací). Instituce **Pro zdraví 21, z.ú.** zajišťuje činnost nízkoprahového zařízení pro děti a mládež „Klub 21“, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a provoz poradny prvního kontaktu „Kompas“ (sociálně-psychologická podpora rodiny v oblasti vztahů v rodině).

REMIUM Praha, o.p.s – Občanská poradna REMIUM s kontaktním místem v Berouně se soustředí na bezplatné odborné sociální poradenství v oblastech dluhů, bydlení, majetkoprávních vztahů, ochrany spotřebitele, sociálních dávek, rodinných a mezilidských vztahů, pracovněprávních vztahů.

Nezisková organizace **Klubíčko Beroun, o.p.s.** pečuje o děti i dospělé převážně s těžkým zdravotním postižením (týdenní stacionář, osobní asistence, odlehčovací pobytové i ambulantní služby, sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením, vzdělávání pečujících osob).

Kultura

Význam kultury je také definován v Konceptu kulturní politiky města Berouna z roku 2000, která je až dosud platná. V současnosti se připravuje nová **Koncepce podpory kultury města Beroun 2018–2027**.

Možnosti trávení volného času představují významný faktor kvality života obyvatel ve městě. V oblasti kultury působí na území města vysoký počet organizací a institucí různých zřizovatelů, včetně soukromých subjektů. V roce 2013 zřídilo město Beroun příspěvkovou organizaci s názvem **Městské kulturní centrum (MKC)**. Náplní jeho činnosti je:

- pořádání akcí kulturního a společenského charakteru,
- pořádání vzdělávacích programů, kurzů a přednášek,
- podílení se na mimoškolních aktivitách dětí a mládeže,
- zajištění provozu městského informačního centra (včetně prodeje vstupenek),
- vykonávání galerijní činnosti (Dětská galerie V Podloubí, atrium berounské radnice),
- organizování celoměstských akcí (např. Trilobit Beroun, Dny evropského dědictví či Berounské kulturní léto),
- ve spolupráci s festivalovými organizátory i organizování Mezinárodního hudebního festivalu Talichův Beroun.

MKC dále také provozuje Městské a letní kino Beroun, Městskou galerii Beroun, Holandský dům, Dětskou galerii V Podloubí, Muzeum berounské keramiky, Kulturní dům Plzeňka a Městské informační centrum (o něm více v části Cestovní ruch).

Významným kulturním zařízením je **Městské a letní kino Beroun**. Kino Mír (s kapacitou 172 sedadel) je po rozsáhlé rekonstrukci a je zároveň jediným kinem v regionu s 3D projekcí. Kino je vybaveno moderním zvukovým systémem Dolby Digital Surround EX (srovnatelným s pražskými multiplexy). Městské a letní kino Beroun odehrálo v roce 2016 dohromady 850 představení a zaznamenalo 41 010 návštěvníků (z toho 3 996 v letním kině). Z celkového počtu kin v České republice se tak umístilo na 70. místě. Letní kino již řadu let patří k desítkce nejnavštěvovanějších kin pod širým nebem v České republice.

V prostorech **Městské galerie Beroun** mohou návštěvníci obdivovat nejen sochy, obrazy, grafiky či keramiku od výtvarníků především z berounského regionu, ale i samotné prostory, které jsou architektonicky velmi cenné. Součástí galerie je zimní zahrada. Celková návštěvnost v roce 2016 činila 4 345 osob.

Město Beroun dále ve spolupráci s tehdy ještě partnerským městem Rijswijk (Nizozemsko) otevřelo v roce 2002 v budově MKC tzv. **Holandský dům**. V přízemí objektu se konají pravidelné výstavy převážně začínajících umělců i hudební a filmové sekce. Celková návštěvnost v roce 2016 činila 2 140 osob.

Dětská galerie V Podloubí se nachází v atriu berounské radnice. V roce 2016 v ní proběhlo celkem 11 výstav prací žáků mateřských a základních škol a prací ze soutěže Talent 2016.

Od roku 2015 funguje **Muzeum berounské keramiky**. Multifunkční prostor nabízí nejen stálé expozice věnované unikátní renesanční berounské keramice a historii hrnčířství, ale slouží také k pořádání krátkodobých a prodejních výstav, přednášek, komorních koncertů a podobně. V prvním roce jeho fungování proběhlo 10 výstav, 8 workshopů, 5 otevřených dílen, 4 pololetní kurzy keramiky a řada dalších akcí. V roce 2016 proběhlo 6 větších a 4 menší výstavy, 5 workshopů, 6 otevřených dílen, 6 pololetních kurzů keramiky a řada dalších akcí.

MKC provozuje také **Kulturní dům Plzeňka**, který byl v letech 2014 až 2015 rozsáhle rekonstruován (včetně nového technického vybavení). Návštěvníci KD Plzeňka mohou kromě tanečních a kulturních akcí využít též služeb nově otevřené kavárny a cukrárny. Interiérově jsou obě provozovny laděny v prvorepublikovém stylu, v kavárně je k dispozici cca 50 míst k sezení.

V nejstarším měšťanském domě v Berouně (tj. Jenštejnský dům) sídlí **Muzeum Českého krasu Beroun** (MČK). V historických interiérech muzea najdou návštěvníci ve výstavní místnosti krátkodobé výstavy nebo si mohou projít stálé expozice zaměřené na historii a kulturu regionu. Oblíbenými výstavními prostory jsou Geopark Barrandien a ve dvoře muzea pak výstavní síň Konírna, kde rovněž probíhají časově omezené výstavy. Návštěvnost výstav, expozic a akcí Muzea Českého krasu Beroun v roce 2016 dosáhla 36 833 osob (platící i neplatící dohromady včetně dvou poboček: Muzeum Žebrák a Muzeum Hořovicka).

Součástí MČK je taktéž **Galerie v Plzeňské bráně**, v níž se nachází stálá expozice věnovaná historii a architektuře samotné brány i celého opevnění města Berouna, a také expozice věnovaná Berounu a jeho privilegiím.

Interiéry **Pražské brány** jsou od roku 2001 výstavní scénou studentů katedry fotografie pražské FAMU. Galerie nese od roku 2003 na počest významného berounského rodáka a českého fotografa a filmáře název **Výstavní síň Jiřího Jeníčka** (žil v letech 1895–1963).

Kulturní život ve městě dále utváří **Městská knihovna Beroun**. Má oddělení pro dospělé i pro děti, studovnu a čítárnu a také Pobočku Sídliště. Ke konci roku 2016 měla knihovna fond o velikosti 121 tis. knihovních jednotek a registrovala 2 730 čtenářů (z toho 771 dětí do 15 let). Návštěvníci knihovny mohou v prostorách objektu zhlédnout občasné výstavky výtvarného umění nebo si poslechnout zajímavé přednášky.

Tab. 33: Návštěvnost kulturních zařízení v Berouně v letech 2015 a 2016

Zařízení	Počet návštěvníků 2015	Počet návštěvníků 2016
Městské a letní kino Beroun	35 724	40 984 (36 988 + 3 996)
Městská galerie Beroun (včetně Galerie u Plzeňské brány a Výstavní síně Jiřího Jeníčka)	4 611	4 345
Holandský dům	2 893	2 140
Muzeum berounské keramiky	3 500	3 750
Kulturní dům Plzeňka	8 253 (pouze akce MKC)	25 120 (všechny akce)
Městská knihovna Beroun (čtenáři/výpůjčky)	2 553 / 122 338	2 730 / 114 053
Muzeum Českého krasu (včetně poboček)	38 435 (13 714 platících, 24 721 neplatících)	36 833 (14 789 platících, 22 044 neplatících)

Pramen: MKC Beroun – výroční zpráva o činnosti za rok 2015, výroční zpráva o činnosti za rok 2016. Statistiky Městské knihovny Beroun, Výroční zpráva Muzea Českého krasu za rok 2016.

Kulturní tvář města ovlivňují také sami občané města, kteří formou spolků či uskupení zajišťují celou škálu akcí tzv. **živé kultury**. Jde o hudební produkci všech možných žánrů – pravidelné koncerty komorní klasické hudby Klubu přátel hudby, hudební festival Letorosty, multižánrový hudební festival Proudý, klubové večery Modrého Berouna, Grand Prix Beroun Tomáše Vintra, sbor Bonbon pod vedením Bohumily Vokáčové, smíšený pěvecký sbor Slavoš, koncerty rockové a populární hudby, divadelní představení pro děti v organizaci Miloše Kebrleho, dechová hudba MDF pod vedením Vladimíra Mužíka, DJ hudba v Metro klubu. Dále je třeba zmínit akce pro veřejnost typu Masopustu (Okrašlovací spolek na Černém vršku) či divadelní představení, např. Herci 1. generace. Mezi literární večery a festivaly patří pravidelné akce pořádané Městskou knihovnou, hudebně-literární večery a mezinárodní básnický festival Stranou – evropští básníci naživo, pořady a cestovatelské besedy v čítárně MIC. Výstavní činnost zastupují výstavy, přednášky a besedy v prostorách kavárny Jiná káva (Lomikámen), berounský klub Fotoriků, berounští výtvarníci.

Informace o **kulturně historických památkách a kulturních a společenských akcích** ve městě obsahuje podkapitola Cestovní ruch v rámci kapitoly A.1.3 Hospodářství.

Financování kultury ve městě z rozpočtu města přibližuje následující tabulka. V letech 2012–2016 dávalo město celkově na kulturu v průměru 25 mil. Kč ročně. Mezi jednotlivými roky jsou ale značné výkyvy dané rozložením větších investičních aktivit. Klíčová část výdajů je nicméně určena na provoz kulturních zařízení.

Tab. 34: Příspěvky města na činnost kulturních zařízení (v tis. Kč)

Zařízení		2014	2015	2016
Městské kulturní centrum		8 350*	11 589*	10 320*
z toho	Městské a letní kino Beroun	1 898	2 217	1 184
	Městská galerie Beroun	300	339	315
	Holandský dům	208	166	121
	Muzeum berounské keramiky	–	874	992
	Kulturní dům Plzeňka	–	821	1 790
Městská knihovna Beroun		4 800	5 000	5 150
Celkový příspěvek jiným subjektům v oblasti kultury (dotace, dary neziskovým organizacím)		1 670	1 880	1 620

Pramen: Město Beroun

Poznámka: * Součet položek za kino, galerii, holandský dům, muzeum a Plzeňku dohromady nedají částku uvedenou u MKC, protože v celkové částce je i hodnota na provozní náklady a další.

Sport a volnočasové aktivity

Na počátku roku 2018 schválila Rada města **Analýzu a plán rozvoje sportu ve městě Beroun 2018–2030**. Dokument zachycuje formy podpory sportu a dostupná sportoviště a stanoví cíle podpory sportu a navazující priority a opatření.

Většina městských sportovišť je provozována od července 2017 prostřednictvím akciové společnosti **Berounská sportovní**, která je stoprocentně vlastněna městem Beroun. Kromě Tipsport laguny a zimního stadionu provozuje také Městské školní hřiště Hlinky, Hřiště Vorel, In-line dráhu a Skatepark. Akciová společnost Berounská sportovní plynule navazuje na společnost Aquapark Beroun, z.s., která spravovala Tipsport lagunu od 5. 11. 2009 a od října 2016 přebrala na základě dohody s městem Beroun do správy také zimní stadion. Od dubna 2007 byla původním provozovatelem plaveckého areálu akciová společnost Vodní svět Beroun.

Město Beroun je vybaveno širokou škálou zařízení pro sport a rekreační aktivity. Výraznou atraktivitu pro obyvatele města i širšího okolí představuje **Tipsport laguna Beroun**, která nabízí sportovně-zábavné vyžití v prostorách moderního aquaparku s širokou nabídkou služeb. Aquapark byl otevřen v roce 2007. Celková kapacita činí 1 850 návštěvníků za den. V roce 2015 navštívilo Tipsport lagunu 169 890 návštěvníků, tj. 477 osob denně. Ve třech patrech aquaparku se nachází sportovní bazén 25 m s 6 plaveckými drahami a tribunou pro diváky, dětský výukový bazén s brouzdalištěm (výuka plavání mateřských škol), rekreační bazén s atrakcemi (vzduchová masážní lůžka, jeskyně, dnový gejzír, chrliče, vodní masáž), tobogány, pára, Laguna klub (solárium, sauny a masérna), fitness, restaurace, šatny a sprchy a další.

Zimní stadion je spojen především se jménem hokejového mužstva HC Berounští Medvědi. Stadion využívá také bruslařská škola a rovněž zájemci při veřejném bruslení. Pořízením umělé plochy pro bruslení na in-line bruslích vytížilo město zimní stadion i v letních měsících. Působí zde také in-line hokejové mužstvo IHC Berounští Medvědi. Stadion má kapacitu 2 272 míst, z toho je 272 k sezení. V roce 2016 převzalo zimní stadion do správy město.

Městské školní hřiště Hlinky slouží berounským školákům i široké veřejnosti a v roce 2013 prošlo rozsáhlou rekonstrukcí. Díky tomu je nyní určeno pro lehkou atletiku, hokejbal, in-line hokej, florbal, malou kopanou, házenou, tenis, stolní tenis, basketbal, volejbal, nohejbal i

streetbal. Zařízení půjčuje sportovní potřeby, poskytuje sportovcům zázemí – šatny s uzamykatelnými skříňkami, sprchy a nabízí i občerstvení. Díky osvětlení v areálu lze po předchozím objednání sportovat i ve večerních hodinách.

Skatepark nabízí různě obtížné sekce pro začátečníky i profesionály. Plocha nezastřešeného železobetonového skateparku o velikosti 40 x 20 m splňuje parametry profesionálního sportoviště. Zájemci zde najdou tzv. real street prvky, které simulují pouliční ježdění, imitující schody, zábradlí, šikmé nájezdy a rádie. **In-line dráha** nabízí bruslařům dva in-line okruhy o délce 423 a 154 metrů, součástí je i několik laviček pro odpočívající sportovce a přilehlé parkoviště s 27 místy. Přímo u in-line dráhy je v letních měsících v provozu terasa s občerstvením.

Dalším významným sportovištěm v Berouně je **Sportcentrum Eden**. Areál je zaměřený na sportovní a volnočasové aktivity, k dispozici jsou sportoviště na tenis, volejbal, nohejbal, beachtenis a beachvolejbal a v zimním období badmintonový kurt. Golfisté mají k dispozici indoor golf, Sportcentrum Eden dále nabízí lukostřelbu s instruktorem. V průběhu školního roku si lze vybrat z velké škály kondičních cvičení. Centrum také spolupracuje s Mateřským centrem Slunečnice, a proto nabízí i programy pro děti. Součástí areálu je restaurace, která disponuje i grilem, takže v letním období je možné pořádat i venkovní akce s grilováním. Sportcentrum Eden je v provozu celoročně každý den, a to v rámci letní a zimní sezóny. Provozovatelem je soukromá společnost SC Eden Beroun.

Vedle Sportcentra Eden se nachází **Venkovní koupaliště Beroun**. Atypicky tvarovaný bazén s přihřívanou vodou je přizpůsoben jak pro kondiční plavání, tak pro hru ve vodě. Součástí bazénu je i skokanská část se čtyřmetrovou hloubkou (skokanská věž je však dlouhodobě zavřená a nepoužívá se). V areálu je také dětské brouzdaliště, občerstvení, šatny, sprchy a toalety. Připravuje se celková rekonstrukce a revitalizace koupaliště.

Spolek **TJ LOKOMOTIVA BEROUN** sdružuje členy tělovýchovných a turistických odborů, sportovních oddílů, klubů a zájmové skupiny; a také provozuje sportovní halu s palubovou podlahou o celkové kapacitě 250 diváků. Hala je určena pro házenou, basketbal, tenis, florbal či volejbal; součástí je i horolezecká stěna a bouldering. Gymnastický sál s parketovou podlahou je určen pro badminton, step aerobik a další skupinová cvičení a pochopitelně pro gymnastiku. Součástí areálu jsou dále malý sál, klubovny a Tyršův stadion (fotbalový stadion s přírodní trávou a krytou tribunou o maximální kapacitě 2 000 diváků, hřiště pro malou kopanou s umělou trávou, atletická dráha na 400 m se škvárovým povrchem, atletické sektory, volejbalové kurty, hřiště na plážový volejbal, nohejbalové hřiště a dětské hřiště). Spolek také provozuje loděnice „Na Štulovně“, přesněji se jedná o veslařský klub a kanoistický oddíl.

Sokolovnu provozuje **TJ Sokol Beroun**, který vznikl už v roce 1865. Zajišťuje sportovní činnosti a akce pro cvičence všech věkových kategorií. Vede oddíly florbalu, volejbalu, mažoretek a stolního tenisu pro dospělé i děti. Nabízí lekce zdravotního cvičení pro ženy i muže a pořádá poznávací zájezdy po České republice.

Spolek SK Cembrit Beroun-Závodí vlastní **fotbalové hřiště** s umělým trávníkem o rozměrech 105 x 65 metrů a stadiony na Zborovského nábřeží.

V ulici Na Parkáně funguje moderní sportovní centrum **Fitness Tyran**. Vedle posilovny a spinningu si lze zacvičit aerobik, bojová umění, jógu či zahrát stolní tenis. K dispozici jsou cvičencům kvalifikovaní osobní trenéři a instruktoři. V areálu je též sauna a whirlpool.

Sportovní vyžití nabízí také **dopravní hřiště**, které je volně přístupné. Na 1 100 metrech čtverečních je umístěno 120 dopravních značek. Malí cyklisté a chodci tu najdou také přechody pro chodce, nástupní ostrůvky, kruhový objezd či železniční přejezd. Hřiště bylo postaveno v roce 2010.

V severovýchodní části města se rozkládá **Beroun Golf Resort**. Moderní golfový areál o rozloze 65 hektarů tvoří klasické golfové hřiště s 18 jamkami i cvičné plochy pro trénink golfového švihů i krátkých přihrávek. Hřiště obsahuje 70 písečných překážek a 4 umělá jezera o celkové rozloze

3,5 hektaru. V klubovém domě je restaurace, klubovna, šatny, ubytování s kapacitou devíti dvoulůžkových pokojů a wellness centrum včetně venkovního bazénu o velikosti 16 x 8 metrů.

Na území města Beroun se nachází 16 **dětských hřišť**. S výjimkou hřiště U Medvědária u nich není zajištěn přístup k vodě a WC. Dvě třetiny hřišť jsou oplocené, všechny mají k dispozici lavičky. Žádné hřiště nenabízí služby hlídače, naprostá většina hřišť má dopadovou plochu tvořenou šterkem (zbytek je pak hliněný, travnatý či umělý povrch).

Tab. 35: Seznam dětských hřišť ve městě Beroun v roce 2017

Název hřiště (příp. ulice)	Voda	WC	Oplocení	Lavičky	Hlídač	Povrch
Městská Hora	ne	ne	ne	ano	ne	šterk
Slapská (ul. Na Parkáně)	ne	ne	ne	ano	ne	šterk
Rákosníčkovu (ul. Košťálkova)	ne	ne	ano	ano	ne	šterk
V ulici Josefa Hory	ne	ne	ano	ano	ne	umělý povrch
U řeky Berounky (ul. Hostímská)	ne	ne	ne	ano	ne	hlína
U Medvědária (ul. Alšova)	ano	ano	ne	ano	ne	šterk, hlína
Viničná	ne	ne	ano	ano	ne	šterk
Štulovna	ne	ne	částečně	ano	ne	šterk
Pod Šibencem (ul. Na Hrázi)	ne	ne	ne	ano	ne	šterk
Pod Homolkou	ne	ne	ano	ano	ne	tráva, hlína
Průběžná	ne	ne	ano	ano	ne	šterk
V Hlinkách	ne	ne	ano	ano	ne	šterk
Zavadilka (ul. Cajthamlova)	ne	ne	ano	ano	ne	šterk
Zdejcina (ul. Čs. armády)	ne	ne	ano	ano	ne	šterk
Sídliště Litava (ul. Havlíčkova)	ne	ne	ano	ano	ne	šterk
Na Třídě Míru	ne	ne	ne	ano	ne	šterk

Pramen: Dětská hřiště, MěÚ Beroun (<http://www.mesto-beroun.cz/obcan/sport/detska-hriste>)

Sedmnáctým hřištěm je **hřiště Vorel (též Na Vorlu)** v ulici Kollárova. Hřiště bylo v roce 2015 nově zrekonstruováno, součástí jsou venkovní posilovací stroje (tzv. workoutové hřiště). Na hřišti se rovněž pořádají různé sportovní a preventivní akce.

Informace o **činnosti sportovních, kulturních a dalších spolků** ve městě obsahuje podkapitola Spolková činnost v rámci kapitoly A.1.2 Obyvatelstvo.

Financování sportovních zařízení a sportovních organizací ve městě z rozpočtu města přibližuje následující tabulka. V letech 2012–2016 dávalo město celkově na sport v průměru 27 mil. Kč ročně, a to v poměrně stabilní výši.

Tab. 36: Příspěvky města na činnost sportovních zařízení (v tis. Kč):

Zařízení	2014	2015	2016
Tipsport laguna	14 000	13 800	14 975
Zimní stadion	2 500	2 500	1 230
Městské školní hřiště Hlinky	800	512	515
Hřiště Vorel	-	25	30
Venkovní koupaliště	1 050	1 078	920
Celkový příspěvek jiným subjektům v oblasti sportu (dotace, dary neziskovým organizacím)	5 200	5 350	5 200

Pramen: Město Beroun

A.1.8 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Geografická charakteristika

Město Beroun se z hlediska geomorfologického členění nachází v Poberounské subprovincii, v Brdské oblasti, na rozhraní dvou celků (Křivoklátské vrchoviny a Hořovické pahorkatiny) v okresech Zdice, Bratčovice a Chyňavská pahorkatina. Jižní až východní část území, jehož hranici tvoří Litavka, tvoří Karlštejnská vrchovina. Nadmořská výška se pohybuje od 216 do 503 m n. m.

Severní a severozápadní část území patří do oblasti mírně teplé, mírně suché s mírnou zimou, Berounská kotlina (Zdiceká brázda) náleží do teplé a suché oblasti. Průměrná roční teplota činí 8–9° C, průměrný roční úhrn srážek dosahuje 530 mm. Srážkové maximum připadá na červenec. V zimních měsících jsou srážky minimální, sněhová pokrývka je nízká a vytrvává jen krátce. Díky pестrosti terénu a charakteru rostlinného pokryvu se zde výrazně uplatňují mikroklimatické vlivy. Převažující je západní a jihozápadní proudění. Bezvětří se zde vyskytuje zhruba po 20 % doby. Nejvyšší četnost výskytu, cca 60 %, má slabý vítr, naopak vysoké rychlosti větru se vyskytují zřídka, cca 6 %. Špatné rozptylové podmínky včetně inverze nastávají asi po 32 % doby.⁸

Půdy odpovídají pestré škále matečných substrátů. Na paleozoických i proterozoických břidlicích se vyvinuly kambizemě, většinou typické. V Českém krasu na svazích budovaných vápenci je vyvinuta pestrá škála rendzin, od málo vyvinutých protorendzin až po hnědé kambizemní rendziny nebo vápnité hnědozemě, vyskytují se i zbytky fosilních půd vzniklých v tropickém třetihorním podnebí – terra rosa. Na říčních terasách jsou podzoly a na kyselých horninách (břidlice, křemence) hnědý ranker až málo vyvinuté hnědozemě. V omezeném rozsahu se vyskytují gleje. Na spraších se vyvinuly typické hnědozemě, které místy přecházejí do luvizemí na prachovcích a jiných hlinitých substrátech. Nivní půdy – fluvizemě se vyskytují v široké nivě Litavky a podél Berounky (převážně v zastavěném území).

Dle hydrologického členění náleží řešené území do širšího povodí Vltavy, resp. do povodí Berounky. Z hydrogeologického hlediska náleží zájmové území k oblasti poměrně chudé na podzemní vodu.

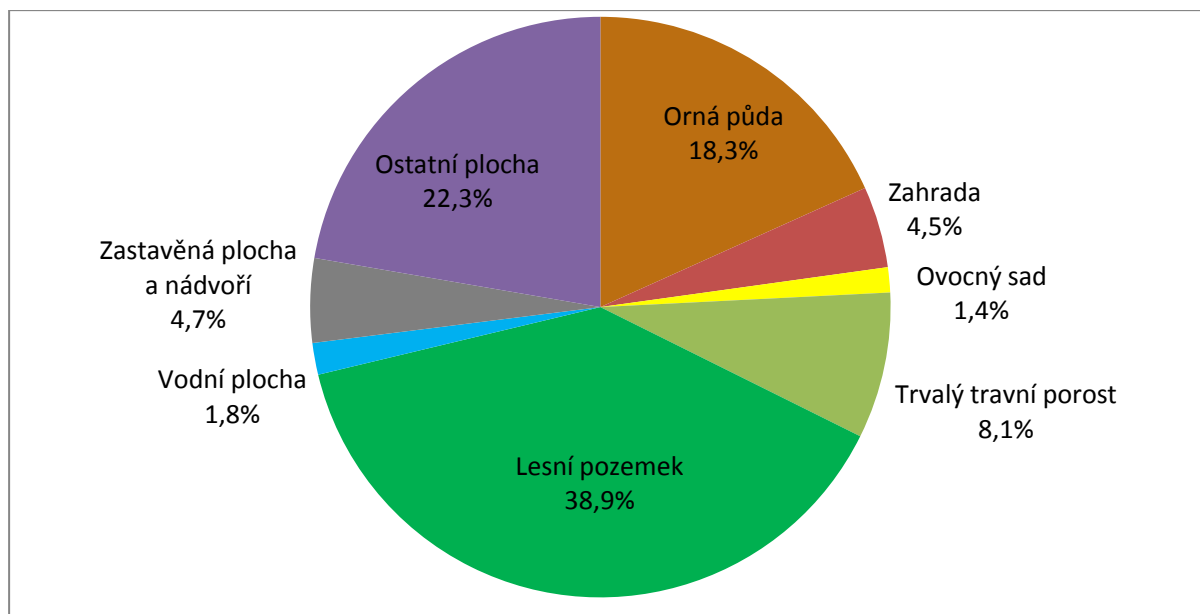
Z hlediska biogeografického členění se město nachází na rozhraní Karlštejnského a Křivoklátského bioregionu.

Prostupnost území je v současné době částečně omezena. Výraznými bariérami jsou řeka Berounka, ale i její přítok Litavka (prostupnost je omezena na lávky a mosty přes řeku), dálnice D5 a silnice II/605, železniční trať (prostupnost omezena na úrovňové nebo mimoúrovňové přechody a přejezdy či podjezdy) a konečně i rozsáhlé průmyslové areály nebo plochy skladů. I přes tyto nepříznivé skutečnosti je celé správní území protkáno poměrnou hustou sítí turisticky značených pěších a cyklistických tras.

Celková rozloha území města je 3 125,11 ha, z toho zemědělská půda činí 1 010,78 ha (32,3 %). Přírodní poměry (kvalita půdy, klimatické podmínky, členitost terénu apod.) jsou pro zemědělskou výrobu průměrné až mírně podprůměrné. Pozemky s relativně nejkvalitnějšími půdami v údolní nivě Litavky byly postupně zabírány (průmysl, doprava). Kvalitní enklávy, které v řešeném území zbývají, jsou obtížně přístupné až nepřístupné pro zemědělskou mechanizaci. Vyskytují se v návaznosti na průmyslové a dopravní plochy, a proto nejsou příliš vhodné pro mimoprodukční funkce. Naopak zainvestované okolní plochy jsou výrazným předpokladem pro jejich urbanizaci.

Lesní pozemky mají rozlohu 1 216,00 ha (38,9 %), vodní plochy 55,27 ha (1,8 %).

⁸ Zpracováno podle Územní plán města Beroun (2017).

Obr. 17: Využití půdy území města Berouna k 31. 12. 2016

Pramen: ČSÚ

Stav životního prostředí

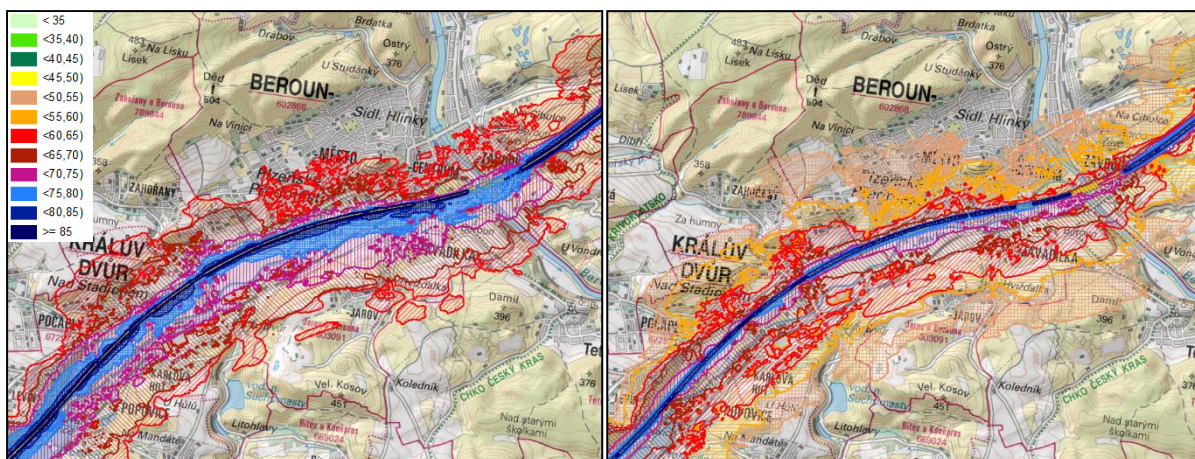
Kvalita ovzduší města je poměrně dobrá. Hlavní **znečišťující látky**, které jsou spojeny s dopravou (zejména v okolí dálnice D5 a silnice II/605), jsou tuhé částice PM₁₀, překračován je rovněž cílový imisní limit benzo(a)pyrenu. K překračování limitů dochází v době inverze, zejména během zimního období. Dle Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO I) bylo v roce 2015 na území Berouna celkem **17 velkých zdrojů znečišťování ovzduší**. Koncentrace imisních látek s rostoucí vzdáleností od komunikací a zdrojů znečištění klesají. Vývoj kvality ovzduší je zachycen a řešen v Programu zlepšování kvality ovzduší – zóna Střední Čechy z roku 2016.

Tab.: 37: Přehled zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO 1) ve městě Berouně za rok 2015

Název	
AUTO MASARIK s.r.o.	OA, SŠ pedagogická a JŠ s právem SJZ – Beroun
Carrier Refrigeration Operation CR – Linde Frigera, Beroun	Office Star Twelve, spol. s r.o. – Beroun
Cembrit a.s. – závod Beroun	PAI, s.r.o. – Beroun
CEMEX Czech Republic, s.r.o. – betonárna Beroun	PROBAG JV, spol. s r.o. – protektorovací závod, Beroun
Česká telekomunikační infrastruktura a.s. – BE0011_NPZ	RWE Energo, s.r.o. – Kotelna Beroun Hlinky
Českomoravský beton, a.s. – provozovna Beroun	RWE Energo, s.r.o. – Výtopna Beroun Centrum
ITES spol. s r.o. – Beroun, kasárna	STRABAG a.s. – Beroun
Kaufland ČR v.o.s. – Beroun	Vodovody a kanalizace Beroun, a.s.
MetoKote CR s.r.o.	

Pramen: ČHMÚ, http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/web_generator/plants/beroun_CZ.html

Výrazným zdrojem **hlukového znečištění** je provoz na dálnici D5, kde hladina hlukové zátěže překračuje 80 dB, a to i v noci. Podél dálnice jsou však umístěny protihlukové zábrany. Vyšší hluková zátěž je patrná i na silnicích II/605, která prochází centrem města, a II/116 (ulice Hostimská a Lidická).

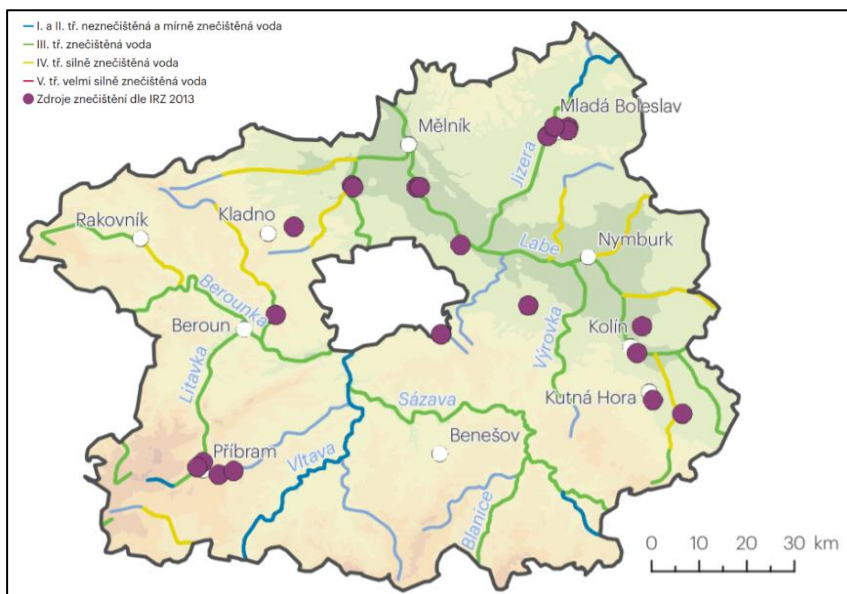

Obr. 18: Hladiny hlukové zátěže (vlevo: Ldvn: den – večer – noc, vpravo Ln: noc)

Pramen: Národní geoportál INSPIRE, <https://geoportal.gov.cz/>

Zvyšování dopravních intenzit na nadmístních pozemních komunikacích – dálnici D5, silnici II/605 a navazujících hlavních komunikacích, a s tím související hluková zátěž obyvatelstva a zhoršená kvalita ovzduší v blízkém okolí těchto komunikací je závažným problémem. Zejména s ohledem na tyto skutečnosti územní plán navrhuje realizaci paralelní trasy II/605, která by měla převést část dopravní zátěže a těžké dopravy z centra města. Kutlumení negativních vlivů by měly přispět i další navrhované úpravy dopravního systému v centru města – viz územní plán města. Pokud má město vytvořit předpoklady pro dlouhodobý udržitelný rozvoj, bude nutno regulovat výstavbu a vznik nových zdrojů znečišťování ovzduší.

Hlavním **vodním tokem** protékajícím územím města je řeka **Berounka**. Dle hodnocení kvality jakosti vodních toků ve Středočeském kraji je tok řeky Berounky kategorizován jako III. třída, tj. **znečištěná voda**. Průměrný roční průtok Berounky činí cca 37,1 m³/s (hlásný profil č. 205). Průměrný roční stav je 122 cm, nejvyšší naměřený vodní stav dosáhl 796 cm dne 13. 8. 2002. Do Berounky se ve městě vlévá řeka Litavka a u Hostimi pak ještě říčka Loděnice (a několik potoků).

Obr. 19: Jakost vody v tocích Středočeského kraje v období let 2014 až 2015

Pramen: Zpráva o životním prostředí ve Středočeském kraji 2015

Vzhledem k tomu, že území města tvoří vysoce urbanizovanou oblast, dochází zde v návaznosti na různé druhy antropogenních činností ke vzniku značných objemů odpadních vod. **Čistírna odpadních vod** v Berouně je provozována společností VAK Beroun, která je největším provozovaným zařízením v územním obvodu obce s rozšířenou pravomocí (ORP).

Zeleň ve městě

Významný podíl v ozelenění města má **doprovodná zeleň podél hlavních městských komunikací a hlavních pěších tras**. Podstatný význam pro strukturu města mají vymezené **plochy zeleně**, které jsou nezastavitelné, a svým rozsahem mohou pozitivně ovlivnit mikroklima svého okolí a současně poskytují prostředí pro relaxaci obyvatel města. Jedná se o veřejná prostranství s převahou ozelenění:

- Park Na Homolce,
- Židovský hřbitov,
- Plzeňské předměstí,
- Za Morákovem,
- Tiba – Na Náhonu (Propojení s parkem u Zábranského kostela),
- Na Cibulce,
- Na Podole,
- Veselá – Na Šibenci,
- Pod Lišticí.

Podstatný význam pro celkový charakter a prostředí lokality má rovněž **doprovodná nebo solitérní zeleň**. V rámci celého města se jedná o několik desítek ploch, které slouží nejen jako místa pro relaxaci, ale také jako místa vyhlídek, prvků lokální identity či míst pro veřejný sport.

Systém sídelní zeleně vytváří spojitou síť ploch a linií v zastavěném území, kde dominantní zastoupení má přírodní složka (stromy, keře, bylinné patro). Systém sídelní zeleně na okraji zástavby postupně přechází do volné krajiny a navazuje na zeleň doprovodnou či rozptýlenou. Systém sídlení zeleně zajišťuje přirozenou návaznost na krajinu a příměstskou nelesní zeleň;

Rozvoj zeleně v sídle je zaměřen na posílení úlohy zeleně uvnitř města vytvořením **stromořadí a alejí** za účelem vzájemného propojení zelených ploch podél hlavních komunikací a dále ve vazbě na hlavní pěší trasy a významné rekreační plochy příměstské krajiny. Veškerou doprovodnou zeleň v uliční síti je třeba chránit, udržovat a v případě potřeby revitalizovat.

Ochrana životního prostředí

Z pohledu ochrany přírody a krajiny je významné vymezení **soustavy územního systému ekologické stability (ÚSES)**. Jeho cílem je vytvořit funkční síť navzájem propojených biocenter, která příznivě působí na okolní méně stabilní krajinu a umožní její polyfunkční využití. ÚSES je vymezen ve třech úrovních – nadregionální, regionální a lokální. Podle prostorové funkčnosti jsou prvky ÚSES funkční (existující, jednoznačně vymezené) a navržené (nefunkční, rámcově vymezené).

Na území města se nachází nadregionální biocentrum Karlštejn-Koda a prochází jím nadregionální biokoridor Týřov, Křivoklát-Karlštejn, Koda. Regionální biocentrum představuje lokalita Malý Plešivec a regionální biokoridor Blýskava-Malý Plešivec, který propojuje skrze lesní porosty regionální biocentra Blýskava (mimo území města) a Malý Plešivec. Lokálních biocenter a biokoridorů se v území nachází několik desítek.

Kromě ÚSES jde o **CHKO Český kras** (JV část území – Hostim), **NPR Karlštejn**, jejíž součástí je **evropsky významná lokalita NATURA 2000 Karlštejn-Koda**, a dále **CHKO Křivoklátsko**. Navrženo je vyhlášení zvláště chráněného území "Lom Kosov", který je významnou geologickou a paleontologickou lokalitou (v místní části Jarov).

Evropsky významnou lokalitou je **Jungmannova škola v Berouně** – významná letní kolonie netopýra velkého na půdě školy. Mezi památné stromy je zařazen buk lesní červenolistý – před budovou 3. ZŠ a dub letní v lokalitě Pod Dědem. V návrhu je skupina tří lip malolistých v Hostimi.

Na území města Beroun se nachází **významné krajinné prvky ze zákona** (lesy, vodní toky, údolní nivy a rybníky) a jeden **registrovaný významný krajinný prvek**. Jedná se o VKP Ratinka – Hvížd'alka (k. ú. Beroun) o velikosti asi 3 ha, který tvoří suché louky na svazích porostlé keři a stromy; toto VKP má významnou krajinářskou hodnotu a je také botanickou a zoologickou lokalitou. Dále jsou tři VKP navrženy k registraci, a to:

- Brdatka (k. ú. Beroun a k. ú. Zdejcina): asi 200 ha, předmětem ochrany jsou přírodě blízké lesní porosty (dubohabřiny, doubravy, suťové lesy) mezi vrchem Brdatkou a Ostrým s významnými druhy rostlin a živočichů. Součástí je školní naučná stezka Brdatka – Talichovo údolí.
- Na Pěníku (k. ú. Beroun a k. ú. Zdejcina): asi 20 ha, předmětem ochrany jsou trvalé travní porosty, pastviny s keřovými porosty a rozptýlenou zelení.
- Kosov – jižní stráně (k. ú. Jarov u Berouna a k. ú. Bítov): asi 10 ha, předmětem ochrany jsou teplomilná a suchomilná společenstva na svazích.

Prvky ÚSES představují dílčí **ochranu proti erozi půdy**. Na plochách orné půdy ohrožených vodní erozí (na delších svazích o sklonu větším než 8 %) je žádoucí realizovat protierozní a retenční opatření, tzn. uplatňovat prvky zvyšující ekologickou stabilitu území, jako např. plošné zatravnění nebo zakládání zaskokovacích vegetačních pásů.

Protipovodňová opatření v Berouně byla uvedena do provozu v září 2014, jelikož řeky Berounka a Litavka jsou povodňově aktivní toky s rozkolísanými průtoky. Naprostá většina povodní v oblasti je způsobena srážkami, v zimním období táním sněhové pokrývky, zvláště je-li provázeno srážkami. Povodně jsou vyvolány i výskytem ledových jevů na tocích. Oblast povodí Berounky byla v posledních letech zasažena několika povodněmi, z nichž nejzávažnější byla povodeň v roce 2002, kdy s výjimkou Mže a Střely byla zasažena téměř celá oblast povodí Berounky.

Protipovodňovou ochranu území tvoří trvalé betonové zdi a hráze v kombinaci s mobilním hrazením. Celková délka protipovodňových opatření činí 2,7 km a skládá se ze tří nezávislých částí – ochrany levého břehu, ochrany pravého břehu a individuální ochrany zimního stadionu, u kterého dojde k rozšíření současné nedostatečné ochrany zejména pomocí mobilních stěn. Součástí protipovodňových opatření města je i pohyblivý jez na řece Berounce.

Prioritou v oblasti protipovodňové ochrany je naplňování zásad ke zvýšení retenční kapacity povodí – jedná se zejména o usměrnění způsobu hospodaření na lesní a zemědělské půdě, o podporu retenčních vlastností území a pozitivní ovlivňování vodního režimu v krajině. Dále je žádoucí zachovat volné nezastavěné a neoplocené území podél koryt vodních toků v šířce vymezené v územním plánu. V území určeném k zástavbě je třeba zabezpečit, aby **odtokové poměry z povrchu urbanizovaného území byly po výstavbě srovnatelné se stavem před ní**.

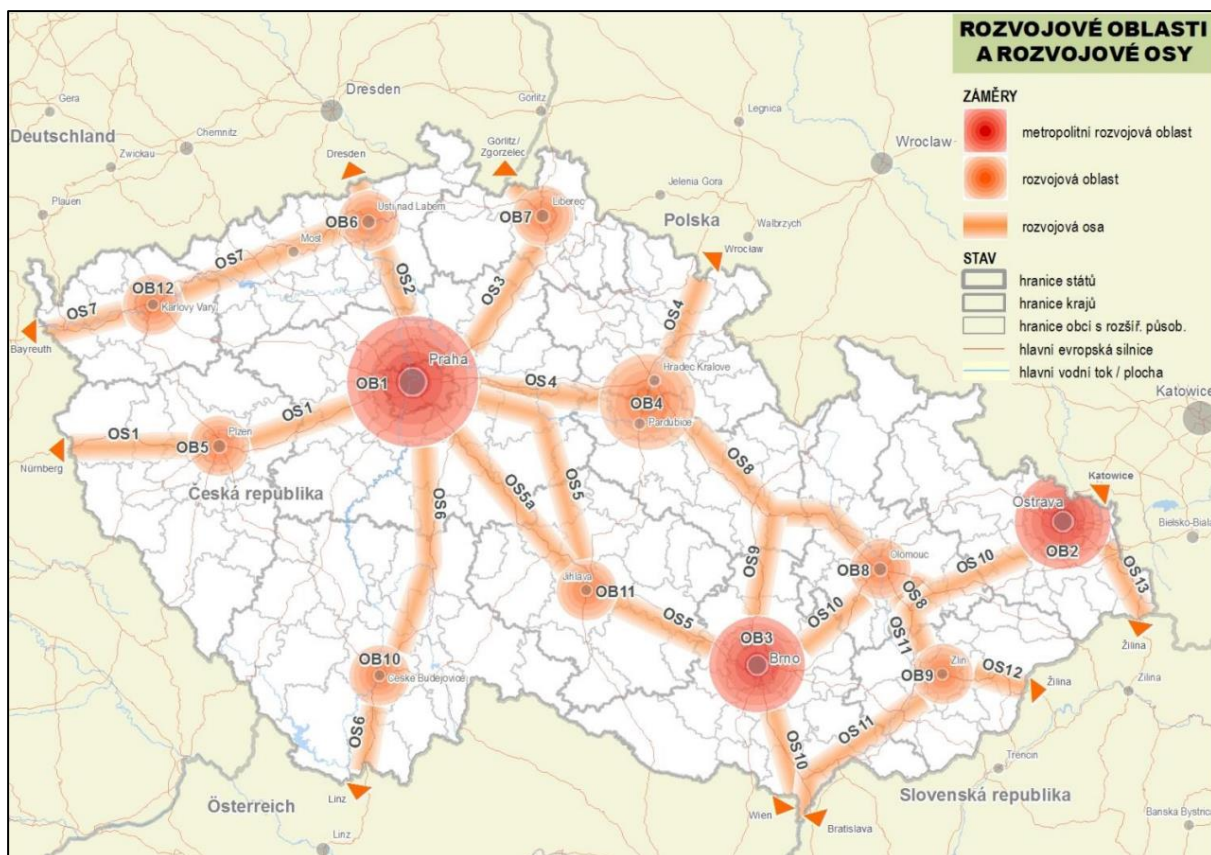
A.1.9 PODMÍNKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE A PLÁNOVÁNÍ

Politika územního rozvoje ČR

Podle Politiky územního rozvoje České republiky (ve znění Aktualizace č. 1 z roku 2015) je město Beroun součástí rozvojové oblasti **OB1 Metropolitní rozvojová oblast Praha**. Tato oblast je vymezena územím hlavního města Prahy a územími správních obvodů obcí s rozšířenou působností (v některých případech jen částmi území) v těsném zázemí Prahy.

Jedná se o území ovlivněné rozvojovou dynamikou hlavního města Prahy, při spolupůsobení vedlejších center, zejména Kladna a Berouna. Rozvojová oblast představuje nejsilnější koncentraci obyvatelstva v ČR, jakož i soustředění kulturních a ekonomických aktivit, které mají

z velké části i mezinárodní význam. Zásadním rozvojovým předpokladem je dle Politiky územního rozvoje ČR připojení na dálnice, rychlostní silnice, dokončení Silničního okruhu kolem Prahy (tzv. Pražský okruh), připojení na tranzitní železniční koridory a vysokorychlostní síť železnice a efektivní propojení jednotlivých druhů dopravy včetně letecké a vytvoření efektivního systému integrované veřejné dopravy.

Obr. 20: Rozvojové oblasti a rozvojové osy dle Politiky územního rozvoje České republiky

Pramen: Politika územního rozvoje ČR (ve znění Aktualizace č. 1), 2015

Z rozvojové oblasti OB1 pak vybíhá západním směrem rozvojová osa **OS1 Rozvojová osa Praha-Plzeň-hranice ČR/Německo (–Nürnberg)**. Jedná se o území ovlivněné dálnicí D5, železniční tratí č. 170 v úseku Praha–Stříbro (III. tranzitní železniční koridor) a spolupůsobením center osídlení Hořovice, Rokycany, Stříbro a Tachov. Navazuje na rozvojovou osu v zahraničí. Rozvojová osa OS1 pak mimo jiné propojuje rozvojovou oblast OB1 s rozvojovou oblastí **OB5 Rozvojová oblast Plzeň**. Ta představuje území ovlivněné rozvojovou dynamikou krajského města Plzně. Jedná se o silnou koncentraci obyvatelstva a ekonomických činností, z nichž značná část má mezinárodní význam; rozvoj podporuje poloha na dálnici D5 a na III. tranzitním železničním koridoru.

Podmínky územního rozvoje

Rozvoj území města Beroun je tedy ovlivněn jeho polohou mezi dvěma populačně významnými městy (a jejich aglomeracemi), tj. **mezi hlavním městem Prahou a krajským městem Plzní**. Vazby na hlavní město jsou však mnohem silnější, a proto je možné hovořit také o zázemí Prahy. Dalším podstatným rysem je poloha **města v údolí**, které je obklopeno horami (ze severozápadu Křivoklátskou vrchovinou a z jihovýchodu Hořovickou pahorkatinou).

Výše uvedené skutečnosti vedou k tomu, že dvě hlavní spojnice mezi Prahou a Plzní – dálnice D5 a III. tranzitní železniční koridor – procházejí přes Beroun. To umožňuje relativně snadnou dostupnost (jak z hlediska vzdálenosti, tak času) do Plzně a především do Prahy. Obyvatelé Berouna tak mohou realizovat své pracovní aktivity v Praze a přitom žít v Berouně, denní

dojíždka není příliš omezující. Na druhé straně však dochází ke zvýšení dopravní intenzity, která se mimo jiné projevuje kongescemi, a také k tomu, kdy je podstatná část života obyvatel realizována mimo samotné město Beroun. Blízkost a dostupnost hlavního města také generuje částečný přesun vzdělávacích aktivit a trávení volného času (kultura, sport) či využívání některých prvků vybavenosti (maloobchod).

Fenoménem proměny společenských podmínek poslední doby je přesun části městského obyvatelstva do jeho zázemí (**suburbanizace**). Její podstatou je touha bydlet v příznivém životním prostředí a pracovat v dostupném ekonomickém centru. Stimulem pro tento vývoj je především nižší cena pozemků i finanční náročnost investic v menších obcích. Zásadním vedlejším efektem tohoto jevu jsou **vyšší stupeň automobilizace, vyšší zátěže pro životní prostředí a změna v distribuci příjmů obcí**.

Město Beroun je při svém rozvoji dále limitováno třemi přírodními prvky, a to řekou Berouňkou, Chráněnou krajinnou oblastí Český kras a Chráněnou krajinnou oblastí Křivoklátsko. **Řeka Berouňka** protéká městem v jeho severovýchodní části a odděluje historické centrum (a převážnou část města) od části Závodí. Tato skutečnost vyvolává potřebu překonání řeky. V současnosti se tak děje pomocí silničního mostu v ulici Politických vězňů, dvou lávek pro pěší, železničního mostu a mostu v rámci dálnice D5.

Územní rozvoj je třeba plánovat také v mezích, které umožňuje poloha a podmínky ochrany dvou **CHKO – Český kras a Křivoklátsko**. CHKO Český kras zasahuje do jihovýchodní části města (konkrétně do katastrálních území Hostim a Beroun), a to územími s I., II. a III. zónou odstupňované ochrany. CHKO Křivoklátsko a biosférická rezervace UNESCO zasahují do severovýchodní části města (konkrétně do katastrálního území Zdejcina), a to územími s III. a IV. zónou odstupňované ochrany.

Při územním rozvoji Berouna je třeba brát v potaz také **ložiska nerostných surovin** a potenciální těžbu. Jedná se zejména o dobývací prostor Jarov – lom Kosov s ložisky vápenců a ostatních cementářských surovin (těžba byla dočasně přerušena v roce 2002, platnost povolené hornické činnosti je do roku 2024).

Územní plán

Aktuálně platný **Územní plán města Beroun** byl schválen v březnu 2017. Koncepti obsaženou v územním plánu lze rozdělit na urbanistickou koncepci, koncepci veřejné infrastruktury a koncepci uspořádání krajiny a ÚSES.

Urbanistická koncepce vymezuje zastavitelné plochy, plochy přestavby a systém sídelní zeleně. Vymezuje též plochy a koridory územních rezerv; plochy, ve kterých je rozhodování o změnách podmíněno vypracováním dohody o parcelaci; plochy a koridory, ve kterých je rozhodování o změnách podmíněno vypracováním územní studie a plochy a koridory, ve kterých je rozhodování o změnách podmíněno vypracováním regulačního plánu. Součástí urbanistické koncepce je vymezení významných staveb s podmínkou vypracování dokumentace autorizovaným architektem.

Koncepce veřejné infrastruktury řeší odděleně:

- a. občanskou vybavenost,
- b. dopravní infrastrukturu – silniční, železniční, vodní, leteckou, cyklistickou a pěší, dopravu v klidu, dopravní vybavenost,
- c. technickou infrastrukturu – zásobování pitnou vodou, odkanalizování, zásobování elektrickou energií, zásobování plynem, zásobování teplem, produktovody, telekomunikace, nakládání s odpady,
- d. veřejná prostranství.

Koncepce uspořádání krajiny a ÚSES řeší vymezení ploch a stanovení podmínek pro změny jejich využití (návrh uspořádání krajiny), dále pak ochranu přírody a krajiny a územní systém

ekologické stability (ÚSES). Koncepce se také zabývá prostupností krajiny, krajinnými a krajinotvornými prvky, protierozními opatřeními, ochranou před povodněmi a nerostnými surovinami a horninovým prostředím.

Součástí územního plánu je též vymezení ploch s rozdílným způsobem využití a stanovení veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření.

A.1.10 SPRÁVA MĚSTA

Městský úřad

Město Beroun leží ve Středočeském kraji. Je obcí s rozšířenou působností (ORP). Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Beroun (SO ORP Beroun) se nachází celkem 48 obcí s celkovým počtem obyvatel 61 690.

Nejvyšším orgánem města je zastupitelstvo, které tvoří 21 členů volených v obecních volbách na čtyřleté funkční období. Při zastupitelstvu působí:

- finanční výbor,
- kontrolní výbor,
- osadní výbor Hostim,
- osadní výbor Zavadilka.

Ze svého středu pak zastupitelstvo volí radu města včetně starosty a místostarosty. V současném volebním období 2014–2018 má rada 7 členů. Při radě města působí celkem 13 komisí:

- komise bytová,
- komise dopravy,
- komise pro kulturu a kulturní dotace,
- komise pro likvidaci majetku,
- komise pro prevenci kriminality,
- komise pro sport a sportovní dotace,
- komise pro územní plán,
- komise výstavby,
- komise zdravotnictví a sociálních věcí,
- komise životního prostředí,
- komise pro výchovu a vzdělávání,
- letopisecká komise,
- pracovní skupina – Program regenerace MPZ Beroun.

Městský úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník úřadu a ostatní zaměstnanci města zařazení do tohoto úřadu. Počet zaměstnanců města zařazených do úřadu stanovuje rada města. Městský úřad vykonává činnosti v rámci tzv. přenesené působnosti (tzn. agendy, jejichž výkon delegoval na město stát) a činnosti v samosprávné působnosti (tzn. agendy zajišťující správu a rozvoj samotného města Beroun).

Městský úřad Beroun se člení na deset odborů:

- kancelář tajemníka,
- odbor hospodářské správy,
- odbor správní a obecní živnostenský úřad,
- odbor dopravy a správních agend, finanční,
- odbor územního plánování a regionálního rozvoje,
- odbor majetku a investic,
- odbor životního prostředí,
- odbor výstavby,

- odbor sociálních věcí a zdravotnictví,
- odbor školství a volnočasových aktivit.

Mezi další orgány města patří povodňová komise a komise pro sociálně-právní ochranu dětí. Město zřizuje městskou policii.

Město Beroun má majetkový podíl v následujících obchodních společnostech:

- Aquapark Beroun, a. s.
- Parkování Beroun, s. r. o.
- PLZEŇKA, spol. s r. o.

Pro zajištění a poskytování veřejných služeb v různých oblastech město zřizuje příspěvkové organizace:

- Domov penzion pro důchodce Beroun,
- Městská knihovna Beroun,
- Městské kulturní centrum,
- Mateřská škola ulice Vrchlického 63,
- Mateřská škola Pod Homolkou 1601, Beroun,
- Mateřská škola Sluníčko Beroun, Vladislava Vančurova 1154, příspěvková organizace,
- Mateřská škola Beroun, Tovární 44, příspěvková organizace,
- Mateřská škola Beroun, Drašarova 1447, příspěvková organizace,
- Jungmannova základní škola Beroun,
- 2. základní a mateřská škola, Beroun, Preislerova 1335,
- Základní škola Beroun, Wagnerovo náměstí 458,
- Základní škola, Beroun-Závodí, Komenského 249.

Řízení rozvoje města

Samospráva města Beroun využívá principy strategického plánování pro stimulaci a řízení sociálně ekonomického rozvoje města.

Disponuje Strategickým plánem rozvoje města, který byl zpracován převážně expertní metodou v listopadu 2005. Byli zapojeni i obyvatelé, zejména v rámci průzkumu názorů obyvatel. Plán se člení na analytickou část, návrhovou část a realizační část. Analytická část popisuje město v nejrůznějších oblastech, stanovuje limity rozvoje města, vyhodnocuje průzkum názorů obyvatel a vše shrnuje v rámci SWOT analýzy. Návrhová část stanovuje vizi rozvoje města, hlavní problémy města, cíle a opatření. Realizační část pak obsahuje akční plán a návrh systému projektového řízení ve městě.

Na strategický plán rozvoje města z roku 2005 navazuje tento Program rozvoje města Beroun (PRM Beroun) na období 2018–2030, při jehož zpracování byl kladen důraz na kombinaci expertní a komunitní metody zpracování. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje města. Zachycuje hlavní problémy rozvoje města a stanoví možná řešení. PRM slouží zejména jako klíčový podklad pro rozhodování zastupitelstva města. Při žádostech města o dotační podporu zvyšuje šance vnější finanční prostředky získat. V rámci tvorby Programu rozvoje města byla vytvořena pracovní skupina složená ze zástupců vedení města, předsedů komisí a výborů města, zástupců podnikatelů, neziskových organizací, CHKO a dalších. Zapojeno bylo i obyvatelstvo formou dotazníkového šetření mezi obyvateli, které proběhlo od června do července 2017.

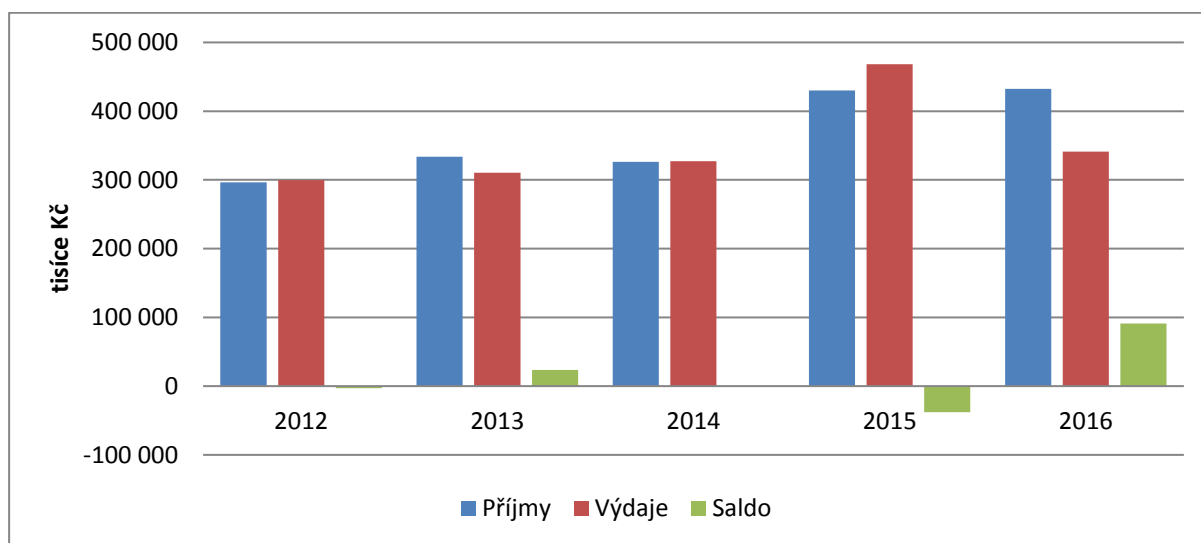
Hospodaření a majetek města

Základním plánem pro hospodaření města je jeho rozpočet, který je každoročně schvalován Zastupitelstvem města Beroun a který odráží základní priority rozvoje města.

Město Beroun v posledních 5 letech pracuje převážně s přebytkovými nebo vyrovnanými rozpočty. Výjimkou byl rok 2015, kdy dosáhlo negativního salda ve výši 38 milionů korun, které

bylo kryto dlouhodobými půjčkami. V letech 2012–2016 vykázalo město celkový přebytek ve výši více než 72 milionů korun, které byly použity hlavně na tvorbu rezerv na běžném účtu a na hrazení dlouhodobých půjček.

Saldo běžných příjmů, což je rozdíl běžných příjmů⁹ a běžných výdajů¹⁰, představuje částku, kterou město může použít na investiční výdaje, na spolufinancování získaných dotací nebo na splácení svých závazků bez toho, aby si muselo brát další půjčku nebo prodávat svůj majetek. Tento ukazatel můžeme nazvat i tzv. dluhovou kapacitou. Od roku 2012 do roku 2016 tato dluhová kapacita pohybovala v kladných číslech. Od roku 2012 postupně rostla z více než 20 milionů Kč přes 33,5 milionu v roce 2013 až k 42 milionům v roce 2014. V roce 2015 nastal pokles k 32 milionům. Dluhová kapacita byla největší v roce 2016, kdy převýšila 62,5 milionu korun. Dluhová služba spočívající v zaplacených úrocích a splátkách půjček činila v roce 2012 necelých 8 milionů. Roku 2013 narostla na více než 17 milionů. V roce 2014 byla více než 9,5 milionu. Další rok narostla na téměř 101 milionů, což souviselo s většími investičními akcemi. V roce 2016 klesla na méně než 45 milionů.

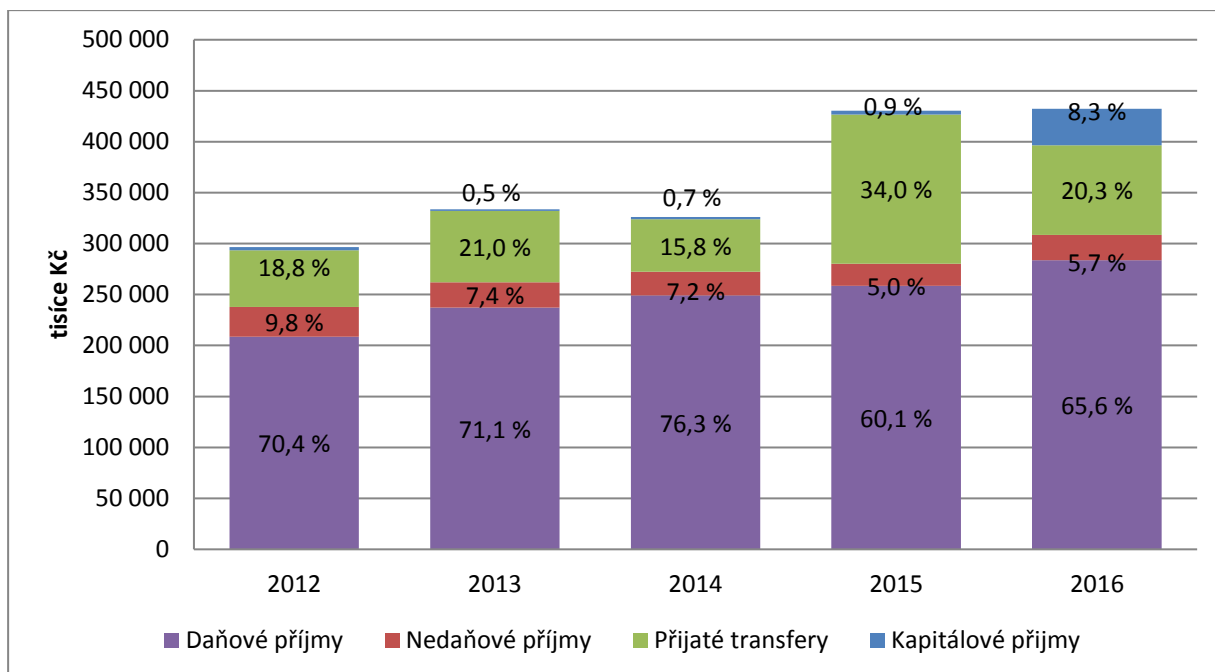
Obr. 21: Rozpočet města Berouna v letech 2012 až 2016

Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP

Daňové příjmy města v absolutní výši postupně rostou. Pozitivní vývoj je dán především novým rozpočtovým určením daní a pozitivním vývojem ekonomiky, které zvýšilo příjmy ze sdílených daní. Kapitálové příjmy vykazovaly poměrně stabilní vývoj s výjimkou roku 2016, kdy dosáhly téměř 36 milionů Kč. Nedaňové příjmy byly po sledované období stabilní. Největší výkyvy lze pozorovat u přijatých transferů, které souvisí s úspěšností získávání nenárokových dotací.

⁹ Běžné příjmy jsou příjmy, které se víceméně každoročně opakují. Jedná se o součet daňových příjmů, nedaňových příjmů a nárokových transferů. Do běžných příjmů naopak nepatří nenárokové transfery nebo kapitálové příjmy z prodeje majetku.

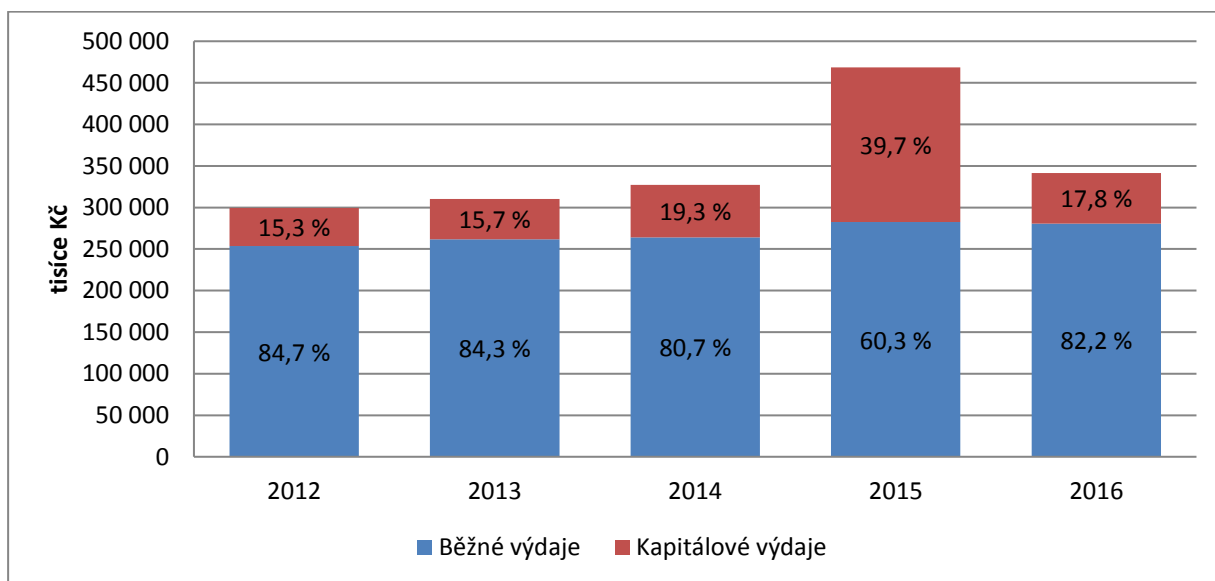
¹⁰ Běžné výdaje jsou výdaje, které se každoročně opakují. Souvisí s běžným hospodařením obce. Do běžných výdajů nepatří např. výdaje na pořízení majetku (kapitálové výdaje).

Obr. 22: Struktura příjmů města Berouna v letech 2012 až 2016

Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP

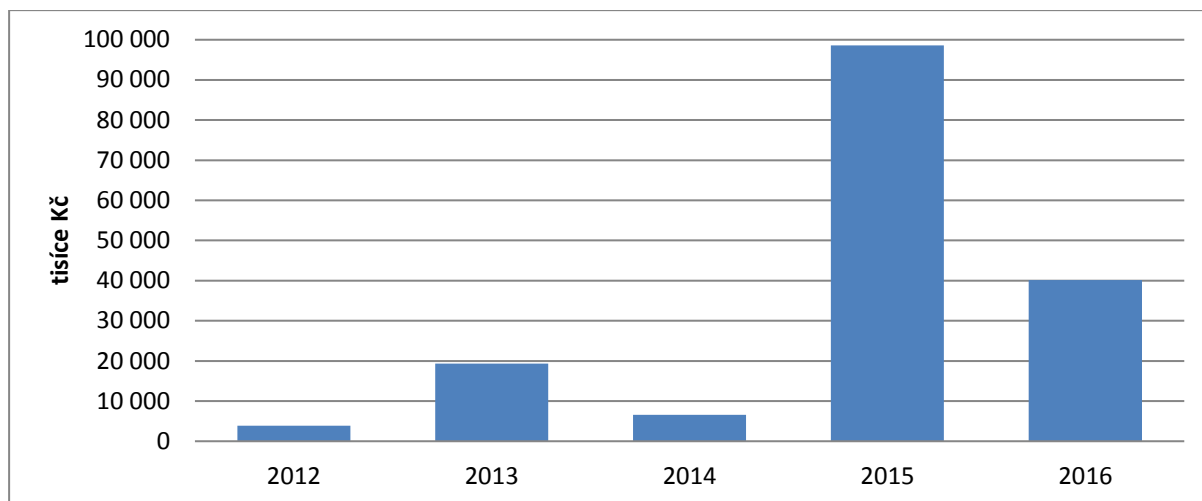
Běžné výdaje postupně rostly. Od 253,5 milionu Kč v roce 2012 až 280,7 milionu Kč v roce 2016. Kapitálové výdaje byly nejvyšší v roce 2015, což souviselo s většími investičními akcemi.

Obr. 23: Struktura výdajů města Berouna v letech 2012 až 2016

Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP

Úspěšnost při získávání nenárokových dotací na investiční akce byla nejvyšší v roce 2015, kdy se povedlo získat téměř 100 milionů korun. Mezi nejvýznamnější investiční akce podpořené z dotací patřila revitalizace kulturního domu Plzeňka, rekonstrukce sportovišť a místních komunikací.

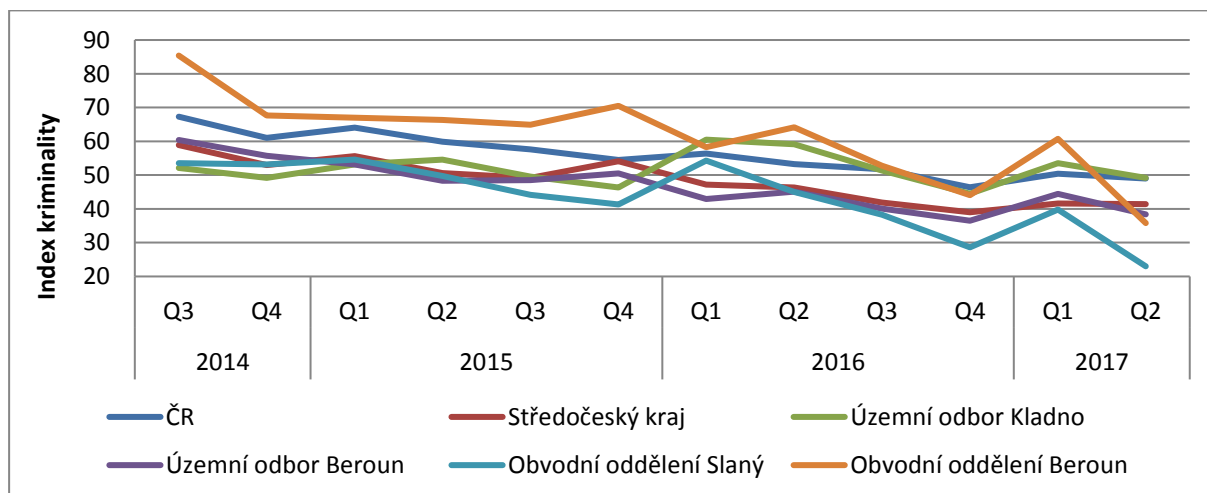
Obr. 24: Čerpání přijatých investičních transferů města Berouna v letech 2012 až 2016

Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP

Bezpečnost

Na území města Berouna působí městská policie Beroun, která přispívá k ochraně majetku a osob. Dohlíží na veřejný pořádek, řeší správní delikty, přestupky a další záležitosti. Městskou policii zřizuje a ruší zastupitelstvo města a je podřízena starostovi města.

Ve statistikách Policie ČR, které se týkají trestných činů, jsou nejpodrobnější data dostupná za obvodní oddělení Beroun, kam kromě samotného města spadá ještě dalších 20 obcí a jejich místních částí. Ve srovnání indexu kriminality¹¹ Obvodního oddělení Beroun s Obvodním oddělením Slaný a vyššími územními celky vykazovalo Obvodní oddělení Beroun v posledních 3 letech horší výsledky. Počet trestných činů se nicméně snižuje.

Obr. 25: Index kriminality Obvodního oddělení Beroun a jeho srovnání s vyššími územními celky za třetí čtvrtletí 2014 – druhé čtvrtletí 2017

Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP

Počet přestupků mezi roky 2014 a 2015 vzrostl z 3 889 na 4 233. Celkový počet přestupků za rok 2016 je 4 950. Na negativním vývoji se nejvíce podílely přestupky vzniklé porušením obecně závazných vyhlášek a nařízení města. Naopak největší pokles byl zaznamenán u přestupků proti majetku. Přestupky proti majetku jsou srovnatelné s předešlým rokem.

¹¹ Počet trestných činů na 10 000 obyvatel.

Město se zaměřuje na prevenci kriminality v těchto oblastech:

- informování občanů, dětí, mládeže a seniorů a jejich vzdělávání v oblasti prevence kriminality,
- práce s dětmi a mládeží ze sociokulturně znevýhodněného prostředí,
- pomoc a podpora obětem trestných činů,
- práce s mladistvými recidivisty a nezletilými prvopachateli,
- opatření k znesnadnění páchaní trestných činů,
- spolupráce městské policie a policie ČR,
- graffiti.

Vnější vztahy a vazby města

Město rozvíjí meziobecní spolupráci s partnerskými městy Brzeg (Polsko) a Goslar (Německo).

Beroun není součástí žádného svazku obcí (mikroregionu) ani místní akční skupiny. Jsou tak omezeny možnosti čerpání prostředků Evropské unie určené pro komunitně vedený místní rozvoj, realizovaný právě přes místní akční skupiny.

Beroun byl v letech 2014–2015 zapojen do projektu Svazu měst a obcí České republiky s názvem „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností“. Byla vytvořena strategie týkající se oblasti předškolní výchovy, základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, dopravy a dopravní obslužnosti, což podpořilo meziobecní spolupráci.

Pro rozvoj inkluzivního vzdělávání a společného vzdělávání dětí a žáků vznikl ve spolupráci se subjekty z obcí spadajícími do SO ORP Beroun tzv. Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Beroun. Dokument má za cíl rozvíjet kvalitní inkluzivní a společné vzdělávání dětí a žáků v oblasti včasné péče, předškolního, základního, zájmového a neformálního vzdělávání.

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

ZHODNOCENÍ NAPLŇOVÁNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU Z ROKU 2005

V období 2006–2017 se rozvoj města Berouna opíral o Strategický plán rozvoje města Beroun z roku 2005. Plán v návrhové části nepokrývá komplexně všechny možné rozvojové oblasti, ale soustřeďuje se na 4 hlavní problémové oblasti města, které identifikuje jako 1. Doprava, 2. Prostředí města, 3. Cestovní ruch a 4. Sociální struktura a lidské zdroje. Dlouhodobá rozvojová orientace chápe Beroun jako „město podnikání“, „rezidenční město“ a „centrum cestovního ruchu“. Řešení problémových oblastí města je rozpracováno do 18 opatření s celkem 74 aktivitami.

Vyhodnocení plánu bylo zpracováno zejména na základě podkladů a komentářů shromážděných odborem územního plánování a regionálního rozvoje. Na základě souhrnu uskutečněných činností vztahujících se k plánovaným aktivitám byly jednotlivé aktivity ohodnoceny jako a) plně zrealizované, b) částečně zrealizované a c) nerealizované. V případě, že opatření sice formálně mělo více aktivit, ale obsahově šlo o jednotlivé postupové kroky týkající se řešení jednoho úkolu, tak byly tyto dílčí aktivity pro potřebu vyhodnocení považovány za jednu aktivitu (případ opatření 2.1.2, 3.1.1 a 3.1.2).

Míra realizace vyjádřená v procentech byla vypočtena jako vážený průměr na základě realizace aktivit. Plně realizované aktivity měly plnění 100% a částečně zrealizovaným aktivitám byla jednotně přiřazena hodnota 50 %. Číselná vyhodnocení lze brát pouze jako orientační, protože není zcela možné pomocí schematického hodnocení vystihnout bohatost a různé aspekty rozvojových činností, které proběhly.

Tab. 38: Přehled plnění plánovaných aktivit strategického plánu z roku 2005

Opatření	Počet aktivit celkem	Počet plně zrealizovaných aktivit	Počet částečně zrealizovaných aktivit	Počet nerealizovaných aktivit	Míra realizace
1. Doprava	31	15	14	2	69 %
1.1.1.: Vybudování přestupního terminálu vlak-autobus	8	5	3	0	75 %
1.1.2.: Jednání o koordinaci mezi integrovanými dopravními systémy	5	4	1	0	90 %
1.2.1.: Integrovaný projekt „Parkoviště“	5	1	4	0	60 %
1.2.2.: Vybudování paralelního městského průtahu včetně přemostění Berounky a převedení regionální dopravy na něj	6	3	2	1	67 %
1.2.3.: Snižování intenzity dopravy na průtahu městem důslednou preferencí hromadné a cyklistické dopravy	7	2	4	1	57 %
2. Prostředí města	17	4	7	6	44 %
2.1.1.: Regenerace brownfields	5	1	2	2	40 %
2.1.2.: Regenerace bytového fondu v panelových sídlištích	1	0	0	1	0 %
2.1.3.: Rekonstrukce veřejných prostranství v panelových sídlištích	5	0	3	2	30 %

Opatření	Počet aktivit celkem	Počet plně zrealizovaných aktivit	Počet částečně zrealizovaných aktivit	Počet nerealizovaných aktivit	Míra realizace
2.2.1.: Postupné zavádění vodovodních řadů do dalších částí města	3	2	1	0	83 %
2.2.2.: Postupné zavádění kanalizace do dalších částí města	3	1	1	1	50 %
3. Cestovní ruch	11	4	6	1	64 %
3.1.1.: Koordinátor rozvoje cestovního ruchu v regionu	1	0	0	1	0 %
3.1.2.: Marketing města a regionu v oblasti cestovního ruchu využívající atraktivitu a polohu města	1	0	1	0	50 %
3.1.3.: Podpora vytváření balíčků služeb pro turisty	4	0	4	0	50 %
3.2.1.: Integrovaný projekt „Cyklistická infrastruktura“	5	4	1	0	90 %
4. Sociální struktura a lidské zdroje	15	4	11	0	63 %
4.1.1.: Účast podnikatelů na profilaci středních škol a učilišť	3	0	3	0	50 %
4.1.2.: Rekvalifikační a celoživotní vzdělávání podle potřeb místní ekonomiky	5	0	5	0	50 %
4.2.1.: Podpora organizací neziskového sektoru	3	0	3	0	50 %
4.2.2.: Implementace komunitního plánu	4	4	0	0	100 %
CELKEM	74	27	38	9	61 %

Pramen: Podklady města Beroun, vlastní výpočty

Míra plnění: **zelené pozadí** = 75 % a více, **oranžové pozadí** = 50 % až 74 %, **červené pozadí** = méně než 50 %.

Strategický plán z roku 2005 byl celkově naplněn z 61 %. **Nejúspěšněji byla naplňována opatření a aktivity v oblasti 1. Doprava. Dosaženo bylo zejména cílů v oblasti dopravní obslužnosti.** Nepodařilo se významně snížit dopravní zátěž města automobilovou dopravou. Přes velký posun v oblasti parkování se zvýšila v průběhu minulých let potřeba dalších parkovacích míst.

Plnění oblasti **3. Cestovní ruch** je z 64 % dáno zejména realizací činností v oblasti cyklistické infrastruktury. **Neinvestiční činnosti byly plněny slaběji** a ne příliš systematicky.

V oblasti 4. Sociální infrastruktura a lidské zdroje (celkové plnění 63 %) probíhala úspěšná implementace komunitního plánu, nicméně opět **neinvestiční činnosti měly nižší míru plnění.** K posunu došlo v oblasti podpory neziskového sektoru. Aktivity spojené s podnikáním a ekonomikou však byly řešeny spíše okrajově.

Nejnižší bylo plnění oblasti **2. Prostředí města s pouhými 44 %.** Je to důsledkem **slabého plnění aktivit týkajících se problematiky bydlení.** Investice do technické infrastruktury se děly, byť v pomalejším tempu, než se plánovalo.

Z hodnocení rovněž vyplývá, že témata tří čtvrtin aktivit je třeba dále rozvíjet v novém strategickém plánu. Vyhodnocení se stalo podkladem pro zajištění kontinuity rozvoje města Berouna.

V plánu z roku 2005 bylo provedeno porovnání jednotlivých opatření podle finanční náročnosti a časové priority jejich řešení. V následující tabulce jsou k matici priorit / finanční náročnost doplněny výsledky plnění. **Opatření s vyšší časovou prioritou byla skutečně plněna ve větší míře.** Finanční náročnost nepůsobila jako významnější vliv. Více byla spíše realizována finančně náročnější opatření – důvodem je jejich vyšší časová priorita; jednoznačné investiční akce jsou také často lépe uchopitelné.

Tab. 39: Vyhodnocení plnění opatření ve vztahu k finanční náročnosti a časovým prioritám

Časová priorita	Finanční náročnost			
	Velmi vysoká (4)	Vysoká (3)	Střední (2)	Nízká (1)
1,00	1.2.2 Vybudování paralelního městského průtahu			
1,50		3.2.1 Integrovaný projekt „Cyklistická infrastruktura“		
1,75	1.2.1 Integrovaný projekt „Parkoviště“		3.1.2 Marketing města a regionu v oblasti cestovního ruchu	
	2.2.1 Postupné zavádění vodovodních řadů do dalších částí města			
	2.2.2 Postupné zavádění kanalizace do dalších částí města			
1,88		1.1.1 Vybudování přestupního terminálu vlak-autobus	1.2.3 Sniž.int. dopravy preferencí hromadné a cyklistické dopravy	
2,25				1.1.2 Jednání o koordinaci mezi Integrovanými dopravními systémy
2,38			4.2.1 Podpora organizací neziskového sektoru	
2,63			2.1.3 Rekonstrukce veřejných prostranství v panelových sídlištích	3.1.1 Koordinátor rozvoje cestovního ruchu
2,75			4.2.2 Implementace komunitního plánu	3.1.3 Podpora vytváření balíčků služeb pro turisty
2,88				4.1.1 Účast podnikatelů na profilaci středních škol a učilišť
3,13				4.1.2 Rekvalifikační a celoživotní vzdělávání
3,25	2.1.1 Regenerace brownfields	2.1.2 Regenerace bytového fondu v panelových sídlištích		

Pramen: Strategický plán rozvoje města Beroun z roku 2005, doplněno o výsledky hodnocení

Pozn.: Časová priorita řešení byla stanovena jako průměrný výsledek hodnocení členy řídicí skupiny. Hodnotící škála byla následující: 4 = velmi vysoká (začít hned), 3 = vysoká (zahájení do 2 let), 2 = střední (zahájení do 5 let), 1 = nízká (zahájení v horizontu strategie).

Míra plnění: **zelené pozadí** = 75 % a více, **oranžové pozadí** = 50 % až 74 %, **červené pozadí** = méně než 50 %.

KLÍČOVÉ PODNĚTY ZE ŠETŘENÍ OBYVATEL

V průběhu června a července 2017 se uskutečnilo dotazníkové šetření názorů obyvatel. Celkově se zapojilo **957 obyvatel** města (227 osob vyplnilo dotazník elektronicky, 730 v papírové podobě). Někteří z nich však neodpověděli na všechny otázky; vyhodnocení každé otázky tedy vychází z počtu odpovědí na danou otázku.

Ve vyhodnocení šetření byly – pro podrobnější zjištění názorů různých skupin obyvatel města – kromě celkových výsledků odděleně zkoumány také názory respondentů podle bydliště (místní části), rodáctví či přistěhování, rodinné situace (respondenti s dětmi do 18 let nebo bez nich). Dále byly zkoumány i názory nejmladší věkové skupiny (do 15 let), aby se identifikovaly postoje – a případné zajímavé náměty – nastupující generace; u řady otázek však tyto respondenti více než ostatní odpovídali „nedovedu posoudit“.

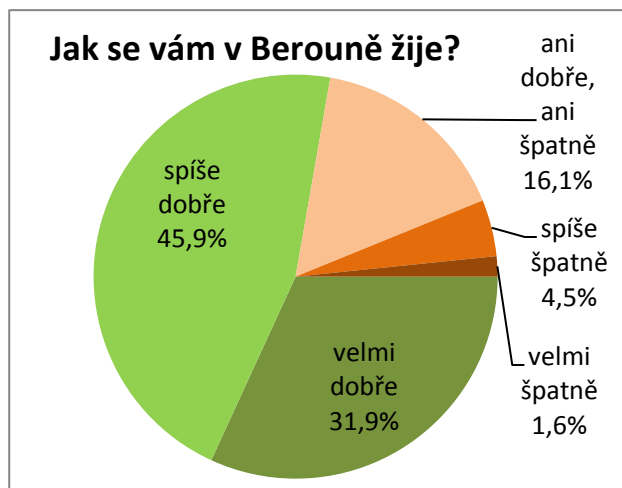
Šetření se zúčastnilo 368 mužů a 567 žen (téměř dvě třetiny respondentů tedy byly ženy). Z vlastního města Berouna bylo 70,6 % respondentů, z místních částí 29,4 % respondentů.

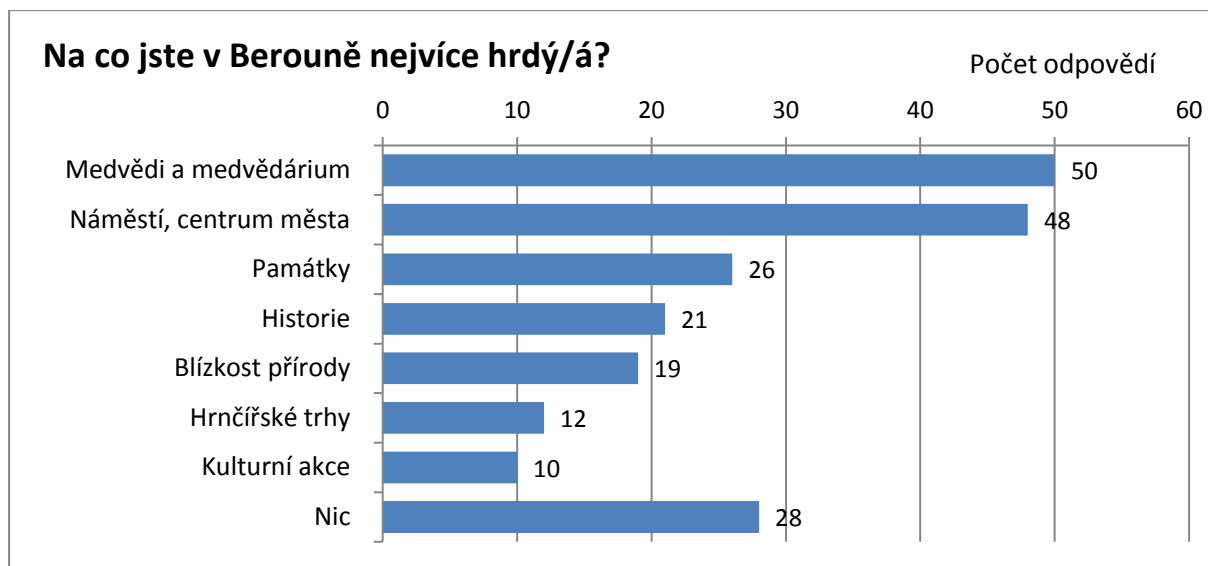
Z hlediska věku byla výrazně nejčastěji zastoupena skupina 36–49 let (36,1 % osob). Ve věku do 15 let bylo 11,6 % osob, ve věku 16–20 let bylo 8,2 % osob, ve věku 21–35 let bylo 19,9 % osob, ve věku 50–64 let bylo 13,7 % osob a ve věku 65 a více let 10,5 % osob. V 60,4 % případů odpovídaly osoby žijící s dítětem mladším 18 let.

Od narození žije ve městě 42,1 % respondentů, v dětství se s rodiči přistěhovalo 17,1 %, v dospělosti před více než pěti lety 31,8 % a v dospělosti v posledních pěti letech 9,0 %.

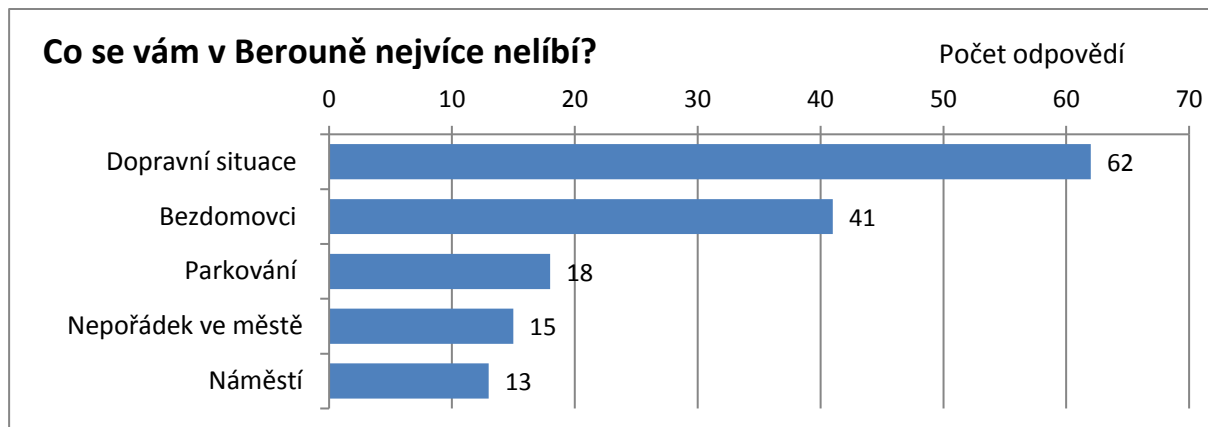
77,8 % respondentů (tj. třem čtvrtinám) **se ve městě žije dobře**. Nespokojenost se životem ve městě byla minimální (6,1 %). Výrazně nejspokojenější jsou obyvatelé Berouna-Města a místní části Závodí (kolem 80 %). Nejméně spokojeni jsou obyvatelé centra Berouna, Jarova a Zavadilky; z nich se více než 10 % žije ve městě špatně. Špatně se v Berouně žije často také obyvatelům, kteří se přistěhovali v dětství spolu s rodiči (tj. žijí zde dlouho, ale nejsou rodáky).

Respondenti jsou ve městě **nejvíce hrdí** na medvědy a medvědárium (50 odpovědí) a na náměstí a centrum města (48). Dále jsou ve větší míře hrdí také na památky, historii, blízkost přírody, hrncířské trhy, nebo pořádané kulturní akce. Naproti tomu 28 dotázaných obyvatel není hrdých na nic.

Nejhůře je vnímána dopravní situace ve městě (62 odpovědí) a přítomnost bezdomovců (41). Dalšími často zmiňovanými problémy byly především parkování, nepořádek a znečištění města a vzhled náměstí.

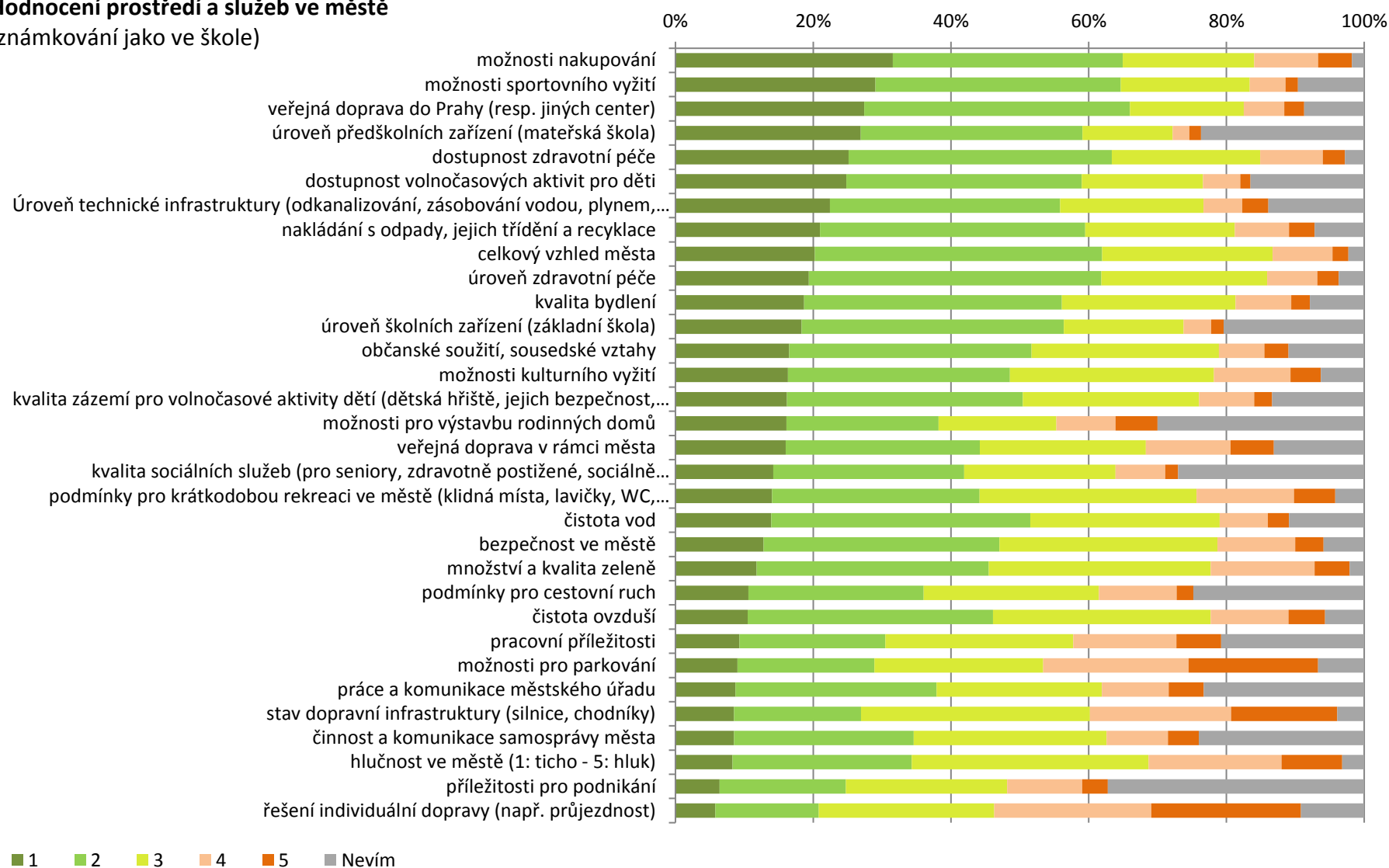
V **hodnocení** nabídnutého **souboru aspektů života** ve městě (prostředí a služeb) vyšly nejvíce pozitivně veřejná doprava do Prahy, možnosti nakupování, sportovního vyžití, dostupnost a úroveň zdravotní péče, celkový vzhled města. Tyto skutečnosti ohodnotilo školní známkou 1 či 2 více než 60,0 % obyvatel, kteří se zúčastnili šetření. Naopak známky 4 a 5 byly nejčastěji udíleny dopravě – především řešení individuální dopravy, možnostem parkování a stavu dopravní infrastruktury (více než třetina obyvatel).

S kvalitou spojů veřejné dopravy do Prahy jsou spokojeni především respondenti z Hostimi a Berouna-Města (hodnotili ji výrazně kladněji než obyvatelé ostatních místních částí). Náкупní možnosti nejlépe hodnotí respondenti z Berouna-Města a Zavadilky. Možnosti sportovního vyžití hodnotí velmi kladně zejména respondenti z Hostimi, a také respondenti žijící v domácnosti s dětmi do 18 let. Obyvatelé s dětmi jsou také více spokojeni se zajištěním zdravotní péče než ti, kteří s dětmi v domácnosti nežijí (tj. např. mladí lidé, ale i senioři).

Problémy s individuální dopravou pociťují především – tj. více než obyvatelé ostatních místních částí – dotázaní obyvatelé ze Závodí, Zdejciny a Zavadilky. Parkování je problémem především v Jarově, stav silnic a chodníků hodnotí negativně zejména respondenti z Jarova a Zdejciny. Všechny tři uvedené skutečnosti hůře hodnotí obyvatelé žijící bez dětí, než rodiny s dětmi. Naopak málo negativně se k dopravě vyjadřovali respondenti ve věku do 15 let (mimo jiné pravděpodobně proto, že sami ještě nevlastní řidičský průkaz, a tak s individuální dopravou nemají přímou zkušenost).

Hodnocení prostředí a služeb ve městě

(známkování jako ve škole)

Přehled nejhůře hodnocených prostředí a služeb podle jednotlivých částí města (prostředí a služby s velmi vysokým podílem známek 4 a 5) **přináší následující tabulka**, v níž jsou nejvýznamnější problémy **barevně označeny**.

Tab. 40: Přehled nejhůře hodnocených prostředí a služeb podle jednotlivých částí města

Přehled nejhůře hodnocených prostředí a služeb podle jednotlivých částí města	Centrum (hist. jádro)	Hostim	Jarov	Beroun- město	Zavadilka	Závodí	Zdejcina
Stav dopravní infrastruktury (silnice, chodníky)	x	x	x	x	x	x	x
Řešení individuální dopravy (např. průjezdnost)	x	x	x	x	x	x	x
Možnosti pro parkování	x		x	x	x	x	x
Hlučnost ve městě	x	x	x		x	x	
Úroveň technické infrastruktury (odkanalizování, voda a plyn, elektrická energie.)							x
Podmínky pro cestovní ruch			x				
Množství a kvalita zeleně			x				
Příležitosti pro podnikání		x					
Podmínky pro rekreaci ve městě (klidná místa, lavičky, WC, občerstvení)						x	

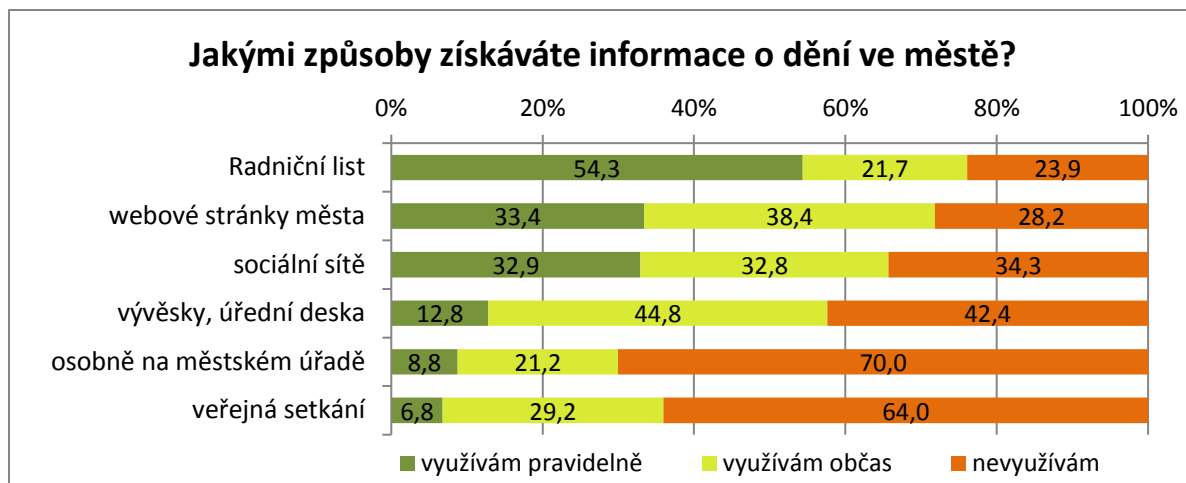
Stav dopravní infrastruktury a řešení individuální dopravy jsou velmi palčivými problémy pro respondenty všech místních částí, parkování pro všechny s výjimkou respondentů z Hostimi. Hlučnost ve městě trápí většinu místních částí, méně ji uváděli respondenti z Berouna-města a Zdejciny. Dále se vyskytly jednotlivé silně pociťované problémy – ve Zdejcíně technická infrastruktura, v Jarově podmínky pro cestovní ruch a kvalita zeleně, v Hostimi příležitosti pro podnikání, v Závodí podmínky pro krátkodobou rekreaci.

Hlavním **problémem dopravy** jsou podle názorů respondentů zácpy, jež souvisí s dalšími často zmiňovanými problémy: nevhodné seřízení semaforů vyvolávající „červenou vlnu“, přetíženost hlavního tahu přes město a chybějící obchvat, značná hustota dopravy, nedostatek parkovacích míst (i v souvislosti s novou výstavbou).

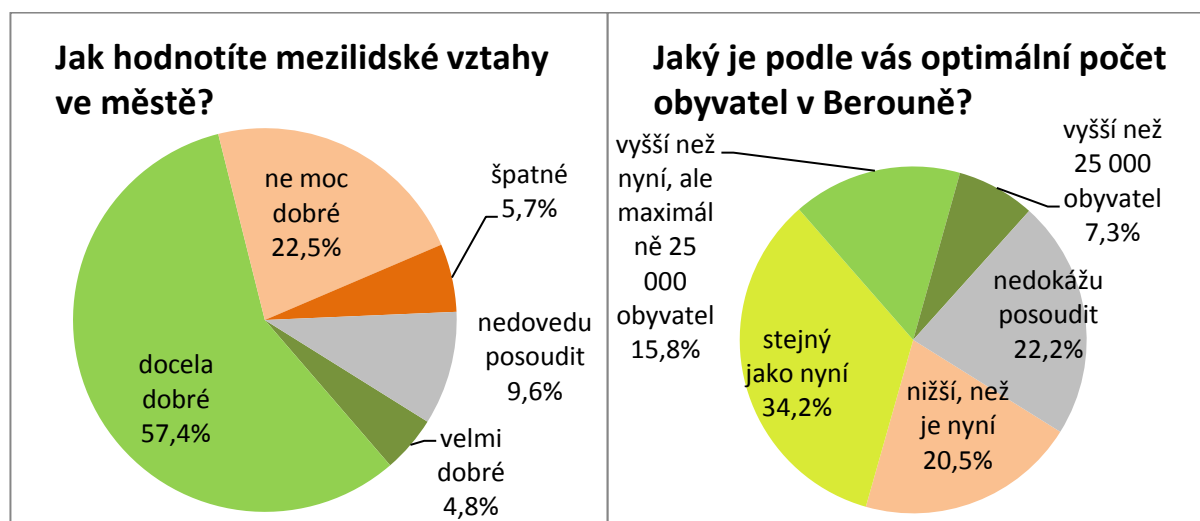
Respondentům v Berouně zdaleka **nejvíce chybí** parky a klidová a odpočinková místa (uvedlo je 132 obyvatel). Dále, i když již výrazně méně, chybí obchody (70 obyvatel), místa k parkování (56), sportovní hřiště (45), více kulturních akcí (37), řešení dopravní situace (obchvat, druhý most, druhý průjezd městem apod.; 32), koupaliště (28).

Většina dotázaných obyvatel (62,2 %) hodnotí **mezilidské vztahy** ve městě jako dobré. Jako vyloženě špatné je vnímá pouze 5,7 % dotázaných.

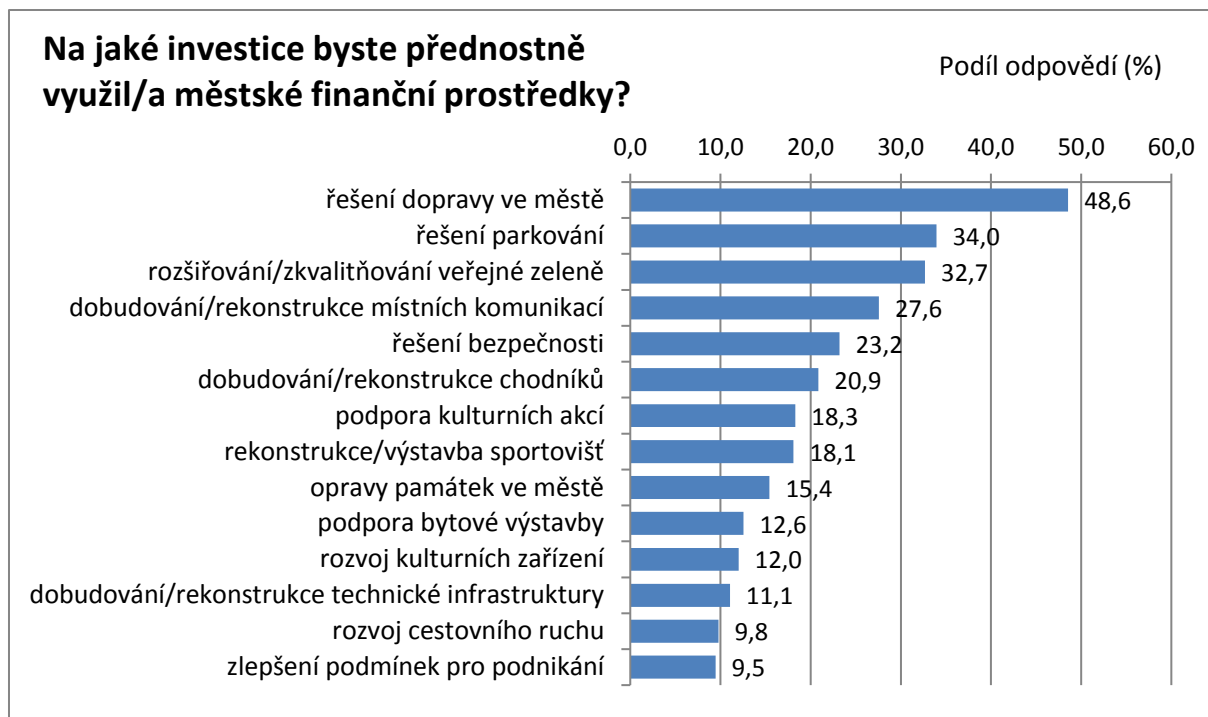
Informace o dění ve městě čerpají respondenti nejčastěji z Radničních listů (celkem tři čtvrtiny z nich; 54,3 % pravidelně a dalších 21,7 % občas). Dále jsou dosti často využívány online prostředky, konkrétně webové stránky města a sociální sítě. Ty sleduje třetina dotázaných obyvatel pravidelně a další třetina občas. Nejméně se respondenti chodí informovat na městský úřad a na veřejná setkání; dvě třetiny z nich tyto způsoby nevyužívají.

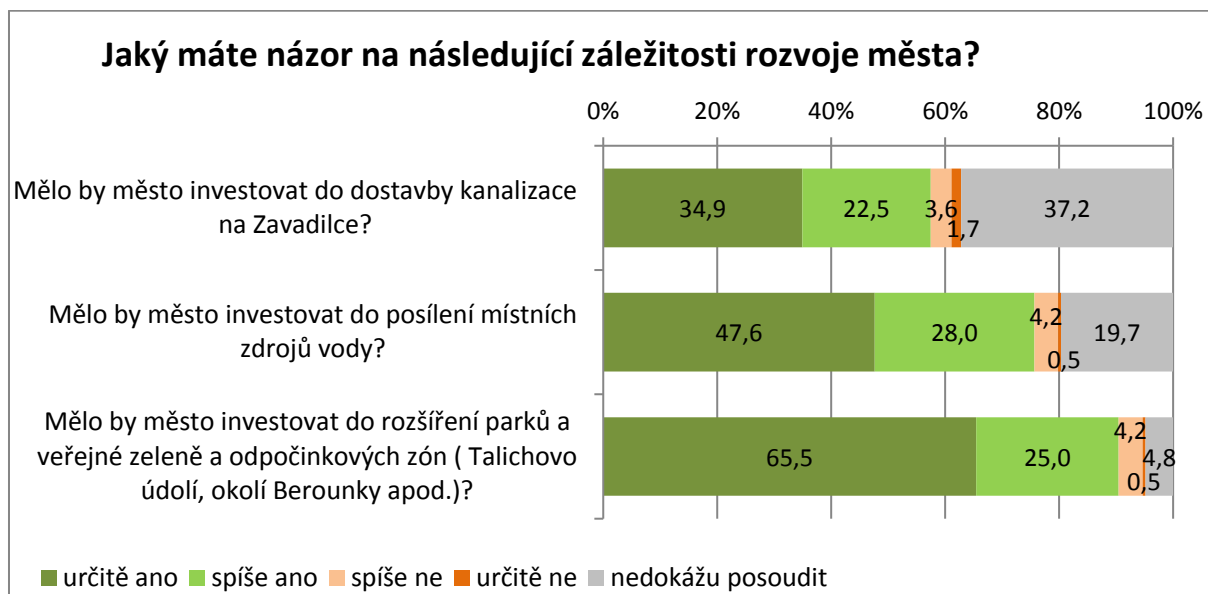
Se současnou **velikostí města** je 34,2 % dotázaných obyvatel spokojeno. 20,5 % respondentů by uvítalo zmenšení města; 23,1 % respondentů naopak jeho růst (ovšem spíše jen do cca 25 tis. obyvatel, větší růst upřednostňuje méně než desetina dotázaných). Ostatní respondenti nedokázali další rozvoj města posoudit. Co se týče částí města, zvýšení počtu obyvatel by přivítali zejména respondenti z Hostimi a Berouna-Města; pro růst nad 25 tisíc obyvatel byli nejčastěji dotázaní z Berouna-Města (výrazně více než obyvatelé jiných místních částí), domácnosti bez dětí do 18 let, a také ti, kdo se do města přistěhovali v dětství spolu s rodiči. Nejmladší skupina dotázaných obyvatel (do 15 let) výrazně více než starší obyvatelé souhlasí s růstem města, a to i na hodnoty nad 25 tisíc obyvatel.

Městské **finanční prostředky** by respondenti nejraději využili na řešení dopravy ve městě (48,6 % dotázaných obyvatel), řešení parkování (34,0 %), zkvalitňování veřejné zeleně (32,7 %), dobudování či rekonstrukci místních komunikací (27,6 %), řešení bezpečnosti (23,2 %) a dobudování či rekonstrukci chodníků (20,9 %). Již méně byly uváděny kulturní akce, sportoviště, památky, bytová výstavba, kulturní zařízení, technická infrastruktura, cestovní ruch a podnikání.

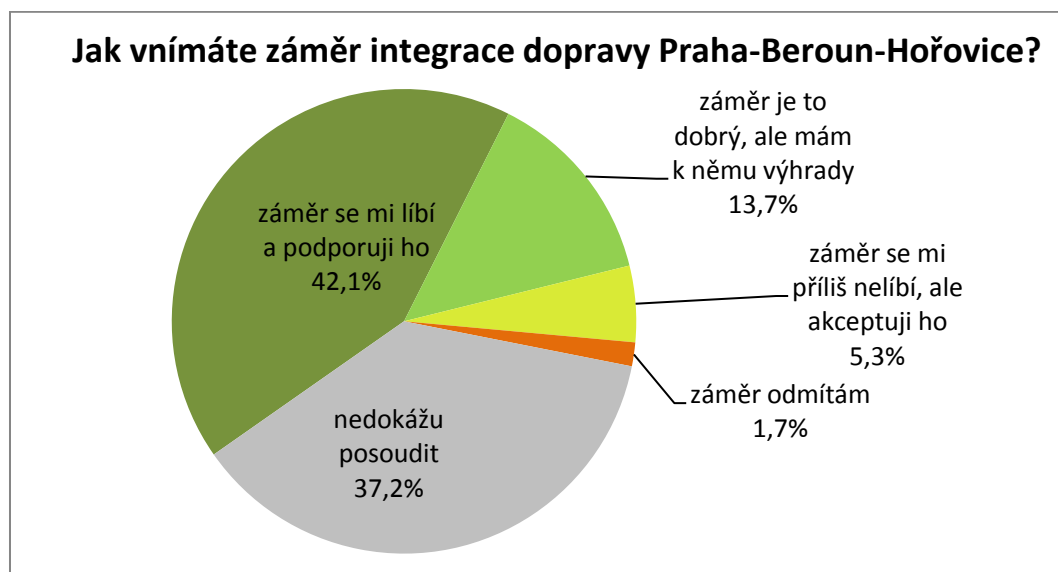

Pro dostavbu kanalizace na Zavadilce je více než polovina dotázaných obyvatel (57,4 %; proti je pouze 5,3 %), více než třetina to nedokáže posoudit. Souhlasí především respondenti ze Zavadilky, Jarova a Hostimi; kromě toho jsou více pro dostavbu také rodáci z Berouna a ti, kdo se přistěhovali již v dětství. S investicí do posílení vodních zdrojů souhlasí tři čtvrtiny respondentů (tj. 75,6 % - zejména ze Zdejciny a Jarova; nesouhlasí 4,7 %), téměř čtvrtina opět nedokáže posoudit. Naprostá většina respondentů (90,5 %, nejvíce ve Zdejcíně a Zavadilce) je pro rozšíření parků a veřejné zeleně a odpočinkových zón (Talichovo údolí, okolí Berounky apod.).

více než polovina dotázaných obyvatel (42,1 % plně, dalších 13,7 % s výhradami). Souhlasí s ním zejména respondenti z centra, Berouna-města a Hostimi. Značná část respondentů tento záměr nedokáže posoudit; kategoricky proti je pouze 1,7 % dotázaných obyvatel. Ve srovnání s ostatními místními částmi velmi silně odmítají integraci v Jarově (11,1 % dotázaných obyvatel). Více ji podporují domácnosti bez dětí do 18 let než rodiny s dětmi, a také obyvatelé přistěhovalí do města v dospělosti oproti rodákům a přistěhovalcům v dětství (ti mají častěji

výhrady). Výhrady k integraci dopravy mají více také respondenti ve věku do 15 let než starší; ti častěji tento záměr podporují.

SWOT ANALÝZA

SWOT analýza zachycuje **základní (klíčové) podněty pro návrhovou část**, a to zejména silné stránky (pozitiva, rozvojové faktory) a slabé stránky (negativa, problémy) jako **vnitřní faktory ovlivnitelné obcí**. **Vnější faktory** (příležitosti a ohrožení) vychází z posouzení obecných i konkrétních politických, ekonomických, sociálních, technologických, environmentálních a legislativních vlivů, které mohou mít dopad na rozvoj města. **Výroky jsou pro větší přehlednost členěny podle jednotlivých témat**. Je tak zřetelně vidět poměr mezi silnými a slabými stránkami, resp. mezi příležitostmi a ohroženími v jednotlivých tématech.

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
Obyvatelstvo - Dlouhodobě rostoucí počet obyvatel, kladný přirozený i migrační přírůstek - Aktivita zájmových spolků a sportovních oddílů Hospodářství (vč. cestovního ruchu) - Nízká nezaměstnanost - Vysoký podíl pracujících ve službách - Součást zóny komerční suburbanizace Prahy, a tím dostatek pracovních příležitostí - Kvalitní zázemí pro cestovní ruch (dostatek ubytovacích a stravovacích zařízení) vzhledem k turisticky atraktivnímu zázemí města Doprava - Dálniční spojení skrze dálnici D5 (Praha – Plzeň – hranice s Německem) - Kvalitní železniční spojení skrze III. tranzitní	Obyvatelstvo - Převaha postproduktivní složky obyvatel nad dětskou složkou, rostoucí index stárí a průměrný věk - Problém bezdomovectví Hospodářství (vč. cestovního ruchu) - Nutnost dojížděky za prací do Prahy u významného množství obyvatel (spojeno s dopravní zátěží a životem mimo Beroun přes den) - Negativní hodnocení služeb pro motoristy a vybavenosti atrakcemi pro děti a mládež v rámci cestovního ruchu Doprava - Chybějící druhá silnice procházejí městem paralelně k silnici II/605 - Nízký počet parkovacích míst - Nedostatečně propojená síť cyklostezek

železniční koridor • Dobře fungující MHD v Berouně • Nově realizovaný integrovaný uzel autobusového a vlakového nádraží Technická infrastruktura • Kvalitní a fungující zásobování elektrickou energií, teplem a plynem (vysoká míra plynofikace) • Zpracovaný Plán odpadového hospodářství (2017), pokles produkce odpadů Bydlení • Nízký podíl neobydlených bytů i nízký počet obyvatel na 1 obydlený byt • Relativně mladý domovní fond • Vysoký podíl bytů v osobním vlastnictví Veřejná vybavenost • Dostatečná nabídka základních a středních škol, blízkost Prahy vzhledem k VŠ vzdělání • Vysoká odbornost, zkušenost a flexibilita pracovníků sociálních služeb • Velké množství kulturních a sportovních zařízení i akcí Životní prostředí • Přítomnost CHKO a evropsky významných lokalit • Vybudovaná protipovodňová ochrana na úrovni hladiny Q100 Správa města • Převážně přebytkové rozpočty	a cyklotras ve městě i okolí Technická infrastruktura • Vodovodní síť za hranicí životnosti na řadě míst (nutnost opravy a obnovy) • Slabá vybavenost místních částí technickou infrastrukturou (např. Hostim, Zdejcina, Lištice atd.) Bydlení • Nízká nabídka bytů (znemožňuje snížit podíl domácností s nechtěným soužitím) • Vysoká průměrná kupní cena nemovitostí • Nedostatek městských bytů • Nedostatek cenově dostupného bydlení pro obyvatele s nižšími příjmy • Vysoký podíl osob starších 15 let v exekuci Veřejná vybavenost • Nedostatečná kapacita mateřských a základních škol • Finanční nejistota poskytovatelů sociálních služeb • Některé chybějící sociální služby a návazné služby, nevhodné stávající prostory Životní prostředí • Překračování imisních limitů PM10 a B(a)P podél klíčových dopravních tahů a velkých zdrojů znečištění • Zvýšená hluková zátěž podél klíčových dopravních tahů • Špatná kvalita vody v řece Berounce Správa města • Vysoký index kriminality
PŘÍLEŽITOSTI (co se děje, či bude dít kolem nás a my to můžeme využít)	OHROŽENÍ (co se děje, či bude dít kolem nás a my se s tím budeme muset vypořádat)
Obyvatelstvo • Zvýšení porodnosti, prenatální politika státu Hospodářství • Zvýšení podpory výstavby průmyslových zón a regenerace lokalit brownfields • Zvýšení podílu práce z domova (odpadá nutnost dojížděky, ve vyšší míře nabízí právě pražské firmy) • Zvýšení atraktivity cestovního ruchu v rámci České republiky Doprava • Rozvoj celoevropského systému	Obyvatelstvo • Odchod nejvíce kvalifikovaných a kreativních obyvatel do Prahy Hospodářství • Negativní dopady a rizika konceptu Průmysl 4.0 (tj. významné množství současných pracovních míst se stane zbytečnými) • Komerční suburbanizace v zázemí Prahy spojená s výrobami a službami s nižší přidanou hodnotou (sklady atd.) Doprava • Neustále se zvyšující míra motorizace

železničních tratí rychlého spojení (TEN-T) • Rozvoj parkovišť typu Park & Ride, carsharingu a dalších forem snižujících dopravní zátěž ve městech Technická infrastruktura • Zvýšená podpora výstavby, opravy a údržby technické infrastruktury (především z evropských, národních a krajských zdrojů) Bydlení • Příznivé podmínky pro koupi nemovitostí (vývoj cen nemovitostí, podmínky uzavření hypoték, stavebního spoření atd.) • Zvýšená dotační podpora výstavby městských/sociálních bytů (především z evropských a národních zdrojů) • Spolupráce s dalšími obcemi v SO ORP v oblasti sociálního bydlení • Přijetí legislativy a dalších opatření vedoucích ke snižování míry exekucí Veřejná vybavenost • Nárůst volného času u české populace, a tím i potřeb jej nějakým způsobem trávit Životní prostředí • Zvýšení retenční kapacity povodí Berounky (boj proti suchu a ochrana proti povodním) Správa města • Dokončení reformy veřejné správy	a automobilizace • Hrozba, že se Beroun stane v určitém smyslu parkovištěm typu Park & Ride pro Prahu Technická infrastruktura • Zvyšující se nároky na technickou infrastrukturu, její možné přetížení a nedostatečná modernizace Bydlení • Rostoucí počet domácností jednotlivců a tím pádem zvýšené nároky na domovní a bytový fond • Prohlubování chudoby a s tím související nárůst exekucí u sociálně slabých / nízkopříjmových obyvatel • Nárůst bezdomovectví Veřejná vybavenost • Přeliv vyšší populační vlny z MŠ na ZŠ, potřeba zajištění dostatečné kapacity • Další stárnutí populace a s tím související nároky na zdravotní a sociální péči • Pestřejší nabídka trávení volného času v Praze (kultura i sport), a tím nižší nároky na rozvoj volnočasových aktivit přímo v Berouně Životní prostředí • Obnovení těžby stavebních surovin Správa města • Složité nastavení procesů spojených s čerpáním finančních prostředků z Evropské unie
--	--

PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

Problémová analýza vychází z předchozích kapitol, které se zabývají jednotlivými tematickými oblastmi města, ale také z Aktualizace Územně analytických podkladů a Rozboru udržitelného rozvoje území SO ORP Beroun (2016).

1) Horninové prostředí a geologie

Určité části katastru města Beroun jsou zatíženy těžbou nerostných surovin, jedná se zejména o dobývací prostor Jarov – lom Kosov s ložisky vápenců a ostatních cementářských surovin. I když byla těžba dočasně přerušena, chybí strategie plánování těžby nerostných surovin v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje. Mezi hrozby patří nekoncepční, případně nedostatečná rekultivace těžebních ploch, dále pak střety zájmů těžby s ochranou životního prostředí.

2) Vodní režim

Územím města protéká především řeka Berounka a další menší vodní toky. Její přítomnost ve městě a jeho blízkém okolí působí na jedné straně pozitivně na atraktivitu města v rámci cestovního ruchu, na druhé straně představuje určitou bariéru územního rozvoje (omezení výstavby v záplavových zónách) a již několikrát naplněnou hrozbu povodní. Město se také

potýká s nízkou kvalitou podzemních a podpovrchových vod a nepostačující přirozenou retenční schopností území.

3) Hygiena životního prostředí

Poloha města na trase mezi Prahou a Plzní, které se rozkládá v údolí, jímž prochází nejdůležitější dálniční, silniční a železniční spojnice mezi těmito městy (navíc mají celonárodní význam), vede k vysoké hlukové a emisní zátěži způsobené hustou průjezdní dopravou. Riziko dále rostoucí hustoty silniční dopravy je poměrně vysoké.

V území se dále nacházejí staré ekologické zátěže, u nichž není koncepčně zpracováno jejich řešení. Často se jedná o skládky s neřízeným procesem.

4) Ochrana přírody a krajiny

Do katastru města částečně zasahují dvě chráněné krajinné oblasti, a to CHKO Český kras a CHKO Křivoklátsko. Obě představují hodnotné součásti životního prostředí pro místní obyvatele a atraktivitu z pohledu cestovního ruchu. Ceněná jsou i území v blízkosti toku řeky Berounky. Přesto chybí jednotná koncepce ochrany přírody a krajiny, nejsou sjednocena data ÚSES a ubývá přírodní prostředí.

Mezi hrozby v této oblasti patří nízká motivace obyvatel ke zvyšování kvality životního prostředí, snižování druhové rozmanitosti v krajině a střety záměrů výstavby s regulativy ochrany přírody. Je zpracovávána územní studie krajiny celého správního obvodu ORP, která by měla napomoci hrozbám předejít.

5) Zemědělský fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Poloha Berouna zhruba 30 km jihozápadním směrem od Prahy, navíc s dobrým dopravním spojením do hlavního města, vede k tomu, že je území města součástí suburbánní zóny Prahy. Patrná je jak rezidenční, tak komerční suburbanizace. Navíc je zesílena vlastní suburbanizací Berouna.

Tato skutečnost však kromě řady pozitivních efektů (příliv obyvatel, nová výstavba, celkový rozvoj města) vede také k negativním jevům. Z krajinářského hlediska dochází k záboru zemědělské půdy a mnohdy k výstavbě neesteticky vyhlížejících budov (ať už domů či firemních provozů), z dopravního hlediska se zvyšují nároky na spojení s hlavním městem (vyšší dopravní intenzity, častější problém dopravních kongescí, vyšší zátěž hlukem a emisemi, snížení dopravní bezpečnosti). Suburbanti, kteří přicházejí z Prahy, také nadále udržují četné vazby s hlavním městem (práce, škola, nákupy, trávení volného času), což často vede k nepropojení svých „nových životů v Berouně“ s vlastním životem města.

6) Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Rostoucí míra automobilizace a motorizace společnosti obecně, zvýšená dopravní zátěž vlivem rezidenční a komerční suburbanizace a vysoká dojížděka za prací, do školy, za nákupy a kvůli trávení volného času vede do stavu, kdy zejména silniční síť kapacitně nevyhovuje a je ve špatném stavu. Situaci dále zhoršuje nevyhovující hustota a kapacita spojů městské hromadné dopravy, stejně jako obyvateli negativně vnímaný hluk projíždějících vlaků. Na území města se také nenachází dostatečný počet parkovacích stání, některá parkoviště se navíc stávají nechtěnými parkovišti typu P+R (Park & Ride) pro cesty do Prahy.

Vzrůstá tak potřeba obchvatu města, resp. výstavby další silnice, která by procházela městem od severozápadu k jihovýchodu (tj. paralelně se stávající silnicí II/605). Je třeba rovněž dbát na rozvoj dalších druhů dopravy: železniční (snížit hlučnost, kultivovat prostor železničních stanic), cyklistická (zajistit bezpečné a propojené cyklostezky), pěší (zajistit bezpečné a udržované chodníky a stezky), regulovat vjezd do centra, propagovat spolujízdy a carsharing atd.

Ohledně technické infrastruktury panuje relativně dobrá situace, je však nutné stávající infrastrukturu průběžně modernizovat a zvyšovat její kapacitu. Stejně tak by odpovídající technickou infrastrukturou měly být zabezpečeny všechny místní části, což v současné době není splněno.

7) Sociodemografické podmínky

Celkový počet obyvatel města se po roce 2000 zvyšuje, přírůstky však nejsou příliš výrazné. Je třeba klást větší důraz na vytvoření podmínek, které by vedly zejména k vyššímu přirozenému přírůstku. Mezi tato opatření patří například zajištění dostatečné kapacity v mateřských a základních školách na území města (v současnosti jsou mateřské školy zcela zaplněny, v případě základních škol může tento stav nastat v příštích letech v souvislosti se silnějšími populačními ročníky). Limitem rozvoje školství je také neutěšená finanční situace v tomto oboru ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Kromě problematiky zajištění předškolního a školního vzdělávání je nutné vnímat také vysoký podíl stárnoucích obyvatel a z něj plynoucí požadavky na sociální a zdravotnická zařízení. Ta sice disponují kvalifikovaným personálem, ale jejich rozvoj výrazně limituje finanční situace (téměř neexistence víceletého financování, nízké mzdy personálu). Dále chybí některé sociální služby (chráněné bydlení, raná péče, kontaktní centrum) a návazné služby, omezující jsou rovněž malé či nevhodné stávající prostory.

I když podle Mapy sociálně vyloučených lokalit v ČR není v Berouně evidována žádná sociálně vyloučená lokalita, za lokality jim blízké jsou považovány Zavadilka, Talichovka a jednotlivé domy se „špatnou adresou“.

8) Bydlení

I když je poptávka po bydlení v Berouně vysoká a dochází také k výstavbě nových domů a bytů, není stále uspokojivá. Nároky zvyšují nejen nově se přistěhovávající do Berouna, ale také osamostatňující se nově generace berounských obyvatel (v některých případech dochází k nechtěnému soužití více generací). Nedostatek volných bytů dále umocňuje nárůst počtu domácností jednotlivců – tj. senioři po úmrtí jednoho z partnerů a především stále častější svobodné osoby mladého a středního věku (tzv. singles či solo living). Nedochozí také k výstavbě městských bytů, které by mohly být nabídnuty nízkopříjmových skupinám obyvatel, seniorům (malometrážní byty) či osobám zdravotně postiženým (stávající kapacity jsou trvale vyčerpány).

Specifikem Berouna je též při porovnání s ostatními městy a obcemi v regionu vysoký podíl osob starších 15 let, které jsou v exekuci (vysoká je rovněž i průměrná výše jistiny). Tato situace pak zvyšuje riziko vzniku sociálně vyloučených lokalit či lokalit sociálnímu vyloučení blízkých.

9) Rekreace

Atraktivita města Berouna z pohledu cestovního ruchu je výrazně nižší oproti atraktivitě jeho zázemí/okolí (CHKO Český kras, CHKO Křivoklátsko, údolí Berounky, hrady Karlštejn a Křivoklát, Koněpruské jeskyně atd.). Město tedy funguje spíše jako zázemí pro účastníky cestovního ruchu, čemuž odpovídá i pozitivně hodnocená nabídka a kvalita ubytovacích a stravovacích služeb. Naopak negativního hodnocení dosahuje město především v aspektech služeb pro motoristy, vybavenosti atrakcemi pro děti a péčí o bezpečnost návštěvníků.

Území je rovněž nevhodné pro masivní zimní rekreaci, schází některá sportoviště (případně nejsou v odpovídajícím technickém stavu) a propagace regionu není dostatečná.

10) Hospodářské podmínky

Ekonomickou situaci v Berouně lze hodnotit pozitivně, proto je nutné další poznámky vnímat jako prostor pro další zlepšení (ve srovnání s jinými městy a regiony ČR se však jedná o problémy menšího rozsahu).

V ekonomice města je možné vnímat nedostatek investičních zdrojů a základního kapitálu, dále pak rostoucí riziko nezaměstnanosti některých skupin obyvatelstva (osoby zdravotně postižené, lidé nad 50 let věku, absolventi a mladiství, sociálně slabí). Rozvoj ekonomiky také komplikuje nepostačující dopravní infrastruktura a částečně i nedostatek rozvojových ploch pro průmysl/výrobu a existence brownfields.

ROZVOJOVÉ LIMITY

Limity rozvoje města vycházejí z předchozích analytických kapitol, podnětů ze šetření obyvatel, SWOT analýzy a problémové analýzy. Podle charakteru je lze rozdělit na vnější a vnitřní limity.

Vnější limity vyplývají z předpisů chránících specifické veřejné zájmy v území a jsou spjaty s dosavadním prostorovým využitím území včetně jeho budoucího vývoje. Jejich odstranění je z pohledu města velmi nesnadné, nebo dokonce nemožné.

Územní obvod města Berouna je dotčen řadou limitů využití území nadmístního významu. Jedná se konkrétně o chráněná území přírody a ochranná pásma liniových prvků technické a dopravní infrastruktury. Mezi ně náleží například CHKO Český kras a CHKO Křivoklátsko, ochranné pásmo dálnice D5, územní rezerva pro uvažovanou vysokorychlostní trať, ochranné pásmo pro technickou infrastrukturu a v neposlední řadě záplavové území kolem toku Berounky. Všechny výše uvedené prvky limitují prostorový rozvoj města a tudíž i obecně chápáný kvalitativní rozvoj města.

Vnitřní limity jsou na jednu stranu relativně snadno odstranitelné, jelikož jejich řešení spadá do pravomocí a kompetencí města, na druhou stranu však většinou vyžadují významnou finanční investici, což výslednou realizaci značně komplikuje.

Z hlediska témat se jedná především o oblast dopravy. Zlepšení stavu dopravní infrastruktury by vedlo i ke zlepšení stavu dopravní obslužnosti. Zlepšení situace pohybu osob, zboží, služeb a informací by podpořilo rozvoj místní ekonomiky (např. zvýšení počtu pracovních míst ve městě či zkvalitnění konektivity v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů) a zvýšení kvality života ve městě obecně. Jedná se zároveň o téma silně rezonující ve výsledcích šetření obyvatel. Město Beroun tak může rekonstruovat a modernizovat především stávající silnice a stavět nové. V tomto smyslu lze označit za nejvýznamnější kritické místo pro budoucí rozvoj celé městské aglomerace Beroun – Králův Dvůr vybudování odlehčovací paralelní komunikace ke stávající silnici II/605 (to je však obtížné proveditelné mimo jiné i kvůli terénním důvodům, stávající výstavbě a zejména nedostatku financí).

Mezi další vnitřní limity patří zajištění dostatku parkovacích míst (včetně parkovišť typu P+R) a kvalitní veřejné hromadné dopravy, stejně tak rozvoj alternativních druhů dopravy (carsharing, cyklodoprava včetně bikesharingu, pěší doprava).

Zvyšování počtu obyvatel města ve stávajícím intravilánu, výstavba nových obytných čtvrtí/ulic a výstavba nových objektů soukromého sektoru zvyšují kvantitativní a kvalitativní požadavky na technickou infrastrukturu. Je třeba tedy zajistit jejich odpovídající rozsah, kapacitu a stav, aby se nestaly „brzdou“ dalšího rozvoje.

Je třeba také reagovat na měnící se skladbu populace města, aby se ta nestala vnitřním limitem, respektive aby se nestala vnitřním limitem nedostatečná vybavenost města určená specifickým skupinám obyvatel. Jedná se především o dětskou složku populace a dostatečnou vybavenost objekty předškolního a základního školního vzdělávání (kapacita mateřských škol je v současnosti zcela zaplněna a volná kapacita základních škol se postupně snižuje). Dále se pak jedná o seniorskou či post-produktivní složku populace a dostatečnou vybavenost objekty zdravotní a sociální péče (kapacita mnoha sociálních služeb je v současnosti zcela zaplněna).

I když je stávající ekonomická situace na Berounsku příznivá včetně nízké nezaměstnanosti, vyššího podílu pracujících v progresivních odvětvích hospodářství atd., vykazuje město Beroun značný podíl osob v exekucích a v rámci šetření obyvatel rezonuje téma bezdomovectví. Je třeba tedy přijmout opatření, která povedou k tomu, aby se nezvyšoval počet sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených obyvatel. Jejich zvýšená koncentrace by též představovala vnitřní limit rozvoje města (ekonomický i sociální).

VAZBY NA KONCEPCE

Program rozvoje města Berouna na období 2018–2030 je věcně provázán s dalšími koncepčními dokumenty. Můžeme rozlišit vnitřní vazby na tematické koncepce a studie města Berouna a vnější vazby na dokumenty vyšších územních úrovní.

Vnitřní vazby

Klíčovým materiálem, na němž bude program rozvoje města Berouna stavět je v roce 2017 schválený **územní plán** (schválen Zastupitelstvem města 13. 3. 2017, účinný od 30. 3. 2017).

Řešení odpadů je ve zcela aktuální podobě specifikováno v **Plánu odpadového hospodářství na období 2017–2027** (schválen 28. 6. 2017). V závazné části plánu jsou obsaženy zásady pro nakládání s odpady, program předcházení vzniku odpadů, nakládání s komunálními odpady, s živnostenskými odpady, s biologicky rozložitelnými odpady, se stavebními a demoličními odpady a s dalšími kategoriemi odpadů. Součástí jsou i zásady pro vytváření sítě zařízení k nakládání s odpady. Ve směrné části jsou potom zformulována konkrétní opatření k plnění cílů závazné části.

Oblast sociálních služeb je rozvíjena pomocí **Komunitního plánu sociálních služeb**. V návaznosti na plán pro období 2013–2017 je nutné zpracovat nový dokument pro další střednědobé období. Pro období 2013–2017 byly stanoveny následující priority:

1. Podpora prevence a řešení rizikových jevů u dětí, mládeže a rodin
2. Podpora zlepšení kvality života seniorů a osob, jejichž život je ovlivněn zdravotním handicapem
3. Podpora služeb zajišťujících samostatnost seniorů a osob se zdravotním postižením
4. Podpora zaměstnávání znevýhodněných osob včetně osob se zdravotním postižením
5. Podpora sociální práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením
6. Podpora informovanosti
7. Řešení prostupného/návazného bydlení
8. Řešení problematiky bezdomovectví
9. Podpora procesu plánování metodou komunitní

V sociální oblasti hraje významnou roli rovněž **Plán sociálního bydlení ve městě Berouně 2017–2023**. Jeho cíle a opatření jsou následující:

Cíl 1. Zajištění infrastruktury pro sociální bydlení (opatření: 1.1. Zajištění dostatečné kapacity bytů pro sociální bydlení, 1.2. Zajištění dostatečné kapacity krizového bydlení, 1.3. Formulování pravidel pro jednotlivé typy bydlení).

Cíl 2. Zajištění sociální práce poskytující podporu v bydlení a dalších služeb (opatření 2.1. Zajištění dostatečných kapacit sociální práce, 2.2. Vymezení rozsahu a standardu sociální práce poskytující podporu v bydlení, 2.3. Podpora dalších služeb přispívajících k řešení problémů s bydlením).

Cíl 3. Zajištění odborných kapacit a organizační struktury pro systém sociálního bydlení a spolupráce s veřejností (opatření 3.1. Nastavení způsobu řízení systému sociálního bydlení, 3.2. Vzdělávání, přenos zkušeností, 3.3. Komunikace s veřejností).

Cíl 4. Zavedení efektivního systému prevence ztráty bydlení (4.1. Zavedení depistáže – vyhledávání ohrožených osob, 4.2. Nastavení pravidel pro předcházení vzniku dluhů).

Cíl 5. Vytvoření, implementace a monitoring Plánu sociálního bydlení (5.1. Zajištění politické podpory systému sociálního bydlení, 5.2. Vytvoření a monitoring akčního plánu).

Plán prevence kriminality 2016–2020 navazuje na předchozí plán a národní koncepce a usiluje o propojenost jednotlivých aktérů. Plán má následující priority:

1. Informování občanů
2. Programy a vzdělávání občanů, dětí a mládeže, seniorů

3. Programy zaměřené na děti a mládež ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, ohrožené kriminálním chováním
4. Pomoc a podpora obětem trestných činů
5. Vyhledávání a práce s mladistvými recidivisty, nezletilými prvopachateli
6. Programy a opatření ke znesnadnění páchaní trestných činů
7. Podpora práce a propojení spolupráce městské policie a policie ČR

Rozvoj historického centra města je usměrňován a podporován v rámci **Programu regenerace městské památkové zóny Beroun 2016–2019**. Město Beroun se do Programu regenerace městských památkových rezervací a zón zapojilo v roce 1993. Od té doby proběhlo a bylo úspěšně naplněno již 6 dlouhodobých programů regenerace městské zóny (MPZ), a to v letech 1994 až 2015. Program obsahuje další opravy památek a komunikací, a s tím související investiční akce v MPZ v majetku města. Nedílnou součástí programu jsou rovněž i finanční příspěvky ostatním investorům a majitelům objektů v MPZ. Důležitá je spolupráce s majiteli církevních památek. Nově je kladen důraz na tvorbu koncepčních rozvojových materiálů. Půjde o vytvoření koncepcí pro regulaci reklamních zařízení či vzhledu staveb v historickém jádru města, o definování pravidel při umisťování předzahrádek a zejména o studii veřejných prostranství, která by nastínila jejich další možné využívání. Program obsahuje celou řadu konkrétních investičních akcí.

Na počátku roku 2018 schválila Rada města **Analýzu a plán rozvoje sportu ve městě Beroun 2018–2030**. Dokument zachycuje formy podpory sportu a dostupná sportoviště a stanoví cíle podpory sportu a navazující priority a opatření. Dlouhodobými cíli jsou:

1. Podpora sportovních subjektů pracujících s mládeží do 19 let věku
2. Podpora nadstandardní reprezentace města
3. Podpora sportů s vysokou finanční zátěží
4. Podpora významných sportovních akcí
5. Podpora rozvoje sportovních zařízení v Berouně
6. Podpora volnočasových aktivit
7. Zkvalitnění služeb pro sportovce
8. Podpora stipendijního programu volnočasových aktivit

V návaznosti na stanovené cíle jsou zformulovány tři základní opatření:

- Opatření č. 1 Podpora stávajících a nových sportovních odvětví včetně nadstandardní reprezentace města.
- Opatření č. 2 Zkvalitnění a rozšíření sportovní infrastruktury ve městě.
- Opatření č. 3 Podpora volnočasových aktivit, zkvalitnění služeb pro sportovce, spolupráce se sportovní veřejností.

V oblasti dopravy zpracovalo město v roce 2016 Studii parkování v centrální části města Beroun a prověření navýšení kapacity na sídlišti Plzeňské předměstí a v roce 2017 Návrh optimalizace řízení automobilové dopravy na průtahu silnice II/605 v Berouně.

Město má dále zpracovaný **krizový plán** upravující postupy řešení krizových situací. V roce 2017 vznikla ekologická studie v oblasti ovzduší, dokončována je u studie zabývající se problematikou hluku.

Vnější vazby

Z vnějších vazeb hrají klíčovou roli vazby na Králův Dvůr, s nímž Beroun vytváří souměstí. Králův Dvůr má zpracovaný **Strategický plán rozvoje města Králův Dvůr** (aktualizace do roku 2020 provedená v roce 2014). Plán je členěn do čtyř klíčových oblastí:

1. *Školství, kultura, sport a cestovní ruch* (opatření: 1.1 Školství, 1.2 Kultura, 1.3 Sport, 1.4 Cestovní ruch)

2. *Sociální oblast, zdravotnictví, komunitní problematika* (opatření: 2.1 Infrastruktura, 2.2 Systém pomoci seniorům a zdravotně postiženým, 2.3 Podpora sociálně slabých, 2.4 Systém pro aktivity dětí a mládeže, 2.5 Systém na podporu občanských aktivit)
3. *Průmysl, doprava, zaměstnanost, služby, výroba, infrastruktura, výstavba* (opatření: 3.1 Dopravní infrastruktura, 3.2 Investice do lehkého průmyslu a služeb, 3.3 Financování výstavby městského centra, 3.4 Propagace rozvojových možností města)
4. *Životní prostředí* (opatření: 4.1 Smýšlení obyvatelstva, 4.2 Technická opatření, 4.3 Městská zeleň, 4.4 Odpadové hospodářství)

Akcemi s nejvyšší a vysokou prioritou s dopady na město Beroun uváděnými v plánu jsou:

- Realizovaná 2. etapa protipovodňového opatření na Litavce (cíl 4.2.2)
- Zahájení a dokončení obchvatu Králova Dvora s propojením s Berounem (cíl 3.1.1)
- Dovybudování sítě cyklostezek- Cyklostezka "Po stopách českých králů" – 2 etapa; Projekt cyklolávky přes Litavku (cíl 1.4.2)

Rozvoj školství na území správního obvodu ORP Beroun řeší **Místní akční plán pro správní území obce s rozšířenou působností Beroun**. Plán má následující priority:

1. Rozvoj kapacit, infrastruktury a zkvalitnění úrovně materiálně-technické vybavenosti škol a školských zařízení a subjektů pro neformální mimoškolní a zájmové vzdělávání
2. Podpora inkluzivního vzdělávání a rozvoj potenciálu každého dítěte a žáka v MŠ, ZŠ, neformálním mimoškolním a zájmovém vzdělávání
3. Rozvoj gramotnosti a osvojení klíčových kompetencí dětí a žáků v MŠ, ZŠ, neformálním mimoškolním a zájmovém vzdělávání
4. Zajištění kvalifikovaných pedagogů MŠ, ZŠ a pro neformální mimoškolní a zájmové vzdělávání, motivace profesního a osobnostního rozvoje pedagoga
5. Podpora vzájemné spolupráce, zvyšování kvality a efektivity vzdělávání v MŠ, ZŠ, neformálním mimoškolním a zájmovém vzdělávání v území ORP Beroun

Díky plánu bude možné efektivněji řešit potřeby základních a mateřských škol v Berouně a zkvalitnit vzdělávací procesy. Do plánu je zapojeno 15 základních a mateřských škol z Berouna

Podle **Politiky územního rozvoje České republiky** (ve znění Aktualizace č. 1 z roku 2015) je město Beroun součástí rozvojové oblasti OB1 Metropolitní rozvojová oblast Praha.

Na krajské úrovni je komplexní řešení rozvoje součástí **Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014–2020**. Aktivita programu jsou formulovány poměrně obecně a s potřebami města Beroun souzní v řadě oblastí. Konkrétně lze jako relevantní pro město Beroun zmínit např. následující opatření a aktivity:

Opatření A.1.3 Podpora rozvoje cestovního ruchu: Aktivita *Rozvoj a budování cyklostezek a cyklotras, vodních tras, turistických tras, sportovních areálů*.

Opatření A.2.1 Podpora inovačních aktivit, vědeckovýzkumných projektů, regionální, národní a nadnárodní spolupráce: Aktivita *Využití potenciálu vysokých škol a VaV institucí v Praze pro jejich pracoviště nebo aktivity v regionu*.

Opatření B.1.1 Rozvoj a modernizace dopravní infrastruktury: Aktivita *Podpora modernizace hlavních železničních koridorů (Praha – Plzeň, Praha – Tábor)*; Aktivita *Podpora realizace koridorů vysokorychlostních tratí – v daném časovém období zejména územní ochranou (Praha – Poříčany, Praha – Beroun, Praha – Lovosice)*

Území města se dotýká řada opatření zakotvených v **Programu zlepšování kvality ovzduší Zóna CZ02 – Střední Čechy**. Beroun (v rámci ORP spolu s Královým Dvorem, Loděnicemi, Vráží a Zdicemi) je v oblasti územních priorit identifikován jako obec, kde došlo k překročení více než jednoho imisního limitu alespoň na části obytné zástavby obce (zóna Ia).

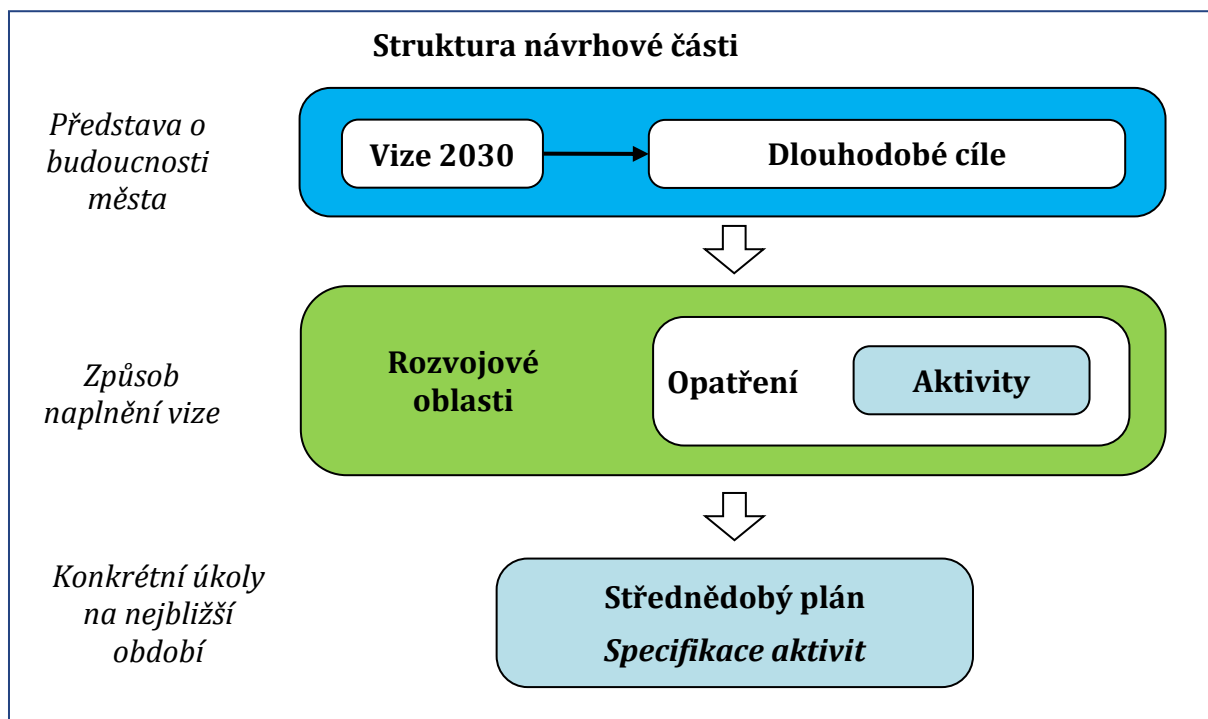
V popisu opatření stanovených k požadovanému zlepšení kvality ovzduší se Berouna týká aplikace následujících opatření:

- *AB3 Odstraňování bodových problémů na komunikační síti.*
- *AB4 Výstavba a rekonstrukce železničních tratí – Doporučené akce: Optimalizace trati Praha Smíchov – Beroun, Optimalizace trati Beroun (včetně) – Králův Dvůr.¹²*
- *AB6 Odstavná parkoviště, systémy Park & Ride a Kiss & Ride – Poznámka k aplikaci: vybudování 1 – 2 odstavných parkovišť s přestupem na veřejnou hromadnou dopravu.*
- *AB7 Nízkoemisní zóny – Poznámka k aplikaci: NEZ je možno v současné době realizovat.*
- *AB8 Selektivní nebo úplné zákazy vjezdů – V Berouně jde o rozšíření stávající zóny zákazu vjezdu nákladních automobilů (ochrana širšího centra města i zatížení kamiony objíždějícími placené úseky).*
- *AB9 Integrované dopravní systémy veřejné hromadné dopravy – Zajištění kvalitních přestupních vazeb mezi meziměstskou železniční a autobusovou dopravou.*
- *AB10 Zvyšování kvality v systému veřejné hromadné dopravy.*
- *AB12 Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné hromadné dopravě – Poznámka k realizaci: náhrada alternativními pohony je teoreticky možná u celého vozového parku.*
- *AB15 Zvýšení plynulosti dopravy v intravilánu.*
- *AB17 Omezení prašnosti výsadbou liniové zeleně – Poznámka k aplikaci: D5 (14,5–20 km).*
- *AB18 Omezování emisí z provozu vozidel obce/kraje a jeho organizací.*
- *AB19 Podpora využití nízkoemisních a bezemisních pohonů v automobilové dopravě.*
- *BB2 Snižování prašnosti v areálech průmyslových podniků, pořízení techniky pro omezení fugitivních emisí ze skládkování/skládek/z volného prostoru/z manipulace se sypkými materiály – Týká se celého území ORP Beroun.*

V oblasti vodního hospodářství je důležitý **Plán oblasti povodí Berounky**.

¹² V rámci schválených projektu OP Doprava je uveden projekt Správy železniční dopravní cesty Optimalizace trati Beroun – Zbiroh.

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 VIZE ROZVOJE A DLOUHODOBÉ CÍLE

VIZE ROZVOJE

Vize představuje obraz o budoucnosti města. Obsahuje popis představ budoucí podoby města. Slouží jako východisko pro návrh přístupů k rozvoji města.

VIZE MĚSTA BEROUN DO ROKU 2030

Svěží město s dobrou adresou

Beroun bude příjemným městem pro život všech generací. Vzdělávací zařízení i zařízení sociálních služeb budou mít potřebné kapacity k zajištění potřeb obyvatel města a jeho zázemí a své služby budou nabízet ve vysoké kvalitě. Město bude mít dostatečný počet sportovišť a zařízení pro kulturní akce.

Proběhne bytová výstavba v plochách vymezených územním plánem a počet obyvatel se bude stabilizovat. Spolu s bytovou výstavbou vždy vzniknou odpovídající veřejné prostory a související občanská vybavenost.

Město bude mít vytvořen přístupný systém sociálního bydlení a bude zvládat řešit problematiku lidí bez domova.

Vybudováním jižní paralelní komunikace se sníží dopravní zátěž města. Následně dojde ke zklidnění dopravy v centru města.

Zvýší se nabídka kvalifikovaných pracovních míst ve městě. Město bude atraktivním místem pro podnikání. Ve městě bude uplatňován koncept smart city s cílem využívat informačních technologií ke zkvalitnění života obyvatele, a to zejména v oblasti dopravy, energetiky a vodního hospodářství. Sníží se závislost města na vnějších zdrojích. Město bude hledat nové zdroje pitné vody.

V Berouně vzniknou další pobočky/pracoviště vysokých škol a město oživí studentský život a studentské aktivity.

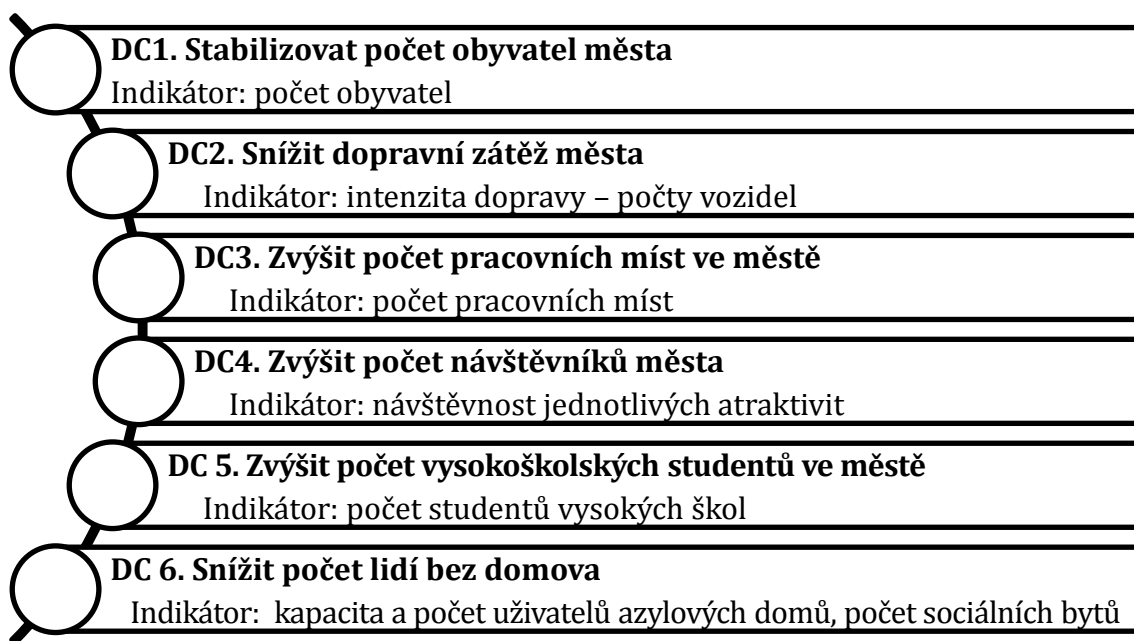
Město bude čisté, svěží, plné zeleně. Zvýší se plocha parků a počet míst pro odpočinek a rekreaci. Zvýší se počet vodních prvků ve městě.

Město bude využívat svého potenciálu cestovního ruchu a bude funkční branou do chráněných krajinných oblastí Český kras a Křivoklátsko. Současně se počet návštěvníků bude pohybovat na úrovni neomezující život obyvatel města.

Díky spolupráci s Královým Dvorem a dalšími okolními obcemi se daří řešit širší rozvojová témata a využívat potenciál cestovního ruchu. Beroun tvoří s Královým Dvorem jeden funkční mechanismus („aglomeraci“) přinášející oboustranné výhody. Beroun čerpá výhody z blízkosti Prahy.

Klíčové dlouhodobé a měřitelné mezníky rozvoje města jsou zachyceny v podobě dlouhodobých cílů. Jde v nich zejména o zachycení komplexních dopadů jak realizovaných rozvojových aktivit, tak působení vnějších vlivů. Vize a dlouhodobé cíle pomáhají udržovat kontinuitu rozvoje města. Cíle stojí nad jednotlivými rozvojovými oblastmi a opatřeními a jsou naplňovány různými kombinacemi plánovaných aktivit.

DLOUHODOBÉ CÍLE

Ukazatele sledování plnění cílů a aktuální hodnoty indikátoru jsou specifikovány v kapitole B.3 věnované podpoře realizace programu.

B.2 OPATŘENÍ A AKTIVITY

PŘEHLED OPATŘENÍ

Rozvojová oblast 1: SLUŽBY PRO OBYVATELE

- Opatření 1.1: Zkvalitnění zázemí pro vzdělávání
- Opatření 1.2: Zkvalitnění zázemí pro volnočasové aktivity
- Opatření 1.3: Zajištění sociálních služeb a řešení sociálních problémů

Rozvojová oblast 2: DOPRAVA A INFRASTRUKTURA

- Opatření 2.1: Řešení fungování dopravy ve městě
- Opatření 2.2: Rekonstrukce a dobudování dopravní infrastruktury
- Opatření 2.3: Zkvalitňování veřejné dopravy
- Opatření 2.4: Dobudování a rekonstrukce technické infrastruktury

Rozvojová oblast 3: ROZVOJ PODNIKÁNÍ

- Opatření 3.1: Podpora podnikatelských aktivit
- Opatření 3.2: Rozvoj cestovního ruchu

Rozvojová oblast 4: PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT

- Opatření 4.1: Zlepšování vzhledu města
- Opatření 4.2: Obnova krajiny a vodních ploch
- Opatření 4.3: Řešení problémů životního prostředí

Rozvojová oblast 5: SPRÁVA MĚSTA

- Opatření 5.1: Zkvalitnění správy města
- Opatření 5.2: Zapojení obyvatel a posilování identity
- Opatření 5.3: Rozvojová spolupráce

SPECIFIKACE OPATŘENÍ

U každého opatření jsou uvedeny konkrétní aktivity (typové činnosti / projekty). V případě „vícečetných“ aktivit řešících téma týkající se více subjektů jsou případně aktivity konkretizovány v podobě realizačních podaktivit dle jednotlivých subjektů.

Ve specifikaci opatření je pro přehlednost popisu opatření a aktivit uvedena pouze garance za opatření jako celek, následně je zapojení jednotlivých odborů detailně uvedeno v kapitole B.3 Podpora realizace.

1. SLUŽBY PRO OBYVATELE

Základem zkvalitnění služeb pro obyvatele jsou opravy, rekonstrukce a dobudování majetku města sloužícího jednotlivým veřejným službám. Ná vazně na to město podporuje činnosti jednotlivých subjektů. V oblasti školství jde o opravy a rekonstrukce budov škol a zlepšování jejich vybavenosti. Vlastní kvalitu vzdělávání zajišťují v rámci daných podmínek jednotlivé školy. Město rozvíjí zázemí pro kulturu, sport a pro další způsoby trávení volného času. V oblasti sociální je základem podpora zajištění sociálních služeb a vybudování systému sociálního bydlení.

1.1 Zkvalitnění zázemí pro vzdělávání

Garance: Odbor majetku a investic / Odbor školství a volnočasových aktivit

1.1.1 Zlepšení stavu budov a rozšíření kapacit základních škol

1.1.1.1 ZŠ Komenského: rozšíření kapacity školy včetně dostavby tělocvičny

1.1.1.2 ZŠ Jungmannova: a) střešní vestavba, b) rekonstrukce rozvodných skříní, c) fasáda budovy (zadní trakt), d) rekonstrukce části dvora e) odvlhčení sklepních prostorů a jejich rekonstrukce, rekonstrukce kotelny

1.1.1.3 2. ZŠ Preislerova – a) přístavba pavilonu odborných učeben, b) nafukovací hala na hřišti, c) nové ploty kolem areálu, d) rozšíření kapacity družiny, e) výměna podlah ve třídách, výměna zábradlí v budovách 1. a 2. stupně.

1.1.1.4 ZŠ Wagnerovo náměstí: a) obnova fasády včetně výplní otvorů, b) rekonstrukce kotelny, c) pavilon tělocvičny

1.1.2 Zlepšení stavu budov a rozšíření kapacit mateřských škol

1.1.2.1 MŠ Vančurova: a) zateplení balkonu u 3. třídy a 4. třídy / dřevostavba, b) výměna kotlů v kotelně

1.1.2.2 MŠ Pod Homolkou: rekonstrukce topení a elektroinstalace, zateplení objektu

1.1.2.3 MŠ Tovární: rekonstrukce stávajícího pavilonu + rekonstrukce bytu (navýšení kapacity o 15 míst)

1.1.2.4 MŠ Na Máchovně: výstavba nové školky (8 tříd)

1.1.3 Zateplení objektů MŠ Vančurova, Tovární, Vrchlického

1.1.4 Inovace a modernizace IT a konektivity všech ZŠ (projekt "Zvýšení kvality ZŠ")

1.1.5 Vybudování přírodních zahrad v MŠ a ZŠ (pro environmentální vzdělávání a výchovu, součástí projektu i rekonstrukce a vybavení center ekologické výchovy, učeben a jiných zařízení)

1.1.6 Podpora realizace místního akčního plánu rozvoje vzdělávání ORP Beroun ve školách zřizovaných městem Berounem s cílem zvýšit kvalitu vzdělávání

v mateřských a základních školách v Berouně – zejména podpora zajištění kvalitního personálu, sdílení vybavení, pořizování pomůcek pro vzdělávání, uplatnění nových metod, vzdělávání, výměny zkušeností a spolupráce.

1.2 Zkvalitnění zázemí pro volnočasové aktivity

Garance: odbor školství a volnočasových aktivit / odbor majetku a investic

- 1.2.1 Realizace Analýzy a plánu rozvoje sportu ve městě Beroun 2018–2030 (dokument stanoví v návaznosti na 8 dlouhodobých cílů 3 opatření: Opatření č. 1 Podpora stávajících a nových sportovních odvětví včetně nadstandardní reprezentace města, Opatření č. 2 Zkvalitnění a rozšíření sportovní infrastruktury ve městě, Opatření č. 3 Podpora volnočasových aktivit, zkvalitnění služeb pro sportovce, spolupráce se sportovní veřejností)
- 1.2.2 Modernizace zimního stadionu (dostavba šaten, veřejného sociálního zařízení, vstupu, rolba; obnova kotle, čpavkové hospodářství)
- 1.2.3 Vybudování městské sportovní haly (s parametry i pro profesionální sport)
- 1.2.4 Obnova veřejného koupaliště v ul. K. Čapka
- 1.2.5 Budování volně přístupných plácků pro sportování (např. pro basketbal, fotbal apod.)
- 1.2.6 Obnova a rozšíření dětských hřišť (včetně hřišť na Městské hoře)
- 1.2.7 Tvorba aplikace Smart city – Beroun sportovní
- 1.2.8 Zpracování a realizace Koncepce kultury města Berouna 2018–2030 („Beroun město kultury“)
- 1.2.9 Dokončení oprav Kulturního domu Plzeňka (topení včetně vzduchotechniky, následně zateplení)
- 1.2.10 Smysluplné využití dalších prostor v areálu Plzeňky (např. ve dvoře)
- 1.2.11 Vybudování zázemí pro divadlo
- 1.2.12 Rekonstrukce objektu knihovny – rozšíření provozních částí i zázemí
- 1.2.13 Opravy městského kina (a) výměna stávající klimatizace v promítací kabině, b) doplnění stávající vzduchotechniky v sále o stávající jednotku, c) výměna podlahové krytiny a rekonstrukce schodišťového osvětlení)
- 1.2.14 Rekonstrukce letního kina (celková rekonstrukce včetně rekonstrukce střechy nad projekční plochou)
- 1.2.15 Opravy městské galerie (výměna závěsných lišt a jejich připojení na elektrické rozvody)
- 1.2.16 Podpora kulturních akcí pořádaných Městským kulturním centrem Beroun, místními nebo hostujícími subjekty
- 1.2.17 Pravidelné každoroční setkávání subjektů v oblasti sportu a v oblasti kultury
- 1.2.18 Obnova kempu včetně venkovního koupaliště (koncepční řešení celého areálu)
- 1.2.19 Rozšíření skateparku (lepší využití prostoru, instalace dalších prvků)
- 1.2.20 Zřízení grilovacích míst ve vybraných odpočinkových místech
- 1.2.21 Podpora spolkové činnosti obyvatel, podpora veřejně prospěšných neziskových organizací (vytvoření grantového systému, podpora zajištění prostorů pro činnost)

1.3 Zajištění sociálních služeb a řešení sociálních problémů

Garance: odbor sociálních věcí a zdravotnictví

- 1.3.1 Komunitní plánování sociálních služeb (zpracování pětiletých plánů, uplatnění ročních akčních plánů, průběžné sledování plnění a kontrola plnění)
- 1.3.2 Zvýšení kapacit sociálních služeb
- 1.3.3 Spolupráce na zajištění vyhovujících prostor pro sociální služby
- 1.3.4 Podpora vzniku a provozování kontaktního místa pro seniory (projekt POSEZ realizovaný Středočeským krajem, služby a poradenství, podpora řešení exekucí)
- 1.3.5 Realizace Plánu sociálního bydlení ve městě Berouně 2017–2023 (zajištění dostatečné kapacity bytů, sociální práce, vzdělávání, komunikace, prevence ztráty bydlení, úzká spolupráce se soukromým sektorem)
- 1.3.6 Řešení problémů lidí bez domova (dostupnost zázemí pro zajištění základních potřeb, sociální služby, podpora začlenění do systému sociálního bydlení)
- 1.3.7 Prevence kriminality a sociálně patologických jevů – realizace Plánu prevence kriminality 2016–2020

2. DOPRAVA A INFRASTRUKTURA

V oblasti dopravy je zásadním tématem snížení zátěže města individuální automobilovou dopravou. Dle aktuálních možností město usiluje o řešení po několika liniích. V první řadě jde o vyvedení tranzitní dopravy paralelní komunikací (než k tomu dojde, jsou zatím realizovány kroky k usnadnění průjezdu městem). Druhou linií je zkvalitňování fungování veřejné hromadné dopravy, aby ji obyvatelé upřednostnili před cestou automobilem a došlo ke zvýšení počtu i podílu cestujících ve veřejné dopravě.

Druhým dopravním tématem je zlepšování stavu dopravní infrastruktury v majetku města (místní komunikace, chodníky, cyklostezky, parkoviště). S tím souvisí důraz na bezpečný a plynutý pohyb chodců a cyklistů městem.

V případě technické infrastruktury se program rozvoje zaměřuje zejména na dobudování a obnovu vodohospodářské infrastruktury.

2.1 Řešení fungování dopravy ve městě

Garance: odbor územního plánování a regionálního rozvoje / odbor dopravy a správních agend

- 2.1.1 Územní studie jižní paralelní komunikace (realizace 2017–2019)
- 2.1.2 Prosazení a příprava výstavby jižní paralelní komunikace (jižního obchvatu)
- 2.1.3 Optimalizace řízení dopravy na průtahu silnice II/605 (např. zlepšení seřízení semaforů)
- 2.1.4 Spolupráce na realizaci rekonstrukce křižovatky ulic Plzeňská – Košťálkova (investice Středočeského kraje)
- 2.1.5 Zpracování průzkumu potřeb obyvatel a návštěvníků města v oblasti mobility a bariér pro využití ekologicky šetrné dopravy
- 2.1.6 Dořešení regulačních opatření v oblasti individuálního automobilismu

- 2.1.7** Uplatnění smart řešení při řízení dopravního provozu (dopravní telematika)
- 2.1.8** Zklidnění dopravy v centru města a v oblastech bydlení (zejména v návaznosti na výstavbu jižní paralelní komunikace)

2.2 Rekonstrukce a dobudování dopravní infrastruktury

Garance: odbor majetku a investic / odbor dopravy a správních agend

- 2.2.1** Rekonstrukce místních komunikací (samostatné či komplexní řešení ulice včetně parkování)
 - 2.2.1.1** Oprava asfaltových povrchů Husovo náměstí
 - 2.2.1.2** Rekonstrukce komunikací Hlinky (Nerudova, Družstevní, Branislavova, Dražarova – obnova povrchů; rozšíření parkovacích ploch)
 - 2.2.1.3** Rekonstrukce komunikací a řešení parkování na Velkém sídlišti (dokončení rekonstrukcí komunikací jižní část a severní část včetně rozšíření parkovacích ploch, parkování dle zpracované koncepce, včetně parkování pro rezidenty a záchytných parkovišť)
 - 2.2.1.4** Revitalizace prostoru před Hvězdou (územní studie do 2018)
 - 2.2.1.5** Rekonstrukce části ulice Bezručova (součástí zlepšení parkování u MŠ)
 - 2.2.1.6** Rekonstrukce místní komunikace v ulici Na Cibulce
 - 2.2.1.7** Rekonstrukce Wagnerova náměstí, včetně dotčených ulic (zvýšení využitelnosti prostoru jako náměstí s důrazem na dopravní řešení)
 - 2.2.1.8** Rekonstrukce ulic Kollárova, Malé sídliště, Za Městskou horou
 - 2.2.1.9** Dokončení rekonstrukcí povrchů ulic v městské památkové zóně
 - 2.2.1.10** Rekonstrukce ulice Na Hrázi (vybudování obytné zóny, včetně osvětlení)
 - 2.2.1.11** Rekonstrukce pražných komunikací Jarov (Na Haldu, Ke Kosovu, Na Pahorku, Hluboká, K Lomu) a ul. Jiráskova
 - 2.2.1.12** Rekonstrukce komunikací Závodí (U Dobré vody, V Kotlině, Brožíkova)
 - 2.2.1.13** Rekonstrukce komunikací Zavadilka – v celé oblasti
 - 2.2.1.14** Rekonstrukce pražných komunikací Zdejcina
- 2.2.2** Dobudování místních komunikací
 - 2.2.2.1** Vybudování nové komunikace propojující ulice Tylova a Náhorní
- 2.2.3** Obnova mostu V Kozle v lesní části za osadou směrem k Hostímu
- 2.2.4** Návrh komplexního řešení parkování ve městě (doplnění stávajících studií – součástí je i zpracování koncepce parkování sídliště Hlinky; řešení role Berouna jako uzlu Park and Ride, systém parkování, např. parkovací karty vybrané cílové skupiny – obyvatelé místních částí, pracující v centru apod.)
- 2.2.5** Vybudování parkovacích ploch
 - 2.2.5.1** Vybudování parkoviště P+R č. II Na Podole (příprava od 2018)
- 2.2.6** Město bez bariér – odstraňování bariér stávající zástavby pro osoby se sníženou schopností pohybu
- 2.2.7** Zprůchodnění cest kolem Berounky (např. ze Závodí, propojit až do kempu)

2.2.8 Rekonstrukce a dobudování cest pro pěší

2.2.8.1 Rekonstrukce lávky přes D5

2.2.8.2 Vybudování chodníku Na Máchovně

2.2.8.3 Oprava chodníků oblast Černý vršek

2.2.8.4 Rekonstrukce chodníků a zřízení cyklostezky v ulici Plzeňská

2.2.8.5 Dobudování cyklostezek a souvisejícího vybavení

2.2.9 Propojení sítě cyklostezek

2.2.9.1 Cyklostezka Vráž (včetně stojanů, odpočívek, dopravního značení, výsadba zeleně)

2.2.9.2 Spolupráce na dokončení páteřní cyklostezky s názvem "Po stopách českých králů"

2.2.9.3 Doplnění stojanů na kola u veřejných budov (nádraží ČD, školy, obchody)

2.2.9.4 Podpora půjčoven kol a bikesharingu

2.3 Zkvalitňování veřejné dopravy

Garance: odbor dopravy a správních agend / odbor majetku a investic

2.3.1 Dopracování studie veřejné dopravy ve vazbě na plánovanou integraci dopravy Praha – Beroun a spolupráce s krajem na vhodném řešení (plánuje se zahuštění vlakových spojů směr Rakovník a Rudná u Prahy)

2.3.2 Průběžná kontrola a ladění návazností spojů veřejné dopravy (zejména vlakové a autobusové dopravy)

2.3.3 Prověření a případně posílení veřejné dopravy mezi Berounem a dalšími turistickými cíli v regionu (možné i např. zřízení speciální okružní linky spojující nejvýznamnější atraktivity v okolí města)

2.3.4 Úprava trasování městské hromadné dopravy (v návaznosti na integraci dopravy)

2.3.5 Motivace obyvatel k využívání veřejné dopravy (např. karta MHD se slevami v kulturní oblasti, zvážení MHD zdarma)

2.3.6 Spolupráce při plánované rekonstrukci výpravní budovy ČD (např. sjednocení a rozšíření informačního systému pro cestující, zázemí pro cestující; předpokládaná doba realizace kolem roku 2020)

2.3.7 Vybudování a rekonstrukce zastávek MHD

2.3.7.1 Oboustranné zastávky MHD – u Medicentra, Talichova, Obchodní ulice

2.4 Dobudování a rekonstrukce technické infrastruktury

Garance: odbor majetku a investic

2.4.1 Kanalizace Zavadilka (společný projekt VaK a města Beroun)

2.4.2 Vodovod a kanalizace Zdejcina

2.4.3 Vodovod a kanalizace Hostím, Lištice (v případě Hostíma je v prvním kroku nutné nalézt zdroj vody)

2.4.4 Vodojem Pánve

- 2.4.5 Modernizace veřejného osvětlení
- 2.4.6 Instalace systému chytrého osvětlení veřejných prostor (dosažení energetických úspor a také snížení světelného smogu)
- 2.4.7 Obnova kanalizační sítě dle nového generelu (VaK Beroun plánuje zpracovat aktualizaci) – změna nakládání s dešťovou vodou (využití nebo zdržení, minimalizace odtoku do jednotné stokové sítě)
- 2.4.8 Zpracování generelu zásobování vodou – zde mimo jiné postupná koncepční příprava na možnosti využití dešťové nebo přírodní vody
- 2.4.9 Postupné uplatňování „chytrých“ vodoměrů (monitorování spotřeby)
- 2.4.10 Podpora zlepšení infrastruktury pro kvalitní internetové připojení – spolupráce s investory na rozvoji optické sítě
- 2.4.11 Samostatné ozvučení centra města pro kulturní akce (rozšíření rozhlasu)

3. ROZVOJ PODNIKÁNÍ

V oblasti podnikání je pro město důležitá komunikace s podnikateli a následná vzájemná podpora při realizaci různých rozvojových záměrů. Město rozvíjí vztah s podnikateli a vyžaduje jejich zapojení do řešení dopadů podnikatelské činnosti.

Oblastí podnikání s významnou rolí města je cestovní ruch. Město zastřeší a zkoordinuje rozvojové činnosti v oblasti cestovního ruchu. Bude iniciovat a rozvíjet spolupráci a marketingové aktivity. Bude investovat do svého majetku s ohledem na posílení atraktivity města z hlediska cestovního ruchu.

3.1 Podpora podnikatelských aktivit

Garance: kancelář tajemníka

- 3.1.1 Vytváření příznivého prostředí pro příchod firem s vyšší přidanou hodnotou produkce (sledování prostorů pro podnikání, komunikace s potenciálními investory)
- 3.1.2 Zapojení developerů do spolufinancování veřejné infrastruktury v návaznosti na novou bytovou výstavbu (např. řešení kapacity parkování)
- 3.1.3 Podpora revitalizace brownfields – spolupráce s podnikateli při řešení různých problémů spojených s brownfields
- 3.1.4 Spolupráce s Hospodářskou komorou Beroun – setkávání významných regionálních podnikatelů (mimo jiné s cílem podporovat střední školy a učiliště a motivovat žáky při výběru budoucího povolání)
- 3.1.5 Vytvoření poradního konzultačního orgánu tvořeného podnikateli a zástupci města
- 3.1.6 Zajištění prostor pro start-upy

3.2 Rozvoj cestovního ruchu

Garance: odbor školství a volnočasových aktivit/odbor hospodářské správy/ odbor majetku a investic

- 3.2.1 Rozvoj lokálního destinačního managementu „Berounsko“¹³

¹³ Berounsko je významnou součástí Geoparku Barrandien.

- 3.2.2 Vytvoření platformy spolupráce subjektů působících v oblasti cestovního ruchu (důraz na zapojení podnikatelů a na nastartování spolupráce podnikatelů v cestovním ruchu, využití destinačního managementu oblasti)
- 3.2.3 Zpracování marketingové strategie cestovního ruchu
- 3.2.4 Spolupráce na vytváření produktů cestovního ruchu (mimo jiné propagace berounské keramiky, větší využití potenciálu okolní přírody ve spolupráci s CHKO¹⁴)
- 3.2.5 Spolupráce s dalšími neměstskými kulturními zařízeními (např. s Muzeem Českého krasu)
- 3.2.6 Monitoring návštěvnosti města
- 3.2.7 Vytvoření a následná úzká spolupráce s organizací destinačního managementu v turistické oblasti Střední Čechy – západ (Bohemia Centralis)
- 3.2.8 Oprava rozhledny Děd (oprava poškozených konstrukcí)
- 3.2.9 Podpora vzniku nových atrakcí pro děti (s cílem přitáhnout celé rodiny)
- 3.2.10 Zlepšení podmínek pro vodní turistiku
 - 3.2.10.1 Vybudování přístaviště, kde by si vodáci mohli nechat lodě při návštěvě města.
 - 3.2.10.2 Podpora vzniku půjčovny lodí a šlapadel

4. PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT

Město usiluje o zlepšení vzhledu a funkčnosti historického jádra města, sídlišť i ostatních veřejných prostorů. Zaměří se na posílení možností rekreace v okolí města a na zlepšení vzhledu těchto lokalit. Návazně na to bude zlepšovat stav širší krajiny ve spolupráci s okolními obcemi. Důležitou součástí bude zlepšení stavu vodních ploch a nakládání s dešťovými vodami na území města.

V oblasti životního prostředí se město zaměřuje na omezení negativních dopadů lidské činnosti na ovzduší, vody i hluk.

4.1 Zlepšování vzhledu města

Garance: odbor majetku a investic / odbor hospodářské správy

- 4.1.1 Usměrnování a podpora rozvoje historického centra dle programů regenerace městské památkové zóny (zpracovávány pravidelně na období 4 let)
- 4.1.2 Opravy památek ve městě (přímá realizace, pokud je město vlastníkem – např. opravy věží; případně podpora, pokud je vlastníkem jiný subjekt)
- 4.1.3 Regulace reklamy ve městě (zejména v historickém centru, naplňování nařízení města, které je vymahatelné od 1. 4. 2018)
- 4.1.4 Realizace programu antigraffiti (pilotní program odstraňování graffiti ve městě)
- 4.1.5 Zpracování a realizace programů regenerace zbývajících sídlišť (řešeno už je Velké sídliště)
- 4.1.6 Zpracování studie řešení veřejných prostranství ve městě (2018)
- 4.1.7 Regenerace veřejných prostranství v prostoru bývalých kasáren

¹⁴ V Koněprusích vybuduje CHKO Český kras v nejbližších letech Dům přírody Českého krasu.

- 4.1.8 Zlepšování vzhledu veřejných prostranství v místních částech
- 4.1.9 Dovybavení a dobudování veřejných prostranství v návaznosti na novou bytovou výstavbu
- 4.1.10 Rozšiřování parků a klidových a odpočinkových míst
 - 4.1.10.1 Vybudování parku Na Homolce
 - 4.1.10.2 Revitalizace nábřeží Berounky (v první fázi pravobřežní nábřeží, vytvoření městského parku, v další fázi levý břeh (Závodí) – vyšší náročnost)
 - 4.1.10.3 Revitalizace Talichova údolí
- 4.1.11 Obnova zeleně dle zpracované inventarizace
 - 4.1.11.1 Revitalizace veřejné zeleně vč. založení luk a květinových záhonů
 - 4.1.11.2 Obnova stromořadí
- 4.1.12 Obnova a doplnění vodních prvků ve městě (s cílem zlepšení mikroklimatu)
- 4.1.13 Posílení úklidu města
- 4.1.14 Zlepšení vzhledu kontejnerových stání a vybudování podzemních kontejnerů v centru města
- 4.1.15 Obnova a rozšíření hřbitova, úprava předhřbitovního prostoru, rekonstrukce domu správce, obnova smuteční síně a arkádových hrobek

4.2 Obnova krajiny a vodních ploch

Garance: odbor majetku a investic / odbor životního prostředí

- 4.2.1 Zlepšování stavu okolní krajiny – realizace činností dle studie krajiny zpracované za ORP (studie je zpracovávána 2018–2019)
- 4.2.2 Budování prostorů pro vsakování dešťových vod (v souvislosti s různými investicemi města, úpravami krajiny a zeleně, konkrétně např. budování zasakovacích parkovacích stání při úpravě parkovišť)
- 4.2.3 Rekonstrukce rybníka Jarov (odstranění havarijního stavu hráze)
- 4.2.4 Revitalizace rybníka v Brdatkách a jeho okolí (prvním krokem odtěžení rybníčního sedimentu ze dna nádrže)
- 4.2.5 Zesplavnění náhonu (zvýšení bezpečnosti vodáků)
- 4.2.6 Obnova konstrukcí náhonu, opěrných zdí a revitalizace přilehlých ploch
- 4.2.7 Revitalizace prostoru Viničná (odvodnění)
- 4.2.8 Odstranění následku skalního sesuvu u Srbska (včetně lávky přes Berounku)

4.3 Řešení problémů životního prostředí

Garance: odbor životního prostředí

- 4.3.1 Dořešení skládky Lištice
- 4.3.2 Důsledná realizace plánu odpadového hospodářství

- 4.3.3 Plnění úkolů stanovených v Programu zlepšování kvality ovzduší Zóna CZ02 – Střední Čechy
- AB3 Odstraňování bodových problémů na komunikační síti
 - AB6 Odstavná parkoviště, systémy Park&Ride a Kiss&Ride (vybudování 1–2 odstavných parkovišť s přestupem na veřejnou hromadnou dopravu)
 - AB7 Nízkoemisní zóny (NEZ je možno v současné době realizovat)
 - AB8 Selektivní nebo úplné zákazy vjezdů (rozšíření stávající zóny zákazu vjezdu nákladních automobilů)
 - AB9 Integrované dopravní systémy veřejné hromadné dopravy (Zajištění kvalitních přestupních vazeb mezi meziměstskou železniční a autobusovou dopravou)
 - AB10 Zvyšování kvality v systému veřejné hromadné dopravy
 - AB12 Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné hromadné dopravě
 - AB15 Zvýšení plynulosti dopravy v intravilánu
 - AB17 Omezení prašnosti výsadbou liniové zeleně (D5 14,5 – 20 km)
 - AB18 Omezování emisí z provozu vozidel obce/kraje a jeho organizací
 - AB19 Podpora využití nízkoemisních a bezemisních pohonů v automobilové dopravě
- 4.3.4 Usměrnování těžby na území města
- 4.3.5 Eliminace hlukové zátěže z dopravy na obyvatelstvo – řešení dle návrhů Ekologické studie města
- 4.3.6 Realizace osvěty v oblasti energetických úspor

5. SPRÁVA MĚSTA

V oblasti správy města jsou řešena tři témata. Prvním z nich je zajištění kvalitního fungování městského úřadu. Navazuje rozvíjení vztahu mezi městskou samosprávou a občany a vytváření konstruktivního partnerství (vnitřní spolupráce). Třetím tématem je vnější spolupráce.

5.1 Zkvalitnění správy města

Garance: kancelář tajemníka

- 5.1.1 Posilování koncepčního přístupu k rozvoji města
- 5.1.1.1 Pravidelné hodnocení programu rozvoje a uplatňování zpětné vazby
 - 5.1.1.2 Pravidelné aktualizace tematických koncepcí
 - 5.1.1.3 Důsledné vymáhání pravidel stanovených územním plánem
 - 5.1.1.4 Realizace architektonických soutěží na řešení vybraných veřejných prostorů a budov (např. na koncepci nábřeží)
- 5.1.2 Zlepšení podmínek pro správu města
- 5.1.2.1 Rozvoj eGovernmentu (zejména realizace projektu eGovernment II)
 - 5.1.2.2 Obměna počítačového vybavení městského úřadu
 - 5.1.2.3 Vybudování skladových prostorů pro městský úřad
- 5.1.3 Zlepšení zázemí pro bezpečnostní prevenci
- 5.1.3.1 Obnova kamerového systému a pultu centrální ochrany

5.1.3.2 Doplnění kamer na další potřebná místa

5.1.4 Zefektivnění provozu budov v majetku města

5.1.4.1 Uplatnění inteligentního řízení budov (úspory v nákladech za osvětlení, resp. ve spotřebě elektrické energie obecně)

5.1.4.2 Realizace opatření ke snížení energetické náročnosti budov (zateplení, instalace rekuperací či úpravy topných systémů)

5.1.4.3 Energetické zabezpečení (zálohování) objektů v majetku města (prevence blackoutů)

5.2 Zapojení obyvatel a posilování identity

Garance: kancelář tajemníka

5.2.1 Zlepšení činnosti osadních výborů – zřízení osadních výborů ve všech okrajových částech města, pravidelná setkání výborů s vedením města

5.2.2 Pořádání pravidelných setkání a diskuzí vedení města s obyvateli (zejména s obyvateli jednotlivých lokalit, kterých se dotkne realizace investičních projektů)

5.2.3 Využití participativního rozpočtu

5.2.4 Podpora sousedských aktivit

5.2.5 Podpora poznávání historie města a místní přírody (spolupráce města se školami, neziskovými organizacemi, CHKO)

5.2.6 Využití znalostí a zkušeností odborníků žijících ve městě a organizací působících ve městě

5.3 Rozvojová spolupráce

Garance: kancelář tajemníka / odbor územního plánování a regionálního rozvoje

5.3.1 Spolupráce s okolními obcemi (zejména Králův Dvůr)

5.3.2 Spolupráce s CHKO Český kras, s CHKO Křivoklátsko, se Správou jeskyní ČR

5.3.3 Spolupráce s vysokými školami (např. zapojení do architektonických soutěží, výzkumu, testování řešení apod.)

5.3.4 Podpora zřízení pobočky vysoké školy ve městě

5.3.5 Zapojení města do „stavovských“ organizací (aktivní členství a iniciativa v různých organizacích, využití při rozvoji cestovního ruchu zejména členství ve Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a v Asociaci českých keramických měst, dále např. členství ve Svazu měst a obcí ČR)

B.3 PODPORA REALIZACE

ZPŮSOB PRÁCE S PROGRAMEM ROZVOJE

Program rozvoje je prakticky využíván následujícím způsobem:

- Aktivita návrhové části stanoví úkoly samosprávy města (starosta, místostarosta, rada a další orgány města) a městského úřadu – garanti jednotlivých opatření průběžně konkretizují, naplňují a sledují stav stanovených aktivit.
- Aktivita projektového charakteru obvykle s konkrétními požadavky vůči rozpočtu města (investiční i neinvestiční, projektem se zde rozumí obecně proces činností k dosažení určitého cíle) jsou konkretizovány ve střednědobém plánu.
- Zařazení aktivit do střednědobého plánu slouží jako argumentace při žádostech o dotační podporu.
- Program rozvoje slouží k informování veřejnosti o rozvojových plánech města a je východiskem pro zvyšování participace obyvatel na rozvoji města.

Naplňování cílů, aktivit a střednědobého plánu programu rozvoje je každoročně vyhodnocováno. Program rozvoje (cíle, opatření, aktivity) mohou být dle potřeby doplněny či upraveny.

Střednědobý plán je každoročně aktualizován.

Sledování a hodnocení programu rozvoje a aktualizaci střednědobého plánu garantuje odbor územního plánování a regionálního rozvoje.

Jednotlivá opatření a aktivity mají stanoveny garantující odbory (garanty). **Garanti aktivit průběžně promýšlí realizaci navržených aktivit a zodpovídají za jejich rozvržení** tak, aby byly do roku 2030 zrealizovány (v případě aktivit projektového charakteru je postupně konkretizují a vkládají do střednědobého plánu). **Garanti opatření koordinují činnost garantů jednotlivých aktivit.** V případě střednědobého plánu je u jednotlivých aktivit, či podaktivit uveden vždy realizátor (obvykle je jím příslušný garant).

Za celkovou koordinaci naplňování programu rozvoje města odpovídá tajemník městského úřadu.

Pracovní skupina pro tvorbu programu rozvoje města bude pokračovat v činnosti i po schválení dokumentu. **1 x ročně se sejde** ke zhodnocení situace ve městě a ke zhodnocení naplňování programu rozvoje.

Přehled garantů opatření a aktivit

Realizace aktivit probíhá v součinnosti garantů aktivit a dalších odborů (např. jeden z odborů zajišťuje koncepční činnosti, druhý odbor investiční činnosti).

OMI = odbor majetku a investic, OŠVA = odbor školství a volnočasových aktivit, OUPRR = odbor územního plánování a regionálního rozvoje, OHS = odbor hospodářské správy, ODSA = odbor dopravy a správních agend, OSVZ = odbor sociálních věcí a zdravotnictví, KT = kancelář tajemníka, OSPR = odbor správní a obecní živnostenský úřad, OF = odbor finanční, OŽP = odbor životního prostředí, MK = Městská knihovna, MP = Městská policie.

Opatření / aktivita	Garant	Spolupráce
1.1 Zkvalitnění zázemí pro vzdělávání	OMI	OŠVA
1.1.1 Zlepšení stavu budov a rozšíření kapacit základních škol	OMI	OŠVA
1.1.2 Zlepšení stavu budov a rozšíření kapacit mateřských škol	OMI	OŠVA
1.1.3 Zateplení objektů MŠ Vančurova, Tovární, Vrchlického	OMI	OUPRR
1.1.4 Inovace a modernizace IT a konektivity všech ZŠ	OMI	OUPRR

Opatření / aktivita	Garant	Spolupráce
1.1.5 Vybudování přírodních zahrad v MŠ a ZŠ	OMI	OUPRR
1.1.6 Podpora realizace MAP rozvoje vzdělávání ORP Beroun	UPRR	OŠVA
1.2 Zkvalitnění zázemí pro volnočasové aktivity	OŠVA	OMI
1.2.1 Realizace Analýzy a plánu rozvoje sportu ve městě Beroun 2018–2030	OŠVA	OMI
1.2.2 Modernizace zimního stadionu	OMI	OHS
1.2.3 Vybudování městské sportovní haly	OMI	OUPRR
1.2.4 Obnova veřejného koupaliště v ul. K. Čapka	OMI	OUPRR
1.2.5 Budování volně přístupných plácků pro sportování	OMI	OŠVA
1.2.6 Obnova a rozšíření dětských hřišť	OMI	OUPRR
1.2.7 Tvorba aplikace Smart city – Beroun sportovní	OHS	OSVA
1.2.8 Zpracování a realizace Koncepce kultury města Berouna 2018–2030	OŠVA	MKC
1.2.9 Dokončení oprav Kulturního domu Plzeňka	OMI	MKC
1.2.10 Smysluplné využití dalších prostor v areálu Plzeňky	MKC	OŠVA
1.2.11 Vybudování zázemí pro divadlo	OMI	MKC
1.2.12 Rekonstrukce objektu knihovny	OMI	MK
1.2.13 Opravy městského kina	OMI	MKC
1.2.14 Rekonstrukce letního kina	OMI	MKC
1.2.15 Opravy městské galerie	OMI	MKC
1.2.16 Podpora kulturních akcí pořádaných MKC Beroun, míst./host. subjekty	MKC	OŠVA
1.2.17 Pravidelné každoroční setkávání subjektů v oblasti sportu a kultury	OŠVA	MKC
1.2.18 Obnova kempu včetně venkovního koupaliště	OMI	OUPRR
1.2.19 Rozšíření skateparku	OMI	OHS
1.2.20 Zřízení grilovacích míst ve vybraných odpočinkových místech	OUPRR	OHS
1.2.21 Podpora spolkové činnosti obyvatel, podpora veřejně prosp. NNO	OŠVA	MKC
1.3 Zajištění sociálních služeb a řešení sociálních problémů	OSVZ	
1.3.1 Komunitní plánování sociálních služeb	OSVZ	
1.3.2 Zvýšení kapacit sociálních služeb	OSVZ	OMI
1.3.3 Spolupráce na zajištění vyhovujících prostor pro sociální služby	OSVZ	OMI
1.3.4 Podpora vzniku a provozování kontaktního místa pro seniory	OSVZ	OHS
1.3.5 Realizace Plánu sociálního bydlení ve městě Berouně 2017–2023	OSVZ	
1.3.6 Řešení problémů lidí bez domova	OSVZ	
1.3.7 Prevence kriminality a sociálně patologických jevů	OSVZ	MP
2.1 Řešení fungování dopravy ve městě	OUPRR	ODSA
2.1.1 Územní studie jižní paralelní komunikace	OUPRR	ODSA
2.1.2 Prosazení a příprava výstavby jižní paralelní komunikace	OUPRR	ODSA
2.1.3 Optimalizace řízení dopravy na průtahu silnice II/605	ODSA	OMI
2.1.4 Spolupráce na realizaci rekonstrukce křiž. ulic Plzeňská – Košťálkova	OMI	ODSA
2.1.5 Zpracování průzkumu potřeb obyvatel a návštěvníků města	OUPRR	ODSA
2.1.6 Dořešení regulačních opatření v oblasti individuálního automobilismu	ODSA	
2.1.7 Uplatnění smart řešení při řízení dopravního provozu	ODSA	OHS
2.1.8 Zklidnění dopravy v centru města v oblastech bydlení	ODSA	OMI
2.2 Rekonstrukce a dobudování dopravní infrastruktury	OMI	ODSA
2.2.1 Rekonstrukce místních komunikací	OMI	ODSA
2.2.2 Dobudování místních komunikací	OMI	ODSA
2.2.3 Obnova mostu V Kozle v lesní části za osadou směrem k Hostímu	OMI	ODSA
2.2.4 Návrh komplexního řešení parkování ve městě	ODSA	OUPRR
2.2.5 Vybudování parkovacích ploch	OMI	ODSA
2.2.6 Město bez bariér – odstraňování bariér stávající zástavby	OMI	ODSA
2.2.7 Zprůchodnění cest kolem Berounky	OMI	OUPRR
2.2.8 Rekonstrukce a dobudování cest pro pěší	OMI	ODSA
2.2.9 Propojení sítě cyklostezek	OUPRR	OMI

Opatření / aktivita	Garant	Spolupráce
2.3 Zkvalitňování veřejné dopravy	ODSA	OMI
2.3.1 Dopracování studie veřejné dop. ve vazbě na plán. Integraci dopravy...	ODSA	
2.3.2 Průběžná kontrola a ladění návazností spojů veřejné dopravy	ODSA	
2.3.3 Prověření a příp. posílení veř. Dopravy mezi Berounem a dalšími cíli...	ODSA	
2.3.4 Úprava trasování městské hromadné dopravy	ODSA	
2.3.5 Motivace obyvatel k využívání veřejné dopravy	KT	
2.3.6 Spolupráce při plánované rekonstrukci výpravní budovy ČD	OUPRR	
2.3.7 Vybudování a rekonstrukce zastávek MHD	ODSA	OMI
2.4 Dobudování a rekonstrukce technické infrastruktury	OMI	
2.4.1 Kanalizace Zavadilka	OMI	
2.4.2 Vodovod a kanalizace Zdejcina	OMI	
2.4.3 Vodovod a kanalizace Hostím, Lištice	OMI	
2.4.4 Vodojem Pánve	OMI	
2.4.5 Modernizace veřejného osvětlení	OMI	OUPRR
2.4.6 Instalace systému chytrého osvětlení veřejných prostor	OMI	OUPRR
2.4.7 Obnova kanalizační sítě dle nového generelu	OMI	
2.4.8 Zpracování generelu zásobování vodou	OMI	
2.4.9 Postupné uplatňování „chytrých“ vodoměrů		
2.4.10 Podpora zlepšení infrastruktury pro kvalitní internetové připojení	OHS	
2.4.11 Samostatné ozvučení centra města pro kulturní akce	OMI	OHS
3.1 Podpora podnikatelských aktivit	KT	
3.1.1 Vytváření příznivého prostředí pro příchod firem s vyšší přid. hodn...	KT	OUPRR
3.1.2 Zapojení developerů do spolufinancování veřejné infrastruktury ...	KT	OUPRR,ODSA
3.1.3 Podpora revitalizace brownfields	KT	OUPRR
3.1.4 Spolupráce s Hospodářskou komorou Beroun	KT	
3.1.5 Vytvoření poradního konzultačního orgánu	KT	
3.1.6 Zajištění prostor pro start-upy	OUPRR	
3.2 Rozvoj cestovního ruchu	OŠVA	
3.2.1 Rozvoj lokálního destinačního managementu „Berounsko“	OŠVA	OUPRR
3.2.2 Vytvoření platformy spolupráce subjektů půs. v oblasti cest. Ruchu	OŠVA	
3.2.3 Zpracování marketingové strategie cestovního ruchu	OŠVA	MKC
3.2.4 Spolupráce na vytváření produktů cestovního ruchu	OŠVA	MKC
3.2.5 Spolupráce s dalšími neměstskými kulturními zařízeními	OŠVA	MKC
3.2.6 Monitoring návštěvnosti města	MKC	OŠVA
3.2.7 Vytvoření a násl. úzká spolupráce s ODM v TO Stř. Čechy – západ	OŠVA	
3.2.8 Oprava rozhledna Děd	OHS	OMI
3.2.9 Podpora vzniku nových atrakcí pro děti	OMI	OUPRR
3.2.10 Zlepšení podmínek pro vodní turistiku	OMI	OUPRR
4.1 Zlepšování vzhledu města	OMI	OHS
4.1.1 Usměrňování a podpora rozv. hist. centra dle progr. Regenerace MPZ	OUPRR	OMI
4.1.2 Opravy památek ve městě	OMI	OUPRR
4.1.3 Regulace reklamy ve městě	OUPRR	OSPR
4.1.4 Realizace programu antigraffiti	OMI	OSVZ
4.1.5 Zpracování a realizace programů regenerace zbývajících sídlišť	OUPRR	
4.1.6 Zpracování studie řešení veřejných prostranství ve městě	OUPRR	
4.1.7 Regenerace veřejných prostranství v prostoru bývalých kasáren	OUPRR	OMI
4.1.8 Zlepšování vzhledu veřejných prostranství v místních částech	OUPRR	OMI
4.1.9 Dovybavení a dobudování veř. prostranství v náv.na novou byt. výst.	OMI	OUPRR
4.1.10 Rozšiřování parků a klidových a odpočinkových míst	OMI	OUPRR
4.1.11 Obnova zeleně dle zpracované inventarizace	OMI	OŽP
4.1.12 Obnova a doplnění vodních prvků ve městě	OMI	OŽP

Opatření / aktivita	Garant	Spolupráce
4.1.13 Posílení úklidu města	OPŽ	ODSA
4.1.14 Zlepšení vzhledu kont. stání a vyb. podzemních kontejnerů v centru	OMI	OŽP
4.1.15 Obnova a rozšíření hřbitova ...	OMI	
4.2 Obnova krajiny a vodních ploch	OMI	OŽP
4.2.1 Zlepšování stavu okolní krajiny – realizace činností dle studie krajiny	OMI	OŽP, OUPRR
4.2.2 Budování prostorů pro vsakování dešťových vod	OMI	
4.2.3 Rekonstrukce rybníka Jarov (odstranění havarijního stavu hráze)	OMI	OŽP
4.2.4 Revitalizace rybníka v Brdatkách a jeho okolí	OMI	
4.2.5 Zesplavnění náhonu	OMI	
4.2.6 Obnova konstrukcí náhonu, opěrných zdí a revitalizace příl. ploch	OMI	
4.2.7 Revitalizace prostoru Viničná	OMI	OŽP
4.2.8 Odstranění následku skalního sesuvu u Srbska	OMI	
4.3 Řešení problémů životního prostředí	OŽP	
4.3.1 Dořešení skládky Lištice	OŽP	OMI
4.3.2 Důsledná realizace plánu odpadového hospodářství	OŽP	OMI
4.3.3 Plnění úkolů stan. v Progr. zlepšování kvality ovzduší Zóna CZ02	OŽP	OMI, OUPRR
4.3.4 Usměrnění těžby na území města	OŽP	OUPRR
4.3.5 Eliminace hlukové zátěže z dopravy na obyvatelstvo	OŽP	OMI
4.3.6 Realizace osvěty v oblasti energetických úspor	OŽP	
5.1 Zkvalitnění správy města	KT	
5.1.1 Posilování koncepčního přístupu k rozvoji města	OUPRR	KT
5.1.2 Zlepšení podmínek pro správu města	KT	OHS
5.1.3 Zlepšení zázemí pro bezpečnostní prevenci	KT	OHS, MP
5.1.4 Zefektivnění provozu budov v majetku města	OHS	
5.2 Zapojení obyvatel a posilování identity	KT	
5.2.1 Zlepšení činnosti osadních výborů	KT	OF
5.2.2 Pořádání pravidelných setkání a diskuzí vedení města s obyvateli	KT	
5.2.3 Využití participativního rozpočtu	OF	
5.2.4 Podpora sousedských aktivit	KT	
5.2.5 Podpora poznávání historie města a místní přírody	OŠVA	OUPRR
5.2.6 Využití znalostí a zkušeností odborníků a organizací ve městě	KT	
5.3 Rozvojová spolupráce	KT	OUPRR
5.3.1 Spolupráce s okolními obcemi	OUPRR	
5.3.2 Spolupráce s CHKO Český kras, Křivoklátsko, se Správou jeskyní ČR	OUPRR	OŽP
5.3.3 Spolupráce s vysokými školami	OUPRR	OŠVA
5.3.4 Podpora zřízení pobočky vysoké školy ve městě	KT	OŠVA
5.3.5 Zapojení města do „stavovských“ organizací	KT	MKC

VYUŽÍVÁNÍ STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU

Program rozvoje města je naplňován pomocí střednědobého plánu. Střednědobý plán obsahuje konkrétní aktivity/podaktivity (jako celek, nebo pouze část z obsahu aktivity) projektového charakteru obvykle s konkrétními požadavky vůči rozpočtu města. Každá aktivita má uvedeny následující parametry:

- Číslo opatření.
- Aktivita/podaktivita.
- Termíny realizace.
- Realizátor.

- Odhad nákladů (v tis.).
- Oddíl rozpočtové skladby.
- Vnější zdroje.
- Komentář.

Střednědobý plán je každoročně aktualizován, aby mohl sloužit jako podklad pro přípravu rozpočtu a rozpočtového výhledu.

Garanti opatření, resp. realizátoři aktivit střednědobého plánu do června každého roku navrhnu úpravy parametrů stávajících aktivit (zejména úpravy termínů realizace, zpřesnění nákladů, doplnění komentáře) a doplnění nových aktivit (=projektů). Do střednědobého plánu vstupují i aktivity rozpracované v koncepcích, na něž program rozvoje odkazuje (např. realizace koncepce sportu a kultury).

Během července a srpna zapracuje odbor územního plánování a regionálního rozvoje předložení úpravy do návrhu aktualizace střednědobého plánu. Tento návrh potom bude podkladem pro přípravu rozpočtu. Střednědobý plán bude současně sladěn s finální podobou rozpočtu.

Aktualizace střednědobého plánu bude vždy schválena spolu s rozpočtem města na další rok.

HODNOCENÍ PROGRAMU ROZVOJE

Hodnocení programu rozvoje proběhne **každoročně**. Bude zpracováno do konce března následujícího roku.

Hodnoceny budou:

- **Indikátory strategických cílů.**
- **Plnění aktivit.**

Indikátory strategických cílů jsou uvedeny níže. Do tabulky indikátorů budou doplněny aktuální hodnoty. Tabulka bude doplněna shrnujícím komentářem.

Hodnocení plnění aktivit bude mít formu přehledu o realizovaných a nerealizovaných aktivitách.

Název aktivity	Realizováno ano/ne	Komentář

Garanti opatření (resp. aktivit v případě, že je garantem opatření více odborů) uvedou, zda byla aktivita realizována a způsob realizace okomentují (resp. zdůvodní příčinu nerealizace – zde může jít zejména o fakt, že realizace aktivity je plánována v pozdějších letech návazně na jiné aktivity).

V případě aktivit odkazujících na realizaci jiné koncepce bude součástí hodnocení detailnější informace o naplňování příslušné koncepce.

Součástí hodnocení budou dle potřeby i doporučení na změny programu rozvoje či na organizační změny, které mohou pozitivně ovlivnit naplňování programu rozvoje. Výsledky hodnocení budou předloženy zastupitelstvu města.

AKTUALIZACE PROGRAMU ROZVOJE

Aktualizací programu rozvoje se rozumí doplnění nových aktivit či významná úprava stávajících aktivit. Návrh aktualizace strategického plánu bude obvykle zpracován návazně na roční hodnocení programu rozvoje.

Aktualizace programu bude schválena zastupitelstvem spolu s upraveným střednědobým plánem. Následně budou změny zapracovány do kompletní podoby plánu a zveřejněny.

V roce 2023 proběhne celková revize aktivit a jejich plnění a předpokládá se významnější aktualizace programu rozvoje města.

INDIKÁTORY DLOUHODOBÝCH CÍLŮ

Dlouhodobý cíl	Indikátor	Zdroj	Současný stav	Cílový stav
DC1. Stabilizovat počet obyvatel města	Počet obyvatel celkem	ČSÚ	19 307 (31. 12. 2016)	mírné zvýšení
	Počet obyvatel ve věku 0–14	ČSÚ	3 362 (31. 12. 2016)	mírné zvýšení
DC2. Snížit dopravní zátěž města*	Intenzita dopravy – počty vozidel na stanovišti 1-0252, ul. Pražská, žel. Přejezd	ŘSD – Sčítání dopravy	12 170 (2016)	snížení
	Intenzita dopravy – počty vozidel na stanovišti 1-7530, ul. Koněpruská	ŘSD – Sčítání dopravy	11 851 (2016)	snížení
	Intenzita dopravy – počty vozidel na stanovišti 1-0260, ul. Plzeňská	ŘSD – Sčítání dopravy	16 387 (2016)	snížení
	Intenzita dopravy – počty vozidel na stanovišti 1-7530, ul. Koněpruská	ŘSD – Sčítání dopravy	11 851 (2016)	snížení
DC3. Zvýšit počet pracovních míst ve městě	Počet pracovních míst	MF ČR**	11 567 (1. 12. 2016)	zvýšení
	Volná pracovní místa (VPM)	MPSV	258 (31. 12. 2016)	zvýšení
DC4. Zvýšit počet návštěvníků města	Návštěvnost jednotlivých atraktivit – Městské a letní kino Beroun	MKC Beroun	35 724 (2015) 41 010 (2016)	zvýšení
	Návštěvnost jednotlivých atraktivit – Městská galerie Beroun	MKC Beroun	4 611 (2015) 4 345 (2016)	zvýšení
	Návštěvnost jednotlivých atraktivit – Holandský dům	MKC Beroun	2 893 (2015) 2 140 (2016)	zvýšení
	Návštěvnost jednotlivých atraktivit – Muzeum berounské keramiky	MKC Beroun	4 500 (2015) 3 750 (2016)	zvýšení
	Návštěvnost jednotlivých atraktivit – Kulturní dům Plzeňka	MKC Beroun	25 120 (2016) všechny akce	zvýšení
	Návštěvnost jednotlivých atraktivit – Muzeum Českého krasu Beroun vč. poboček	MKC Beroun	38 435 (2015) 36 833 (2016)	zvýšení
	Počet návštěvníků Městského informačního centra	MKC Beroun	13 768 (2015) 19 626 (2016)	zvýšení

Dlouhodobý cíl	Indikátor	Zdroj	Současný stav	Cílový stav
DC 5. Zvýšit počet vysokoškolských studentů ve městě	Počet studentů vysokých škol	vysoká škola	0 (2017)	zvýšení
DC 6. Snížit počet lidí bez domova	Kapacita azylových domů***	azylové domy	55 (2017)	zvýšení
	Počet uživatelů azylových domů***	azylové domy	110 (2017)	zvýšení
	Počet sociálních bytů	MěÚ Beroun	104 (2017)	zvýšení

* Údaje ze sčítání dopravy realizovaného Ředitelstvím silnic a dálnic jsou dostupné 1 x za pět let. Pro přesnější sledování situace si město může zavést vlastní častější způsob sledování dopravní zátěže.

** Ministerstvo financí ČR, Příloha k vyhlášce o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmu (vydáváno každoročně v srpnu).

*** Azylový dům sv. Jakuba (provozovatel Farní charita Beroun) – kapacita 11 lůžek, 28 klientů v roce 2017. Azylový dům Berounka (provozovatel Oblastní spolek Českého červeného kříže Beroun) – kapacita 44 lůžek, 30 dospělých a 52 dětských klientů v roce 2017.

C. STŘEDNĚDOBÝ PLÁN

Střednědobý plán je každoročně aktualizovaný přehled aktivit, podaktivit, či projektů naplňujících program rozvoje do roku 2030. Slouží jako praktická realizační část programu rozvoje provázaná s rozpočtem města.

Přehled plánovaných činností

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
1.1	1.1.1.1 ZŠ Komenského: rozšíření kapacity školy včetně dostavby tělocvičny	2018–2020	OMI	146 000	31	IROP 2.4 / ITI 2 / MF	Rozšíření učeben a tělocvičny. V roce 2017 podána žádost o dotaci na MF ČR.
1.1	1.1.1.2 ZŠ Jungmannova: střešní vestavba		OMI	3 000	31	IROP 2.4 / ITI 2	Rozšíření učeben
1.1	1.1.1.2 ZŠ Jungmannova rekonstrukce rozvodných skříní	2018	ZŠ Jungmannova	510	31	-	Zlepšení kvality elektroinstalace
1.1	1.1.1.2 ZŠ Jungmannova fasáda budovy (zadní trakt)		OMI	4 500	31	-	Zlepšení vzhledu budovy, zateplení
1.1	1.1.1.2 ZŠ Jungmannova rekonstrukce části dvora		OMI	1 500	31	MŠMT	Rozšíření plochy – studie využití
1.1	1.1.1.2 ZŠ Jungmannova odvlhčení sklepních prostorů a jejich rekonstrukce, rekonstrukce kotelny	2018 – PD	OMI	12 000	31	-	
1.1	1.1.1.3 2. ZŠ Preislerova přístavba pavilonu odborných učeben	2018–2019	OMI	85 000	31	IROP 2.4 / ITI 2 / MF	Navýšení kapacity školy V roce 2017 podána žádost o dotaci z IROP a ITI.
1.1	1.1.1.3 2. ZŠ Preislerova nafukovací hala na hřišti		OMI	2 000	31	MŠMT	Zvýšení využitelnosti venkovního sportoviště v zimních měsících.

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
1.1	1.1.1.3 2. ZŠ Preislerova nové ploty kolem areálu	2019	2. ZŠ Preislerova		31	–	Náhrada nevyhovujícího oplocení. Prioritou u 2. ZŠ je navýšení kapacity.
1.1	1.1.1.3 2. ZŠ Preislerova rozšíření kapacity družiny		OMI		31	OP Z MF	Možnost umístění většího počtu dětí do družiny. Prioritou u 2. ZŠ je navýšení kapacity.
1.1	1.1.1.3 2. ZŠ Preislerova výměna podlah ve třídách, výměna zábradlí v budovách 1. a 2. stupni	2018	2. ZŠ Preislerova		31	–	Vyšší bezpečnost žáků.
1.1	1.1.1.4 ZŠ Wagnerovo náměstí: obnova fasády včetně výplní otvorů	2018 a dále výměna oken, PD obnova fasády	OMI	62 000	31	OP ŽP 5.1	Odstranění havarijního stavu, částečné zateplení s ohledem na architektonickou hodnotu fasády.
1.1	1.1.1.4 ZŠ Wagnerovo náměstí: rekonstrukce kotelny	2018	OMI	10 000	31	–	
1.1	1.1.1.4 ZŠ Wagnerovo náměstí: pavilon tělocvičny		OMI	16 000	31	–	Rozšíření kapacity sportoviště.
1.1	1.1.2.1 MŠ Vančurova: zateplení balkónu u 3. třídy a 4. třídy / dřevostavba		OMI	500	31	–	Balkón nevyužit, získání místa pro činnosti dětí, nutno před zateplením budovy.
1.1	1.1.2.1 MŠ Vančurova: výměna kotlů v kotelně	2018	OMI	400	31	–	Výměna kotlů za kondenzační techniku.
1.1	1.1.2.2 MŠ Pod Homolkou: rekonstrukce topení a elektroinstalace, zateplení objektu	2018-2019	OMI	18 000	31	–	Topení a elektroinstalace je v havarijním stavu. Zateplení kvůli úspoře energií. Projektová dokumentace zateplení v roce 2017, realizace zateplení 2018–2019.

Program rozvoje města Beroun na období 2018–2030

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
1.1	1.1.2.3 MŠ Tovární: rekonstrukce stávajícího pavilonu a bytu	2018-2019	OMI	26 000 5 000	31	–	Projektová dokumentace v roce 2017, realizace v roce 2018. V případě rekonstrukce bytu dojde k navýšení kapacity o 15 míst. Kapacita pavilonu zůstává na 72 místech.
1.1	1.1.2.4 MŠ Na Máchovně: výstavba nové školky (8 tříd)	2019–2020	OUPRR/OMI		31		V roce 2018 proběhne architektonická soutěž na ideový návrh MŠ
1.1	1.1.3 Zateplení objektů MŠ Vančurova, Tovární, Vrchlického		OMI	30 000/ 1 MŠ	31	OP ŽP 5.1	Úspora energií.
1.1	1.1.4 Inovace a modernizace IT a konektivity všech ZŠ (projekt „Zvýšení kvality ZŠ“)		OMI/OUPRR	50 000	31	IROP 2.4 / ITI 2	
1.1	1.1.5 Vybudování přírodních zahrad v MŠ a ZŠ	2018	OUPRR/OMI	580/ 1 zahrada	31	SFŽP	Pro environmentální vzdělávání a výchovu. Součástí projektu je i rekonstrukce a vybavení center ekologické výchovy, učeben a jiných zařízení). V roce 2018 podána žádost o dotaci.
1.2	1.2.2 Modernizace zimního stadionu	2018 a dále	OMI	30 000	34	Zateplení OPŽP 5.1. Ledová plocha OPŽP 3.5.	Dostavba šaten, veřejného sociálního zařízení, vstupu, rolba; obnova kotle, čpavkové hospodářství.
1.2	1.2.4 Obnova veřejného koupaliště v ul. K. Čapka	2019–2020	OMI	30 000	34		V roce 2017 celkový posudek stavu. V roce 2018 návrh dalšího postupu.
1.2	1.2.6 Obnova a rozšíření dětských hřišť	2018 a dále	OMI	10 000	34	MV ČR Prevence kriminality.	Rozšíření hřišť pro všechny věkové kategorie. Včetně hřišť na Městské hoře)
1.2	1.2.9 Oprava topení včetně vzduchotechniky v KD Plzeňka		OMI	2 500	33		II. etapa oprav.

Program rozvoje města Beroun na období 2018–2030

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
1.2	1.2.12 Rekonstrukce objektu pro potřeby knihovny		OMI	18 000	33	OP ŽP 5.1	Rekonstrukce objektu a kotelny. Zvýšení standardu služeb, snížení energetické náročnosti objektu. Žádost o dotaci 2018.
1.2	1.2.13 Opravy městského kina: doplnění stávající vzduchotechniky v sále o stávající jednotku		OMI/MKC	390	33	–	Zlepšení kvality vzduchu zejména v letním období.
1.2	1.2.13 Opravy městského kina: výměna podlahové krytiny a rekonstrukce schodišťového osvětlení	2019	OMI/MKC	195	33	–	Nahrazení 12 let starého koberce a osvětlení na hranici životnosti.
1.2	1.2.13 Opravy městského kina: výměna stávající klimatizace v promítací kabině	2019	OMI/MKC	70	33	–	Nahrazení nevyhovující klimatizace kvalitnější.
1.2	1.2.14 Rekonstrukce letního kina	2019 a dále	OMI	172	33	–	Celková rekonstrukce včetně rekonstrukce střechy nad projekční plochou. Realizaci by měla předcházet celková studie využití letního kina zpracovaná MKC.
1.2	1.2.15 Opravy městské galerie	2018	MKC	100	33	MMR	Výměna závěsných lišt a jejich připojení na elektrické rozvody.
1.2	1.2.17 Pravidelné setkávání subjektů v oblasti sportu a v oblasti kultury		OŠVA		33		
1.2	1.2.18 Obnova kempu včetně venkovního koupaliště	2018 a dále	OMI	4 000	34	MMR	Návrh postupu obnovy.
1.2	1.2.19 Rozšíření skateparku		OMI	3 700	34	–	Lepší využití prostoru, instalace dalších prvků.

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
1.3	1.3.1 Zpracování komunitního plánu sociálních služeb		OSVZ		4		Zpracování pětiletých plánů, uplatnění ročních akčních plánů, průběžné sledování plnění a kontrola plnění.
1.3	1.3.4 Podpora vzniku a provozování kontaktního místa pro seniory		OSVZ				Projekt POSEZ realizovaný Středočeským krajem, služby a poradenství, podpora řešení exekucí).
2.1	2.1.1 Územní studie jižní paralelní komunikace	2017–2019	OUPRR	3 800	22	IROP 3.3	Řešení dopravy ve městě. V realizaci do 10/2019.
2.1	2.1.3 Optimalizace řízení dopravy na průtahu silnice II/605	2019 a dále	ODSA/OMI	12 000	22	SFDI	Zlepšení průjezdu městem, plynulosti dopravy. Např. zlepšení seřízení semaforů.
2.1	2.1.4 Spolupráce na realizaci rekonstrukce křižovatky ulic Plzeňská – Košťálkova (investice Středočeského kraje)	2018	Středočeský kraj/ OMI	10 000	22	IROP 1.2	Vylepšení dopravní situace v dané lokalitě. V plánu 2018.
2.1	2.1.5 Realizace průzkumu potřeb obyvatel a návštěvníků v oblasti mobility a bariér pro využití ekologicky šetrné dopravy		OMI/OSVZ		22	–	
2.2	2.2.1.1 Oprava asfaltových povrchů Husovo náměstí	2019	OMI	1 500	22	–	Obnova narušených povrchů.
2.2	2.2.1.2 Rekonstrukce komunikací Hlinky	2018 a dále	OMI	20 000	22	–	Na ulicích Nerudova, Družstevní, Branislavova, Drašarova obnova povrchů, rozšíření parkovacích ploch.
2.2	2.2.1.3 Rekonstrukce komunikací a řešení parkování na Velkém sídlišti	2019 a dále	OMI	80 000	22	IROP 1.2	Dokončení rekonstrukcí komunikací jižní část a severní část vč. rozšíření parkovacích ploch. Parkování dle zpracované koncepce, vč. parkování pro rezidenty a záchytných parkovišť.

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
2.2	2.2.1.4 Revitalizace prostoru před Hvězdou	2019	OUPRR/OMI	5 500	22	–	Územní studie do 11/2018.
2.2	2.2.1.5 Rekonstrukce ulice Bezručova – 2. část	2020	OMI	7 500	22	–	Zlepšení dopravní infrastruktury, zlepšení parkování u MŠ. Projektová dokumentace v roce 2018.
2.2	2.2.1.6 Rekonstrukce místní komunikace v ulici Na Cibulce	2019	OMI	1 800	22	–	Ukončení celkové rekonstrukce komunikací v dané lokalitě.
2.2	2.2.1.7 Rekonstrukce Wagnerova náměstí včetně dotčených ulic		OUPRR/OMI	19 000	22	–	Zvýšení využitelnosti prostoru jako náměstí s důrazem na dopravní řešení. Připravuje se architektonická soutěž.
2.2	2.2.1.8 Rekonstrukce ulic Kollárova, Malé sídliště, Za Městskou horou	2019	OMI	31 000	22	IROP 1.2	Rekonstrukce povrchů. 2017-část ul. Kollárova mezi 2. ZŠ a Jungmannovou, 2019 zbývající část Kollárovy
2.2	2.2.1.9 Dokončení rekonstrukcí povrchů ulic v městské památkové zóně	2018 a dále	OMI	4 500	22		Biřická ulice je plánovaná na rok 2018.
2.2	2.2.1.10 Rekonstrukce ulice Na Hrázi	PD v 2018	OMI	18 000	22	IROP 1.2	Vybudování obytné zóny. Rekonstrukce včetně osvětlení za účelem vybudování obytné zóny, bezpečnost pěších, cyklistů.
2.2	2.2.1.11 Rekonstrukce prašných komunikací Jarov	2018 a dále	OMI	7 100	22	–	Ulice Na Haldu, Ke Kosovu, Na Pahorku, Hluboká, K Lomu a ul. Jiráskova.
2.2	2.2.1.12 Rekonstrukce komunikací Závodí	2019 a dále	OMI	26 000	22	–	Zlepšení životního prostředí zpevněním povrchů prašných komunikací. Ulice U Dobré vody, V Kotlině, Brožíkova.

Program rozvoje města Beroun na období 2018–2030

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
2.2	2.2.1.13 Rekonstrukce komunikací Zavadilka – v celé oblasti	2020 a dále	OMI	13 500	22	–	Zlepšení životního prostředí zpevněním povrchů prашných komunikací.
2.2	2.2.2.1 Vybudování nové komunikace propojující ulice Tylova a Náhorní	PD v 2018	OMI	10 000	22	–	Nová obousměrná komunikace propojující dvě lokality.
2.2	2.2.3 Obnova mostu V Kozle v lesní části za osadou směrem k Hostímu		OMI	1 500	22	–	Spojnice osady V Kozle s částí města Hostím náhradní přístupová cesta.
2.2	2.2.4 Návrh komplexního řešení parkování ve městě		ODSA/OMI		22		
2.2	2.2.5.1 Vybudování parkoviště P+R č. II Na Podole	2019–2020	OMI	12 000	22	IROP 1.2 / ITI 1	Rozšíření záchytných parkovacích ploch. Projektová dokumentace v roce 2018.
2.2	2.2.6 Odstraňování bariér stávající zástavby pro osoby se sníženou schopností pohybu	2018 a dále	OMI/ODSA	300 ročně	22	IROP 1.2 / SFDI	Město bez bariér. Realizace postupně od roku 2018.
2.2	2.2.8.1 Rekonstrukce lávky přes D5	2018–2019	OMI	16 400	22	SFDI	Obnova staticky narušené lávky. Dotační žádost podána na SFDI.
2.2	2.2.8.2 Vybudování chodníku Na Máchovně	2019	OMI	4 000	22	IROP 1.2	Zlepšení bezpečnosti chodců v silničním provozu v dané lokalitě. Projektová dokumentace v roce 2017.
2.2	2.2.8.3 Oprava chodníků oblast Černý vršek		OMI	6 200	22	IROP 1.2	Vylepšení dopravní infrastruktury
2.2	2.2.8.4 Rekonstrukce chodníků a zřízení cyklostezky v ulici Plzeňská	2018–2019	OMI	11 000	22	IROP 1.2/SFDI	Zvýšení bezpečnosti chodců. Dotační žádost podána na SFDI.
2.2	2.2.8.5 Dobudování cyklostezek a souvisejícího vybavení		OMI/OUPRR		22		

Program rozvoje města Beroun na období 2018–2030

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
2.2	2.2.9.1 Cyklostezka Vráž	2019–2020	OMI	8 500	22	IROP 1.2/SFDI	Vybudování cyklostezky včetně stojanů, odpočívek, dopravního značení a výsadby zeleně. Propojení cyklodopravy mimo hlavní silnici, bezpečná doprava dětí do školy. Vyřešit majetkové vztahy, projektová dokumentace v roce 2018.
2.2	2.2.9.3 Doplnění stojanů na kola u veřejných budov		OMI		22		
2.3	2.3.1 Dopracování studie veřejné dopravy	2018–2019	OUPRR/ODSA	3 500	22		Ve vazbě na plánovanou integraci dopravy Praha – Beroun a spolupráce s krajem na vhodném řešení.
2.3	2.3.3 Prověření a případné posílení dopravy mezi Berounem a dalšími turistickými cíli v regionu		ODSA		22		
2.3	2.3.7.1 Oboustranné zastávky MHD – u Medicentra, Talichova, Obchodní ulice	2020	OMI	2 700	22	–	Vybudování nových zastávek MHD dle aktuálních potřeb.
2.4	2.4.1 Kanalizace Zavadilka (projekt VaK)		OMI	66 000	23	OP ŽP 1.1 / MZE	Odkanalizování části města. Projektová dokumentace 2017.
2.4	2.4.2 Vodovod a kanalizace Zdejcina		OMI	190 000	23	OP ŽP 1.1	Odkanalizování městské části a zavedení vodovodu. Projektová dokumentace 2017.
2.4	2.4.3 Vodovod a kanalizace Hostím, Lištice		OMI	89 000	23	OP ŽP 1.1	Odkanalizování městských částí a zavedení vodovodu.
2.4	2.4.4 Vodojem Pánve		OMI	2 000	23	MZE	Zásobování lokality pitnou vodou.
2.4	2.4.5 Modernizace veřejného osvětlení	2019 a dále	OMI/OUPRR	2 000/rok	36	Program EFEKT	Snížení energetické náročnosti. Přidělena dotace na koncepci VO.

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
2.4	2.4.8 Zpracování generelu zásobování vodou		OMI		23		Postupná koncepční příprava na možnosti využití dešťové nebo přírodní vody.
2.4	2.4.11 Samostatné ozvučení centra města pro kulturní akce	2018	OMI	200	33	–	Rozšíření rozhlasu.
3.1	3.1.4 Spolupráce s Hospodářskou komorou Beroun	2018 a dále	KT		–		Setkávání významných regionálních podnikatelů (mimo jiné s cílem podporovat střední školy a učiliště a motivovat žáky při výběru budoucího povolání).
3.2	3.2.1 Rozvoj lokální destinační jednotky „Berounsko“	2018 a dále	OŠVA		33		
3.2	3.2.2 Vytvoření platformy spolupráce subjektů působících v oblasti cestovního ruchu	2018 a dále	OŠVA		33		Důraz na zapojení podnikatelů a na nastartování spolupráce podnikatelů v cestovním ruchu.
3.2	3.2.3 Zpracování marketingové strategie cestovního ruchu	2020	OŠVA		33		
3.2	3.2.8 Oprava rozhledna Děd	2019	OHS	700	33	MMR	Obnova poškozených konstrukcí, bezpečnost návštěvníků.
4.1	4.1.3 Regulace reklamy ve městě	2018 a dále	OUPRR/OSPR				Zejména v historickém centru, naplňování nařízení města, které je vymahatelné od 1. 4. 2018.
4.1	4.1.4 Realizace programu antigraffiti	2018 a dále	OMI/OSVZ	2 000	4	MSV	Pilotní program odstraňování graffiti ve městě.
4.1	4.1.5 Příprava programu regenerace zbývajících sídlišť		OUPRR		6		Řešeno už je Velké sídliště.

Program rozvoje města Beroun na období 2018–2030

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
4.1	4.1.6 Zpracování studie řešení veřejných prostranství ve městě	2018-2019	OUPRR	1 300	6	OP Z 4.1	Zlepšení kvality života obyvatel + podpora cestovního ruchu. Zpracování studie v roce 2018.
4.1	4.1.10.2 Revitalizace nábřeží Berounky	2020	OMI	8 000	37	OP ŽP 4.4	Vytvoření městského parku. Územní studie do 11/2018, realizace následně.
4.1	4.1.11.1 Revitalizace veřejné zeleně vč. založení luk a květinových záhonů	2018 a dále	OMI	4 500	37	OP ŽP 4.4	Zlepšení vzhledu města.
4.1	4.1.11.2 Obnova stromořadí	2018 a dále	OMI	1 000	37	OP ŽP 4.3	Postupná obnova. Nadace ČEZ, žádost o dotaci v roce 2018.
4.1	4.1.14 Zlepšení vzhledu kontejnerových stání a vybudování podzemních kontejnerů	2018 a dále	OMI	4 000	36	OP ŽP 3.2	Zlepšení vzhledu města. Žádost o dotaci 2017, realizace 2018.
4.1	4.1.15 Obnova a rozšíření hřbitova, úprava předhřbitovního prostoru, rekonstrukce domu správce, obnova kaple a arkádových hrodek	2019	OMI	14 500	36	OP ŽP	Zvýšení kvality pietního místa.
4.2	4.2.3 Rekonstrukce rybníka Jarov	2020	OMI	4 000	23	OP ŽP 4.3 / MZE 129293	Odstranění havarijního stavu hráze.
4.2	4.2.4 Revitalizace rybníka v Brdatkách a jeho okolí	2018	OMI	3 800	23	OP ŽP 4.3 / MZE 129293	Prvním krokem bude odtěžení rybničního sedimentu ze dna nádrže.
4.2	4.2.5 Zesplavnění náhonu	2019	OMI	2 000	23		Zvýšení bezpečnosti vodáků.
4.2	4.2.6 Obnova konstrukcí náhonu, opěrných zdí a revitalizace přilehlých ploch	2020	OMI	4 000	23	OP ŽP 4.3, 4.4	Oprava konstrukcí náhonu včetně přilehlých ploch.
4.2	4.2.7 Revitalizace prostoru Viničná		OMI	3 500	23	OP ŽP 4.3	Odvodnění lokality.

Číslo opatření	Aktivita/podaktivita	Termíny realizace	Realizátor	Odhad nákladů (v tis.)	Oddíl rozpočtové skladby	Vnější zdroje financování	Komentář (popis aktivity, stav připravenosti a doplňující informace důležité pro realizaci)
4.2	4.2.8 Odstranění následku skalního sesuvu u Srbska		OMI	30 000	37	MŽP	Včetně lávky přes Berounku.
4.3	4.3.1 Revitalizace skládky Lištice		OŽP/OMI	50 000	37	OP ŽP 3.3	
4.3	4.3.3 Plnění úkolů stanovených v Programu zlepšování kvality ovzduší Zóna CZ02 – Střední Čechy	2018 a dále	OŽP/OUPRR		–		K městu Beroun se váží zejména opatření AB3, AB6, AB7, AB8, AB9, AB10, AB12, AB15, AB18, AB19.
5.1	5.1.2.1 Realizace projektu eGovernment II	2019 a dále	KT				
5.1	5.1.2.2 Obměna počítačového vybavení městského úřadu	2019 a dále	KT	17 000	6	IROP	Dodržení standardů kvality pro PC ve veřejné správě. Výzva č. 28, žádost podána v roce 2017.
5.1	5.1.2.3 Vybudování skladových prostorů pro městský úřad	2019	OMI	4 000	6	–	Sklady, archivy. Projektová dokumentace v roce 2017.
5.1	5.1.3.1 Obnova kamerového systému a pultu centrální ochrany		MP	300	5	MV ČR Prevence	Nahrazení zastaralé techniky.
5.2	5.2.1 Zlepšení činnosti osadních výborů		KT		6		Zřízení osadních výborů ve všech okrajových částech města, pravidelná setkání výborů s vedením města.

Pozn.: OMI = odbor majetku a investic, OUPRR = odbor územního plánování a regionálního rozvoje, OHS = odbor hospodářské správy, ODSA = odbor dopravy a správních agend, OSVZ = odbor sociálních věcí a zdravotnictví, KT = kancelář tajemníka, OSPR = *odbor správní a obecní živnostenský úřad*, OF = *odbor finanční*, OŽP = *odbor životního prostředí*,

SEZNAM ZKRATEK

abs.	absolutně
ČD	České dráhy
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
FN	fakultní nemocnice
CHKO	chráněná krajinná oblast
IDB	Integrovaná doprava Berounska
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI	integrovaná územní investice
KD	kulturní dům
MAP	místní akční plán rozvoje vzdělávání
MČK	Muzeum Českého krasu
MěÚ	městský úřad
MF	Ministerstvo financí
MHD	městská hromadná doprava
MK	Městská knihovna
MKC	Městské kulturní centrum
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MP	městská policie
MP	Městská policie
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MPZ	městská památková zóna
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZE	Ministerstvo zemědělství
NEZ	nízkoemisní zóny
NUTS	nomenklatura územních statistických jednotek (zkratka z franc. či angl. názvu)
ODSA	odbor dopravy a správních agend
OF	odbor finanční
OHS	odbor hospodářské správy
OMI	odbor majetku a investic
OP Z	Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	Operační program životní prostředí
OPM	obsazená pracovní místa
ORP	obec s rozšířenou působností
OSPR	odbor správní a obecní živnostenský úřad
OSVZ	odbor sociálních věcí a zdravotnictví
OUPRR	odbor územního plánování a regionálního rozvoje

OŽP	odbor životního prostředí
P&R	Park and Ride (zaparkuj a jed’)
PD	parkovací dům
PD	projektová dokumentace
PRM	program rozvoje města
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SID	Středočeská integrovaná doprava
SLDB	sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SŠ	střední škola
TEN-T	celoevropský systém tratí rychlého spojení
TJ	tělovýchovná jednota
ÚSES	územní systém ekologické stability
VaK	Vodárny a kanalizace
VaV	výzkum a vývoj
VKP	významný krajinný prvek
VPM	volné pracovní místo
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola